

Jaarstukken 2022

Datum

4 juli 2023

Bezoekadres

Gemeente Reusel-De Mierden
Kerkplein 3
5541 KB Reusel

Postadres

Postbus 11
5540 AA Reusel

Inlichtingen

Telefoon 0497-650650
Email: gemeente@reuseldemierden.nl

Inhoudsopgave

Aanbiedingsbrief	2
1. Inleiding	4
2. Paragrafen	6
2.1. Bedrijfsvoering	6
2.2. Lokale heffingen	9
2.3. Weerstandsvermogen en risicobeheersing	12
2.4. Financiering	20
2.5. Verbonden partijen	23
2.6. Onderhoud kapitaalgoederen	32
2.7. Grondbeleid	34
3. Programma's	38
Programma 0. Bestuur en ondersteuning	40
Programma 1. Veiligheid	48
Programma 2. Verkeer en vervoer	52
Programma 3. Economie	56
Programma 4. Onderwijs	61
Programma 5. Sport, cultuur en recreatie	64
Programma 6. Sociaal Domein	68
Programma 7. Volksgezondheid en milieu	76
Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing (VHROSV)	85
4. Balans met toelichting	94
4.1. Balans	94
4.2. Niet uit de balans blijvende verplichtingen	107
Bijlagen	
5. Overzicht van baten en lasten	109
6. Verantwoording Wet normering topinkomens (WNT)	115
7. Schatkistbankieren	117
8. SiSa-bijlage	120
9. Beleidsindicatoren	130

Aanbiedingsbrief

Met deze jaarstukken legt het college van burgemeester en wethouders inhoudelijk en financieel verantwoording af over het boekjaar 2022. Het jaar 2022 is een jaar waarin corona meer op de achtergrond is geraakt, maar waarin nieuwe uitdagingen en bedreigingen op kwamen zetten. De oorlog in Oekraïne is wereldwijd een belangrijke ontwikkeling, met gevolgen voor de opvang van ontheemde Oekraïners, effecten op de energiemarkt en de daaraan verbonden financiële situatie van mensen enz. Ontwikkelingen die voor veel mensen zeer ingrijpende gevolgen hebben en hebben gehad.

Maar ook de toenemende krapte op de arbeidsmarkt is een ontwikkeling die in het kader van de nu voorliggende jaarstukken genoemd moet worden als een ontwikkeling die van invloed is op hetgeen we als gemeente hebben gedaan en hebben kunnen doen.

Opnieuw een jaar dus, dat we als buitengewoon moeten betitelen. Maar ook een jaar waarin we met de inzet en creativiteit van heel veel mensen sámen heel veel hebben gedaan en hebben bereikt.

Na de vorenstaande constateringën ontkomen we niet aan de zakelijkheid rondom de jaarstukken 2022. Daarin zien we plus- en minpunten. Zaken die we door allerlei oorzaken niet hebben kunnen uitvoeren en zaken die we extra hebben moeten doen of min of meer gewoon door hebben kunnen laten lopen. En bij jaarstukken vertaalt dat alles zich altijd in een financieel saldo van de jaarrekening. Dat saldo bedraagt over 2022 € 6,5 miljoen en dat is bijna € 5 miljoen hoger dan was geraamd.

Een uitgebreide toelichting op de verschillen vindt u in de analyse op blz. 105 (verschillenanalyse bij de staat van baten en lasten) van deze jaarrekening. Natuurlijk bestaat het verschil uit een groot scala aan voor- en nadelige afwijkingen. Een aantal belangrijke afwijkingen betreft ruim € 1 miljoen vanwege een hogere algemene uitkering uit het gemeentefonds, € 1,3 miljoen betreft een uitkering van het Rijk voor de opvang van ontheemden uit Oekraïne (zie vaststellingsbesluit), € 1 miljoen betreft bedragen waarvan wordt voorgesteld deze over te hevelen naar 2023, € 0,5 miljoen betreft de grondexploitaties, € 0,4 miljoen extra legesopbrengsten.

Resumerend kunnen we stellen dat er in 2022 weer veel is gepresteerd. Een heleboel werk is verzet en dat is zeker niet de verdienste van alléén de gemeente. Want voor veel taken werken we samen met tal van partners en kunnen we steunen op actief meedenken en meedoen door burgers en vertegenwoordigers van instellingen en verenigingen. “Samen Doen” noemen we dat in onze gemeente en ook het jaar 2022 heeft aangetoond dat “samen doen” niet zomaar een kreet is, maar steeds meer een basisvoorwaarde om zo optimaal mogelijke resultaten te bereiken. Daarvoor is er een gemeentebestuur nodig, een ambtelijke organisatie, maar vooral ook inwoners, verenigingen, bedrijven en allerlei maatschappelijke organisaties. Trots is het woord dat aangeeft hoe wij ons voelen bij al die hulp en medewerking die we langs die weg krijgen. Super veel dank daarvoor!

Burgemeester en wethouders van Reusel-De Mierden,
dhr. J.P.P.S. Ruyters, mw. A.J.M.H. van de Ven,
Secretaris. burgemeester.

1. INLEIDING

1. Inleiding

Leeswijzer

Hoofdstuk 2 bevat de paragrafen, zoals die op basis van het Bbv voorgeschreven zijn. Deze paragrafen geven op een aantal belangrijke thema's een soort van dwarsdoorsnede. In deze jaarrekening is daar een extra paragraaf aan toegevoegd met betrekking tot Covid-19. De verspreid over de programma's opgenomen informatie is in deze paragraaf samengevoegd zodat zoveel mogelijk een integraal beeld over dit onderwerp gegeven wordt.

In hoofdstuk 3 wordt per programma de beleidsmatige programmaverantwoording gegeven (feitelijk het jaarverslag) met daarbij ook per programma de financiële analyse (de jaarrekening). Op deze wijze worden inhoud en financiën met elkaar verbonden en wordt per programma aangegeven wat we gedaan hebben met de voornemens zoals die in de programmabegroting 2022 waren aangekondigd en wat dat gekost heeft. In de financiële staatjes is getracht op een zo beknopt mogelijke wijze inzicht te bieden in de over- en onderschrijdingen. Tekstueel is daarbij nog een korte omschrijving gegeven ter verklaring van de verschillen. De jaarrekening moet de wettelijk voorgeschreven beleidsindicatoren bevatten, welke zijn vermeld op basis van de meest actueel beschikbare informatie. De gegevens voor deze indicatoren moeten geput worden uit beschikbare openbare bronnen (zoals de website www.waarsstaatjegemeente.nl). Die bronnen bieden in lang niet alle gevallen de informatie uit 2022, hetgeen jammer is omdat daardoor de waarde van de indicatoren afneemt. Het is niet de bedoeling dat gemeenten eigen gegevens in de plaats van de gegevens uit de openbare bronnen gaan zetten omdat dan de vergelijkbaarheid van de verplichte indicatoren niet meer geborgd is. De beleidsindicatoren zijn, voorzien van grafiekjes, opgenomen in bijlage 8 van deze jaarrekening.

Hoofdstuk 4 bevat de balans met de daarbij behorende toelichting.

In hoofdstuk 5 vindt u het overzicht van baten en lasten waaruit het rekeningresultaat voortvloeit. Bij de bepaling van het resultaat wordt onderscheid gemaakt in het resultaat uit de zuivere exploitatie en het resultaat na onttrekkingen uit of toevoegingen aan reserves. Natuurlijk is ook een verschillenanalyse op hoofdlijnen opgenomen.

In de hoofdstukken 6 t/m 9 zijn een aantal verplichte verantwoordingen opgenomen, te weten de verantwoording in het kader van de Wet Normering Topinkomens (WNT), de verklaring op grond van de Wet schatkistbankieren, de verplichte beleidsindicatoren en de Sisa-verantwoording. Sisa staat voor Single Information Single Audit en via deze verantwoording wordt tevens verantwoording afgelegd over de besteding van een aantal specifieke uitkeringen die we ontvangen hebben van andere overheidsorganen (rijk, provincie, gemeenschappelijke regelingen).

Tot slot is het van belang te vermelden dat in de jaarrekening wordt gewerkt met afrondingen op meervouden van € 1.000. Daardoor kunnen er afwijkingen optreden in tellingen en vergelijkingen. Verschillen tot zo'n € 3.000 worden veelal door dit soort afrondingen veroorzaakt.

2.

PARAGRAFEN

2.1. Bedrijfsvoering

2.1.1. Inleiding

Bedrijfsvoering heeft een belangrijke rol in de realisatie van de beleidsdoelen van de gemeente. Het ondersteunt de primaire processen, dienstverlening aan burgers en beleids- en bestuurlijke processen. Wij streven naar een bedrijfsvoering die zodanig is ingericht, dat de uitvoering van de programmabegroting door de ambtelijke organisatie op een zo efficiënt mogelijke wijze vorm krijgt. In deze paragraaf geven we inzicht in wat er in 2022 is gebeurd op het gebied van bedrijfsvoering.

Belangrijke ambities vanuit de raad en het college met betrekking tot de bedrijfsvoering zijn:

- Versterken van de bestuurskracht;
- Samen Doen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie;
- Verbeteren van de interne en externe communicatie;
- Adequate en zorgvuldige dienstverlening;
- Financiële huishouding gemeente blijvend op orde.

2.1.2. Versterken van de bestuurskracht

Als kleine maar ambitieuze gemeente blijft de zeggenschap in de regio en richting provincie en Rijk beperkt. Daarom is het voor Reusel-De Mierden belangrijk om de samenwerking met anderen op te zoeken om haar doelen te bereiken en onze inwoners beter te vertegenwoordigen in de regio, richting de provincie en het Rijk. Nieuw is onze deelname aan de netwerkgroep K80 (een samenwerking van de 80 kleinste gemeenten) met als doel samen krachtiger te staan richting de landelijke politiek.

2.1.3. Doorontwikkelen van Samen Doen

Samen Doen is al langer een belangrijk thema voor onze gemeente en heeft al veel mooie voorbeelden opgeleverd, waarbij inwoners en gemeente de handen ineen slaan. Ondanks de nog altijd beperkende maatregelen in het kader van Corona zijn tegen het einde van 2022 de eerste stappen naar het opnieuw oppakken van Samen Doen gezet. Desondanks bleef het voor onze medewerkers zoeken naar goede digitale, telefonische of schriftelijke mogelijkheden om toch op een goede manier invulling te blijven geven aan Samen Doen.

2.1.4. Dienstverlening

Vanwege de in 2022 nog altijd geldende coronamaatregelen hebben we minder dan wenselijk in kunnen zetten op persoonlijk contact met de inwoners. Dat neemt niet weg dat we voortdurend aandacht vragen en hebben voor de visie op dienstverlening en het onderschrijven van het belang hiervan. Gelet op het aantal meldingen in het meldingssysteem (jaarlijks circa 2.000) weten de inwoners de weg hier naar toe te vinden.

2.1.5. Verbeteren van de zichtbaarheid

De communicatie richting de diverse doelgroepen via eigen kanalen heeft in 2022 een vervolg gekregen. Met name het inzetten van digitale kanalen, naast de analoge publicaties in bijvoorbeeld D'n Uitkijk, is verder uitgebreid. Hiervoor werken we voortdurend aan het bijhouden en verder verbeteren van onze gemeentelijke website en zijn we actiever aan het communiceren via onze social media kanalen (LinkedIn, Instagram en Facebook).

2.1.6. Digitalisering

Ook in 2022 zijn we verder gegaan met de documentenstroom verder te digitaliseren. In 2022 zijn we gestart met het opbouwen van een digitaal archief. Hierdoor zijn we in staat om stukken, die voor altijd bewaard moeten worden, digitaal over te dragen aan het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven. Daar kunnen inwoners de stukken digitaal opvragen en inzien. De digitale handtekening is geïmplementeerd en zijn de eerste documenten ook daadwerkelijk digitaal ondertekend. Ten behoeve van het zo optimaal mogelijk digitaal vergaderen zijn twee ruimtes (B&W- en Fractiekamer) omgebouwd tot 'Teams-Rooms'. Met gebruik van een groot scherm, camera en microfoons zijn we beter in staat invulling aan te geven aan hybride werken.

2.1.7. Doorontwikkeling producten beleids-/ planningscyclus

In de overleggen met de auditcommissie is gesproken over de aanpassingen, voortkomend uit de behoefte van de raad, in de verschillende P&C producten. Dit heeft geleid tot verdere aanpassingen en verbeteringen zoals het enkel rapporteren van grote afwijkingen in de Berap. Door met elkaar hierover blijvend in gesprek te gaan werken we samen aan het continu verbeteren van de P&C producten.

2.1.8. Informatiebeveiliging en privacy

Onze gemeente werkt op het gebied van informatiebeveiliging nauw samen met de andere Kempengemeenten, de GRSK en Kempenplus. Samen zijn we ervoor verantwoordelijk dat de informatie die ons wordt toevertrouwd, veilig is. Om deze informatie zo goed mogelijk te beschermen, nemen we de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO) als uitgangspunt. Dit is een normenset waar alle overheidsorganisaties aan moeten voldoen. Ook in 2022 heeft de jaarlijkse audit plaatsgevonden om te zien in hoeverre er wordt voldaan aan de BIO. Dit doen we aan de hand van ENSIA (Eenduidige Normatiek Single Information Audit). Naast een audit, zijn er in ENSIA ook controles uitgevoerd op een aantal basisregistraties, de WOZ (waardering onroerende zaken), op de DigiD aansluitingen, SUWI (structuur uitvoeringsorganisatie werk en inkomen) en reis- en waardedocumenten. Per 1 augustus 2022 geldt een nieuw normenkader voor DigiD, het DigiD Normenkader 3.0. Dit aanvullende normenkader is in 2022 als bijlage bij het Informatiebeveiligingsbeleid Kempengemeenten, GRSK en KempenPlus vastgesteld. Door deze verschillende audits en controles houden we inzicht in de stand van zaken voor wat betreft informatiebeveiliging.

Daarnaast zijn er in 2022 ook andere maatregelen genomen om de informatieveiligheid te vergroten. Zo kan inloggen op het netwerk voortaan alleen met 2-factor-authenticatie. Dit betekent dat naast een gebruikersnaam en wachtwoord ook nog een aparte code moet worden ingevoerd, die op een ander apparaat (bv. telefoon) wordt ontvangen. Dit was al het geval voor inloggen buiten het gemeentehuis (bv. bij thuiswerken), maar is in 2022 ook voor alle werkplekken in het gemeentehuis ingevoerd.

Naast de technische maatregelen die er genomen worden, is het belangrijk dat medewerkers zich ook bewust zijn van hun handelen om zo beveiligingsincidenten te voorkomen. Alle nieuwe medewerkers van onze gemeente krijgen hier uitleg over. Ook alle andere medewerkers hebben in 2022 een herhaaltraining informatieveiligheid gevolgd. In november 2022 is door het SSC een 'phishing-test' uitgevoerd. Phishing is een vorm van cybercrime waarbij criminelen een e-mail naar je verzenden om te proberen inloggegevens of andere persoonlijke gegevens van jou te achterhalen. Met deze test was het mogelijk om de alertheid van de medewerkers van de verschillende organisaties in de Kempengemeenten, GRSK en KempenPlus te toetsen. Ondanks dat we in verhouding tot de andere organisaties beter hebben gescoord (er hebben minder medewerkers op de link geklikt en informatie verstrekt), blijft bewustwording op het gebied van informatiebeveiliging een onderwerp dat voortdurend aandacht nodig heeft, zeker ook omdat de ontwikkelingen niet stil staan. Om die reden worden medewerkers regelmatig, o.a. via berichten op intranet, gewezen op beveiligingsrisico's die op dat moment actueel zijn.

Bij de bescherming van informatie wordt speciale aandacht geschonken aan persoonsgegevens. Als gemeente moeten we voldoen aan de Europese privacywetgeving: de AVG. Inwoners moeten er op kunnen vertrouwen dat de gemeente op een veilige manier met hun persoonsgegevens omgaat. Wanneer persoonsgegevens in verkeerde handen terecht zijn gekomen, kan er namelijk sprake zijn van een datalek. In 2022 is binnen de organisatie op een aantal momenten specifiek aandacht besteed aan privacy-aspecten, zoals het vermelden van persoonsgegevens in openbare stukken en vooral aan het laagdrempelig melden van datalekken. Wij zijn namelijk altijd gelukkig als iemand een datalek meldt. Niet blij – dat zijn we zonder datalek – maar gelukkig. Gelukkig, omdat we dan weten wat er mis is gegaan, daarvan kunnen leren en de nodige maatregelen kunnen nemen. Daarbij is een open en veilige cultuur belangrijk, waarin medewerkers worden gestimuleerd om incidenten te melden, waarin incidenten worden besproken en de melder een terugkoppeling krijgt.

2.1.9. Wet open overheid

Op 1 mei 2022 is de Wet open overheid (Woo) in werking getreden. De Woo vervangt de Wet openbaarheid van bestuur. Ingevolge artikel 3.5 Woo besteedt een bestuursorgaan in de jaarlijkse begroting aandacht aan de beleidsvoornemens inzake de uitvoering van deze wet en doet in de jaarlijkse verantwoording verslag van de uitvoering ervan, mede in relatie tot de beleidsvoornemens.

In deze paragraaf doen wij voor de eerste maal verslag van onze beleidsvoornemens. Daarbij richten wij ons op 3 pijlers van de Woo:

1. Actieve openbaarmaking
2. Passieve openbaarmaking
3. Verbetering van de informatiehuishouding

Actieve openbaarmaking

De Woo noemt 11 categorieën die wij actief openbaar moeten maken. Het overgangsrecht van de Woo regelt dat de start van de actieve openbaarmaking van deze 11 categorieën wordt geregeld in een Algemene Maatregel van Bestuur (AMvB). Daarin zal naar verwachting naast de datum ook worden bekend gemaakt dat de 11 categorieën niet allemaal tegelijk openbaar gemaakt moeten worden, maar dat daar een fasering in wordt aangebracht. Voorlopig is er nog geen duidelijkheid vanaf wanneer wij moeten starten met actieve

openbaarmaking. Overigens maken wij al diverse zaken actief openbaar. Denk aan de raadsstukken, vastgestelde verordeningen, beleidsregels, organisatiegegevens, jaarverslagen en dergelijke. Het staat ons vrij om al meer documenten actief openbaar te maken.

Passieve openbaarmaking

Naast het actief openbaar maken kan iedereen altijd vragen om bepaalde informatie (op verzoek) openbaar te maken. Voorheen kon dit ook, maar dan op basis van de Wet openbaarheid van bestuur (Wob). Ook bij openbaarmaking op verzoek gaat de Woo ervan uit dat het belang van openbaarheid altijd geldt en dat alleen in uitzonderingsgevallen een bijzonder belang vóór openbaarmaking kan gaan. Concreet betekent dit dat een Woo-verzoek (of onderdelen daarvan) alleen kan (of kunnen) worden geweigerd wanneer een beschermd belang in het geding is.

In het jaar 2022 zijn er bij onze gemeente enkele Woo-verzoeken ingediend. In aantal was er weinig verschil ten opzichte van voorheen ingediende Wob-verzoeken. Met verzoekers is persoonlijk contact opgenomen en besproken om welke informatie concreet werd verzocht zodat op de beste manier tegemoet gekomen kon worden gekomen aan het verzoek, gelet op informatie die beschikbaar was.

Verbetering van de informatiehuishouding

Een van de uitgangspunten van de Woo is dat de informatiehuishouding op orde is. De verbetering van de informatiehuishouding is bij ons niet nieuw maar een onderwerp dat voortdurend onze aandacht heeft. Ook in 2022 zijn daarin weer de nodige stappen gezet, qua uitleg gebruik documentmanagementsysteem voor het registreren van zaken, registreren e-mailberichten in zaakgericht archiveren, het regelen van een beveiligde toegang tot specifieke mappen op de centrale schijf en het opschonen van bestanden, gelet op informatieveiligheid en privacy.

2.1.10. Personeel & Organisatie

We hebben als organisatie in toenemende mate last van de overspannen arbeidsmarkt. Dat vertaalt zich in een groter personeelsverloop en lastig in te vullen vacatures. En als vacatures al ingevuld zijn, is er de nodige tijd verstreken, terwijl nieuwe mensen ook weer een zekere tijd nodig hebben om zich in te werken en in te leven in de materie van onze gemeente.

Hieronder volgt een overzicht van de begrote en werkelijke kosten aan inhuur en salarissen in 2022.

Omschrijving	Begroot	Werkelijk	Vershil
Salariskosten	€ 6.074.000	€ 5.818.000	€ 256.000
Inhuur	€ 657.000	€ 730.000	€ -73.000
Totaal	€ 6.731.000	€ 6.548.000	€ 183.000

Op salariskosten is een voordelig verschil te zien. Dat heeft te maken met het feit dat een aantal vacatures open heeft gestaan c.q. nog steeds open staat. De praktijk wijst uit dat sommige vacatures lastig in te vullen zijn. Mede daardoor is er sprake van een overschrijding van de inhuurkosten, omdat dit soms nodig is om het werk dat geen uitstel kan lijden, toch doorgang te kunnen laten vinden. Daarnaast hebben we in 2022 een aantal langdurig zieken gehad waarvoor we hebben moeten inhuren.

2.2 Lokale heffingen

2.2.1. Algemeen

De lokale heffingen zijn een integraal onderdeel van het gemeentelijk beleid. De uitvoering van het gemeentelijk beleid raakt daarmee elke burger, bedrijf of instelling direct in de portemonnee. Zij wensen -terecht- waar voor hun geld. Lokale belastingen en heffingen staan dan ook sterk in de belangstelling. Het doel van deze paragraaf is om integraal informatie te geven over alles wat met lokale heffingen te maken heeft.

2.2.2. Ontwikkelingen

Wet Waardering onroerende zaken (WOZ)

De WOZ-waarde wordt vastgesteld naar het waardepeil per 1 januari van het jaar voorafgaand aan het belastingjaar. In 2022 werd de waarde dus vastgesteld naar het peil van 1 januari 2021. Vanaf 2017 zitten de waarden in een stijgende lijn.

Inmiddels heeft voor alle woningen de omzetting van inhoud naar gebruiksoppervlakte plaatsgevonden. Vanaf het belastingjaar 2022 zijn alle woningwaarderingen onderbouwd op basis van de gebruiksoppervlakte. Het aantal bezwaarschriften is in 2022 enorm gestegen, dit vooral door de invloed van de ncnp-bureaus (no cure no pay-bureaus). Het aantal formele bezwaarschriften is gestegen van 131 in 2021 naar 475 in 2022. Ook het aantal informele bezwaren is fors gestegen, evenals het aantal beroepschriften.

Deze trend is landelijk en zorgt ervoor dat een goede uitvoering van de Wet WOZ onder druk komt te staan. De Waarderingskamer heeft in 2022 weer een uitgebreid onderzoek gedaan naar de kwaliteit van de uitvoering van de Wet WOZ in onze gemeente en heeft geconcludeerd dat deze de kwalificatie goed heeft.

Riolering

In december 2016 heeft de gemeenteraad het VGRP (Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021) vastgesteld. In het VGRP zijn beleid en bijbehorende middelen opgenomen, waarmee we deze taak uitvoeren. In het VGRP is vanuit de benodigde middelen ook een voorspelling opgenomen ten aanzien van het tarief voor de rioolheffing, rekening houdend met een zoveel mogelijk gelijkmatig verloop c.q. aanpassing van de tarieven en egalisatie van meer- of minderopbrengsten via de egalisatievoorziening.

In 2022 is het tarief verhoogd van € 1,86 per m³ naar € 1,92 per m³. De tarieven voor riolering worden jaarlijks doorgerekend.

In 2022 is de opbrengst van de rioolheffing iets hoger dan was geraamd. Daarentegen waren ook de lasten hoger (vooral energiekosten en onderhoudskosten). Per saldo wordt € 141.330 onttrokken aan de voorziening riolering, waardoor het saldo van die voorziening per 31-12-2022 € 462.998 bedraagt.

Afvalstoffenheffing

Bij de afvalstoffenheffing was de opbrengst in 2022 ietsje lager dan geraamd, terwijl de kosten iets hoger waren (met name inzamelkosten en diensten door derden). Daarom is een bedrag van € 43.243 onttrokken aan de voorziening afvalstoffenheffing, welke daardoor op € 0 komt. De voorziening wordt gevuld in jaren waarin er een overschot is op de afvalstoffenheffing.

Inmiddels is er ook een definitieve uitspraak inzake de al jaren lopende procedure rondom de claim van Attero met betrekking tot in de jaren 2015-2017 te weinig geleverd restafval aan de verbrandingsovens van Attero. Een nadere toelichting is gegeven in paragraaf 2.3 op blz. 15 van deze jaarstukken. Korthedshalve wordt daarnaar verwezen.

Leges

De kostendekkendheid van de legestarieven wordt jaarlijks gevolgd. Tevens wordt er nadrukkelijker gekeken of alles wat doorberekend kan worden ook daadwerkelijk via de leges wordt verhaald. Het is niet toegestaan dat de gemeente winst maakt op groepen van samenhangende legesopbrengsten. In de kosten, die ten grondslag liggen aan de legestarieven wordt rekening gehouden met de te betalen BTW én met de overheadkosten.

Vanwege uitstel van de invoering van de Omgevingswet is de nieuwe methode ter onderbouwing van de kostendekkendheid van de leges in 2022 nog niet doorgevoerd.

2.2.3. Beleid en tariefstelling

De algemene uitkering uit het Gemeentefonds is de belangrijkste inkomstenbron van de gemeente.

Daarnaast zijn de gemeentelijke belastingen en heffingen de belangrijkste, door de gemeente te beïnvloeden, inkomstenbronnen. Bij de riool- en afvalstoffenheffing en de leges is 100% kostendekking het uitgangspunt. De tarieven zijn dus bepaald door de raming van de kosten. De overige tarieven stijgen in

beginsel met de inflatiecorrectie, waarmee ook in de algemene uitkering wordt gerekend. Door incidentele oorzaken kunnen de werkelijke lasten en baten afwijken, waardoor ook de kostendekking anders uitvalt.

2.2.4. Toeristenbelasting en woonforensenbelasting

De toeristenbelasting is in 2022 hetzelfde gebleven als in 2021, namelijk € 1,60 per persoon per nacht. Qua inkomsten zijn de gevolgen van de coronapandemie hier zichtbaar, evenals het grotendeels ontbreken van toeristen op een vakantiepark.

Voor de forensenbelasting hanteren we hetzelfde stijgingspercentage als bij de toeristenbelasting. Het tarief is vastgesteld op een percentage van de WOZ-waarde (in 2022 was dit 0,711%).

2.2.5. De belangrijkste tarieven

	2021	2022	Heffingsmaatstaf
OZB			
OZB woningen eigenaar	0,1103%	0,0941%	% van de WOZ-waarde
OZB niet-woning eigenaar	0,2376%	0,2450%	% van de WOZ-waarde
OZB niet-woning gebruiker	0,1425%	0,1477%	% van de WOZ-waarde
Afvalstoffenheffing			
▪ Vastrecht	€ 98,64	€ 96,48	per jaar
▪ 140 liter GFT	€ 2,20	€ 2,25	per lediging
▪ 240 liter GFT	€ 3,75	€ 3,85	per lediging
▪ 30 liter gemeentelijke tariefzak	€ 3,10	€ 3,10	per zak
Rioolheffing	€ 1,86	€ 1,92	per m ³
Toeristenbelasting	€ 1,60	€ 1,60	per persoon per nacht
Woonforensenbelasting	0,704%	0,711%	% van de WOZ-waarde met een maximum van €1.270,-

2.2.6. Belastingdruk

Lokale lastendruk 2022 per huishouden

In de begroting of in het raadsvoorstel inzake de belastingtarieven wordt op basis van aannames een berekening gemaakt van de gemiddelde lokale lastendruk per huishouden. In de jaarrekening kan dat nu afgezet worden tegen werkelijke aantallen.

In het raadsvoorstel RA21.066 (d.d. 14-12-2021) met betrekking tot de belastingtarieven 2022 is gerekend met de volgende gegevens:

- OZB: gemiddelde woningwaarde € 367.000, tarief eigenaren 0,0941%;
- Afval: 6,95 GFT-ledigingen à € 2,25 + 3,29 restafvalzakken à € 3,10 + vastrecht € 96,48;
- Riool: 131 m³ waterverbruik à € 1,92 (op basis van VGRP).

De werkelijke gegevens over 2022 zijn:

- OZB: gemiddelde woningwaarde € 359.000, tarief eigenaren 0,0941%;
- Afval: 7,57 GFT ledigingen à € 2,25 + 2,81 restafvalzakken à € 3,10 + vastrecht € 96,48;
- Riool: 126,3 m³ waterverbruik à € 1,92

Dat alles geeft het volgende beeld van de gemiddelde belastingdruk per huishouden:

Gemiddelde belastingdruk per huishouden <i>Bedragen in €</i>	Raming 2022	Werkelijk 2022
Onroerende zaakbelastingen eigenarengedeelte	€ 345,35	€ 337,82
Afvalstoffenheffing	€ 122,32	€ 122,22
Rioolheffing	€ 251,52	€ 242,50
Totaal per huishouden	€ 719,19	€ 702,54

2.2.7. Kwijtschelding

Als de belastingplichtige en eventuele partner samen een netto besteedbaar inkomen hebben op bijstandsniveau en er weinig vermogen is, komt deze mogelijk in aanmerking voor kwijtschelding van gemeentelijke belastingen.

Voor de bepaling van inkomen en vermogen is wettelijk bepaald wat meegenomen moet worden. Of men daadwerkelijk in aanmerking komt voor (gedeeltelijke) kwijtschelding hangt dus af van de persoonlijke situatie. Het netto besteedbaar inkomen mag niet meer bedragen dan de kosten van bestaan. In 2022 is voor in totaal € 23.600 aan kwijtscheldingen verleend (2021 € 24.000).

2.2.8. Inkomsten uit belastingen en heffingen

De inkomsten uit gemeentelijke belastingen en heffingen in 2022 zijn weergegeven in onderstaande tabel. Als vergelijkingscijfer staat ook de opbrengst in 2021 vermeld. Verschillen tussen ramingen en werkelijke opbrengsten zijn in de programma's toegelicht.

Belastingsoort	Bedragen in €		
	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Onroerende zaakbelastingen	2.874.000	2.945.000	2.918.000
Toeristenbelasting	149.000	184.000	139.000
Woonforensenbelasting	40.000	26.000	29.000
Leges omgevingsvergunningen	559.000	500.000	883.000
Leges bestemmingsplannen	49.000	72.000	24.000
Overige leges (burgerzaken, rijbewijzen, reisdocumenten, bijzondere wetten enz.)	205.000	132.000	326.000
Afvalstoffenheffing	662.000	785.000	769.000
Rioolheffing	1.362.000	1.324.000	1.381.000
Marktgeden	28.000	37.000	33.000
Totaal	5.928.000	6.005.000	6.502.000

De grootste verschillen worden veroorzaakt door de leges omgevingsvergunningen en door de overige leges. In 2022 zijn enkele grote woningbouwprojecten doorlopen. Het verschil op overige leges komt voornamelijk door de ontvangen leges voor het aanleggen van glasvezelnetwerken.

2.3. Weerstandvermogen en risicobeheersing

2.3.1. Algemeen

Het weerstandvermogen is de verhouding tussen de weerstandscapaciteit (de middelen waarover de gemeente beschikt / kan beschikken om niet begrote kosten te dekken) en het totaal aan gekwantificeerde risico's, waarvoor geen voorzieningen zijn getroffen, verzekeringen zijn afgesloten of waar ook anderszins geen beheersmaatregelen tegenover staan.

Voor de raad is het weerstandvermogen van belang omdat er nooit een situatie zal zijn, waarin geen risico's meer bestaan. De raad moet vanuit de kaderstellende en controlerende taak inzicht hebben in de ruimte die er is om eventuele tegenvallers op te kunnen vangen. Als die ruimte onvoldoende groot is, moeten aanvullende maatregelen genomen worden.

2.3.2. Beleid

Bij raadsbesluit van 7 juli 2020 is de nota 'Reserves, voorzieningen & afschrijvingsbeleid' herzien. Hierin zijn onder andere regels opgenomen over hoe om te gaan met reserves en voorzieningen en op welke wijze afschrijving plaatsvindt op activa. In het kader van deze paragraaf is van belang dat in het beleid is bepaald dat de algemene reserve bestaat uit 2 delen:

- Een niet besteedbaar deel wat nodig is ter dekking van de gekwantificeerde risico's, vermenigvuldigd met de vastgestelde ratio (1,8);
- Een vrij besteedbaar deel.

Weerstandscapaciteit

De weerstandscapaciteit bestaat uit de volgende onderdelen:

- a. Algemene reserve
- b. Post onvoorzien
- c. Onbenutte belastingcapaciteit
- d. Begrotingsruimte

Ad a. Algemene reserve

De stand van de algemene reserve per 31-12-2022 is (inclusief het saldo van deze jaarrekening en rekening houdend met de voorgestelde resultaatbestemming):

▪ Niet besteedbaar ter afdekking van risico's (incl. ratio)	€ 2.727.000
▪ Vrij besteedbaar	€ 9.897.000

Voor de bepaling van het niet besteedbare deel van de algemene reserve zijn de regels toegepast uit het in juli 2020 vastgestelde beleid op dit gebied. Daarom zijn de gekwantificeerde risico's ad € 1.515.000 vermenigvuldigd met een factor 1,8, hetgeen tot een bedrag leidt van € 2.727.000.

De bestemmingsreserves laten we buiten de berekening van de weerstandscapaciteit.

Bestemmingsreserves moeten min of meer gezien worden als verplichtingen (er staat een bestedingsdoel tegenover). Daarom nemen we die niet mee in de berekening. De raad is overigens te allen tijde bevoegd om de bestemming van reserves aan te passen.

Ad b. Post onvoorzien

Jaarlijks wordt in de begroting een post onvoorzien opgenomen ter grootte van € 1,- per inwoner, bedoeld voor bijzondere, niet voorziene kosten (€ 13.000).

Ad c. Onbenutte belastingcapaciteit

De omvang van de belastingcapaciteit is de ruimte tussen de feitelijk te verwachten opbrengst en de opbrengst die de gemeente zou moeten realiseren wanneer zij een beroep doet op artikel 12 van de Financiële verhoudingswet (de zogenaamde artikel 12-norm). Volgens die norm moet de afvalstoffenheffing en het rioolrecht kostendekkend zijn. Dat uitgangspunt hanteren wij ook. Dan blijft de onbenutte capaciteit van de onroerende zaakbelasting over. De meest recente factor daarvoor bedraagt 0,1800% van de totale WOZ-waarde, hetgeen resulteert in een onbenutte belastingcapaciteit voor Reusel-De Mierden van afgerond € 1,34 miljoen.

Ad d. Begrotingsruimte

Niet van toepassing bij de jaarrekening. Het jaarrekeningsaldo is meegerekend bij de algemene reserve.

Stille reserves

Stille reserves zijn activa die te laag of tegen nul zijn gewaardeerd, maar die in principe direct verkoopbaar zijn. Van de omvang van de stille reserves is de volgende indicatie te geven:

Object	Oppervlak	Boekwaarde	Aanduiding boekwaarde	Waarde	Basis waardeberekening	Vershil
Landbouwgrond, geliberaliseerde pacht	40,1016 ha	€ -		€ 3.609.144	401.016m ² x € 9,00	€ 3.609.144
Landbouwgrond, vaste pacht	104,66 ha	€ -		€ 4.709.700	1.046.600 m ² x € 9,00 x 0,5	€ 4.709.700
Bossen, visvijver, landschapelementen	950 ha	€ -		€ 8.075.000	9.500.000 m ² x 0,85	€ 8.075.000
Gemeentehuis/bibliotheek		€ 1.917.589	Boekwaarde 31-12-2022	€ 3.316.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 1.398.411
Gemeentewerf		€ -	Boekwaarde 31-12-2022	€ 488.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 488.000
Sportzaal Den Houtert Lage Mierde		€ -	Boekwaarde 31-12-2022	€ 701.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 701.000
Sporthuis Reusel		€ 1.996.487	Boekwaarde 31-12-2022	€ 2.435.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 438.513
Brede School Plus Lage Mierde (Opstap+Ster)		€ 2.238.537	Boekwaarde 31-12-2022	€ 2.898.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 659.463
Basisschool De Akkerwinde Hooge Mierde		€ 463.474	Boekwaarde 31-12-2022	€ 1.375.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 911.526
Basisschool St. Clemens Hulsel		€ 2.048	Boekwaarde 31-12-2022	€ 567.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 564.953
Basisschool De Torelaar Reusel		€ 254.483	Boekwaarde 31-12-2022	€ 1.257.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 1.002.517
Basisschool De Leilinde Reusel		€ 1.472.358	Boekwaarde 31-12-2022	€ 3.112.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 1.639.642
Basisschool De Klimop Reusel		€ 1.128.391	Boekwaarde 31-12-2022	€ 1.432.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 303.609
CC De Kei Reusel		€ 44.706	Boekwaarde 31-12-2022	€ 834.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 789.294
Brandweerkazerne Reusel		€ 131.128	Boekwaarde 31-12-2022	€ 357.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 225.872
Sportpark Den Hoek Reusel		€ 493.353	Boekwaarde 31-12-2022	€ 2.580.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 2.086.647
Sportpark De Leeuwerik Hooge Mierde		€ 190.129	Boekwaarde 31-12-2022	€ 610.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 419.871
Sportpark D'n Daalacker Lage Mierde		€ 24.903	Boekwaarde 31-12-2022	€ 658.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 633.097
Sportpark 't Kantje Hulsel		€ 59.226	Boekwaarde 31-12-2022	€ 569.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 509.774
Gildeterrein Broekkant Lage Mierde		€ -	Boekwaarde 31-12-2022	€ 182.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 182.000
Woning Sportpark 1 Reusel		€ -	Boekwaarde 31-12-2022	€ 445.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 445.000
Kinderdagverblijf Dooleg Reusel		€ 122.620	Boekwaarde 31-12-2022	€ 303.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 180.380
Terrein voormalige werf Denestraat		€ -	Boekwaarde 31-12-2022	€ 94.000	WOZ-waarde 1-1-2022	€ 94.000
Gronden Kleine Hoeven voormalige fase 2		€ 850.000	Boekwaarde 31-12-2022	€ 850.000	taxatie 2017	€ -
		€ 11.389.431		€ 41.456.844		€ 30.067.413

De stille reserves hebben dus een omvang van afgerond € 30 miljoen. Het is op basis van het Besluit begroting en verantwoording (Bbv) niet toegestaan om een waarde aan stille reserves toe te kennen en die waarde vervolgens mee te rekenen in de reservepositie. De reservepositie kan vanuit de stille reserves dus alleen toenemen door deze stille reserves om te zetten in geld (te gelde maken middels verkoop). Dat neemt niet weg dat in relatie tot de capaciteit om onverhoopte tegenvallers op te vangen de stille reserve wel een betekenis hebben.

2.3.3. Risico's

De samenloop van risico's is een ander aspect van het vermogen van de gemeente om financiële tegenvallers op te vangen (=weerstandvermogen). Inventariseren van risico's, een inschatting maken van de kans op deze risico's en het beheersen en managen van risico's is hierbij van wezenlijk belang.

Hierna wordt een overzicht gegeven van de risico's in het licht van het weerstandvermogen. De weerstandscapaciteit kan dan afgezet worden tegen de samenloop van de geïntariseerde risico's, zodat 'beoordeeld' kan worden of het weerstandvermogen afdoende is. De vertaling van deze risico's in bedragen is gebaseerd op inschattingen. Indien er sprake is van nauwkeurige berekeningen van concrete verplichtingen is vorming van voorzieningen nodig.

Deze paragraaf geeft dan ook geen raming van budgetten die worden aangehouden om tegenvallers op te vangen, maar slechts een indicatie van het vermogen om tegenvallers op te kunnen vangen. Dat vermogen zit dan vooral in de reserves.

De gemeente Reusel-De Mierden raamt altijd zo reëel mogelijk. Het blijven echter ramingen, zodat er altijd een risico is, dat de werkelijkheid anders is dan de ramingen. Wij achten dat risico niet dusdanig dat daarmee in de sfeer van weerstandvermogen rekening moeten worden gehouden.

Reëel ramen betekent echter ook dat er geen 'lucht' in de ramingen zit 'voor het geval dat'. Als bepaalde risico's, zoals bijvoorbeeld inbraakschade, verzekerd zijn, dan ramen wij geen kosten voor die schade, óók niet voor een eventueel (beperkt) eigen risico. Mochten zich dan onverhoopt toch schades voordoen, dan kunnen ramingen dus tekort schieten. Daarover wordt dan gerapporteerd via bestuursrapportages. Hetzelfde geldt voor bijzondere omstandigheden. Zo kunnen extreme weersomstandigheden tot extra kosten leiden (extra gladheidbestrijding, stormschades enz.). Gelet op de ervaringen ter zake achten wij het niet nodig om op dit gebied in het kader van het weerstandvermogen met bijzondere risico's rekening te houden.

Grondexploitatie / Bestemmingsplannen

Op grond van artikel 6.1 van de Wet op de ruimtelijke ordening bestaat de mogelijkheid dat onevenredige schade als gevolg van bestemmingswijziging moet worden vergoed. Hiervoor zijn geen specifieke middelen

gereserveerd. In principe worden eventuele claims op de ontwikkelaars van een plan afgewenteld. Indien de gemeente de planschade moet vergoeden, wordt deze opgevangen binnen de grondexploitatie.

Daarnaast vormt de grondexploitatie zelf, als gemeentelijke activiteit, een voortdurend risico (economische ontwikkelingen, kredietbeleid van banken, stagnerende markten, veranderende wetgeving, fluctuerende rentes en dergelijke). Het feit dat deze activiteit in principe in vier kernen en op een kleinschalige wijze wordt uitgevoerd, versterkt dit risico. De markt is voor zowel woningbouwgrond als bedrijfsgrond op dit moment gunstig, hetgeen zich uit in een toegenomen vraag.

De grondexploitaties worden jaarlijks opnieuw berekend, waarbij ook een inventarisatie plaatsvindt van risico's dan wel te optimistische inschattingen. Op basis van de meest recente berekeningen zijn voorzieningen gevormd voor de gecalculeerde nadelige saldi.

In rapportages, zoals die voor alle grondexploitaties zijn opgesteld, is een risicoanalyse en risicoberekening opgenomen. Het gaat dan om risico's als extra hoge kostenstijgingen, grondprijsverlaging, rentestijgingen e.d.. Voor zover risico's binnen de (positieve) resultaten van de grondexploitatie kunnen worden opgevangen, is geen aanvullend weerstandsvermogen nodig. Bij de plannen voor De Leeuwerik, Kleine Hoeven en Hart van Reusel is dat niet het geval. De risico's voor die plannen zijn berekend op:

De Leeuwerik	€	60.000
Hart van Reusel	€	68.000
Kleine Hoeven	€	763.000
<u>Totaal</u>	€	<u>891.000</u>

Doordat jaarlijks een actualisatie van de grondexploitatieprojecten plaatsvindt, inclusief een analyse van risico's en kansen, zijn risico's goed in beeld en kan tijdig gestuurd worden op risicobeperking. De meeste grondexploitaties zijn ook zover gevorderd dat de risico's kleiner worden. Immers aan het begin van een grondexploitatieproject moeten gronden nog verworven worden, kunnen planschades optreden, kunnen er tegenvallers zijn in kosten van bouwrijp maken enz. De risico's zijn dan groter. De nu actieve grondexploitaties zijn zover gevorderd dat daarin geen grondverwerving meer hoeft plaats te vinden, bouwrijp maken al achter de rug is en zelf woonrijp maken deels al heeft plaatsgevonden. Daardoor zijn de risico's afgenomen. Bij het opstarten van nieuwe grondexploitatieprojecten kunnen de risico's weer toenemen.

Intergemeentelijke samenwerking

Onze gemeente neemt deel in een aantal verbonden partijen. Voor deze paragraaf zijn de belangrijkste:

- GGD Brabant-Zuidoost
- GRSK (Samenwerking Kempengemeenten)
- MRE (Metropoolregio Eindhoven)
- VRBZO (Veiligheidsregio Brabant Zuidoost)
- KempenPlus
- ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)
- KBP (Kempisch Bedrijven Park)
- Stichting Bizob (Bureau inkoop en aanbestedingen zuidoost Brabant)
- BeNeGo (Belgisch Nederlands Grensoverleg)
- Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost

In de paragraaf verbonden partijen treft u meer gegevens aan over de gemeenschappelijke regelingen. Het betreft deels verplichte samenwerkingen (VRBZO, ODZOB), deels samenwerkingen die weliswaar vrijwillig zijn, maar waar nauwelijks een reëel alternatief voor bestaat (GGD, MRE), maar ook deels volledig vrijwillige samenwerkingsvormen (GRSK, KempenPlus, KBP enz.). Ook al zijn samenwerkingen vrijwillig, kunnen er wel ingrijpende gevolgen kleven aan uittreding uit de betreffende partij.

Samenwerking binnen gemeenschappelijke regelingen geeft een risico in de vorm van beheersbaarheid van de eigen organisatie. Door deelname in de verschillende bestuurslagen van gemeenschappelijke regelingen heeft onze gemeente invloed op die organen, maar de gemeente moet zich aansluiten bij besluiten die in gezamenlijkheid genomen worden. Minderheidsstandpunten kunnen, hoe belangrijk deze voor individuele gemeenten ook mogen zijn, in het grote geheel te licht bevonden worden. Samenwerken is daarmee altijd een stukje inleveren van invloed. Overigens leert de ervaring dat de 'winst' van het samen optrekken vooral zit in de toename van professionaliteit en kwaliteit die wordt bereikt en in het borgen van de continuïteit op vitale bedrijfsprocessen.

Net als bij gemeenten worden ook door besturen van Gemeenschappelijke Regelingen besluiten genomen inzake wijzigingen in ambitieniveaus op basis van allerlei ontwikkelingen. Daardoor bestaat het risico, dat gemeentelijke bijdragen aan Gemeenschappelijke Regelingen (GR) sterker dan trendmatig gaan stijgen. Voor zover die ontwikkelingen meelopen in het begrotingsproces van de betreffende GR zijn deze tijdig in

beeld. In die gevallen moeten de financiële gevolgen worden opgenomen in de gemeentebegroting. Er is dan dus geen sprake meer van risico.

Daarnaast houden sommige verbonden partijen zelf een vorm van weerstandsvermogen aan. De vier grootste Gemeenschappelijke Regelingen (GGD, VRBZO, MRE en ODZOB) hebben samen afspraken gemaakt over het aan te houden weerstandsvermogen. Een verbonden partij als de GRSK houdt echter zelf helemaal geen weerstandsvermogen aan, maar KempenPlus doet dat wel. En de ene verbonden partij legt in haar stukken een relatie tussen (gekwantificeerde) risico's en de ander doet dat niet of slechts in beperkte mate. Dit is van belang voor de inschatting van de gemeentelijke risico's. Immers als een verbonden partij haar risico's zelf op kan vangen, is er geen risico voor de gemeente. Heeft een verbonden partij slechts deels of geen weerstandsvermogen, dan ontstaat er een risico voor de gemeente naar rato van haar deelname in die partij (bijvoorbeeld naar rato van inwonertal).

Het risicobedrag waarmee de gemeente rekening moet houden, is dus afhankelijk van de mate waarin verbonden partijen zelf weerstandsvermogen aanhouden. Dat is per partij verschillend. Om toch een inschatting te doen van risico's voor de gemeente, gaan we uit van de jaarbijdrage van onze gemeente aan de diverse verbonden partijen. De meest recente gegevens (begrotingen 2023), afgerond op € 1.000 wat dat betreft zijn:

• GGD Brabant-zuidoost	€ 510.000
• GRSK (Samenwerking Kempengemeenten)	€ 3.618.000
• MRE (Metropoolregio Eindhoven)	€ 190.000
• VRBZO (Veiligheidsregio Brabant Zuidoost)	€ 874.000
• KempenPlus	€ 3.273.000
• ODZOB (Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant)	€ 389.000
• KBP (Kempisch Bedrijven Park)	€ 0
• Stichting Bizob (Bureau inkoop en aanbestedingen zuidoost Brabant)	€ 84.000
• BeNeGo (Belgisch Nederlands Grensoverleg)	€ 1.000
• Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost	€ 3.000
TOTAAL	€ 8.942.000

We schatten het algemene risico in op kostenoverschrijdingen tot 10% met een kans op voordoen van 25%, hetgeen het risico bepaalt op $25\% \times 10\% \times € 8.942.000 = € 224.000$ (afgerond).

Omgevingswet

De invoering van de nieuwe Omgevingswet is opnieuw uitgesteld. Als datum voor inwerkingtreding geldt nu 1 januari 2024. Zowel in de begroting van organisaties als ODZOB, VRBZO, GGD en GRSK als in onze eigen begroting is rekening gehouden met extra lasten als gevolg van de Omgevingswet. Wij achten het niet nodig om daarop aanvullend nog extra risico's in te calculeren.

Informatiebeveiliging en privacy

Het aantal cyberaanvallen op Nederlandse gemeenten is het afgelopen jaar sterk toegenomen. De afgelopen twee jaar waren er vijf grote cyberincidenten. Ook zijn er twee keer zo veel risicovolle, zwakke plekken in de software van gemeenten opgespoord. Dat blijkt uit het recente Dreigingsbeeld 2023-2024 van de Informatiebeveiligingsdienst (IBD) van de Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG).

Het aantal incidenten neemt dus toe, het wordt steeds complexer om ze het hoofd te bieden en de impact is steeds ernstiger. Criminelen aarzelen niet om privacygevoelige gegevens van inwoners, bedrijven en medewerkers online te publiceren. Zo werd de gemeente Buren in 2022 getroffen door een ransomware aanval. Bij de hack zijn gegevens van de gemeente gestolen. Vervolgens is een grote hoeveelheid privacygevoelige data gepubliceerd op het darkweb.

Het afgelopen jaar kreeg de IBD vele verzoeken om hulp. Het gaat om kleine en grote incidenten, zoals de zogeheten ransomware-aanvallen, waarbij hackers om losgeld vragen. Gevallen met een hoge kans op misbruik en ernstige gevolgen komen in de afgelopen jaren relatief steeds vaker voor:

Jaar	Aantal incidenten met hoge kans op misbruik en ernstige gevolgen
2021	90
2020	45
2019	24

bron: Dreigingsbeeld 2023-2024 Informatiebeveiligingsdienst (IBD), oktober 2022.

Gemeenten werken met grote hoeveelheden persoonsgegevens die ook regelmatig worden uitgewisseld met andere partijen. Dat vergroot de kwetsbaarheid. De afgelopen twee jaar werden gemeenten regelmatig

geconfronteerd met incidenten die ontstaan zijn bij derden, waarbij de gevolgen in de eigen gemeente merkbaar waren. Bijvoorbeeld bij Senzer, het werkbedrijf van zeven Brabantse gemeenten in de Peel, dat in 2021 werd getroffen door een inbraak op het netwerk. De betaling van uitkeringen liep vertraging op omdat systemen niet toegankelijk waren. Een ander softwarebedrijf van vijf Limburgse gemeenten, werd dit jaar slachtoffer van ransomware. Door de aanval waren bestanden van het administratiesysteem van het sociaal domein versleuteld. Er werden geen gegevens buitgemaakt.

Cyberdreigingen komen op gemeenten af in een tijd waarin ze voor steeds meer taken verantwoordelijk zijn en dus ook steeds meer data in hun beheer hebben. Tegelijkertijd is het beveiligen van de systemen een grote kostenpost geworden die niet iedere gemeente even makkelijk kan betalen. De rekening van preventie staat echter niet in verhouding tot de kosten van een incident. Het gaat in deze criminaliteit al snel om tonnen tot miljoenen euro's, waarschuwt de IBD. Naast de impact van een incident op medewerkers is een getroffen organisatie vaak weken of maanden bezig om de ICT en de bedrijfsprocessen weer aan de praat te krijgen. Verder schaden beveiligings- en privacy-incidenten het vertrouwen van inwoners in de overheid en de reputatie van de gemeente en haar bestuurders.

Door het nemen van passende beveiligingsmaatregelen proberen we het risico op beveiligingsincidenten te verlagen en beperken we de mogelijke negatieve impact van dergelijke incidenten op privacy en de gemeentelijke informatievoorziening en daarmee ook het risico op imago- en financiële schade.

De hoogte van mogelijke financiële schade is op voorhand echter moeilijk in te schatten en kan, afhankelijk van de omvang, het soort en het tijdsverloop van een incident, zeer divers zijn. Om die reden was in 2022 aan dit risico geen weerstandsvermogen verbonden.

Het afgelopen jaar zijn er binnen onze gemeente verschillende beveiligingsmaatregelen uitgevoerd. Omdat menselijk handelen een van de grootste risico's blijft, zijn naast technische en organisatorische beveiligingsmaatregelen verschillende acties opgepakt om ook de bewustwording op het gebied van informatiebeveiliging en privacybescherming te vergroten. Dit onderwerp heeft voortdurend de aandacht binnen onze organisatie, door uitleg en training, nieuwsbrieven, berichten op intranet en het elkaar aanspreken op onveilig gedrag. Vooral het laagdrempelig melden en bespreken van incidenten en datalekken wordt gestimuleerd. Als een van de technische maatregelen is sinds 2022 overal 2-factor-authenticatie nodig om in te loggen op het netwerk.

Gegarandeerde geldleningen

De gemeente staat garant voor de betaling van rente en aflossing over een aantal door derden aangegane geldleningen. Daarbij is een onderscheid te maken tussen garantstellingen aan woningcorporaties op basis van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw (WSW) en overige garantstellingen.

Voor geldleningen onder het regime van het Waarborgfonds Sociale Woningbouw geldt dat bij problemen eerst het WSW aangesproken wordt en pas als deze niet meer aan haar verplichtingen kan voldoen, staan Rijk en gemeenten ieder voor 50% garant. Het totaalbedrag waarvoor onze gemeente onder het regime van het WSW een afgeleide garantstelling heeft afgegeven bedroeg per 31 december 2022 € 29,5 miljoen. De totale marktwaarde van de onroerende zaken waarop de garantie betrekking heeft, bedroeg in 2022 € 123,5 miljoen. Wij hebben geen signalen, die zouden kunnen duiden op een concreet risico dat wij binnen afzienbare termijn aangesproken worden op onze waarborgverplichtingen.

In het kader van het WSW is de verhouding tussen afgegeven garanties in relatie tot de waarde van het daar tegenover staande woningbezit nog dermate gunstig, dat de risico's in de praktijk erg klein zijn. Daarom is het niet nodig hiermee in de berekening van de weerstandscapaciteit rekening mee te houden.

Er is geen sprake meer van overige garantstellingen. De gemeente is terughoudend in het afgeven van garanties.

Claims Attero i.v.m. aanbod brandbaar huishoudelijk afval

Voor de periode 1-2-1997 t/m 1-2-2017 hebben de 6 Brabantse gewesten (vertegenwoordigd door de Vereniging van Contractanten (VVC)), namens de Brabantse gemeenten, een overeenkomst gesloten met Afvalsturing Brabant (nu: Attero) voor de verwerking van huishoudelijk restafval. Daarbij is o.a. afgesproken dat de Brabantse gemeenten jaarlijks tenminste 510 kiloton (de volumeplicht) restafval ter verwerking (verbranding) aan moeten leveren. Omdat het afvalbeleid steeds meer gericht is op het terugdringen van de hoeveelheid restafval, werd in 2011 voor het eerst niet meer aan die volumeplicht voldaan. Dat is voor Attero reden geweest om aan de Brabantse gewesten een naheffing op te leggen wegens het niet nakomen van de volumeverplichting over de periode 2011 t/m 2014. In een arbitraal eindvonnis heeft het Nederlands Arbitrage Instituut (NAI) Attero m.b.t. die naheffing in het ongelijk gesteld. Deze kwestie was hiermee afgedaan.

Voor de jaren 2015, 2016 en januari 2017 (einde contractperiode) liep al jaren een procedure tussen Attero en de Brabantse gewesten inzake het niet nakomen van de volumeplicht (aanleveren van minder brandbaar afval dan was afgesproken). In die procedure is nu einduitspraak gedaan, waarbij Attero in het gelijk is gesteld. Dat betekent dat de gewesten en gemeenten verplicht zijn tot een nabetaling aan Attero, te

vermeerderen met wettelijke rente. Voor de gezamenlijke gemeenten in het MRE-gebied gaat het om in totaal een bedrag van ruim € 6,5 miljoen, onder te verdelen in € 4,8 miljoen hoofdsom, € 0,75 miljoen rente en € 1 miljoen BTW (waarbij de BTW compensabel is en dus niet als last moet worden meegerekend). Inmiddels is door de MRE het betreffende bedrag betaald aan Attero. De precieze verdeling over de gemeenten moet nog bepaald worden, maar een inschatting op basis van tonnages is dat door Reusel-De Mierden € 366.000 betaald moet worden. Dat bedrag is in 2022 in de cijfers verwerkt, voor 50% als een te betalen bedrag en voor de overige 50% is conform de daarvoor geldende Bbv-voorschriften een voorziening gevormd.

Er is altijd kans dat bedragen per gemeente anders uitvallen, maar onze inschatting is dat het voor Reusel-De Mierden eerder goedkoper dan duurder zal uitvallen.

In het kader van weerstandsvermogen hoeven voor dit doel geen middelen meer beschikbaar te worden gehouden.

Sociaal domein

Binnen het sociaal domein is vrijwel altijd sprake van open-eind regelingen. De kosten voor de gemeente hangen enerzijds af van de prijs zorgproducten en anderzijds van de vraag naar die producten. Getracht wordt om de ontwikkelingen in de vraagzijde zo goed mogelijk in te schatten en op basis daarvan zo realistisch mogelijk te ramen. Maar sommige zorgtrajecten zijn erg duur, soms wel € 100.000 per persoon per jaar. Als een relatief kleine gemeente dan geconfronteerd wordt met een afwijkend vraagpatroon, is de impact op de ramingen meteen aanzienlijk.

Heel actueel is tegenwoordig de indexering van de kostprijs, welke door loon- en prijsontwikkelingen veel hoger is dan we gewend zijn. Ook hiervoor maken we gebruik van de reguliere methodieken om dit soort indexeringen in te schatten. Het is echter niet uit te sluiten dat kosten zich toch in korte tijd anders ontwikkelen dan was ingeschat (bijvoorbeeld als gevolg van CAO-afspraken). Gemeenten hebben de plicht om realistische tarieven te betalen voor afgenomen zorg. Het kan dan ook voorkomen dat zorgaanbieders een beroep doen op aanvullende indexering van tarieven omdat zij anders hun financiën niet meer rond krijgen en daardoor de noodzakelijke zorg niet meer kunnen verlenen. Zeker bij zeer specialistische zorg is er dan al snel een probleem, waarvan de zorgvrager de dupe wordt als gemeenten niet bijspringen. In hoeverre de reguliere en extra indexeringen gecompenseerd worden door hogere uitkeringen van het Rijk is op voorhand niet te zeggen. Er is dus sprake van een risico op kostenoverschrijdingen.

Wij ramen 50% kans op € 500.000 aan extra kosten, hetgeen neerkomt op € 250.000.

Claims intensieve dierhouderij

Rondom de intensieve dierhouderij spelen al geruime tijd tal van ontwikkelingen, welke doorwerken in regelgeving vanuit de landelijke en provinciale overheid, maar ook in gemeentelijk beleid, zoals omgevingsvisie, bestemmingsplannen en dergelijke. Al deze ontwikkelingen kunnen wellicht beperkingen inhouden voor de ontwikkeling van een aantal bedrijven in die sector. Daarbij zullen sommige ondernemers zich benadeeld voelen door de nieuwe regelgeving en proberen dat nadeel gecompenseerd te krijgen door daartoe claims in te dienen. Het is op dit moment geenszins in te schatten wat de slagingskans voor dat soort claims zal zijn en om hoeveel gevallen het zou kunnen gaan. Desalniettemin moeten we rekening houden met de kosten van afhandeling van eventuele claims en bestaat altijd het risico dat claims toegewezen worden. Op basis van min of meer vergelijkbare toegekende schadevergoedingen kan een gemiddelde schade van circa € 65.000 per casus berekend worden.

Vooralsnog maken wij een inschatting op 2 casussen per jaar, waarvoor naast de schadevergoedingen ook afhandelingskosten worden gemaakt. Wij houden daarom rekening met een risico van in totaal € 150.000. Er is op dit moment sprake van een (mogelijke) claim van een dierhouderij. Dat er sprake is van een nadeel voor betrokkene is inmiddels in een procedure bevestigd. Hoe groot die schade is, moet nog worden bepaald. Betrokkene moet daarvoor gegevens aanleveren, hetgeen tot nu toe niet is gebeurd. In welke orde van grootte gedacht moet worden is op dit moment niet te zeggen. Voor zover deze procedure daadwerkelijk eindigt in een te betalen bedrag voor de gemeente, zal dat dus volledig voor rekening van de gemeente komen. Vooralsnog is geen risicobedrag te bepalen. Zodra daarover meer bekend wordt, zal daarvoor wellicht een voorziening moeten worden gevormd.

Voorzieningen

De voorzieningen worden bij de opstelling van de jaarrekening herrekend op basis van de dan bekende, meest recente informatie. Dat zijn echter altijd momentopnamen, zodat er altijd een risico bestaat dat voorzieningen onvoldoende hoog zijn. De onzekerheid over het al dan niet toereikend zijn van voorzieningen kan toe- of afnemen door tijdsverloop of door de aard van de voorziening.

De voorzieningen voor wegen en gebouwen en riolering worden eens in de 4 à 5 jaar geactualiseerd. Voor wegen en riolering is dat recent gebeurd. De actualisering van de onderhoudsvoorziening gebouwen heeft in 2019 plaatsgevonden.

Voorzieningen voor wachtgeld- en Appa-verplichtingen worden jaarlijks geactualiseerd voorafgaand aan de samenstelling van de jaarrekening. De voorziening wachtgeld is gebaseerd op inschattingen ten aanzien

van met name de duur van de wachtgeldverplichting. Die duur is meestal redelijk nauwkeurig te bepalen, maar kan onzeker worden als zich zaken voordoen als arbeidsongeschiktheid tijdens de wachtgeldperiode. Daardoor kan de wachtgeldverplichting langer doorlopen, terwijl de tijd dan moeilijk in te schatten is. De gemeente Reusel-De Mierden heeft één doorlopende wachtgeldverplichting vanwege arbeidsongeschiktheid. Op basis van nu bekende gegevens is de duur ingeschat. Omdat alle voorzieningen op basis van de meest recente gegevens zijn berekend, achten wij het niet nodig om hiervoor een aanvullend risicokapitaal aan te houden.

Covid-19

Voor zover er concrete cijfers zijn die direct te relateren zijn aan de Covid-19 crisis, zijn deze in deze jaarrekening verwerkt. Het lijkt erop dat het niet nodig is om in relatie tot deze pandemie specifiek weerstandsvermogen aan te houden. Daarmee is niet gezegd dat er geen structurele gevolgen zullen zijn, maar het zal niet mogelijk zijn om die gevolgen en de financiële vertaling daarvan één-op-één te linken aan de pandemie. Deze kosten zullen dan zich dan ook in combinatie met alle andere ontwikkelingen vertalen in toekomstige ramingen.

Voor zover in de afgelopen jaren, onder meer via de algemene uitkering uit het gemeentefonds, financiële middelen zijn verstrekt aan de gemeente, zijn die inmiddels allemaal besteed. In 2023 resteren geen coronamiddelen meer.

2.3.4. Resumé risicobedragen

Samenvatting beschreven risico (Bedragen in €)	Benodigde weerstand
Grondexploitaties	891.000
Intergemeentelijke samenwerking	224.000
Sociaal domein	250.000
Intensieve dierhouderij	150.000
Totaal	1.515.000

Zoals eerder in deze paragraaf (onder 2.3.2) is aangegeven is voor dit risico een deel van de algemene reserve afgezonderd. Voor dat afgezonderde deel worden de gekwantificeerde risico's ad € 1.515.000 vermenigvuldigd met een factor 1,8. Buiten het op deze wijze berekende afgezonderde deel van € 2.727.000 bedraagt het vrij besteedbare deel van de algemene reserve per 31-12-2022 bijna € 9,9 miljoen (inclusief resultaat 2022 en rekening houdend met de voorgestelde resultaatbestemming).

2.3.5. Kengetallen

Op basis van artikel 11 van het Bbv moet de begroting en ook de jaarrekening in de risicoparagraaf een tabel met een aantal kengetallen bevatten. De volgende cijfers kunnen gegeven worden:

Kengetal	Rekening 2020	Rekening 2021	Begroting 2022	Rekening 2022
Netto schuldquote	37,5%	15,7%	69,1%	15,0%
Netto schuldquote, gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen	37,5%	15,2%	69,1%	14,5%
Solvabiliteit	42,6%	43,5%	26,2%	49,4%
Grondexploitatie	22,9%	33,9%	46,0%	37,5%
Structurele exploitatieruimte	n.v.t.	n.v.t.	2,4%	n.v.t.
Belastingcapaciteit	97,3%	77,7%	88,6%	77,7%

Enige uitleg over de betekenis van deze kengetallen is nodig.

De netto schuldquote en de netto schuldquote, gecorrigeerd voor verstrekte leningen, weerspiegelen het niveau van de schuldenlast ten opzichte van de eigen middelen en geeft een indicatie van de druk van de rentelasten op de exploitatie. Omdat onze gemeente nauwelijks gelden heeft uitgeleend, zijn de beide percentages nagenoeg gelijk. In beginsel is een zo laag mogelijke quote het meest gunstig.

De solvabiliteit geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Een hoge schuld hoeft bijvoorbeeld geen probleem te zijn als er ook sprake is van veel eigen vermogen. De solvabiliteitsratio drukt het eigen vermogen uit als percentage van het totale vermogen. Hoe hoger deze quote, hoe beter de gemeente er voorstaat.

Het kengetal grondexploitatie geeft aan hoe groot de grondpositie (de waarde van de grond in exploitatie) is ten opzichte van de totale geraamde baten. Aan deze quote is eigenlijk geen kwalificatie goed of slecht te hangen. Wel is een hoge quote een teken van grotere voorraad nog uit te geven grond, waardoor het risico op dat gebied groter is. Een lagere quote voor grondexploitatie betekent dus in het algemeen dat de gemeente minder risico's loopt op dat gebied.

De structurele exploitatieruimte geeft aan hoe groot de structurele exploitatieruimte is. Een positief percentage betekent dat de structurele baten toereikend zijn om de structurele lasten te dekken (begrotingsoverschot). Uiteraard is hier een hogere quote altijd gunstiger. Het kengetal belastingcapaciteit geeft inzicht in de gemeentelijke woonlasten (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing) ten opzichte van het landelijke gemiddelde. Hierbij zijn de woonlasten voor een meerpersoonshuishouden met eigen woning leidend. De kwalificatie van deze quote is afhankelijk van politieke keuzes c.q. voorkeuren. Het hoeft geen doel te zijn om een lager belastingniveau te hebben dan het landelijk gemiddelde. Een score van 100% zou betekenen dat de gemeente precies op het landelijk gemiddelde zit.

Als we de kengetallen bezien, dan zien we bij alle kengetallen dat deze in de lijn liggen met de cijfers 2021. Enkele kengetallen zijn verbeterd, hetgeen verklaarbaar is door de gestegen reservepositie en de gedaalde schulden. Er zitten wel aanmerkelijke verschillen tussen begroting 2022 en rekening 2022. Daarbij moet opgemerkt worden dat de ramingen van de kengetallen 2022 gebaseerd zijn op gegevens van medio 2021, terwijl we nu gegevens hebben van ruim 1½ jaar later. Bij de grondexploitaties zien we in het kengetal terug dat voor de grondexploitaties Hart van Reusel en Kleine Hoeven een hogere verliesvoorziening wordt geraamd. Dat leidt tot een hoger kengetal voor grondexploitatie.

2.4. Financiering

2.4.1. Algemeen

De treasuryfunctie van de gemeente dient tot:

- het verzekeren van duurzame toegang tot financiële markten tegen acceptabele condities;
- het beschermen van gemeentelijke vermogens- en renteresultaten tegen ongewenste financiële risico's, zoals renterisico, koersrisico, kredietrisico en liquiditeitsrisico;
- het minimaliseren van de interne verwerkingskosten en externe kosten bij het beheren van de geldstromen en financiële posities;
- het optimaliseren van de renteresultaten binnen de kaders van de Wet FIDO (Financiering Decentrale Overheden) respectievelijk de limieten en richtlijnen volgens het Treasurystatuut.

2.4.2. Treasury en renteontwikkeling

De tijd van extreem lage rentepercentages op aan te trekken financieringsmiddelen is voorbij. Er is sprake van een stijgende tendens. Dat geldt zowel voor de langlopende geldleningen als voor kort geld. Met behulp van een prognose van onze geldstromen kunnen we onze behoefte aan geld of kapitaal zo slim mogelijk afdekken, waardoor we proberen onze leningenportefeuille zo optimaal mogelijk te houden. Onder meer de momenten waarop leningen vervallen, proberen we te spreiden in de tijd om niet teveel afhankelijk te zijn van de rentestand op één of slechts enkele momenten.

Het Bbv maakt onderscheid tussen de rente die aan de grondexploitatie mag worden toegerekend en de rente die aan producten wordt toegerekend (middels de kapitaallasten). Dat onderscheid heeft te maken met het feit dat de gemeente gebruik maakt van totaalfinanciering, dus alle investeringen worden gefinancierd met een mix van eigen vermogen en vreemd vermogen.

Voor de kapitaallasten moet gerekend worden met de reële rente (omslagrente). Die rente wordt berekend aan de hand van de te betalen rente in en de boekwaarde van de investeringen. In 2022 bedroeg de omslagrente 0,5%.

Voor de grondexploitatie is het hiervoor berekende percentage het uitgangspunt, maar dan moet nog wel correctie plaatsvinden voor de verhouding vreemd vermogen – eigen vermogen. In de grondexploitaties zoals die recent opnieuw zijn berekend, is een rente van 0,53% aangehouden.

Renteresultaat

Aan investeringen en aan de grondexploitaties wordt een fictieve rente (rekenrente) toegerekend. Die rekenrente is niet gelijk aan de werkelijke rente die de gemeente betaalt op de opgenomen geldleningen.

Het voor- of nadeel dat we hierdoor hebben is het renteresultaat.

Over 2022 is het renteresultaat als volgt:

Schema renteberekening 2022			
a	Externe rentelasten		€ 58.229
b	Externe rentebaten		-/- € 16.245
			€ 41.984
c	Rente die aan de grondexploitatie moet worden doorberekend	€ 82.532	
			-/- € 82.532
	Aan taakvelden toe te rekenen rente		-/- €40.548
d1	Rente over eigen vermogen		€ 0
d2	Rente over voorzieningen		€ 0
	Totaal aan taakvelden toe te rekenen rente		€ 40.548
e	De aan taakvelden toegerekende rente (renteomslag)	€ 251.941	
			-/- € 251.941
f	Renteresultaat		-/- € 292.489

Het verschil tussen het begrote renteresultaat (-/- € 174.875) en het gerealiseerde werkelijke renteresultaat (-/- € 292.489) komt door:

- lagere betaalde rente (vooral door minder herfinanciering van geldleningen);
- hogere ontvangen rente (vanwege rentevergoeding over schatkistbankieren m.i.v. 3^e kwartaal 2022);
- hogere toegerekende rente aan investeringen vanwege een hoger investeringsniveau dan geraamd.

2.4.3. Leningenportefeuille

Onze gemeente heeft per 31 december 2022 voor een bedrag van € 13,6 miljoen aan opgenomen langlopende geldleningen. De leningenportefeuille per 31 december 2022 is daarmee circa € 2,3 miljoen lager dan de restant schuld per 31 december 2021. In 2022 zijn nieuwe leningen aangetrokken voor een bedrag van in totaal € 3,0 miljoen, terwijl er ruim € 5,3 miljoen is afgelost op leningen.

2.4.4. Kasgeldlimiet

Onder kasgeldlimiet wordt verstaan het maximale bedrag dat een gemeente met kortlopend krediet mag financieren. Dit kan bijvoorbeeld door 'rood' staan bij de bank of door het aangaan van kasgeldleningen. Wettelijk is vastgesteld dat de kasgeldlimiet 8,5% van de jaarbegroting (exclusief BTW) is. De gemeente is verplicht om per kwartaal de kasgeldlimiet te toetsen en de provincie hiervan verslag te doen. In het jaarverslag wordt verantwoord of de geraamde kasgeldlimiet is overschreden.

Kasgeldlimiet op basis van begroting 2022

Omvang begroting	€ 35.571.000
Toegestane limiet	8,50%
Ruimte kasgeldlimiet	€ 3.024.000

In 2022 is de kasgeldlimiet niet overschreden, hetgeen betekent dat het totaal aan korte schulden (kwartaalgemiddelde) niet groter was dan € 3.024.000. De kwartaalsaldi bedroegen: -/- € 937.098 (1^e kwartaal), -/- € 1.553.692 (2^e kwartaal), -/- € 4.953.657 (3^e kwartaal) en -/- € 5.257.956 (4^e kwartaal).

2.4.5. Renterisiconorm

De renterisiconorm op basis van de Wet FIDO heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen. Dit is vooral van belang bij stijgende rentepercentages omdat dan de rentekosten bij herfinanciering stijgen. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijks verplichte aflossingen en de renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van het begrotingstotaal. Er mag dus maximaal 1/5^e deel van de langlopende schulden aan rentegevoeligheid onderhevig zijn. In 2022 is de renterisiconorm niet overschreden.

Renterisiconorm <i>(bedragen x € 1.000)</i>		Begroting 2022	Rekening 2022
1	Renteherzieningen	0	0
2	Aflossingen	4.031	5.300
3	Renterisico (1+2)	4.031	5.300
4a	Begrotingstotaal	35.571	35.571
4b	Percentage regeling	20%	20%
4	Renterisiconorm (20% van het begrotingstotaal)	7.114	7.114
5a	Ruimte onder de renterisiconorm (4>3)	3.083	1.814
5b	Overschrijding van de renterisiconorm (3>4)		

EMU-saldo

Het Economische en Monetaire Unie (EMU)- saldo is het vorderingensaldo van de totale overheid (Rijk, decentrale overheden en premie gefinancierde sectoren zoals zorg en sociale zekerheid). Het EMU-tekort mag maximaal 3% van het Bruto Binnenlands Product (BBP) bedragen. Hiermee wil men voorkomen dat de overheidsfinanciën van de EMU-landen ontsporen. Zolang de uitkomst van onderstaand overzicht positief is, levert de gemeente geen bijdrage aan een (te) hoog Europees overheidstekort.

Voor gemeenten worden op basis van begrotingstotalen individuele EMU-referentiewaarden berekend. Voor Reusel-De Mierden is de laatst bekende referentiewaarde (over 2022) berekend op € 1.252.000,-. In deze referentiewaarde is tevens het gemeentelijke aandeel in het EMU-saldo van gemeenschappelijke regelingen verdisconteerd. De referentiewaarde is dan ook geen norm, maar meer een indicator. Pas als nationaal blijkt dat gemeenten het plafond van het EMU-tekort gaan overschrijden, kan van gemeenten worden gevraagd het individuele EMU-tekort van de lopende begroting te verminderen.

EMU-saldo	Begroting 2022	Jaarrekening 2022
Omschrijving	x € 1.000,-	x € 1.000,-
1. Exploitatiesaldo vóór toevoeging aan c.q. onttrekking uit reserves (zie BBV, artikel 17c)	-171	3.997
2. Mutatie (im)materiële vaste activa	1.000	2.424
3. Mutatie voorzieningen	-94	-1.599
4. Mutatie voorraden (incl. bouwgronden in exploitatie)	358	-292
5. Verwachte boekwinst/verlies bij de verkoop van financiële vaste activa en (im)materiële vaste activa, alsmede de afwaardering van financiële vaste activa	0	0
Berekend EMU-saldo (=1-2+3-4-5)	-1.623	266

2.5. Verbonden partijen

2.5.1. Algemeen

Een verbonden partij is een instelling buiten de eigen organisatie, waarin de gemeente een bestuurlijk en financieel belang heeft (Bbv, artikel 1).

Met een zetel in het bestuur van een instelling of met stemrecht heeft de gemeente een 'bestuurlijk belang'. Onder een 'financieel belang' wordt verstaan het ter beschikking stellen van middelen die de gemeente kwijtraakt bij faillissement van de verbonden partij of die bij financiële problemen van de verbonden partij op de gemeente verhaald kunnen worden.

We kunnen een verbonden partij zien als één van de drie vormen waarmee gemeenten hun taken (laten) uitvoeren: door een eigen dienst, een commerciële partij of door een verbonden partij.

Er kan een aantal redenen zijn waarom een gemeente samenwerkt met een verbonden partij. Bijvoorbeeld vanwege de mogelijkheden van spreiding van risico's over de verschillende deelnemers of om een efficiëntere uitoefening van een wettelijke taak te realiseren.

De gemeente blijft verantwoordelijk voor het realiseren van de beoogde doelstellingen in de programma's. De raad dient hiervoor kaders te stellen en de verbonden partijen te controleren op de realisatie van de doelstellingen.

Naast bovengenoemde taken is deze paragraaf belangrijk voor de raad vanwege de kosten en de financiële risico's die de gemeente kan lopen met verbonden partijen.

2.5.2. Onderscheid gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en privaatrechtelijke verbondenheden

Op een aantal gebieden is binnen de gemeente sprake van verbonden partijen. Het belangrijkste onderscheid dat daarbij gemaakt kan worden is dat tussen gemeenschappelijke regelingen, stichtingen en privaatrechtelijke verbondenheden.

Bij gemeenschappelijke regelingen betaalt onze gemeente jaarlijks een bedrag voor exploitatiekosten van die gemeenschappelijke regeling naar rato van deelname in de regeling. Evenals bij stichtingen is bij de oprichting bijgedragen in de oprichtingskosten. Naar rato van de bijdragen loopt de gemeente Reusel-De Mierden risico in een eventueel liquidatiesaldo van een gemeenschappelijke regeling/stichting. Verder lopen wij het risico dat een andere partij, die deelneemt in een gemeenschappelijke regeling/stichting, uittreedt. Op dat moment zal die partij uittreedkosten moeten betalen die meestal bestaan uit kosten in de vorm van wachtgelden aan personeel. Voor de achterblijvende deelnemende partijen zal de bijdrage in de exploitatiekosten dan veelal stijgen, doordat algemene kosten, bijvoorbeeld overheadkosten, over minder deelnemers omgeslagen kunnen worden. Ook kan het draagvlak van een gemeenschappelijke regeling/stichting verminderen bij uittreding van een partner. Hiervan is sprake als bijvoorbeeld de gemeente Eindhoven uit de MRE zou stappen. Een volgend risico is er voor ons wanneer wij zelf uit een gemeenschappelijke regeling stappen. Op dat moment zijn wij ook verplicht tot het betalen van de eerder genoemde kosten.

Via de afvaardiging van leden in besturen van gemeenschappelijke regelingen kunnen risico's beïnvloed worden. De stem van de gemeente is naar rato van de verhouding ten opzichte van het totaal aantal bestuursleden.

Naast gemeenschappelijke regelingen/stichtingen heeft onze gemeente ook belangen in partijen op privaatrechtelijke grondslag. Het financiële risico van dit soort belangen is beperkt tot de waarde van de aandelen c.q. de geaccepteerde verantwoordelijkheid.

2.5.3. Overzicht verbonden partijen

Hieronder volgt een overzicht van de verbonden partijen van onze gemeente. Naast het openbaar belang worden ook de relevante ontwikkelingen toegelicht.

Naam:	GGD Brabant-Zuidoost	
Vestigingsplaats:	Eindhoven	
Relatie programma:	Programma 6: Sociaal Domein Programma 7: Volksgezondheid en milieu	
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Openbaar belang:	De GGD heeft tot doel een bijdrage te leveren aan de publieke gezondheidszorg (PG) en de ambulancezorg (AZ). De kerntaken van de GGD zijn: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Infectieziektebestrijding (incl. TBC bestrijding, SOA-bestrijding, reizigerszorg en hygiënezorg) ▪ Medische milieukunde ▪ Bijzondere zorg ▪ Forensische geneeskunde ▪ Toezichthoudende taken (kinderopvang, tattooshops) ▪ Jeugdgezondheidszorg 0 –18 jaar ▪ Onderzoek en beleidsadvisering ▪ Gezondheidsbevordering ▪ Ambulancezorg 	
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 495.000
	Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 4.708.000 € 5.465.000
	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 29.188.000 € 29.698.000
	Resultaat 2022:	€ 412.000
Ontwikkelingen:	De belangrijkste ontwikkelingen waarmee de GGD te maken heeft gekregen in 2022 zijn: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Coronabestrijding (testen, broncontactonderzoek, vaccineren, informeren publiek en professionals); ▪ Voorbereiding op de implementatie van de Omgevingswet (per 1 jan 2024); ▪ Uitbreiding van contracttaken zoals Wvvgz-taken en de Wijk GGD'er; ▪ Optimaal inzetten van Jeugdgezondheidszorg (JGZ) als collectieve basisvoorziening in de jeugdzorgketen en in het sociale domein; ▪ Integratie JGZ 0 – 4 binnen de GGD (per 1.1.2021 formeel en materieel gerealiseerd) en implementatie van de visie Samen Groeien (vernieuwingsplan JGZ 0 – 18); ▪ Gedeeltelijk herstel bij Reizigerszorg (markt in Coronatijd ingezakt); ▪ Deelname aan de landelijke pilot waarbij de Physician Assistent en Verpleegkundig specialist solo op een ambulancewagen zit; ▪ Proef met inzet van intelligente software bij planning en spreiding van ambulances; ▪ Extra inzet bij de opvang van Oekraïense vluchtelingen; ▪ Intensivering van de samenwerking met GGD Hart voor Brabant bij ▪ Forensische Geneeskunde (1 team voor politieregio Brabant-Oost); ▪ Tekorten op de arbeidsmarkt van verpleegkundigen en artsen (extra inzet op werving en aantrekkelijk werkgeverschap); ▪ Implementatie van het Lean gedachtengoed (continu verbeteren) binnen de GGD; ▪ Implementeren van zelforganisatie en tweelagenstructuur. 	
Risico's:	<p>Jaarlijks wordt voor het bestuur, bij het aanbieden van de programmabegroting, een actuele financiële risico-inventarisatie opgesteld. Eerder is besloten dat, gegeven de financieringsstructuur, voor de beide programma's PG en AZ afzonderlijke algemene reserves worden aangehouden. Het bestuur heeft eerder vastgesteld dat het weerstandsvermogen niet direct tot het niveau van de risico-inventarisatie hoeft te worden aangevuld, maar dat de kaders en staffels zoals vastgesteld in de beleidsnotitie Kaders P&C-documenten 4GR-deel 2 hiervoor leidend zijn. Het wordt hierbij echter aan het Algemeen Bestuur van de Verbonden Partij overgelaten of die bandbreedte volledig wordt ingevuld, aangezien dit organisatie-specifiek is en wordt bepaald door de aard van de baten en lasten. Een laag weerstandsvermogen betekent wel dat financiële tegenvallers van een hogere omvang niet uit de algemene reserve kunnen worden opgevangen. Gegeven de omzet 2022 is dan voor PG een kaderstellende bandbreedte van toepassing van minimaal € 1.500.000 en maximaal € 2.000.000 en voor AZ van min. € 1.200.000 en max. € 1.500.000. De Algemene Reserve werd/wordt hoofdzakelijk gevuld door middel van eventuele voordelige exploitatieresultaten. In 2020 en 2021 is echter conform besluitvorming ook een onttrekking gedaan i.v.m. de eenmalige kosten van de bestuursopdracht / integratie JGZ 0-4 en t/m 2022 is in dat kader ten laste van de exploitatie ook een storting gedaan.</p> <p>De risico-inventarisatie van begin 2023 resulteert voor PG in een benodigde weerstandscapaciteit van ca. € 2.400.000,-. De Algemene Reserve PG bedraagt, inclusief voorgestelde resultaatbestemming 2022 ca € 1.700.000. Voor een bedrag van € 2.400.000 -/- € 1.700.000 = € 700.000 lopen de gemeenten dus een risico.</p>	

	De risico-inventarisatie resulteert voor AZ in een benodigde weerstandscapaciteit van ca. € 2.500.000,-. De Algemene Reserve AZ bedraagt, inclusief voorgestelde resultaatbestemming 2022 ca. € 1.350.000,-. Voor een bedrag van € 2.500.000 -/€ 1.350.000 = ca. € 1.150.000 lopen de gemeenten dus een risico.
--	---

Naam:	Kempisch Bedrijvenpark (KBP)	
Vestigingsplaats:	Bladel	
Relatie programma:	Programma 3: Economie	
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur.	
Openbaar belang:	Het ontwikkelen en realiseren van een kwalitatief hoogwaardig en uit financieel-economisch oogpunt aanvaardbaar bedrijvenpark gelegen binnen het rechtsgebied, binnen de door het bevoegd gezag te stellen ruimtelijke en andere publiekrechtelijke randvoorwaarden. Bovenstaande met inachtneming van de nader te formuleren sectorale doelstellingen en uitgangspunten.	
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 0
	Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 16.480.000 € 12.780.000
	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 7.000.000 € 3.500.000
	Resultaat 2022:	€ 1.312.000
Ontwikkelingen:	Van de uitgeefbare grond (69 ha) is 94% verkocht (eind 2022). In 2022 is 4,8 ha uitgegeven. De planning voor uitgifte, van 7,9 ha in 2022 is niet gehaald, omdat 1 kavel gereserveerd was voor het grondstoffencentrum. Voor het woonbos is de laatste kavel verkocht. Een bedrijfskavel van 0,5 ha is nog gereserveerd voor een mobiliteitshub. Twee resterende bedrijfskavels worden nog verkocht in 2023. In 2024 zal de gemeenschappelijke regeling KBP conform de bepalingen in die gemeenschappelijke regeling worden geliquideerd. In verband daarmee zal een deel van de winst in 2023 worden uitgekeerd aan de gemeenten.	
Risico's:	Omdat de uit te geven grond volledig verkocht dan wel in optie is, is er vrijwel geen sprake meer van risico's.	

Naam:	Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK)	
Vestigingsplaats:	Reusel	
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning Diverse programma's voor programmakosten	
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen en dagelijks bestuur.	
Openbaar belang:	De regeling wordt getroffen ter gezamenlijke behartiging van de afzonderlijke en gemeenschappelijke belangen van de colleges op het gebied van: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Informatie en communicatie technologie waaronder geografische informatievoorziening (SSC); ▪ Werk, inkomen en zorg (MD); ▪ Personeel & Organisatie (P&O); ▪ Jeugdhulp (JH); ▪ Vergunningverlening, toezicht en handhaving (VTH). NB: met ingang van 2023 zijn de taakgebieden van de GRSK gewijzigd).	
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 3.681.290
	Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 295 € 856.952
	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 14.610.973 € 12.601.953
	Resultaat 2022:	€ 709.670
Ontwikkelingen:	In 2022 is verder gesproken over de toekomst van samenwerken tussen de GRSK en de Kempengemeenten met als thema het ingezette traject waarbij de focus ligt op autonomie en regie op gegevens. Daarnaast zijn voorbereidingen getroffen om een aantal werkzaamheden (deels VTH, P&O) vanaf 1 januari 2023 onder te brengen bij de eigen gemeente.	
Risico's:	Gelet op de strategische oriëntatie op de regionale samenwerking en de daarbij behorende onzekerheid over deze ontwikkeling, is het voor nu onbekend welke onzekerheden en risico's dit met zich meebrengt.	

Naam:	Metropoolregio Eindhoven (MRE)	
Vestigingsplaats:	Eindhoven	
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning Programma 3: Economie	
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.	
Openbaar belang:	Samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant. Het takenpakket is vastgelegd in artikel 4 van de Gemeenschappelijke Regeling Metropoolregio Eindhoven. De kerntaken zijn strategische bestuurlijke samenwerking op de thema's Economie (inclusief uitvoering Stimuleringsfonds en betaalautoriteit Brainport Development NV), Transitie landelijk gebied, Energietransitie en Mobiliteit	

	(incl. GGA). Het fungeren als archiefbewaarplaats van de overgebrachte archieven van de overheidsorganen binnen de regio Zuidoost-Brabant, met uitzondering van de gemeente Gemert-Bakel.												
Financieel belang:	<table border="0"> <tr> <td>Gemeentelijke bijdrage 2022:</td> <td>€ 186.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):</td> <td>€ 14.325.000</td> <td>€ 14.449.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):</td> <td>€ 14.427.000</td> <td>€ 13.786.000</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Resultaat 2022: € 469.000 (ingeschat resultaat voor accountantscontrole)</td> </tr> </table>	Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 186.000		Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 14.325.000	€ 14.449.000	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 14.427.000	€ 13.786.000	Resultaat 2022: € 469.000 (ingeschat resultaat voor accountantscontrole)		
Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 186.000												
Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 14.325.000	€ 14.449.000											
Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 14.427.000	€ 13.786.000											
Resultaat 2022: € 469.000 (ingeschat resultaat voor accountantscontrole)													
Ontwikkelingen:	<p>Algemeen In de cassatieprocedure tussen de Brabantse gewesten en Attero over de minderlevering van restafval 2015-januari 2017 is inmiddels uitspraak gedaan. N.a.v. deze uitspraak zal bekeken worden welke verdere stappen moeten worden gezet.</p> <p>Dienst Metropoolregio Eindhoven</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het Werkprogramma 2022 is beleidsmatig uitgevoerd volgens planning. ▪ Het nieuwe concept-samenwerkingsakkoord 2023-2026 is opgesteld waarbij brede welvaart is toegepast als leidend perspectief. Vrijgave voor zienswijze in november 2022. ▪ Gezamenlijke kennisdeling regionale samenwerking en schaa sprong-mobiliteit en schaa sprong Brainport. ▪ Nieuwe samenstelling Dagelijks en Algemeen Bestuur naar aanleiding van nieuwe burgemeester gemeente Eindhoven en gemeenteraadsverkiezingen. <p>Dienst Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHCE)</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het Programma 2022 is beleidsmatig uitgevoerd volgens planning. ▪ Nieuwe samenstelling Bestuurscommissie naar aanleiding van gemeenteraadsverkiezingen. ▪ Nagegaan is of het wenselijk is om RHCE en MRE te ontvlechten. Een bestuurlijk advies hierover wordt in het eerste kwartaal 2023 verwacht. <p>Gulbergen</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Kaders en randvoorwaarden voor de ontwikkeling van het gebied zijn in kaart gebracht en vertaald in een aantal ontwikkelrichtingen. Het Dagelijks Bestuur heeft begin 2022 kennis genomen van deze Ruimtelijke Verkenning. ▪ Volgend hierop heeft een breed communicatie- en burgerparticipatieproces plaatsgevonden wat is afgesloten met een participatieverslag. ▪ Het Dagelijks Bestuur heeft het projectteam de opdracht gegeven om te komen tot een budgettair neutrale invulling van het gebied. ▪ Naar verwachting zal er begin 2023 een voorkeursscenario kunnen worden bepaald. 												
Risico's:	Op basis van de nota Risicomanagement en weerstandsvermogen Metropoolregio Eindhoven (vastgesteld AB juli 2018) wordt bepaald wat de organisatie onder risicomanagement verstaat en welke uitgangspunten hierbij worden gehanteerd. Tevens is bepaald welke risico's door de Metropoolregio Eindhoven worden gedragen en welke door de deelnemende gemeenten. Als uitwerking van de nota zijn voor de organisatie de risico's in beeld gebracht, geclassificeerd en financieel inzichtelijk gemaakt. Jaarlijks worden bij het opstellen van de begroting en jaarrekening deze risico's opnieuw beoordeeld. De huidige stand van de algemene reserves is voldoende om deze risico's af te dekken.												

Naam:	Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO)												
Vestigingsplaats:	Eindhoven												
Relatie programma:	Programma 1: Veiligheid												
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.												
Openbaar belang:	VRBZO is een organisatie waarin de brandweer en de geneeskundige hulpverleningsorganisatie in de regio (GHOR) samenwerken om incidenten en rampen te voorkomen, te beperken en te bestrijden. VRBZO is een samenwerkingsverband tussen 21 gemeenten in de regio Zuidoost-Brabant.												
Financieel belang:	<table border="0"> <tr> <td>Gemeentelijke bijdrage 2022:</td> <td>€ 835.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):</td> <td>€ 2.145.000</td> <td>€ 2.167.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):</td> <td>€ 40.392.000</td> <td>€ 40.267.000</td> </tr> <tr> <td colspan="3">Resultaat 2022 (ingeschat resultaat): € 390.000</td> </tr> </table>	Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 835.000		Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 2.145.000	€ 2.167.000	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 40.392.000	€ 40.267.000	Resultaat 2022 (ingeschat resultaat): € 390.000		
Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 835.000												
Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 2.145.000	€ 2.167.000											
Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 40.392.000	€ 40.267.000											
Resultaat 2022 (ingeschat resultaat): € 390.000													
Ontwikkelingen:	Het jaar 2022 stond voor Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost (VRBZO) in het teken van de 'ongekende' crisis. Kort nadat de meeste coronamaatregelen werden opgeheven, brak de oorlog in Oekraïne uit. De veiligheidsregio's werden gevraagd om de eerste opvang van vluchtelingen te coördineren. Daarvoor is een zogenaamde regionale hub-locatie in Eindhoven ingericht. Vanuit deze locatie worden Oekraïense vluchtelingen												

	<p>over de regio verspreid. Daarbij werkt VRBZO nauw samen met gemeenten om opvangplekken te vinden.</p> <p>Richting de zomer werd de druk op de asielketen groot. Om te voorkomen dat mensen buiten moesten slapen, kreeg elke veiligheidsregio de vraag om 225 tot 450 mensen op te vangen in locaties voor noodopvang. In onze regio stelden diverse gemeenten locaties beschikbaar om voor enkele weken vluchtelingen op te vangen. Tijdens de opvangperiode organiseert en faciliteert de veiligheidsregio de dagelijkse gang van zaken. Dat betekent: zorgen voor een veilige leefomgeving, zorgen voor eten en drinken, organiseren van medische noodzorg en schoonmaak en zorgen voor een nuttige dagbesteding om verveling tegen te gaan.</p> <p>Ook op het gebied van brandweezorg was 2022 een druk jaar. Na het vervallen van de coronamaatregelen steeg het aantal evenementen in de regio weer richting het niveau van voor corona. Dat zorgde voor meer adviesaanvragen en controles bij (grote) evenementen. Verder had de brandweer in 2022 meer dan 5.600 uitrukken voor de bestrijding van incidenten, ruim 15% meer dan in 2021. Belangrijkste oorzaak van de stijging is het aantal natuurbranden in de regio. Door het droge en warme weer waren er meer natuurbranden, waarbij de inzet bij de brand in de Mariapeel het meest in het oog sprong.</p> <p>Al deze ontwikkelingen zorgen voor een grote (werk)druk op de organisatie. De extra taken voor crisisonoodopvang zorgen voor druk op medewerkers. Daarbij is de hoge werkdruk van de coronacrisis nog niet verwerkt. De stijging van het aantal en de toenemende complexiteit van incidenten zorgt voor druk op brandweerpersoneel, zowel bij beroepskrachten als bij vrijwilligers. Aanbestedingstrajecten bij de brandweer verlopen op het scherpst van de snede door de hoge inflatie. Binnen bedrijfsvoering vragen de ondersteuning op deze ontwikkelingen en nieuwe wetgeving (zoals BIO, HR-vraagstukken en andere wet- en regelgeving) veel extra capaciteit.</p>
Risico's:	<p>In de paragraaf Risicobeheersing en weerstandsvermogen van de Begroting 2022 zijn de risico's en de bijbehorende weerstandcapaciteit benoemd. In de jaarstukken 2022 is deze paragraaf geactualiseerd.</p> <p>De omvang van de algemene reserve is onvoldoende t.o.v. het gewenste weerstandsvermogen op basis van de analyse van de risico's. Het is niet reëel dat alle benoemde risico's zich gelijktijdig en in de geraamde omvang voordoen. Daarmee achten we het acceptabel dat niet alle risico's via de algemene reserve zijn afgedekt.</p>

Naam:	Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant (ODZOB)		
Vestigingsplaats:	Eindhoven		
Relatie programma:	Programma 7: Volksgezondheid en milieu		
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur en dagelijks bestuur.		
Openbaar belang:	De Omgevingsdienst is ingesteld om ten behoeve van de deelnemers taken uit te voeren op het gebied van het omgevingsrecht en daarmee als uitvoeringsdienst van het lokaal en provinciaal bestuur een bijdrage te leveren aan het realiseren en borgen van de door de verantwoordelijke overheden in de regio Zuidoost-Brabant aangegeven kwaliteit van de fysieke leefomgeving (zie artikel 2 lid 3 van de Gemeenschappelijke Regeling Omgevingsdienst Zuidoost-Brabant 2015).		
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 363.000	
	Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 3.266.000	€ 1.012.000
	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 8.620.000	€ 6.637.000
	Resultaat 2022: € 0 (ingeschat resultaat)		
Ontwikkelingen:	<ul style="list-style-type: none"> De inwerkingtreding van de Omgevingswet is (wederom) verschoven, nu naar 1 januari 2024. Het ODZOB-programma ter voorbereiding op de Omgevingswet is grotendeels gereed. In het najaar 2022 is binnen de ODZOB een stresstest Omgevingswet uitgevoerd om te bepalen welke resterende opgaves en belemmerende factoren er nog aanwezig zijn. De resultaten hiervan worden verwerkt in het programmaplan voor- en nazorg Omgevingswet waarmee in januari 2023 een start wordt gemaakt. De succesvolle implementatie van het nieuwe zaak- en VTH-systeem (gekoppeld aan het Digitaal Stelsel Omgevingswet) is een kans om kwaliteit (nog) beter in de werkprocessen te verankeren. De basis-werkprocessen zijn Omgevingswetproof. De nieuwe werkprocessen moeten nog worden geoptimaliseerd. De gewijzigde Wet gemeenschappelijke regelingen (Wgr) werd in 2022 van kracht. De gevolgen hiervan voor de P&C-cyclus werden in het najaar gepresenteerd. Medio 2024 dient de tekst van de GR-ODZOB, met instemming van alle betrokken gemeenteraden en provinciale staten, aangepast te zijn. Het stikstofdossier kende ook in 2022 vele uitdagingen met nieuwe voornemens en regelgeving vanuit Rijk en provincie. Er zijn zeer veel onduidelijkheden en 		

	<p>rechtbanken in Nederland deden uitspraken in veel zaken die rechtstreeks de Wnb-vergunningverlening raakt. Indirect is er in veel gevallen ook impact op de Wabo-vergunningverlening en toezicht en handhavingstaken. De nieuwe jurisprudentie zorgt voor veel onzekerheid in de uitvoeringspraktijk. Samen met de andere Brabantse Omgevingsdiensten is door ODZOB een proces opgestart om te komen tot een nader uitvoeringskader voor de agrarische Wabo-vergunningverlening. Dit zal in 2023 verder vervolgd krijgen.</p>
Risico's:	<p>Ten behoeve van Ontwerpbegroting 2024 en jaarrekening 2022 zijn de risico's opnieuw geïnventariseerd. Uit deze inventarisatie blijkt dat de verwachtingswaarde van de risico's met de grootste potentiële impact € 1.295.000 bedraagt. De algemene reserve van de ODZOB bedraagt per ultimo 2022 € 530.744. Dat zou betekenen dat de ODZOB-deelnemers het niet afgedekte deel van € 764.256 in hun eigen financiële buffers zouden moeten afdekken. In de loop van 2023 wordt aan het algemeen bestuur een voorstel gedaan om de algemene reserve te versterken tot € 1,2 miljoen (conform de regionale richtlijnen die hierover zijn opgesteld).</p>

Naam:	KempenPlus												
Vestigingsplaats:	Bladel												
Relatie programma:	Programma 6: Sociaal domein												
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het bestuur												
Openbaar belang:	Uitvoering Participatiewet												
Financieel belang:	<table border="1"> <tr> <td>Gemeentelijke bijdrage 2022:</td> <td>€ 3.258.494</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):</td> <td>€ 8.300.119</td> <td>€ 6.802.593</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):</td> <td>€ 7.961.721</td> <td>€ 8.081.385</td> </tr> <tr> <td>Resultaat 2022: € 34.127</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 3.258.494		Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 8.300.119	€ 6.802.593	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 7.961.721	€ 8.081.385	Resultaat 2022: € 34.127		
Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 3.258.494												
Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 8.300.119	€ 6.802.593											
Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 7.961.721	€ 8.081.385											
Resultaat 2022: € 34.127													
Ontwikkelingen:	<p><i>Iedereen deed mee in 2022</i></p> <p>Iedereen die een beroep doet op de ondersteuning van KempenPlus wordt geholpen. Zo zorgt KempenPlus ervoor dat iedere Kempenaar mee kan doen. Voor iedereen wordt een passende oplossing gezocht die het beste past bij de persoonlijke situatie en past binnen het beleid. Hoewel het aantal cliënten redelijk stabiel bleef in 2022, zien we wel dat de gemiddelde afstand tot de arbeidsmarkt is toegenomen. Dit leidt tot andere en meer intensieve begeleiding, zodat iedereen zijn maximale potentie kan bereiken.</p> <p>Het beleid, wat de onderlegger is voor de uitvoering van KempenPlus, is in 2022 niet gewijzigd. In 2022 is KempenPlus doorgegaan met de uitvoering zoals dit ook de jaren daarvoor is gedaan. Toch hebben zich in 2022 externe factoren voorgedaan die gevolgen hebben voor onze uitvoering of bedrijfsvoering. Hieronder worden deze benoemd.</p> <p><i>Oekraïne</i></p> <p>Begin 2022 brak de oorlog in Oekraïne uit. Voor Kempenplus betekende dit dat zij vanaf het 2^e kwartaal 2022 de Leefgeldregeling Oekraïne heeft uitgevoerd. De effecten van de oorlog, de sancties en handelsverboden op de economie en de toelevering van grondstoffen op langere termijn zijn nog niet te overzien.</p> <p><i>Inburgering</i></p> <p>Vanaf 1 januari 2022 voert KempenPlus de Wet inburgering namens alle vijf de Kempengemeenten uit. De aantallen inburgeraars zijn groeiende. Daarnaast kunnen de ontwikkelingen in Oost-Europa gevolgen hebben voor het aantal mensen dat een beroep doet op KempenPlus. Inwoners van Oost-Europa vallen vooralsnog niet onder de Wet inburgering maar als de conflicten langer duren zullen ook zij een beroep op de Participatiewet gaan doen.</p> <p><i>Krapte op de arbeidsmarkt</i></p> <p>De krapte op de arbeidsmarkt neemt toe, ook bij gemeenten. Het aantal openstaande vacatures neemt snel toe. Het invullen van vacatures is ook voor KempenPlus steeds meer een uitdaging. KempenPlus is daarom genoodzaakt om terug te vallen op tijdelijke inhuur zodat werkzaamheden toch doorgang kunnen vinden. Krapte op de arbeidsmarkt heeft ook een positief effect voor de mensen in de gemeenten. De omstandigheden zijn op dit moment gunstig voor werkzoekenden om een plaats in te vinden in de reguliere arbeidsmarkt. De mensen die in deze arbeidsmarkt gebruik maken van de dienstverlening van KempenPlus hebben vaak een grote afstand tot de arbeidsmarkt, wat ook meer vraagt van de begeleiding en ondersteuning van KempenPlus.</p>												

Risico's:	<p><i>Prijsstijgingen</i> Vanaf 2021 zien we de prijzen stijgen. Dit was aanvankelijk grotendeels het gevolg van de invloed van corona op de economie en de beschikbaarheid van grondstoffen en (deel)producten. De ontwikkelingen van de oorlog in Oekraïne leiden tot verdere kostenstijging van bouwmaterialen. Ook de energie- en brandstofkosten nemen flink toe en de onzekerheid m.b.t. de beschikbaarheid en levering van onder andere (technologische) materialen is toegenomen. Dit werkt ook door op de uitgaven van KempenPlus en geeft spanning op meerdere budgetten. Naast een prijsstijging zien we ook dat de druk op loonstijging toeneemt. Dit geldt voor ambtelijk, maar vooral bij het niet-ambtelijk personeel. Voor beide groepen zal er in 2023 een loonstijging gaan plaatsvinden. Deze stijging zal ook effect hebben op de lasten. KempenPlus merkt ook dagelijks binnen de organisatie het effect dat de prijsstijging op de mensen heeft. De onzekerheid en armoede die de prijsstijging met zich meebrengt, is merkbaar binnen de deuren van de organisatie en bij de cliënten.</p> <p><i>Ontwikkelingen in de doelgroepen</i> Naast de prijsrisico's heeft KempenPlus te maken met kwantiteits- en kwaliteitsrisico's van de medewerkers en cliënten die een beroep op KempenPlus doen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Hogere instroom cliënten; 2. Afname van het aantal medewerkers met een Sw-indicatie kan niet gecompenseerd worden door de instroom van medewerkers met Loonkostensubsidie (LKS)/Beschut werk (BW); 3. Arbeidsvermogen (potentieel) van de medewerkers uit de doelgroep neemt af. 4. Ontwikkelingen in de markt. Voor de bedrijfsresultaten is KempenPlus afhankelijk van de vraag in de markt en de economische ontwikkelingen. <p>De volgende risico's hangen hiermee samen:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Wegvallen van vaste klanten en goed renderende opdrachten; 2. Aflopende contracten van groen met de gemeenten; 3. Aanpassen van de relatie met de gemeenten; 4. Meer instromers van de markt aan kan waardoor de tarieven onder druk staan; 5. Concurrentie voor laagbetaalde functies door lage loonlanden en robotisering. <p><i>Chantage door cybercrime e.d.</i> KempenPlus heeft het afgelopen jaar aanzienlijk geïnvesteerd in de beveiliging en het verbeteren van de systemen. Steeds meer organisaties worden echter geconfronteerd met cybercriminaliteit. Dit kan tot hoge kosten voor het beschermen van de systemen leiden en in het uiterste geval zelfs tot afkoopsommen.</p> <p><i>Weersomstandigheden</i> Het veranderende klimaat en de onvoorspelbaarheid van het weer in het algemeen leiden ertoe dat er meer werkzaamheden of op andere tijdstippen uitgevoerd moeten worden. Dit kan leiden tot hogere lasten of tot lagere inkomsten. Stilstand op het ene moment en inhuur/uitzendkrachten op het andere moment.</p> <p><i>Eigen risico WW/WIA</i> De kans bestaat dat medewerkers die de organisatie verlaten hebben in een later stadium een beroep doen op de WW of WIA.</p> <p><i>Juridische geschillen</i> KempenPlus kan te maken krijgen met juridische geschillen. Deze kunnen samenhangen met het personeel of met de uitvoering van werkzaamheden.</p>												
Naam:	Stichting Regionaal Bureau Inkoop en aanbestedingen Zuidoost Brabant (Bizob)												
Vestigingsplaats:	Oirschot												
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning												
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in de Vergadering van Aangeslotenen.												
Openbaar belang:	Bizob zet zich in voor ruim 35 gemeenten en publieke organisaties als strategisch partner voor inkoop en aanbestedingen. In nauwe samenwerking met de gemeente faciliteert Bizob inkoop, aanbestedingen, contractmanagement en -beheer voor het sociaal domein, openbare ruimte, bedrijfsvoering en ICT. Het doel is het behalen van voordeel voor alle bij Bizob aangesloten organisaties. De inkoop samenwerking gaat verder dan het bundelen van inkoopvolumes. Door samenwerking wordt kennis opgebouwd van producten, markten en bedrijven, waardoor transactiekosten en inkooprisico's verminderen en de professionaliteit van de inkoopfunctie toeneemt.												
Financieel belang:	<table> <tr> <td>Gemeentelijke bijdrage 2022:</td> <td>€ 90.000</td> <td></td> </tr> <tr> <td>Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):</td> <td>€ 1.405.000</td> <td>€ 363.000</td> </tr> <tr> <td>Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):</td> <td>€ 1.140.000</td> <td>€ 1.210.000</td> </tr> <tr> <td>Resultaat 2022: € 614.000 (voorlopig resultaat)</td> <td></td> <td></td> </tr> </table>	Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 90.000		Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 1.405.000	€ 363.000	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 1.140.000	€ 1.210.000	Resultaat 2022: € 614.000 (voorlopig resultaat)		
Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 90.000												
Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 1.405.000	€ 363.000											
Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 1.140.000	€ 1.210.000											
Resultaat 2022: € 614.000 (voorlopig resultaat)													

Ontwikkelingen:	<p>In 2022 werkte Bizob aan ruim 1400 aanbestedingstrajecten. Daarbij blijft Bizob hoog inzetten op collectieve inkoop en contractmanagement en contractbeheer, want zo kunnen veel voordelen behaald worden en kunnen inkoopkosten gereduceerd worden. Ook duurzaamheid staat bij Bizob hoog op de ambitieladder. In 2022 werd in 89% van de aanbestedingen rekening gehouden met het milieu (o.a. circulaire inkoop) en bij 72% van de aanbestedingen werd social return toegepast. Bizob nam in 2022 actief deel aan kennissessies georganiseerd vanuit Nevi publiek rondom social return. De conclusie is dat er veel verbeterpotentieel is en dat het samen optrekken hierin van belang is. Social return komt als onderdeel van MVOI -beleid vaak terug als generiek thema in het interne inkoop- en aanbestedingsbeleid. De afstemming tussen inkoop en inhoudelijke social return beleidsmedewerkers aan de ene kant en de sociaal ontwikkelbedrijven aan de andere kant wordt intensiever en die interactie leidt tot betere keuzes.</p> <p><u>Corona</u> Door het vervallen van bijna alle corona maatregelen eind maart 2022, konden de Bizob inkopers en contractmanagers weer steeds vaker op de gemeenten aanwezig zijn. Door te werken als collega's op locatie zijn inkopers en contractmanagers nauw betrokken met de gemeenten of organisaties waarin ze werken en makkelijk te bereiken voor overleg of advies.</p> <p><u>Gemeenteraadsverkiezingen</u> In 2022 zijn er gemeenteraadsverkiezingen geweest. Binnen de gemeenten zijn nieuwe coalities gesloten. Dit heeft geleid tot nieuwe bestuursakkoorden, de basis voor de samenwerking binnen gemeente. Bizob heeft de bestuursakkoorden van onze deelnemende gemeenten gescand. Nieuwe aanbestedingstrajecten worden getoetst aan de bestuursakkoorden om na te gaan of deze goed aansluiten bij de doelstellingen en ambities van de gemeente.</p> <p><u>MKB ondernemersbijeenkomsten</u> Om de positie van het lokale en regionale MKB te verbeteren heeft Bizob in 2022 verschillende ondernemersbijeenkomsten georganiseerd waarin er aandacht wordt besteed aan de mogelijkheden voor lokale ondernemers om zaken te doen met de gemeenten. Daarnaast organiseerde Bizob kwartaalsessies met Bouwend Nederland om een verdere invulling te geven aan de 18 punten uit de intentieverklaring: "Samenwerking bouw en gemeenten: ieder draagt zijn steentje bij", in navolging van de landelijke actieagenda Beter Aanbesteden. In 2022 werd 79% van de aanbestedingen die door Bizob zijn begeleid, gegund aan het MKB en 56% aan lokale of regionale bedrijven.</p>
Risico's:	De aangesloten gemeenten zijn aansprakelijk voor eventuele exploitatie tekorten.

Naam:	NV Bank Nederlandsche Gemeenten (BNG)	
Vestigingsplaats:	Den Haag	
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning	
Bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (zeer beperkt aandeel)	
Openbaar belang:	De BNG is de bank van en voor overheden en instellingen voor het maatschappelijk belang. De bank draagt duurzaam bij aan het laag houden van de kosten van maatschappelijke voorzieningen voor de burger.	
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 0
	Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 5.062 mln € 4.615 mln
	Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022):	€ 143.995 mln € 107.459 mln
	Resultaat 2022:	€ 300 mln

Naam:	NV Brabant Water	
Vestigingsplaats:	's-Hertogenbosch	
Relatie programma:	Raakt diverse programma's	
Bestuurlijk belang:	Aandeelhouder (zeer beperkt aandeel)	
Openbaar belang:	Het leveren van water en het in stand houden van de benodigde infrastructuur om water te distribueren.	
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022:	€ 0
	Eigen vermogen (1-1-2021 / 31-12-2021):	€ 674 mln € 684 mln
	Vreemd vermogen (1-1-2021 / 31-12-2021):	€ 523 mln € 534 mln
	Resultaat 2021:	€ 10 mln

Naam:	Belgisch Nederlands Grensoverleg (BeNeGo)
Vestigingsplaats:	Baarle Hertog
Relatie programma:	Programma 0: Bestuur en ondersteuning
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Openbaar belang:	Het bevorderen van grensoverschrijdend overleg en de grensoverschrijdende samenwerking tussen de deelnemende gemeenten en het behartigen van de gemeenschappelijke belangen van de deelnemende gemeenten.
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022: € 982 Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022): Geen gegevens beschikbaar Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022): Geen gegevens beschikbaar Resultaat 2022: Geen gegevens beschikbaar
Ontwikkelingen:	In 2022 heeft het dagelijks bestuur van BeNeGo opdracht gegeven om een verkennend onderzoek te laten doen met betrekking tot de toekomstige werking van BeNeGo. Bij de totstandkoming van dit rapport is gesproken met vertegenwoordigers van onze gemeente. Dit rapport is gereed en een voorstel voor de toekomstige werking van BeNeGo wordt eind maart 2023 besproken in het Algemeen Bestuur.
Risico's:	Niet van toepassing.

Naam:	Stichting Zorg- en Veiligheidshuis Brabant Zuidoost (ZVHBZO)
Vestigingsplaats:	Helmond
Relatie programma:	Programma 1. Veiligheid
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het algemeen bestuur.
Openbaar belang:	Het ondersteunen van de gemeenten bij zeer complexe zorg-/veiligheidszaken en het bevorderen van de integrale samenwerking tussen partners.
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022: € 3.272 Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022): € 90.902 € 477.217 Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022): € 279.284 € 165.378 Resultaat 2022: € 386.315
Ontwikkelingen:	De landelijke Meerjarenagenda 2021-2024 beschrijft de essentie van de aanpak in ieder zorg- en veiligheidshuis. Volgens de landelijke uitgangspunten zijn de basistaken van een zorg- en veiligheidshuis: <ul style="list-style-type: none"> ▪ Het faciliteren en regisseren van casus-overleggen waar complexe domein-overstijgende casuïstiek met een (hoog) veiligheidsrisico wordt besproken. Casus op Maat (COM) en Persoonsgerichte Aanpak (PGA). ▪ Het functioneren als expertisecentrum voor multidisciplinaire zorg- en veiligheidsproblematiek en als vraagbaak voor ketenpartners en professionals. ▪ Het signaleren van relevante trends en ontwikkelingen en (strategisch) adviseren van bestuurders en sleutelpartners. Conform de visie c.q. opdracht van het Algemeen Bestuur voor de doorontwikkeling van het ZVHBZO vertalen de taken en activiteiten zich in 3 hoofdpijlers: Pijler 1 richt zich op Regievoeren op complexe domein-overstijgende casuïstiek met een (hoog) veiligheidsrisico (COM en PGA). Pijler 2 richt zich op Verbinden met de omgeving en kennis & expertise. Pijler 3 richt zich op Huis op orde (privacy en gegevensbeheer).
Risico's:	Het ZVHBZO kan niet sturen op het aantal aanmeldingen van partners voor COM en de PGA, deze dienstverlening werkt vraaggestuurd. Er moet voldoende capaciteit beschikbaar zijn bij de gemeenten en zorg- en veiligheidspartners en het ZVHBZO zelf om de casussen op te kunnen pakken.

Naam:	Stichting Huis van de Brabantse Kempen
Vestigingsplaats:	Hapert
Relatie programma:	Programma 3. Economie
Bestuurlijk belang:	De gemeente is vertegenwoordigd in het bestuur van de Stichting
Openbaar belang:	Het Huis van de Brabantse Kempen vervult al vele jaren een stimulerende rol in de ontwikkeling van de Kempen als vitale regio. De Stichting is een professionele non-profit organisatie die, op basis van een gezamenlijke ambitie van Ondernemers, Overheid en Onderwijs programma's en projecten organiseert en initiatief neemt om te leren, ontmoeten en te innoveren. Het Huis vormt een schakel tussen de triple helix samenwerking in de Kempen, de samenwerking in de Brainportregio en de samenwerking met partners over de landsgrenzen.
Financieel belang:	Gemeentelijke bijdrage 2022 € 0 Eigen vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022): € 206.000 € Vreemd vermogen (1-1-2022 / 31-12-2022): € 27.000 € Resultaat 2022: €
Ontwikkelingen:	In 2022 is de samenwerking in het Huis van de Brabantse Kempen beëindigd.
Risico's:	Er zijn geen risico's meer, aangezien de samenwerking in het Huis is beëindigd.

2.6. Onderhoud kapitaalgoederen

2.6.1. Algemeen

Onderhoudslasten worden gemaakt om een kapitaalgoed in goede, oorspronkelijke staat te houden, zodat het naar behoren kan functioneren. Onderhoudslasten zijn dus niet van invloed op de vastgestelde gebruiksduur of afschrijvingstermijn. Het is van belang om inzicht te hebben in de beleidskaders omtrent dat onderhoud. Die beleidskaders zijn er zowel inhoudelijk als financieel-administratief. Inhoudelijk gaat het dan bijvoorbeeld om het vastgestelde onderhoudsniveau. Dit is het eindresultaat van enerzijds de kwaliteit die we voor ogen hebben en anderzijds de budgettaire mogelijkheden.

Er is ook een financieel beleidskader. Dat gaat over de mate waarin financiële ruimte wordt gecreëerd voor onderhoud en vervanging van kapitaalgoederen. Hiervoor gelden de volgende 'spelregels'.

Alle vaste activa worden tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs geactiveerd met uitzondering van investeringen in de openbare ruimte die via de grondexploitatie worden verhaald.

Op vaste activa met een beperkte levensduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de toekomstige gebruiksduur. Een uitzondering hierop is de afschrijvingsduur van immateriële vaste activa (bijvoorbeeld een bestemmingsplan). Deze worden incidenteel ten laste gebracht van de exploitatie. Het beleid rond afschrijving is vastgelegd in een beleidsnota.

In de Nota reserves, voorzieningen en afschrijvingsbeleid 2020 zijn de afschrijvingstermijnen opgenomen. Deze zijn in 2021 aangevuld met vastgesteld afschrijvingstermijnen voor groen.

Soort investering	Termijn in jaren	Soort investering	Termijn in jaren
Gebouwen (permanent)	40	Riolering (excl. pompen/gemalen/drukriool)	50
Gebouwen (semipermanent)	15	Technisch installaties (w.o. pompen enz.)	15
Inrichting	15	Wegen (aanleg, reconstructie) en waterkunde	40
Groen (korte levensduur)	40	Straatmeubilair	25
Groen (lange levensduur)	80	Straatverlichting (masten)	40
Hardware	4	Straatverlichting (armaturen)	20
Software	6	Speeltoestellen / sportattributen	15
Kunststof (gras)velden/banen: ondergrond	40	Vervoermiddelen	10
Kunststof (gras)velden/banen: toplaag	20	Machines	10

2.6.2. Wegen en verkeer

In 2017 is door de raad het 'Wegenbeleidsplan 2018-2027' vastgesteld. Onze gemeente hanteert in lijn met de wettelijke en maatschappelijke verplichtingen een sobere doch doelmatige kwaliteitsnorm voor haar wegbeheer met een gezonde balans in kwaliteit en kosten. De kwaliteitsnorm van de gemeente sluit hierbij 1 op 1 aan op kwaliteitsniveau C van de CROW publicatie 288. Daarbij sturen we op het beheersen van risico's (veiligheid en kapitaalvernietiging) van het gehele wegenareaal en maken geen differentiatie in wegtypen of gebieden.

Het wegenbeheerplan bevat de onderhoudscijfers voor een looptijd van 10 jaren, waarbij de eerste 5 jaren meer gespecificeerd zijn berekend. Voor de dotatie aan de onderhoudsvoorziening wegen hebben we ons gebaseerd op de ramingen voor de eerste 5 jaren van het plan (t/m 2022), hetgeen neerkomt op een dotatie van € 345.000 (excl. Inflatiecorrectie). Voor laatste 5 jaren (2023 t/m 2027) van het plan is de dotatie berekend op € 472.500 per jaar, maar daar moet bij worden aangetekend dat voor 2023 een actualisatie van het onderhoudsplan is voorzien, waarop de dotaties aangepast moeten worden. De gekozen werkwijze heeft geleid tot een opmerking van de provincie bij de toetsing van de begroting 2020-2023 omdat daarin voor het jaar 2023 een dotatie aan de onderhoudsvoorziening is opgenomen die niet in overeenstemming is met het onderhoudsplan. De accountant moet zich bij de controle van de jaarrekening een oordeel vormen over de toereikendheid van de onderhoudsvoorziening. Kijkend naar de looptijd van het onderhoudsplan zou dat niet het geval zijn. Echter op basis van een letterlijke interpretatie van de Notitie materiële vaste activa van de commissie Bbv van december 2017, hoeft de scope niet verder te gaan dan de 4 jaren van de meerjarenbegroting. Inmiddels kan uit de begroting opgemaakt worden dat vanaf 2023 de verhoogde dotaties aan de voorziening structureel zijn geraamd. Op basis van de stand van de voorziening is er geen aanleiding te veronderstellen dat de voorziening de komende jaren ontoereikend zal zijn. Mocht uit de actualisatie een andere conclusie volgen, dan zullen deze consequenties worden verwerkt.

2.6.3. Gebouwen

Op 5 november 2019 is het beheerplan gebouwen 2019-2022 vastgesteld en zijn de onderhoudsbudgetten in overeenstemming gebracht met dat beheerplan. Conform de aangepaste eis van de provincie zal het beheerplan uiterlijk in 2023 geactualiseerd worden. Vanaf 2014 wordt gewerkt met een onderhoudsvoorziening voor gebouwen, waarin de stortingen plaatsvinden op basis van het vastgestelde beheerplan. Deze werkwijze wordt gecontinueerd.

Naast de onderhoudsvoorziening is er – op basis van het Bbv – ook een voorziening voor achterstallig onderhoud gevormd. Onder deze voorziening vallen alle elementen die in de meerjarenonderhoudsplaning 2019-2033 als “achterstallig onderhoud” zijn aangemerkt. Het achterstallig onderhoud moet binnen 4 jaren worden ingelopen, dus uiterlijk in 2023. Als gevolg van het besluit van de Raad op 16 november 2021 is de voorziening voor achterstallig onderhoud aangevuld met achterstallig onderhoud aan de beheerderswoning op het sportpark in Reusel. Voor de instandhouding van de beheerderswoning vindt tevens jaarlijks een dotatie plaats voor regulier onderhoud (in de voorziening onderhoud gebouwen). Daarnaast is er een krediet beschikbaar gesteld voor “een levensduur verlengende investering” ten behoeve van deze beheerderswoning.

2.6.4. Riolering en watertaken

In december 2021 heeft de gemeenteraad het VGRP (Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan 2017-2021) verlengd zodat dit nog steeds geldend is. In het VGRP zijn beleid en bijbehorende middelen opgenomen, waarmee we de taken uitvoeren. Speerpunt in de planperiode is inzicht krijgen in de kwaliteit van ons areaal, Het grootste gedeelte van het areaal is beoordeeld en waar nodig hersteld of een plan voor herstel gemaakt. Zowel in 2022 als in 2023 zijn hiervoor extra middelen opgenomen. Voor 2024 wordt uitgegaan van een nieuw programma Water en Riolering. Uit het Kallisto-onderzoek is gebleken dat de bijdrage vanuit de waterketen op de kwaliteit van het ontvangende oppervlaktewater zeer gering is. Voor de Kaderrichtlijn Water zullen daarom geen maatregelen worden genomen. Voor de wateroverlast bij hevige neerslag ter plaatse van De Reusel wordt samen met Waterschap De Dommel een oplossing gezocht. De middelen voor de KRW worden daarvoor ingezet omdat ze impliciet een bijdrage leveren aan de waterkwaliteit. Door invoering van de wet DPRA (DeltaPlan Ruimtelijke Adaptatie) hebben we niet alleen de verplichte Klimaatstresstest als eerste van de zeven stappen uitgevoerd. Inmiddels zijn bijvoorbeeld ook de dialogen gevoerd en is er een uitvoeringsagenda vastgesteld.

2.6.5. Openbare verlichting

In 2018 is het beleidsplan Openbare Verlichting 2018-2030 vastgesteld. Uitgangspunt voor de openbare verlichting is behoud van kwaliteit en waar mogelijk verbetering.

Toepassing van duurzame materialen is vanzelfsprekend. Het streven is om in 2030 te voldoen aan de doelstelling uit het Energieakkoord.

Bij herinrichting, reconstructie en nieuwe ontwikkelingen worden oude lichtmasten en armaturen vervangen en de verlichtingskwaliteit conform de richtlijnen gerealiseerd. Daarbij is een inhaalslag gemaakt in de vervangingsachterstand bij masten en armaturen waarvan de theoretische levensduur ruimschoots is overschreden. Een integrale aanpak vormt de basis voor de uitvoeringsplannen.

2.6.6. Groenvoorziening

In november 2021 heeft de gemeenteraad het Beleidsplan Openbaar Groen 2022-2031 vastgesteld en daarmee de visie en kaders bepaald. Naast de beleidsambities zijn de bijbehorende middelen voor een kwaliteitsgericht en consistent groenonderhoud (volgens de onderhoudsniveaus A, B en C) gedeeltelijk beschikbaar gesteld, bestaande uit totaal € 680.000,-.

Daarnaast is er sprake van een jaarlijkse vervangingsinvesteringen van totaal € 310.000 om het kapitaalgoed groen duurzaam in stand te houden waarbij sprake is van de gewogen afschrijftermijnen van 40 en 80 jaar.

2.7. Grondbeleid

2.7.1. Algemeen

Het grondbeleid heeft invloed op en samenhang met de realisatie van beleidsvoornemens op het terrein van ruimtelijke ordening en volkshuisvesting, verkeer en vervoer en de economische structuur. Daarnaast heeft het grondbeleid een grote financiële impact. De eventuele baten, maar vooral de financiële risico's zijn van belang voor de algemene financiële positie van de gemeente.

Grondbeleid richt zich op exploitatiegebieden voor het bouwen van woningen en bedrijven.

Deze paragraaf geeft hoofdzakelijk de stand van zaken en (toekomstige) ontwikkelingen weer van de bouwgrondexploitaties.

In 2021 is er een geactualiseerde nota Grondbeleid vastgesteld. Daarin zijn de beleidsuitgangspunten voor het voeren grondbeleid binnen de gemeente Reusel-De Mierden geformuleerd. Deze uitgangspunten vormen samen een integraal beleidskader voor een verbetering van de beheersing en onderlinge afstemming van de verschillende binnen het grondexploitatieproces te onderkennen uitvoeringstrajecten. De gemeente bepaalt middels haar beleid wat, wanneer en waar gebouwd kan worden. De gemeente wil regie op ontwikkeling voeren om haar ruimtelijke doelstellingen te realiseren. De gemeente kan op verschillende manieren invulling geven aan deze rol. Denk hierbij aan actief grondbeleid, passief grondbeleid en vele tussenvormen hierin. Afhankelijk van de economische uitvoerbaarheid van een ontwikkeling en de mogelijke risico's, maakt de gemeente per locatie / deelgebied een keuze voor het type grondbeleid.

De gemeente heeft diverse uitbreidingslocaties voor woningbouw, zijnde Molen Akkers in Reusel, De Leeuwerik in Hooge Mierde, De Hasselt-II in Lage Mierde en 't Kantje te Hulsel. Voor bedrijven kennen we lokaal het exploitatieplan Kleine Hoeven in Reusel en regionaal het Kempisch Bedrijven Park (KBP). In Reusel is het plan Molen Akkers nagenoeg volledig bebouwd en hetzelfde geldt in Lage Mierde in de Hasselt-II. Verkenningen zijn uitgevoerd en onderzoeken vinden plaats teneinde ook in de toekomst voldoende mogelijkheden voor woningbouw in alle kernen te kunnen realiseren.

Voor de bedrijventerreinen geldt dat Kleine Hoeven vrijwel volledig is uitgegeven. Voorbereidingen voor de realisatie van Kleine Hoeven fase II zijn al geruime tijd gaande.

Ook het KBP is nagenoeg volledig vol. Voor zowel kleinere bedrijven als voor grotere bedrijfsvestigingen vinden onderzoeken plaats naar locaties welke in de toekomst kunnen gaan dienen als locatie voor bedrijfsterreinen.

2.7.2. Beleidskaders grondbeleid

De ruimte voor het voeren van een daar waar mogelijk actief grondbeleid wordt bepaald door een aantal wetten en beleidskaders. De belangrijkste wetten zijn:

- de Wet ruimtelijke ordening (Wro);
- de Wet voorkeursrecht gemeenten (Wvrg);
- de Ontheffingswet;
- de Pachtwet.

De belangrijkste beleidskaders worden gevormd door:

- Interim omgevingsverordening Noord-Brabant;
- De Brabantse omgevingsvisie 2018;
- het regionaal Woningbouwprogramma;
- de gemeentelijke omgevingsvisie;
- Kempische visie op wonen 2019-2023 vastgesteld op 12 maart 2019;
- de Nota Grondbeleid vastgesteld door de raad op 20 april 2021;

2.7.3. Financieel kader

Het financiële kader wordt gevormd door de richtlijnen die door het Rijk en de provincie zijn opgelegd en de eigen kaders van de gemeente. De door het Rijk opgelegde richtlijnen zijn gebaseerd op het Bbv. Het Bbv kent een driedeling als het gaat om de rubricering van gronden. Deze driedeling bestaat uit:

1. bouwgronden in exploitatie;
2. materiële vaste activa;
3. faciliterend grondbeleid.

ad. 1: Bouwgronden in exploitatie (BIE)

Het startpunt van een Bouwgrond in exploitatie (BIE) is het raadsbesluit met de vaststelling van het grondexploitatiecomplex, inclusief grondexploitatiebegroting. Vanaf dat moment wordt de BIE geopend en kunnen kosten worden geactiveerd en bijgeschreven op de voorraadpositie op de balans.

ad. 2: Materiële vaste activa

Gronden die in de toekomst getransformeerd gaan worden naar bouwrijpe grond maar waarvoor nog geen grondexploitatiebegroting is vastgesteld, worden als materieel vast actief aangemerkt en verantwoord.

ad. 3: Faciliterend grondbeleid

Bij gronden die in bezit zijn van een private partij waarbij deze grond wordt ontwikkeld door deze private partij is er sprake van faciliterend grondbeleid. De gemeente treedt in deze gevallen op als overheid die de plannen van private partijen faciliteert als daarvoor een bestemmingswijziging noodzakelijk is.

Bouwgrondexploitaties

Jaarlijks geven wij in het kader van de jaarrekening een toelichting op de financiële positie van de "bouwgronden in exploitatie" oftewel de grondexploitaties per 31 december van het afgesloten boekjaar. Dit gebeurt op basis van de meest actuele grondexploitatieberekeningen van de complexen en de tot deze datum gerealiseerde inkomsten en uitgaven. Het financiële kader is van belang voor:

- jaarlijkse prognoses grondexploitatie;
- winstnemingen grondexploitaties;
- het afdekken van de financiële risico's.

In de paragraaf grondbeleid wordt niet gerapporteerd over de materiële vaste activa of over het faciliterend grondbeleid. Deze onderdelen staan op andere plaatsen in de jaarrekening.

Tussentijdse winstneming

Bij het stelsel van baten en lasten zoals geformuleerd in het Bbv zijn het toerekeningbeginsel, het voorzichtigheidsbeginsel en het realisatiebeginsel essentiële uitgangspunten. Baten en lasten -en het daaruit vloeiende resultaat- moeten worden toegerekend aan de periode waarin deze zijn gerealiseerd. Bij meerjarige projecten betekent dit dat (de verwachte) winst niet pas aan het eind van het project als gerealiseerd moet worden beschouwd maar dat deze naar rato van de voortgang van het project tussentijds moet worden genomen. Voor de projecten Molenakkers, Kerkekkers, 't Kantje en het plan Hasselt hebben we in 2022 tussentijdse winst kunnen nemen.

Voor de geactualiseerde grondexploitaties zijn de volgende parameters gehanteerd:

Parameter	Gehanteerd
Inflatiecorrectie	Voor de kosten hanteren we een inflatiecorrectie van 2% per jaar. Voor de opbrengsten hanteren we voor Kleine Hoeven, vanuit het voorzichtigheidsprincipe, geen inflatiecorrectie. Voor de woningbouwlocaties hanteren we een inflatiecorrectie van 1% voor de opbrengsten (vanaf het boekjaar 2023) tenzij er contractuele afspraken liggen onder de opbrengsten. In dat geval wordt de contractwaarde opgenomen in de grondexploitatie.
Rente	Voor 2021 en verder 0,53% van de boekwaarde.
Fasering	Er is rekening gehouden met een reële fasering in tijd op basis van de woningbouwbehoefte per kern.
Resultaat	Gebaseerd op eindwaarde.
Kosten	Alle kosten zijn gebaseerd op geactualiseerde kostenramingen per februari 2023 met als prijspeil 2023. Voor het bepalen van de kosten in de grondexploitatie zijn er door de vakafdeling kostenramingen gemaakt. Deze kostenramingen zijn gebaseerd op de hoeveelheden die voortvloeien uit inrichtingstekeningen behorende bij de desbetreffende grondexploitatie. De fasering van de werkzaamheden en de kosten in de verschillende jaarschijven zijn gekoppeld aan de verwachte uitgifte van grond per fase.
Opbrengsten gronduitgifte woningbouw	Ten aanzien van de geraamde nog te realiseren opbrengsten heeft het college op basis van de nota Grondbeleid de volgende uitgangspunten gehanteerd: De basisgrondprijs bedraagt € 300,- per m ² voor de kern Reusel en € 280,- per m ² voor de overige kernen. De uitgifte in de verschillende jaarschijven vloeit voort uit het woningbouwprogramma welke door het college is vastgesteld. Hierbij wordt ook rekening gehouden met afspraken welke voortvloeien uit uitgiftecontracten. Voor woningbouwkavels met zeer ruime bebouwingmogelijkheden wordt een trapsgewijze afname gehanteerd. Dit is van toepassing op woningen van meer dan 750 m ³ en/of met een bouwvlak groter dan 150 m ² . Hiervoor geldt dan dat voor de eerste 750 m ² een basisgrondprijs van 100% wordt gehanteerd, waarna vervolgens een trapsgewijze afname per 500 m ² wordt gehanteerd.
Opbrengsten bedrijventerrein	Voor de opbrengst van de gronden voor het bedrijventerrein Kleine Hoeven zijn de volgende grondprijzen aangehouden:

	<ul style="list-style-type: none"> • € 202,50 per m² voor de kavels aan de rotonde; • € 180,- per m² voor de percelen aan de Hoeven; • € 162,- per m² voor de percelen aan de Hamelendijk; • € 157,50 per m² voor percelen die grenzen aan de percelen op de zichtlocaties aan de Hamelendijk en de Hoeven; • € 148,50 per m² voor percelen die aan bovenstaande percelen grenzen; • € 135,- per m² voor percelen gelegen in het meest oostelijke gelegen deel.
Disconteringsvoet	De disconteringsvoet die is gehanteerd in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitaties is voor alle gemeenten gelijk gesteld aan het maximale meerjarig streefpercentage van het Europese Centrale Bank voor de inflatie binnen de Eurozone (voor 2021: 2,0%).
Afronding	Alle bedragen in deze paragraaf worden afgerond op €1.000

Vennootschapsbelasting voor grondexploitatie

Voor het onderdeel grondexploitatie is bij de uitwerking van de Vennootschapsbelasting (Vpb)-plicht voor gemeenten de afbakening van het begrip grondexploitaties en de kosten die hieraan worden toegerekend lang onduidelijk geweest. Op basis van de huidige gegevens is voor onze gemeente op dit moment geen sprake van winstverwachting voor de totale grondexploitaties, waardoor er voor de grondexploitaties geen Vpb afgedragen hoeft te worden. Dit is afgestemd met de Belastingdienst.

De winstgevendheid van de grondexploitaties als geheel zal voortdurend moeten worden gezien, want de kans bestaat dat parameters dusdanig veranderen (in positieve zin) dat daarmee wel Vpb-plicht kan gaan ontstaan. In april 2022 is nog een externe scan uitgevoerd op de actuele situatie inzake de Vpb-plicht op de grondexploitaties. Onze positie is daarin bevestigd.

2.7.4. Bedrijventerreinen

Bedrijventerrein Kleine Hoeven Reusel

De uitgifte van de gronden op Kleine Hoeven is in 2022 positief verlopen. Er zijn in totaal 10 bedrijfskavels voor in totaal 3,5 hectare grond verkocht. De gerealiseerde verkoopomzet is € 5,3 miljoen.

Met name de kosten van bouw- en woonrijpmaken zijn hoger vanwege de hogere kosten voor de aanpassing van de weg Kleine Hoeven en de daarmee verband houdende voorbereidingen voor de nieuwe doorsteek naar de N284. Met deze aanpassingen was in de grondexploitatieramingen tot nu toe geen rekening gehouden. De verliesvoorziening moet worden verhoogd met een bedrag van € 995.000. De totale verliesvoorziening komt daarmee uit op € 13,74 miljoen.

Kempisch Bedrijven Park

De voorbereidingen om te komen tot liquidatie van de gemeenschappelijke regeling KBP zijn in gang gezet. Waarschijnlijk vindt liquidatie plaats per 1-1-2024 omdat het KBP zover gereed is dat op grond van de gemeenschappelijke regeling tot liquidatie kan worden overgegaan. In 2022 hebben we een winstuitkering ontvangen van € 925.000 en een 2^e uitkering wordt verwacht in 2023. Na 1-1-2024 zal sprake zijn van een "KBP in liquidatie" waarin nog die handelingen worden verricht om de laatste rechten en verplichtingen nog uit te voeren. Daarvoor blijft nog een beperkt budget achter.

2.7.5. Woningbouw

Hart van Reusel

In 2021 is het bestemmingsplan Centrum Reusel vastgesteld. Het bestemmingsplan maakt nieuwbouw van appartementen mogelijk aan de Groeneweg, in de voormalige Sint Jozefschool en bovenop de nieuwe supermarktlocatie. In totaal gaat het om toevoeging van 40 woningen in het centrum. Vanwege een bezwaar tegen het bestemmingsplan kan er nog niet gestart worden met de werkzaamheden.

De verliesvoorziening voor het Hart van Reusel moet worden verhoogd met een bedrag van € 151.000. Dit komt door de bijstelling van de plankosten. De afgelopen jaren blijken de plankosten steeds hoger dan begroot. Deze trend hebben we nu verwerkt in de grondexploitatie waardoor de plankosten naar boven toe zijn bijgesteld. De totale verliesvoorziening komt daarmee op € 2.627.000.

Kerkekkers Hulsel

Alle kavels in het plan Kerkekkers zijn verkocht. De laatste woningen zijn in 2021 opgeleverd. Alle werkzaamheden zijn klaar waardoor we de grondexploitatie kunnen afsluiten waarbij we voor het boekjaar 2022 nog een bedrag van €25.000 aan winst kunnen nemen. Voor het plan Kerkekkers komt daarmee de totale winst uit op een bedrag van €754.000.

De Hasselt-II Lage Mierde

In 2022 is er 1 kavel verkocht met een opbrengst van € 130.000. Er is nu nog 1 kavel te koop. De bijgestelde kostenramingen laten zien dat er nog € 109.000 aan kosten gemaakt moet worden. Aan grondopbrengsten verwachten we in 2023 nog een bedrag van € 98.000 te ontvangen. Volgens de methode van tussentijds winstnemen moeten we in 2022 een winst nemen van €101.000. Het totaal aan tussentijds genomen winst komt daarmee uit op een bedrag van € 380.000. Het totale verwachte resultaat einde looptijd is begroot op € 421.000.

De Leeuwerik Hooge Mierde

In het plan De Leeuwerik is het afgelopen jaar 3.737m² grond verkocht voor in totaal 13 woningen. Er is nog 2.592 m² grond te verkopen voor een totaalbedrag van € 359.000 (dit is uitsluitend het gemeentelijke aandeel in de verkoopopbrengst; de ontwikkelende partij die net als de gemeente 50% participeert in het plan Leeuwerik ontvangt zijn aandeel in de opbrengst rechtstreeks). De nog te maken kosten komen uit op een bedrag van € 577.000. De verliesvoorziening komt uit op een bedrag van € 639.000 op basis van netto contante waarde (€14.000 lager dan vorig jaar).

Molen Akkers Reusel

In 2022 zijn er in het plan Molen Akkers nog 2 kavels verkocht. Deze kavels waren gelegen aan de hoek Reeneik/Denestraat. Door een bestemmingsplanwijziging zijn hier 2 kavels bijgekomen waar in de grondexploitatie geen rekening mee was gehouden. Dat zorgt voor € 304.000 extra opbrengsten. De werkzaamheden voor het woonrijpmaken zijn nagenoeg afgerond. In 2023 worden de laatste werkzaamheden afgewerkt. Hierdoor is het plan eerder klaar dan verwacht. De kosten voor woonrijp maken zijn uiteindelijk lager omdat een deel dat nog geraamd was, reeds uitgevoerd is. Door deze oorzaken hebben we de kosten met een bedrag van € 637.000 naar beneden kunnen bijstellen. Volgens de methode van tussentijds winstnemen kunnen we daardoor in 2022 een winst nemen van € 1.364.000. Het totaal aan tussentijds genomen winst komt daarmee uit op een bedrag van € 4.328.000. Het totale verwachte resultaat einde looptijd is begroot op € 4.406.000.

't Kantje Hulsel

In 2022 zijn de opbrengsten ontvangen van de verkoop van 11 kavels welke gelegen zijn in het zuidelijke deel van het plan. Voor het noordelijke gedeelte is inmiddels het bestemmingsplan herzien waardoor daar de bouw van 20 woningen mogelijk wordt gemaakt. De verkoop van deze 20 kavels/woningen start in Q2 van 2023. Onderdeel van de 20 nog te realiseren woningen is een CPO initiatief voor in totaal 10 jonge starters. Zij starten onder begeleiding van een bouwbegeleider en een architect in Q2 2023 met de bouw van hun woningen. Daarnaast komen er nog twee sociale huurwoningen voor senioren, twee hoekwoningen, drie woningen in een rijtje van drie, twee woningen type tweekapper en één vrije sector woning voor particulier opdrachtgeverschap. De totale begrote kosten komen uit op een bedrag van €1.660.000, waarvan reeds €728.000 is gerealiseerd. Het gaat hier om kosten voor onderzoeken ten behoeve van het bestemmingsplan, plankosten, planschade en bouwrijpmaken. De totale opbrengsten komen uit op een bedrag van €2.102.000. Het verwachte resultaat op einde looptijd komt daarmee uit op een bedrag van € 434.000.

2.7.6. Exploitatie en ontwikkelingen

Ten behoeve van deze jaarrekening zijn nieuwe calculaties gemaakt voor de grondexploitaties. De desbetreffende rapportages liggen onder geheimhouding voor uw raad ter inzage. In de calculaties wordt een prognose gemaakt van de te verwachten kosten, opbrengsten en resultaten.

Onderstaande tabel geeft een overzicht van de boekwaarde van de diverse plannen per 31 december 2022, de gecalculeerde resultaten (in netto contante waarde) van de diverse plannen die door de gemeente worden ontwikkeld (op basis van de meest recent geactualiseerde calculaties).

Complex	Boekwaarde per 31-12-2022 voor winstneming (- =batig saldo)	Winstneming boekjaar 2022	Boekwaarde per 31-12-2022 (- =batig saldo)	Geraamde nog te maken kosten	Geraamde nog te realiseren opbrengsten	Verwachte beschikking over voorziening verlieslatend complex (eindwaarde)	Verwacht resultaat resterende periode (nominale waarde)	Verwacht resultaat resterende periode (contante waarde) 31-12-2022	Totale winst (reeds genomen tussentijdse winst plus nog te realiseren winst)
Molen Akkers Reusel	-1.529.312	1.364.282	-165.030	86.626	0	0	-78.404	-76.867	-4.406.039
Kerkekkers Hulsel	-25.324	25.324	0	0	0	0	0	-	-753.668
Bedrijventerrein Kleine Hoeven	16.086.119	0	16.086.119	811.704	1.725.615	15.172.208	0	13.741.935	
De Leeuwerik Hooge Mierde	714.760	0	714.760	577.520	613.947	678.333	0	639.209	
Hart van Reusel	2.266.544	0	2.266.544	3.414.984	2.723.000	2.958.528	0	2.627.087	
De Hasselt II Lage Mierde	-152.319	100.656	-51.663	108.740	98.000	0	-40.923	-39.817	-421.275
t Kantje Hulsel	-351.655	48.620	-303.035	908.665	967.520	0	-361.890	-342.990	-434.011
Totaal	17.008.813	1.538.882	18.547.695	5.908.239	6.128.082	18.809.068	-481.216	16.548.557	-6.014.993

2.7.7. Reserves en voorzieningen

Ten aanzien van het weerstandsvermogen voor grondexploitaties in de nota Grondbeleid het volgende geschreven:

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:

- 1. De weerstandscapaciteit: de middelen en mogelijkheden waarover we beschikken of kunnen beschikken om niet begrote kosten te dekken.*
- 2. Alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.*

We moeten de mogelijke financiële gevolgen van de ruimtelijke ontwikkelingen opvangen. Dit doen we door de risico's af te dekken (post onvoorzien) binnen de grondexploitatie. Andere risico's nemen we op in de calculaties. Als de risico's groter zijn dan de te verwachten winst, houden we de weerstandscapaciteit aan. De (financiële) risico's van ruimtelijke ontwikkelingen moeten we in relatie brengen met de beschikbare weerstandscapaciteit van de gemeente. De relatie tussen de weerstandscapaciteit en de risico's is bepalend voor het weerstandsvermogen van de gemeente. We moeten daarom een financieel weerstandsvermogen in stand houden. Daarmee dekken we de risico's binnen de grondexploitaties af. Het benodigde weerstandsvermogen is een minimaal noodzakelijke buffer binnen het de bedrijfsvoering van de gemeente. De aanwezigheid van weerstandsvermogen maakt het voor ons mogelijk om in moeilijke tijden de geplande bedrijfsprocessen voort te zetten.

Zowel ten aanzien van het bedrag, als ten aanzien van de kans op voordoen, zijn inschattingen gemaakte voor:

- mogelijke renteverhogingen;
- verlaging van de gronduitgifteprijs;
- verhoging van de inflatie.

Daarbij zijn kleine risico's (grens € 50.000,-) niet meegenomen omdat deze wegvallen binnen normaal te achten schommelingen in het resultaat (zowel positief als negatief).

Op basis van deze inschattingen is het weerstandsvermogen bepaald, dat deze risico's moet afdekken. De bedragen voor de geraamde risico's zijn in bijna alle gevallen lager dan het resultaat van het plan. Bij het optreden van deze risico's kunnen deze binnen het resultaat van het project worden opgevangen.

Dat geldt niet voor de plannen De Leeuwerik, Hart van Reusel en Kleine Hoeven. Door de negatieve resultaten van deze plannen kunnen geen risico's binnen de exploitatie worden opgevangen.

Op grond van de 'Methode bepalen weerstandsvermogen grondexploitaties gemeente Reusel-De Mierden', moet een weerstandsvermogen worden aangehouden voor de grondexploitaties. De hoogte hiervan is op basis van de actuele calculaties bepaald op:

De Leeuwerik	€	41.000
Hart van Reusel	€	220.000
Kleine Hoeven	€	569.000
<u>Totaal</u>	€	<u>830.000</u>

3.
PROGRAMMA'S

Programma 0. Bestuur en ondersteuning

Portefeuillehouder	Thema
Burgemeester Van de Ven	Bestuur en organisatie, Samen Doen
Wethouder Rombouts	Belastingen, Planning en Controlcyclus, Financiën

Wat gaan we doen?

0.1 Bestuur			
Ambitie: Vergroten van de bestuurskracht.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Kansen benutten van (internationale) samenwerking met aangrenzende gemeenten.	A.1	We doen onderzoek naar de huidige samenwerkingsvormen binnen de diverse onderdelen van de Gemeenschappelijke Regeling Samenwerking Kempengemeenten (GRSK) en werken de resultaten, aanbevelingen en besluiten daarvan uit door middel van het traject "Opnieuw Verbinden".
		A.1	<i>In 2022 zijn diverse besluiten genomen in het kader van Opnieuw Verbinden. Per 1 januari 2023 zal P&O en het onderdeel beleid en juridisch VTH niet meer onder de GRSK vallen en terugkomen naar de diverse gemeenten. Op het gebied van P&O en de VTH-juristen blijven we samenwerken met de gemeente Eersel. Op het gebied van beleid afval en milieu blijven we samenwerken met de gemeenten Eersel en Oirschot. Duurzaamheid wordt, net zoals bij andere gemeenten, binnen onze eigen gemeente ingebed.</i> <i>De colleges van B&W hebben een besluit genomen voor de uitgangspunten van de governance GRSK. Door de GRSK zijn deze besluiten uitgewerkt in een concept gemeenschappelijke regeling Samenwerking Kempengemeenten. In december 2022 is dit concept voor zienswijzen aan de raden voorgelegd. Na beoordeling van de zienswijzen wordt deze nieuwe regeling voor toestemming voorgelegd aan de raden.</i>
		A.2	De strategische Kempenagenda is door de gemeenteraden vastgesteld. We zitten nu in de fase van uitwerking door de colleges.
		A.3	Aan de op te stellen Kempische ontwikkelagenda waarin staat aangegeven waar de Kempen zich op wil gaan ontwikkelen op het gebied van wonen, economie en mobiliteit wordt verder uitvoering gegeven, zodat hierin ook regio breed kan worden opgetrokken.
		A.3 en A.3	<i>In november 2022 is een Kempencongres voor gemeenteraden georganiseerd. Er wordt hard gewerkt aan een Kempische ontwikkelagenda 2.0. Hierin zal ook ingespeeld worden op de schaalsprong welke in de regio Zuid-Oost Brabant zal gaan plaatsvinden en op welke manier we hier invulling aan kunnen en willen gaan geven.</i>
		A.4	De gemeente blijft aangehaakt bij het Belgisch Nederlands Grensoverleg (BENEGO). Dit is een netwerkverband van Belgische en Nederlandse grensgemeenten om gezamenlijke belangen te behartigen. Dit gaat met name om thema's als grensarbeid, bestrijding van criminaliteit, milieubescherming en waterbeheersing, rampenpreventie en -bestrijding, ambulancevervoer en openbaar vervoer.

		A.4	<i>In 2022 heeft het dagelijks bestuur van BENEKO opdracht gegeven om een verkennend onderzoek te laten doen met betrekking tot de toekomstige werking van BENEKO. Bij de totstandkoming van dit rapport is gesproken met vertegenwoordigers van onze gemeente. Dit rapport is gereed en een voorstel voor de toekomstige werking van BENEKO wordt begin 2023 besproken in het Algemeen Bestuur.</i>
Ambitie: Samen Doen is een gezamenlijke verantwoordelijkheid van inwoners, gemeenteraad, college en ambtelijke organisatie.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
B.	Samen Doen nog meer verankeren binnen onze gemeente.	B.1	Dat we het Samen Doen met onze inwoners is de visie binnen onze gemeente. De rol van onze ambassadeurs en mooie voorbeelden uit de praktijk onderstrepen dit. Ook landelijk komt er steeds meer aandacht voor de invloed en zeggenschap van inwoners op hun leefomgeving. Met dit doel wordt in 2022 een nieuwe participatieverordening opgesteld, ter vervanging van de 'oude' inspraakverordening, met daarin opgenomen in welke vorm binnen onze gemeente de participatie van inwoners verder vorm krijgt. Op deze manier krijgt Samen Doen meer de status die het verdient binnen onze lokale regelgeving en wordt ook aangesloten bij de ontwikkelingen waar de nieuwe Omgevingswet om vraagt.
		B.1	<i>De ambassadeurs hebben als kartrekker gefungeerd om het gedachtegoed van Samen Doen vanaf 2016 beter te verankeren in de gemeente. In 2022 is de separate rol van de ambassadeurs gestopt, omdat iedere medewerker uiteindelijk een ambassadeur is. Dat wil niet zeggen dat Samen Doen stopt. Samen Doen is nooit klaar. We blijven deze organisatievisie nastreven door continu contacten met onze inwoners te leggen bij zowel beleidsontwikkeling als uitvoering en blijven datgene doen waar onze inwoners gebaat bij zijn.</i> <i>In 2022 is het 'gewone leven' weer op gang gekomen en waren er ook weer meer mogelijkheden om elkaar te ontmoeten. Zo is begin oktober samen met de dorpsraden en verenigingen een programma georganiseerd om het 25-jarig bestaan van onze gemeente te vieren.</i> <i>In 2022 is nog geen nieuwe participatieverordening opgesteld, omdat de wijziging van de Gemeentewet op dit onderdeel en inwerkingtreding van de Omgevingswet is uitgesteld. Na de wetwijzigingen geldt een overgangstermijn van 1 jaar voor het opstellen van een participatieverordening.</i>
		B.2	De gemeentegids wordt in 2022 in een geheel nieuw jasje gestoken: het gemeentemagazine. Hierin bundelen we de 'statische' gemeentelijke informatie met inspirerende verhalen en beeldmateriaal uit de gemeente. Interessante projecten en voorbeelden van 'Samen Doen' krijgen hier ook een prominente plek in. Ook het 25-jarig bestaan van onze gemeente Reusel-De Mierden in 2022 kan in het nieuwe gemeentemagazine mooi worden uitgelicht.
		B.2	<i>In september 2022 is in nieuwe vorm het gemeentemagazine verschenen.</i>
Ambitie: Verbeteren communicatie.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
C.	Extra aandacht voor Digi-toegankelijkheid en betrekken inwoners (iedereen doet mee).	C.1	Ook in 2022 krijgt het Digi-toegankelijk houden van onze website extra aandacht. Digi-toegankelijkheid

			houdt in dat overheidswebsites voor toegankelijk moeten zijn voor mensen met een beperking. Dat heeft niet alleen te maken met het uiterlijk van de website, maar ook met de technische opbouw aan de achterkant en de teksten die wij plaatsen.
		C.1	<i>Digi-toegankelijk houden van de website is een continu proces waar ook in 2022 aandacht aan is besteed.</i>
D.	Online producten en diensten	D.1	Op onze website bieden we ontzettend veel producten en diensten aan, van rijbewijs tot elektrische laadpaal, van verhuizing tot vergunning. Het onderhoud en up-to-date houden van deze 'producten- en dienstencatalogus (PDC)' gaat in 2022 over naar een nieuw systeem. Deze is gemakkelijker in gebruik en voldoet aan de nieuwste eisen op het gebied van Digi-toegankelijkheid (o.a. de leesbaarheid en het gebruik van pdf-bestanden).
		D.1	<i>Aan de 'achterkant' van de website is de producten- en dienstencatalogus vernieuwd, zodat deze overzichtelijker is en beter voldoet aan de eisen van deze tijd.</i>
0.2 Burgerzaken			
Ambitie: Adequate en zorgvuldige dienstverlening.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Verkiezing gemeenteraad op 16 maart 2022	A.1	Op 16 maart 2022 vinden de gemeenteraadsverkiezingen plaats. De eventueel dan geldende coronamaatregelen worden toegepast.
		A.1	<i>Vanwege het coronavirus was er een mogelijkheid om op 14, 15 of 16 maart 2022 een stem uit te brengen. De organisatie van de verkiezingen is naar tevredenheid verlopen.</i>
0.4 Overhead			
Ambitie: Adequate en zorgvuldige dienstverlening.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
A.	Onze inwoners waarderen onze dienstverlening met een 6,7 (enquête beleving dienstverlening 2019). We willen dit cijfer verbeteren.	A.1	In 2022 geven we verder uitvoering aan het uitvoeringsprogramma op het gebied van dienstverlening. We gaan bijvoorbeeld de servicenormen beter onder de aandacht brengen en kijken wat de mogelijkheden zijn om resultaten te meten zodat er nog beter op gestuurd kan worden.
		A.1	<i>Binnen de organisatie zijn de servicenormen weer opnieuw onder de aandacht gebracht en deze blijven op de agenda staan. Verder is er actie ondernomen om de telefonische bereikbaarheid te verbeteren. Dit had ook deels betrekking op technische aanpassingen in de telefonie-app waarvan onze gemeente gebruik maakt.</i>
B.	Op ieder moment en op iedere plek over de juiste, actuele informatie beschikken, maar ook voldoen aan de eisen van informatiebeveiliging en privacybescherming.	B.1	In de Wet open overheid (Woo) die hoogstwaarschijnlijk in 2022 in werking zal treden, krijgen zowel de actieve als passieve openbaarmaking van steeds meer overheidsinformatie een basis. Hiervoor moeten we bepaalde processen aanpassen en de systemen waarmee we werken anders inrichten en medewerkers hiervoor opleiden. Denk hierbij ook aan de aanschaf van software, voor het anonimiseren van stukken die bekend gemaakt moeten worden, zodat persoonsgegevens hierin niet meer zichtbaar zijn.
		B.1	<i>De Wet open overheid (Woo) is per 1 mei 2022 in werking getreden. De Woo-contactpersoon is aangewezen. In de teams is uitleg gegeven over de Woo. Het aanpassen van processen en het begeleiden van</i>

			<p>medewerkers blijft ook in de komende periode van belang.</p> <p>Het is nog niet duidelijk wanneer de actieve openbaarmaking van de verschillende informatiecategorieën verplicht wordt. Dit hangt samen met de ontwikkelingen PLOOI, het centrale platform waarop Woo informatie ter beschikking wordt gesteld. De landelijke ontwikkeling van PLOOI wordt namelijk in het geheel bijgesteld omdat er de wens is om dit gebruiksvriendelijker op te zetten. In 2023 zal hier meer over bekend worden.</p> <p>De aanbesteding van de tool voor het anonimiseren van persoonsgegevens wordt voorjaar 2023 met meerdere gemeenten, onder begeleiding van Bizob voorbereid. Deze anonimiseringstool moet het mogelijk maken om op praktische wijze persoonsgegevens te anonimiseren voor de actieve en passieve bekendmaking van publieke informatie, welke per 1 juli 2023 voor bepaalde onderdelen verplicht zal worden.</p>
		B.2	<p>Ook andere nieuwe wetgeving (o.a. Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer, Wet digitale overheid) en ontwikkelingen (zoals 'Common Ground architectuurprincipes': data loskoppelen van werkprocessen en bevragen bij de bron) die in het komende jaar op ons afkomen, vragen om investeringen in digitalisering en automatisering zodat we onze dienstverlening op het gewenste niveau kunnen houden.</p>
		B.2	<p>De inwerkingtreding van nieuwe wetgeving op dit gebied is landelijk uitgesteld. Zo wordt de Wet modernisering elektronisch bestuurlijk verkeer waarschijnlijk per 1 januari 2024 ingevoerd. De status van invoering van de Wet digitale overheid is op dit moment niet bekend.</p> <p>Wel zijn er ontwikkelingen in de visie waarop we naar archivering en de bijbehorende 'informatiehuishouding op orde' gaan kijken. We merken namelijk steeds meer dat archivering van verschillende systemen 'bij de bron' moet gaan gebeuren en daar ook het beheer voor georganiseerd moet worden en dat dit niet langer meer centraal op één plek, in bijvoorbeeld MyCorsa Nxt gaat gebeuren. De reden hiervoor is dat systemen qua beveiliging en koppelvlakken niet of niet voldoende 'in dezelfde taal' met elkaar communiceren. Het proces rondom de implementatie Powerbrowser bij VTH, ter vervanging van de vorige applicatie SquitXo in 2022 is daar een tekenend voorbeeld van.</p>
0.8 Overige baten en lasten			
Ambitie: Financiële huishouding gemeente op orde.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Voldoende belastingopbrengsten hebben zodat de begroting financieel sluitend is.	A.1	Kostendekkendheid blijft het uitgangspunt voor de legestarieven.
		A.1	Geen bijzondere acties. Bewaking op kostendekkendheid van de leges vindt altijd plaats.
B.	We begroten reëel en geven niet meer geld uit dan er binnen komt. Een sluitende begroting is daarbij het uitgangspunt. Dit betekent dat steeds kritisch gekeken wordt naar de prioritering van projecten in de tijd.	B.1	N.v.t.
		B.1	N.v.t.

Majeure thema's

Er zijn geen majeure thema's.

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Totaal per product <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Rekening 2021 Saldo	Begroting 2022 (incl. begrotingswijzigingen)			Rekening 2022			Begroot vs werkelijk Saldo
		Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	
0.1 Bestuur	-807	-1.276	1	-1.275	-1.681	7	-1.673	-399
0.2 Burgerzaken	-160	-229	92	-137	-297	157	-140	-4
0.3 Beheer overige gebouwen en gronden	19	0	12	12	-1	22	21	9
0.4 Overhead	-4.637	-5.225	46	-5.179	-4.897	141	-4.756	423
0.5 Treasury	109	170	26	196	191	40	231	36
0.6 OZB	2.685	-236	2.952	2.716	-226	2.932	2.706	-10
0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds	21.646	-28	23.631	23.603	-32	24.795	24.763	1.160
0.8 Overige baten en lasten	0	-14	0	-14	0	0	0	14
0.9 Vennootschapsbelasting	0	-1	0	-1	0	0	0	1
Totaal	18.854	-6.839	26.760	19.921	-6.943	28.093	21.151	1.230
0.10 Mutatie reserves	1.406	-6.111	7.490	1.380	-6.142	7.474	1.331	-48
Saldo programma na bestemming	20.260	-12.949	34.250	21.301	-13.085	35.567	22.482	1.181

Programma 0 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 1.181.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom "begroot versus werkelijk" van bovenstaande tabel.

0.1 Bestuur (€ 399.000 nadeel)

Burgemeester en wethouders

Salariskosten zijn € 184.000 hoger dan geraamd. Dat heeft te maken met de fiscale gevolgen van de afkoop van een wachtgeldverplichting, waarvoor de voorziening middels de 2^e Berap 2022 is opgehoogd. Bij die ophoging is uitgegaan van de netto afkoop en het effect daarvan op de voorziening wachtgelden. Over de afkoopsom moet echter ook loonheffing worden afgedragen. Deze afdracht uit zich in hogere bruto salariskosten op dit product. Dat had ook vorm kunnen krijgen via een hogere dotatie aan de voorziening, maar ook die was dan ten laste gekomen van dit product.

Een bedrag van € 195.000 wordt veroorzaakt door ophoging van de voorzieningen voor Appa-verplichtingen (€ 66.000) en wachtgelden (€ 129.000) als gevolg van een actualisering van de verplichtingen. Met name de relatief hoge indexeringen werken hierin door.

Bestuurlijke samenwerking

De bijdrage aan het fonds Gezamenlijke Gemeentelijke Uitvoering (GGU) van de Vereniging Nederlandse Gemeenten is € 7.000 hoger dan begroot. Voor de toekomstige jaren wordt de raming in de 1^e bestuursrapportage 2023 gecorrigeerd.

Raadsondersteuning

De overschrijding op raadsondersteuning van € 11.000 (op een totaal van € 149.000) komt door allerlei kleine overschrijdingen.

0.2 Burgerzaken (€ 4.000 nadeel)

Diverse kleine verschillen.

0.3 Beheer overige gebouwen en gronden (€ 9.000 voordeel)

Er is in 2022 meer huur ontvangen dan begroot doordat de marktconforme huur hoger was dan geraamd. In de 1^e bestuursrapportage 2023 heeft hier een correctie op plaats gevonden, zodat de raming en het werkelijk te ontvangen bedrag weer in overeenstemming is.

0.4 Overhead (€ 423.000 voordeel)

Juridische advisering

Een deel van de kosten van juridisch advies is geboekt op budgetten bestemd voor projecten van Ruimtelijke Ontwikkeling en Ruimtelijk Beheer, waardoor de kosten op deze algemene post lager zijn dan was geraamd.

Communicatie

Op dit budget is € 50.000 extra geboekt voor uitwerking van het amendement op het gebied van communicatie en dienstverlening. Dit budget is nog niet volledig besteed en hiervan wordt voorgesteld het restant (€ 35.000) over te hevelen naar 2023. Vanwege vacatures waren de salariskosten op dit product lager.

P&O

De overschrijding op dit product wordt voornamelijk veroorzaakt doordat de kosten voor P&O in de gemeenschappelijke regeling hoger waren dan begroot. Dit kwam o.a. door extra lasten voor de invoering van een nieuw personeelspakket.

Receptie

Het verschil wordt veroorzaakt door de op aan dit product toegerekende salariskosten.

Hoofd Bedrijfsvoering

Vanwege moeilijk in te vullen vacatures is het budget niet volledig besteed.

Automatisering

In 2022 zijn incidentele en structurele budgetten opgevoerd in verband met nieuwe wetgeving in het kader van een transparante en digitale overheid. Deze zijn in 2022 niet nodig geweest.

Concern en Control

Er is een voordelig verschil vanwege lagere toegerekende salariskosten naar dit product.

Maatschappelijke en Ruimtelijke Ontwikkeling

Vanwege moeilijk in te vullen vacatures zijn de salariskosten op dit product lager dan was geraamd. De vanuit 2021 overgehevelde middelen in verband met achterstanden in bestemmingsplanprocedures zijn in 2022 niet nodig gebleken. Hiervan wordt voorgesteld deze over te hevelen naar 2023. Dit is eerder toegelicht in de Raadsinformatienota "Overhevelen exploitatiebudgetten van 2022 naar 2023".

0.5 Treasury (€ 36.000 voordeel)

De betaalde rente over 2022 was lager dan begroot. Ingaande het 2^e halfjaar 2022 wordt rente ontvangen over de tegoeden bij de Rijksschatkist in het kader van het verplichte schatkistbankieren.

0.6 OZB (€ 10.000 nadeel)

De OZB opbrengst is € 10.000 lager dan was geraamd.

0.7 Algemene uitkering en overige uitkeringen gemeentefonds (€ 1.160.000 voordeel)

De decembercirculaire van het gemeentefonds komt op een zodanig tijdstip dat de effecten daarvan niet meer in de ramingen kunnen worden meegenomen. Voor zover daarin gelden zijn verstrekt waar tegenover nog uitgaven komen te staan, worden deze voor dat doel beschikbaar gehouden.

0.8 Overige lasten en baten (€ 14.000 voordeel)

Het voordelige verschil van € 13.000 bestaat uit de stelpost onvoorzien. Deze stelpost is gebaseerd op € 1 per inwoner.

0.9 Vennootschapsbelasting (€ 1.000 voordeel)

Geen noemenswaardige verschillen.

0.10 Mutaties reserves (€ 48.000 nadeel)

Er zitten kleine verschillen in werkelijke onttrekkingen en toevoegingen aan reserves. Dat heeft onder meer te maken met verschillen in afschrijvingen in relatie tot de daarvoor in het leven geroepen bestemmingsreserves. Deze verschillen geven per saldo geen effect omdat hogere of lagere afschrijvingslasten op het betreffende product dan worden gecompenseerd door lagere/hogere onttrekkingen uit de betreffende bestemmingsreserves.

Voor personeel bestaat de mogelijkheid om verlof te kopen om daarmee te sparen voor eerdere uittrekking. De opbrengsten daarvan kunnen niet vooraf geraamd worden, maar worden toegevoegd aan de daarvoor in het leven geroepen bestemmingsreserve. Ten behoeve van een tweetal personeelsleden is in 2022 een onttrekking gedaan aan de reserve mobiliteit vanwege het feit dat zij eerder opgebouwd spaarverlof hebben opgenomen.

Toelichting lopende kredieten:

Nr.	Jaar krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld	Lasten t/m 31-12-2022	Baten t/m 31-12-2022	Restant bedrag	Afsluiten krediet?
1	2011	Digitale dossiers bouwvergunningen	150.000	59.946	0	90.054	Nee
2	2013	Dienstverleningsconcept	31.000	11.515	0	19.485	Nee
3	2016	Zoutstrooiers	128.000	123.777	0	4.223	Ja
4	2017	Software digitaliseringsproject	33.500	9.842	0	23.658	Nee
5	2018	Vervanging iPads	15.000	9.680	0	5.320	Ja
6	2019	Digitale handtekening	13.000	0	0	13.000	Ja
7	2019	Aanpak kantine gemeentehuis	7.000	3.130	0	3.870	Nee
8	2020 en 2021	Materieel buitendienst	406.600	256.561	0	150.039	Nee
9	2022	Basisregistratie Kadaster	10.000	0	0	10.000	Nee
10	2022	Aanschaf mobile thin cliënts 2022	51.000	0	0	51.000	Nee

1. Digitale dossiers bouwvergunningen

De eerste en tweede batch bouwvergunningen t/m 1996 zijn eind 2021 en in juli 2022 digitaal overgebracht naar het Regionaal Historisch Centrum Eindhoven (RHGe). Dit proces voor overdracht liep al sinds 2016 en we zijn een van de eerste gemeenten in de regio die ook daadwerkelijk gedigitaliseerde bouwvergunningen aan het regionale archief heeft kunnen en mogen overgedragen. We hebben de wens om dit een vervolg te geven voor bouwvergunningen vanaf 1997. Gelet op veel vacatures binnen het team informatiebeheer in het najaar van 2022/voorjaar 2023, wordt deze stap voorlopig uitgesteld omdat dit een goede voorbereiding (plan van aanpak) en veel werk (ordenen, inscannen, controleren) vereist. We willen hiervoor ook in 2023 het krediet beschikbaar houden.

2. Dienstverleningsconcept

Budget gaat door naar 2023 waarbij de werkgroep dienstverlening middelen heeft om bijvoorbeeld het telefoononderzoek te herhalen e.d.

3. Zoutstrooiers

Deze werkzaamheden/leveringen zijn allemaal afgerond in 2022 en de kredieten mogen worden afgesloten.

4. Software digitaliseringsproject

Het optimaliseren van de bestaande manier van zaakgericht archiveren vraagt steeds om nieuwe investeringen in onze systemen, bijvoorbeeld door de aanschaf van extra modules. Soms gebeurt dit in Kempverband, soms zijn het zaken die wij als gemeente zelf moeten financieren omdat het maatwerk is. Denk hierbij aan systemen die ervoor zorgen dat het zaakgericht archiveren kan aansluiten op systemen voor publicatie. Dit is onder andere noodzakelijk om te kunnen voldoen aan nieuwe wetgeving, zoals de Wet Open Overheid, maar ook andere wetgeving die op gemeenten afkomt. De dienstverlening aan inwoners staat bij de implementatie van nieuwe wetgeving en systemen voorop. Hiervoor dient dit krediet ook in 2023 beschikbaar te blijven.

5. Vervanging iPads

Dit betreft een restant van een krediet uit 2018 en mag afgesloten worden.

6. Digitale handtekening

Dit krediet mag afgesloten worden (zie 2^e berap 2022, betreft nog uitsluitend licentiekosten, welke ten laste van het exploitatiebudget voor automatisering komen).

7. Aanpak kantine gemeentehuis

De sloop en nieuwbouw van de Kei zijn uitgesteld, waardoor niet in 2022 een aantal gebruikers van De Kei tijdelijk hun intrek heeft genomen in het gemeentehuis. Naar verwachting zal de aanpassing, waardoor de kantine steeds meer als een van de ontmoetingsruimtes zal gaan dienen, pas eind 2024 kunnen plaatsvinden. Dat is overigens mede afhankelijk van keuzes die nog gemaakt moeten worden met betrekking tot de invulling van de plint van het gemeentehuis. Het krediet moet hiervoor in 2023 beschikbaar blijven.

8. Materieel buitendienst 2020 en 2021

Door lange levertijden zijn nog niet alle voertuigen geleverd. We verwachten de voertuigen in de tweede helft van 2023. Deze worden dan, samen met het budget van 2023 ingezet, om de bestelde voertuigen te betalen.

9. Basisregistratie Kadaster

De wijzigingen in de basisregistratie zijn uitgesteld. Dit krediet moet ook in 2023 beschikbaar blijven.

10. Aanschaf Mobile Thin Cliënts (MTC's) 2022

Het is de bedoeling om veel 'vaste' computers in het gemeentehuis te vervangen door een mobiele variant (MTC) zodat deze naast het gebruik in het gemeentehuis ook hybride gebruikt kan worden. Voor gebruik in het gemeentehuis is voor de aansluiting op de schermen een dockingstation nodig. Deze heeft het SSC in 2022 niet kunnen uitleveren vanwege leveringsproblemen. Naar verwachting kunnen deze, in een nieuwe variant, wel uitgeleverd worden in het voorjaar van 2023. Dit krediet hiervoor beschikbaar houden.

Beleidsindicatoren

De beleidsindicatoren in programma 0 staan niet op de website waarstaatjegemeente.nl en worden hier gepresenteerd. De beleidsindicatoren van programma 1 t/m 8 zijn te vinden in bijlage 9.

1. Formatie					
Fte per 1.000 inwoners.					
	2018	2019	2020	2021	2022
Reusel-De Mierden	5,94	5,85	5,88	5,64	5,62
2. Bezetting					
Fte per 1.000 inwoners.					
	2018	2019	2020	2021	2022
Reusel-De Mierden	4,71	5,07	5,19	5,35	5,43
3. Apparaatkosten					
Kosten per inwoner in €.					
	2018	2019	2020	2021	2022
Reusel-De Mierden	544	589	601	624	665
4. Externe inhuur					
Kosten als % van de totale loonsom + totale kosten inhuur externen.					
	2018	2019	2020	2021	2022
Reusel-De Mierden	25,6	19,40	19,27	14,77	11,15
5. Overhead					
% van de totale lasten.					
	2018	2019	2020	2021	2022
Reusel-De Mierden	10,8	10,00	10,29	10,48	10,17

Voor bovenstaande beleidsindicatoren zijn geen vergelijkingscijfers met gemeenten < 25.000 inwoners.

Programma 1. Veiligheid

Portefeuillehouder	Thema
Burgemeester Van de Ven	Crisisbeheersing en brandweer Openbare orde en veiligheid

Wat gaan we doen?

1.1 Crisisbeheersing en brandweer			
<p>Ambitie: Aandacht voor en inzet op verbetering van de opkomsttijden van hulpdiensten in onze gemeente. Verhoging preventie en zelfredzaamheid.</p>			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Onze inwoners moeten kunnen rekenen op voldoende snelle aanwezigheid van hulpdiensten in noodsituaties. Aanrijtijden van hulpdiensten vallen binnen de wettelijke normen.	A.1	We blijven inzetten op grensoverschrijdende samenwerking op het gebied van hulpdiensten.
		A.1	<i>Onze brandweer oefent jaarlijks met de Belgische collega's om de samenwerking te bevorderen. Grensoverschrijdende samenwerking van hulpdiensten wordt binnenkort weer als thema besproken binnen BENEKO.</i>
		A.2	In diverse gremia wordt het belang van de snelle aanwezigheid van hulpdiensten en het behalen van de wettelijke normen voor aanrijtijden geagendeerd. Ook wordt ingezet op preventie en zelfredzaamheid door deelname aan het programma Brandveilig leven en door aan te sluiten bij de gebiedscommissie natuurbrandbeheersing. Daarnaast werken we met de werkgroepen AED samen aan een dekkend netwerk van AED's en burgerhulpverleners.
A.2	<i>De aanrijtijden van de hulpdiensten worden al jaren gemonitord. De systemen berekenen op basis van GPS-positie van de voertuigen en het incident, welke route het eerste ter plaatse kan zijn en welke route het snelst is. Dit dynamisch alarmeren geldt zowel voor de brandweer als de ambulances. In 2022 is dit hele systeem geoptimaliseerd in samenwerking met de lokale posten. Een ander systeem is de pager van de vrijwilligers van de brandweer. Daarmee wordt inzichtelijk gemaakt wie in staat is om te komen. Mochten er te weinig mensen aangeven te kunnen komen, dan kan de meldkamer binnen 90 seconden een nieuw voertuig alarmeren. Voorheen gebeurde dit pas na 6 minuten. We maken gebruik van het programma Brandveilig leven en de gebiedscommissie natuurbrandbeheersing. Beide worden door de VRBZO aangeboden. Er is een dekkend netwerk van AED's en burgerhulpverleners. De werkgroepen hebben in 2022 diverse AED's en buitenkasten vervangen.</i>		
1.2 Openbare orde en veiligheid			
<p>Ambitie: Een veilige leefomgeving, door onder meer de inzet van buurtpreventie.</p>			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Verhoging veiligheidsbeleving. De inwoners ervaren een hoger gevoel van veiligheid.	A.1	De algemene veiligheidsbeleving in de gemeente is hoog. Toch zijn er plekken waar de veiligheid als minder wordt ervaren. Het project Weerbaar & Veilig buitengebied dat in 2021 is opgestart moet in 2022 resulteren in een integraal programmaplan om de weerbaarheid van het buitengebied te versterken tegen ondermijnende criminaliteit en kwetsbaarheid en risico's zoveel mogelijk te voorkomen en/of aan te pakken. Hierbij wordt zoveel mogelijk aangesloten bij reeds

			bestaande instrumenten, zoals het Kempen Interventie Team (KIT) en andere disciplines.
		A.1	<i>Het participeren als pilotgemeente in het project Weerbaar Buitengebied van de Taskforce-RIEC Brabant-Zeeland heeft geresulteerd in een van de doelen van dit project: een methodiek voor lokale, integrale programma's Weerbaar Buitengebied, de methodiek 1SO (1 smart overheid). De pilot heeft 2 casussen opgeleverd welke zijn opgepakt middels deze methodiek (infocel -informatiedeling- RIEC met alle partners). Dit wordt voortgezet in het Projectplan maatschappelijke weerbaarheid gerelateerd aan het Integraal Veiligheidsplan 2023-2026.</i>
		A.2	Voor de dorpskernen wordt een gebiedsgericht actieplan opgesteld om de veiligheidsbeleving van inwoners te vergroten. Hierin spelen inwoners zelf een belangrijke rol en is blijvende aandacht voor buurtpreventie, meldingsbereidheid, signaleren en herkennen van (ondermijnende) criminaliteit en sociale problematiek.
		A.2	<i>Er is gestart met een wijkplan voor Lage Mierde. De aftrap is gedaan met de inzet van de Bijtende Bende op 18 mei (een bus met een virtuele 3D-omgeving die de impact en signalen van drugscriminaliteit laat zien), een wijkshow op 23 juni en een vervolgbijeenkomst op 18 oktober. Om A1 en A2 verder te continueren is in december 2022 met het RIEC de social media campagne 'Samen voor een veilige buurt' uitgezet en zijn er flyers huis aan huis verspreid. Tevens is de Bijtende Bende opnieuw ingezet in november 2022 op de weekmarkt in Reusel en heeft een Virtual Reality-avond samen met het RIEC en coördinatoren buurtpreventie plaatsgevonden.</i>
Ambitie: Aanpakken van overlastsituaties.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
B.	Verminderen van overlastsituaties.	B.1	Inwoners en partners mogen erop vertrouwen dat alle meldingen rondom overlast gevend en/of verward gedrag met inachtneming van de privacywetgeving, tijdig en deskundig worden opgepakt. Waar nodig worden convenanten afgesloten, zodat de informatiedeling tussen partners is gewaarborgd. Het KIT wordt na de pilotperiode een structureel instrument om effectief en integraal bestuurlijk op te kunnen treden tegen ondernemers en inwoners (locaties) die (on)bewust de wet niet naleven.
		B.1	<i>Overlast gevend en/of verward gedrag heeft vrijwel altijd primair een zorgcomponent. Daarom is er, naast de dagelijkse operationele samenwerking, periodiek een lokaal een Zorg -en Veiligheidsoverleg, waar ons Loket A tot Z, welzijnspartners, woningcorporaties, handhaving/BOA's en politie/wijkagenten bij aangesloten zijn. Ook beleidsmedewerkers Welzijn en Veiligheid sluiten hierbij aan. Daarnaast vindt er periodiek lokaal bestuurlijk overleg plaats. Doel is een integrale samenwerking en (proces)afstemming, bestuurlijk-beleidsmatig-operationeel. De komende jaren zal de samenwerking verder worden geoptimaliseerd met als leidraad de programmatische aanpak AVE (Aanpak voorkomen Escalatie, programma 6).</i>

			Het KIT heeft een doorstart gemaakt en is met name bedoeld voor complexe handhavingsproblematiek in relatie tot Ondernijning.
Ambitie: Criminaliteit en ondernijning mogen geen voedingsbodem hebben in onze gemeente			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
C.	De gemeente Reusel-De Mierden spant zich als organisatie voortdurend in om ondernijnende criminaliteit tegen te gaan.	C.1.	Om het aanwezige commitment te versterken en te verbreden wordt ingezet op meer bewustwording over het onderwerp ondernijning. Maar ook onze inwoners moeten op de hoogte zijn over wat ondernijnende criminaliteit is en wat zij er tegen kunnen doen. We versterken de weerbaarheid door: <ul style="list-style-type: none"> Het opstarten van een LIO (lokaal informatie overleg) en burgermeldpunt (dit kan ook Meld Misdaad Anoniem zijn); Bewustwording over ondernijning van gemeenteraad tot aan medewerkers te creëren; Bewustwording en meldingsbereidheid onder inwoners te creëren; Het Bibob-beleid en de toetsing uit te breiden en aan te scherpen volgens de nieuwe landelijke normen (integriteitsonderzoek o.g.v.de Wet bevordering integriteitsbeoordelingen door het openbaar bestuur (Wet Bibob).
		C.1	De aanpak van ondernijning rust op 3 pijlers: bestuurlijke weerbaarheid, maatschappelijke weerbaarheid en actie. <ul style="list-style-type: none"> Het lokaal informatie overleg (LIO) is nog niet opgestart, dit gebeurt in 2023 (incl. privacyvraagstuk). Meldingen bij Meld Misdaad Anoniem (MMA) komen binnen bij de politie en worden gedeeld met burgemeester en beleidsmedewerker veiligheid. Op Bestuurlijke weerbaarheid is ingezet met de informatieavonden voor de raad met als onderwerpen o.a. Integriteit en Ondernijning. Als leidraad hanteren we hierbij de Brabantse norm weerbare overheid. Het huidige Bibob beleid wordt uitgevoerd. Er zijn in 2022 veel aanvragen geweest (17 ten opzichte van 9 in 2021). Het Bibob-beleid en de toetsing uitbreiden vergt nader onderzoek naar impact op capaciteit.

Majeure thema's

Er zijn geen majeure thema's.

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Totaal per product (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021	Begroting 2022 (incl. begrotingswijzigingen)			Rekening 2022			Begroot vs werkelijk Saldo
	Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	
1.1 Crisisbeheersing en brandweer	-870	-928	30	-897	-915	37	-878	19
1.2 Openbare orde en veiligheid	-352	-315	24	-291	-327	-109	-436	-145
Totaal	-1.222	-1.243	55	-1.188	-1.243	-72	-1.314	-126

Programma 1 heeft ten opzichte van de begroting een negatief resultaat van € 126.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom "begroot versus werkelijk" van bovenstaande tabel.

1.1 Crisisbeheersing en brandweer (€ 19.000 voordeel)

De huurontvangsten voor de brandweerkazerne waren € 3.000 hoger dan begroot. In de eerstvolgende Berap zullen wij de raming structureel ophogen.

Jaarlijks wordt een piketvergoeding (voor de inzet van een regionale piketfunctionaris) ontvangen (€ 4.000) van de Veiligheidsregio Brabant-Zuidoost, welke niet is opgenomen in de begroting. Ook dit zullen we in de eerstvolgende Berap verwerken. Tevens is er een voordeel op het onderdeel Rampenbestrijding van € 11.000, voornamelijk als gevolg van lagere toegerekende salariskosten.

1.2 Openbare orde en veiligheid (€ 145.000 nadeel)

De post openbare orde en veiligheid bestaat uit handhaving, openbare orde en veiligheid, bijzondere wetten en vaccinatie en doodschouw.

Op handhaving is een vordering van € 172.000 uit het verleden afgeboekt omdat deze niet inbaar blijkt te zijn.

Op het product openbare orde en veiligheid is sprake van een voordeel van € 40.000, voornamelijk omdat vanuit 2021 overgeheveld coronamiddelen niet nodig zijn geweest voor toezicht op en handhaving van coronamaatregelen.

Voor het overige is sprake van kleinere voor- en nadelige verschillen.

Lopende investeringen

Programma 1. Veiligheid heeft geen lopende kredieten.

Programma 2. Verkeer en vervoer

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Van de Noort	Inrichting en beheer van openbare ruimte
Wethouder Rombouts	Bereikbaarheidsagenda, slimme mobiliteit, openbaar vervoer

Wat gaan we doen?

2.1 Verkeer, wegen en water			
Ambitie: Verbeteren bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid.			
	Maatschappelijk resultaat	Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?	
A.	Verkeersluw maken van de kernen met adequate inrichting van alternatieve wegen en minder landbouw- en zwaar vrachtverkeer.	A.1	We geven in 2022 verder uitvoering aan het GVVP. We ronden het ontwerp voor de Willibrordlaan in Hulsel af en starten we met de uitvoering van deze fietsverbinding. Voor Hooge Mierde starten we het ontwerp voor het creëren van de fietsverbinding en afwaardering voor het zwaar verkeer. Bij de realisatie van de Marialaan in Reusel is aandacht voor de inrichting zodat dit geen alternatief wordt voor doorgaand verkeer.
		A.1	<i>Het ontwerp voor de Willibrordlaan is gereed, waarbij ook het plein bij de Huisacker betrokken is in het inrichtingsplan. Uitvoering is niet meer (zoals in de begroting 2022 was vermeld) voorzien in 2022. Dat komt onder meer door uitdagingen op het gebied van de waterberging. De planning nu is - mede in relatie tot urgentere andere projecten- dat de Willibrordlaan in 2026 aangepakt gaat worden.</i>
B.	We hebben bijzondere aandacht voor de veiligheid van het langzame verkeer zoals fietsers en voetgangers.	B.1	Onder de acties A1 en D1 is extra aandacht voor het langzame verkeer.
		B.1	<i>Deze acties zijn opgenomen in de ontwerpen.</i>
C.	Een onderzoek naar de (financiële) haalbaarheid en uitvoerbaarheid van een fietspad Sleutelstraat-Weijereind.	C.1	Het voorstel met betrekking tot de Sleutelstraat-Weijereind is aan de gemeenteraad voorgelegd in september 2021, de opvolging van het besluit start in 2022.
		C.1	<i>De haalbaarheid is in meer detail onderzocht. Een conclusie met vervolg advies wordt/is in 2023 voorgelegd aan de gemeenteraad.</i>
D.	Veiligheid van onze schoolgaande jeugd en een snelle fietsverbinding naar het stedelijk gebied.	D.1	In 2022 wordt voor een snelle fietsverbinding tussen Reusel en Veldhoven het conceptontwerp vertaald naar de mogelijkheden voor realisatie.
		D.1	<i>Het project F67 heeft vertraging opgelopen omdat de bestuursovereenkomst nog niet gesloten is. In 2023 zal een voorstel worden voorgelegd om de bestemmingsreserve vrij te maken voor de realisatie op het gedeelte Wilhelminalaan.</i>
E.	Verbeteren bereikbaarheid agrarisch gebied.	E.1	We geven verder uitvoering aan het GVVP door bepaalde wegen geschikter te maken voor het zwaar (landbouw) verkeer. In 2022 werken we daarbij o.a. aan een gedeelte van de Buitenman en aan de mogelijkheden voor de Beekakkersweg in Lage Mierde.
		E.1	<i>In 2022 heeft de gemeente geen medewerking gekregen van de provincie inzake een nieuw ontwerp voor de kop van de provinciale weg-Buitenman. De gemeente heeft nog geen ontwerp gemaakt van de Beekakkersweg. Aan een nieuw ontwerp daarvoor zal in 2023 gewerkt gaan worden.</i>
F.	Verbeteren bereikbaarheid, verkeersveiligheid en leefbaarheid in de Kempen	F.1	In 2022 zal voor de 'gezamenlijke aanpak N284' het schetsontwerp naar een voorlopig ontwerp worden vertaald.
		F.1	<i>Op 23 december 2022 heeft de stuurgroep het 'Herziene VKA' vastgesteld.</i>

G.	Verbeteren openbare verlichting	G.1	Binnen bestaande budgetten wordt de openbare verlichting beheerd en verbeterd conform het beleidsplan.
		G.1	<i>Uitgevoerd conform planning.</i>
Ambitie: Optimaal openbaar vervoer.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
H.	Verbeteren en behouden OV-lijnen.	H.1	We voeren lobby en overleg met andere overheden en concessiehouders binnen de reguliere werkzaamheden ter behoud en verbetering van bestaande OV-lijnen.
		H.1	<i>In 2022 lag de focus vooral op de HOV-verbinding richting Eindhoven. Er is gestart met contacten over de (HOV-)verbinding richting Tilburg</i>
		H.2	In het kader van SMARA (Smart Mobility Rural Areas) worden er pilot projecten gedaan als alternatief/aanvulling op het bestaande openbaar vervoer.
		H.2	<i>Het automaatje is inmiddels gestart en f'kes meerijden bevindt zich nog in de ontwikkelfase.</i>

Majeure thema's

Geen majeure thema's.

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Totaal per product <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Rekening 2021 Saldo	Begroting 2022 (incl. begrotingswijzigingen)			Rekening 2022			Begroot vs werkelijk Saldo
		Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	
2.1 Verkeer en vervoer	-1.742	-2.255	36	-2.220	-1.894	192	-1.701	519
Totaal	-1.742	-2.255	36	-2.220	-1.894	192	-1.701	519

Programma 2 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 519.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom "begroot versus werkelijk" van bovenstaande tabel.

2.1 Verkeer en vervoer (€ 519.000 voordeel)

Het product verkeer en vervoer bestaat uit vier onderdelen: onderhoud wegen, straten en pleinen, openbare verlichting, diverse verkeerszaken en GVVP.

Onderhoud wegen, straten en pleinen

De salariskosten zijn € 45.000 lager dan geraamd, onder meer als gevolg van vacaturevoordelen. Er is in 2022 ruim € 129.000 meer aan leges ontvangen, voornamelijk in relatie tot de aanleg van glasvezelnetwerken. Voorgesteld wordt om deze leges voor een bedrag van € 122.000 over te hevelen naar 2023, omdat de uitgaven met betrekking tot toezicht op de uitvoering in 2023 gaan plaatsvinden. Voor het onderhoud aan Kleine Hoeven/Hallenstraat was in 2022 € 90.000 geraamd. Voorgesteld wordt om deze middelen over te hevelen naar 2023.

Aan klein onderhoud is in 2022 € 51.000 minder uitgegeven dat was begroot, terwijl ook voor € 45.000 minder aan diensten door derden is afgenomen.

De kosten ad € 70.000 voor planstudie N284 worden op dit product geraamd maar worden uiteindelijk via de post "mutaties reserves" toegevoegd aan de betreffende bestemmingsreserve.

GVVP (exploitatie)

Er is een voordeel van € 25.000 op dit product vanwege lagere kosten van diensten door derden en lagere kapitaallasten.

Diverse verkeerszaken

Een bedrag van € 10.000 voor maatregelen in de St. Cornelisstraat in Hooge Mierde zijn pas in 2023 besteed. Dit bedrag maakt om die reden onderdeel uit van de voorgestelde overhevelingen naar 2023.

Openbare verlichting (exploitatie)

Door een combinatie van meer storingen aan de straatverlichting en het implementeren van de installatieverantwoordelijkheid is er een overschrijding ontstaan op dit budget.

Toelichting lopende kredieten:

Nr.	Jaar krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld	Lasten t/m 31-12-2022	Baten t/m 31-12-2022	Restant bedrag	Afsluiten krediet?
1	2016	Herziening wegenlegger	25.000	24.255	0	745	Nee
2	2017	Postelsedijk reconstructie (uitgaven)	4.170.000	4.878.357	0	-708.357	Ja
2	2017	Postelsedijk reconstructie (subsidie)	0	0	703.479	703.479	Ja
3	2017	Vervanging openbare verlichting door LED (masten) 2018	262.683	194.198	0	68.485	Nee
3	2017	Vervanging openb. verlichting door Led (armaturen) 2018	214.922	214.922	0	0	Ja
4	2019	Vervanging openbare verlichting door LED (armaturen) 2019	63.000	25.127	0	37.873	Nee
4	2019	Vervanging openbare verlichting door LED (masten) 2019	77.000	7.661	0	69.339	Nee
5	2020	Vervanging openbare verlichting (armaturen) 2020	63.000	0	0	63.000	Nee
5	2020	Vervanging openbare verlichting (masten) 2020	77.000	56	0	76.944	Nee
6	2021	Vervanging openbare verlichting (armaturen) 2021	61.000	0	0	61.000	Nee
6	2021	Vervanging openbare verlichting (masten) 2021	93.000	60	0	92.940	Nee
7	2019	Rehabilitatiekrediet wegen 2019	950.000	806.365	0	143.635	Nee
8	2020	Rehabilitatiekrediet wegen 2020	950.000	1.160.329	0	-210.329	Ja
9	2021	Rehabilitatiekrediet wegen 2021	950.000	1.100.141	0	-150.141	Nee
10	2022	Rehabilitatiekrediet wegen 2022	950.000	182.713	0	767.287	Nee
11	2019	GVVP deel 2018 en 2019	771.000	369.176	0	401.824	Nee
12	2020	GVVP deel 2019 en 2020	738.750	54.562	0	684.188	Nee
13	2021	GVVP 2021	507.250	6.179	0	501.071	Nee
14	2022	GVVP 2022	497.250	311.905	0	185.345	Nee
15	2019	Reconstructie Turnhoutseweg	1.245.000	1.380.301	160.047	24.746	Nee
16	2021	Nieuwe aansluiting N284 Kleine Hoeven Hallenstraat	500.000	319.304	0	180.696	Nee

1. Herziening wegenlegger

De wegenlegger dient nog bij de provincie in procedure te worden gebracht. De verwachting is dat deze procedure eind 2023 in gang wordt gezet.

2. Postelsedijk reconstructie

Het project is afgerond, het krediet kan worden afgesloten.

3 t/m 6. Vervanging openbare verlichting (masten en armaturen) 2018-2021

De kredieten voor vervanging van openbare verlichting worden de komende jaren besteed. De planning in de tijd is wat anders dan oorspronkelijk gedacht, mede omdat een deel van de vervanging wordt uitgevoerd in combinatie met grootschalige reconstructies van de betreffende straten.

7. Rehabilitatiekrediet wegen 2019

In 2022 is op dit krediet niets uitgevoerd, maar het budget wordt in 2023 ingezet voor een gedeelte van de Marialaan.

8. Rehabilitatiekrediet wegen 2020

Het project Hoolstraat was in 2021 al afgerond maar beperkt meerwerk is nog in 2022 uitgevoerd. Dit krediet kan worden afgesloten. De overschrijding is te wijten aan de bodemverontreinigingen binnen dit project.

9. Rehabilitatiekrediet wegen 2021

In 2022 zijn binnen dit krediet (een gedeelte van) de reconstructie van de Laarakkerdijk en Ziekbleek uitgevoerd. Daarnaast is het onderhoudsgedeelte van de Hallenstraat/Hamelendijk/Kleine Hoeven binnen dit krediet uitgevoerd.

De overschrijding van het krediet wordt voor ongeveer een derde veroorzaakt door kosten vanwege de verontreinigingen in de bermen en teerhoudend asfalt bij de Laarakkerdijk. Ongeveer de helft is vanwege de technische kwaliteit van de grond bij Kleine Hoeven/Hamelendijk en het restant is vanwege de saneringskosten bij Kleine Hoeven/Hamelendijk.

Het krediet dient te worden bijgeraamd met deze € 150.000. Daar bovenop dient nog de kostenstijgingen vanwege buitengewone inflatiecorrecties in 2022 (onder meer als gevolg van de oorlog in Oekraïne) te worden bijgeraamd voor een bedrag van € 271.000.

10. Rehabilitatiekrediet wegen 2022

In 2022 is binnen dit krediet (een gedeelte van) de reconstructie van de Laarakkerdijk uitgevoerd. Restant van dit krediet is nodig voor de reconstructie van de Marialaan.

11 t/m 14. GVVP (deel 2018 en 2019 & deel 2020, 2021 en 2022)

Ten aanzien van GVVP-kredieten is er een fors vrij besteedbaar budget. De reden is dat er “gespaard” is voor het creëren van een betrekkelijk groot budget noodzakelijk is voor de uitvoering van de Willibrordlaan.

15. Reconstructie Turnhoutseweg / N284

Er moeten nog enkele restpunten worden uitgevoerd door de aannemer. Ook de onderhoudstermijn van de beplanting loopt nog door en moet nog aan de aannemer betaald worden. Het krediet kan daarom nog niet worden afgesloten.

16. Nieuwe aansluiting N284 Kleine Hoeven/Hallenstraat

De verbinding tussen Kleine Hoeven en Hallenstraat is in 2022 nagenoeg afgerond. Het restant is mede afhankelijk van de nieuwe verbindingsweg naar de N284.

Programma 3. Economie

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Rombouts	Economische zaken, Kleine Hoeven, Kempisch Bedrijvenpark, weekmarkt, toerisme, belastingen
Wethouder Van de Noord	Vakantieparken

Wat gaan we doen?

3.1 Economische ontwikkeling			
Ambitie: We zijn en blijven een topregio met een uitstekend (internationaal) vestigingsklimaat (Reusel-De Mierden- Brabantse Kempen- Brainport) en zetten in op doorontwikkeling van de slimme maakindustrie samen met onze partners.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Profiteren van en bijdragen aan economische groei en werkgelegenheid	A.1	Via MRE, Brainport Development, sub-regionaal en het Huis van de Brabantse Kempen leveren we onze bijdrage aan de belangrijkste economische thema's zoals digitalisering MKB, gezonde arbeidsmarkt, onderwijs, energiecongestie en - transitie en de werkgeversaankpak voor mobiliteit.
		A.1	<i>Huis van de Brabantse Kempen is opgeheven. De gemeente heeft bestaande werkzaamheden en lopende initiatieven (ambtelijk) ondersteund en/of gefaciliteerd.</i>
B.	Talentontwikkeling van jongeren	B.1	We ondersteunen techniekonderwijs op basisscholen en in het voortgezet onderwijs.
		B.1	<i>De gemeente heeft samen met de andere Kempengemeenten een subsidie gegeven voor het project KempenTech van het KOP.</i>
C.	Toekomstbestendige bedrijven in de gemeente.	C.1	Via Brainport wordt ingezet op digitalisering van MKB en via het Kempisch Manifest Slimme Maakregio zetten we in op projecten die bijdrage aan het ondernemersklimaat, zoals cursussen voor startende ondernemers, betere bereikbaarheid en samenwerking tussen overheid, onderwijs en ondernemers.
		C.1	<i>In 2022 zijn er geen bijzondere activiteiten geweest.</i>
D.	Snel internet en goede dekking mobiele telefoons	D.1	Het is aan de marktpartijen om hiervoor een haalbare businesscase te maken. In 2022 proberen we een convenant te sluiten met 1 of meerdere partijen ter bevordering van de aanleg van snel internet.
		D.1	<i>In 2022 is een convenant gesloten met een glasvezelaanbieder.</i>
		D.2	Goede mobiele dekking van mobiele telefoons verzorgen, ligt bij de netproviders. Inmiddels zijn er de eerste principeverzoeken van Ziggo-Vodafone en KPN binnen gekomen voor het uitbreiden van het netwerk. Nadat de procedure goed is doorlopen, kunnen er in 2022/2023 extra zendmasten geplaatst worden.
		D.2	<i>De principeverzoeken zijn gunstig beoordeeld, zodat definitieve vergunningverlening en plaatsing in 2023 plaats kan vinden.</i>
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur			
Ambitie: Voldoende ruimte voor bedrijven op bedrijventerreinen. Bedrijven huisvesten op de juiste plek in de gemeente of regio.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Zo min mogelijk leegstand op de bedrijventerreinen. Aantrekkelijk vestigingsklimaat. Bedrijven kunnen groeien en werkgelegenheid wordt gestimuleerd.	A.1	In 2022 wordt Kleine Hoeven fase II, in ontwikkeling genomen indien blijkt dat er voldoende behoefte is en er positieve resultaten zijn uit het haalbaarheidsonderzoek.
		A.1	<i>De voorbereidingen zijn getroffen en aanpassingen doorgegeven om tot een ontwerpbestemmingsplan te komen. Het adviesbureau is bezig met het opstellen en aanleveren hiervan. Na een laatste controle kan begin 2023 de officiële planprocedure worden gestart met de ter inzage legging van het</i>

			<i>ontwerpbestemmingsplan. Begin 2024 kan het bestemmingsplan naar verwachting ter vaststelling aan de raad worden aangeboden.</i>
		A.2	In 2022 wordt met de Kempengemeenten een locatieonderzoek uitgevoerd voor nieuw aanbod van grote en kleine bouwkavels voor toekomstige behoefte.
		A.2	<i>Het locatieonderzoek is gezamenlijk aanbesteed en gestart en loopt door in 2023. De provincie is in samenwerking met de gemeenten een prognoseonderzoek gestart naar bedrijventerreinen.</i>
		A.3	In 2022 worden mogelijke transformatieverzoeken voor woningbouw of andere functies op bedrijfslocaties beoordeeld en getoetst.
		A.3	<i>De behandeling van transformatieverzoeken vallen onder regulier werk.</i>
		A.4	In 2021 wordt een ontwikkelstrategie opgesteld door de Kempengemeenten voor Wonen, werken en mobiliteit. In 2022 wordt daar verder invulling aan gegeven.
		A.4	<i>In september 2022 is zowel een werkbijeenkomst als een Kempenbrede informatiebijeenkomst gehouden over de Ontwikkelstrategie De Kempen. De regio De Kempen zet in op een evenwichtige ontwikkeling die complementair is aan de groeiambities van Brainport, gericht op de volgende ontwikkellijnen:</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>wonen, transformatie en ontwikkelopgave 4500-6000 woningen;</i> ▪ <i>werken, kwaliteitsimpuls voor bestaande bedrijventerreinen en onderzoek naar vraag om nieuwe bedrijventerreinen;</i> ▪ <i>mobiliteit, fietsroutes, mobiliteitshub A67.</i> <i>Leidende principes als brede welvaart vormen het kader voor een evenwichtige ontwikkeling. Er wordt in 2023 verder gewerkt aan nadere verdieping, afstemming en besluitvorming.</i>

Ambitie:

Een nieuw, levendig en aantrekkelijk boodschappencentrum in de kern Reusel.

	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
B.	Bepaalde leegstand, aantrekkelijk voorzieningenniveau voor de dagelijkse behoefte.	B.1	In 2022 worden nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen of initiatieven die een bijdrage leveren aan een sterk boodschappencentrum gefaciliteerd.
		B.1	<i>Eind 2021 is het bestemmingsplan 'Stedelijk gebied, Centrum Reusel' vastgesteld. Tegen dit bestemmingsplan is beroep ingediend bij de Raad van State. In 2022 is een verweerschrift ingediend namens de raad. De zitting heeft plaatsgevonden op 16 mei 2023. De uitspraak wordt binnen 6 weken na die datum verwacht.</i> <i>Er is gestart met het uitwerken van het voorlopig ontwerp met bijbehorende onderzoeken.</i>

3.4 Economische promotie

Ambitie:

De gemeente als aantrekkelijke plek om te verblijven en te recreëren.

	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Meer recreatieve voorzieningen voor alle doelgroepen.	A.1	Invulling geven aan het project 'innovatieve fietsroute' door een fietskronkel te realiseren.
		A.1	<i>In juni 2021 is uw raad via een raad mededeling op de hoogte gesteld van een innovatieve fietsroute in de Brabantse Kempen genaamd 'Fietskronkels'. Met deze onderscheidende fietsbeleving willen we ons als de Brabantse Kempen nader positioneren. De fietskronkel is niet 'technisch' geïnterpreteerd (er worden geen innovatieve, technische snufjes toegepast), maar het idee is om bepaalde elementen die onze omgeving reeds biedt te gaan</i>

		<i>combineren. Daarnaast kunnen we aanhaken op beeldspraken zoals 'kronkelen; het hoofd leegmaken' of 'gedachtenkronkels'. In 2023 pakken we de uitvoering van het project concreet op.</i>
	A.2	Professionaliseren Toeristisch Informatie Punt (TIP) Reusel-De Mierden/Bladel.
	A.2	<i>Doel is het opzetten van een sterke netwerkorganisatie die zowel regionaal als bovenregionaal kan aanhaken. De organisatie heeft onder andere als taak een professioneel netwerkbeheer, het aanjagen van product-marktcombinaties en het actief deelnemen in regionale en gemeentelijke samenwerkingen. Per 1 januari 2022 is de nieuwe stichting Visit Bladel /Reusel-De Mierden actief. Op dat moment is de dienstverleningsovereenkomst met de gemeenten Bladel en Reusel-De Mierden getekend. In 2022 lag de focus aan het verder opzetten van de basis en het (verder) uitwerken van (nieuwe) projecten. Vanaf 2023 gaan we concreet aan de gang met uitwerking van projecten.</i>
	A.3	Uitvoering geven aan de projecten uit het nieuwe Kempenbrede uitvoeringsprogramma vrijetijdseconomie.
	A.3	<i>In 2017 is de Kempervisie Vrijtijdseconomie en het bijbehorende uitvoeringsprogramma 2018-2021 door de raden vastgesteld. Eind 2021 is het Uitvoeringsprogramma 2022 – 2026 geaccordeerd door het college. In de perspectiefnota 2022 is budget vrijgemaakt voor de projecten. Afgelopen jaar zijn we concreet gestart met:</i> <ul style="list-style-type: none"> ▪ <i>Het (her)inrichten van het stakeholdersplatform: we werken intensief samen met de Visitorganisaties. Afspreken en de manier van samenwerken is op papier vastgelegd.</i> ▪ <i>Samenwerking tussen partijen stimuleren: Er vinden gesprekken plaats met het Land van de Brabantse Kempen om tot een manier van samenwerking te komen. Deze samenwerking komt in 2023 meer tot uiting in o.a. het gezamenlijk organiseren van netwerkbijeenkomsten voor ondernemers.</i> ▪ <i>Aansluiten bij de Regioradar: Via de lokale websites sluiten we aan bij de Regioradar waar het totale evenementen aanbod onder een breed publiek kenbaar wordt gemaakt.</i> ▪ <i>Promotie: Er is gestart met een project rondom 'marketing'. Samen met een externe partij kijken we naar mogelijkheden hoe we het gebied het beste kunnen vermarkten m.b.v. o.a. bijzondere product-markt combinaties.</i>
	A.4	Een nieuwe toeristische website lanceren en aansluiten bij het regioplatform voor thematische promotie van het regionale vrijetijdsaanbod.
	A.4	<i>De nieuwe toeristische website is gelanceerd. De basis voor deze website staat en zal de komende tijd nog verder verfijnd en vertaald worden. Daarnaast sluit de website aan op de Regioradar waardoor het lokale aanbod doorgezet wordt naar een MRE-breed platform. Het mooiste aanbod wordt hier bij de bezoekers kenbaar gemaakt</i>
	A.5	Een plan van aanpak presenteren aan de commissies inwoners/ruimte met betrekking tot een kwaliteitsimpuls van de wandel- en fietsroutes (n.a.v. motie recreatieve routes). Nader bezien moet worden hoe het plan van aanpak in uitvoering kan worden gebracht.
	A.5	<i>De motie recreatieve routes is uitgevoerd. Het plan van aanpak is in concept gereed. Via een</i>

raadsinformatiebrief wordt de raad over de resultaten geïnformeerd. De uitvoering van het plan van aanpak is geen onderdeel van de motie.

Majeure thema's

Toekomstbestendige bedrijven in de gemeente, snel internet en goede dekking mobiele telefoons

Voor de aanleg van glasvezel zijn er gesprekken gevoerd en afspraken gemaakt met twee aanbieders. In 2022 heeft dit geleid tot het sluiten van een convenant met één aanbieder. In 2022 is er ook al glasvezel aangelegd in de Marialaan en Molenstraat.

Vakantieparken

Voor het Zwartven zijn de eerste ontwerpen ontvangen, inclusief ruimtelijke onderbouwing van het bestemmingsplan en de documenten en onderzoeken die nodig zijn voor de procedure. In 2023 worden deze verder beoordeeld. De termijn van de huisvesting van de arbeidsmigranten is verlengd tot 1 januari 2024. Ook bij het voormalige park De Hertenwei zijn stappen gezet. Het archeologisch onderzoek is afgerond en er vinden de nodige werkzaamheden plaats op het park. In 2022 zijn Oekraïners gehuisvest in de vier groepsaccommodaties van het park. Met de ontwikkelaars van beide parken wordt op structurele basis gesprekken gevoerd over de voortgang.

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Totaal per product (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021 Saldo	Begroting 2022 (incl. begrotingswijzigingen)			Rekening 2022			Begroot vs werkelijk Saldo
		Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	
3.1 Economische ontwikkeling	-124	-139	3	-136	-116	0	-116	20
3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur	30	-2.465	3.493	1.028	-6.394	6.446	52	-976
3.3 Bedrijfsloket en -regelingen	-4	-25	37	13	-33	35	2	-11
3.4 Economische promotie	68	-264	211	-53	-143	169	26	79
Totaal	-30	-2.892	3.744	852	-6.686	6.650	-36	-887

Programma 3 heeft ten opzichte van de begroting een negatief resultaat van € 887.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom "begroot versus werkelijk" van bovenstaande tabel.

3.1 Economische ontwikkeling (€ 20.000 voordeel)

Het positieve verschil wordt voornamelijk veroorzaakt doordat het geraamde budget voor het Huis van de Brabantse Kempen en het Kempen Manifest Slimme Maakregio niet is besteed. Het Huis van de Brabantse Kempen is geliquideerd en derhalve is geen gemeentelijke bijdrage verschuldigd geweest.

3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur (€ 976.000 nadeel)

Negatieve verschil komt door ophoging verliesvoorziening Kleine Hoeven met € 995.000. Daarentegen is er een voordeel doordat enkele reststrookjes grond zijn verkocht.

3.3 Bedrijfsloket en -regelingen (€ 11.000 nadeel)

Het negatieve verschil wordt veroorzaakt door hogere kosten voor de huur van marktkramen en elektravoorzieningen, deels nog vanwege coronamaatregelen (€ 5.000 nadelig) en de energiekosten zijn hoger uitgevallen dan geraamd (€ 4.000 nadelig).

3.4 Economische promotie (€ 79.000 voordeel)

Economische promotie bestaat uit de onderdelen vrijetijdseconomie, forensenbelasting en toeristenbelasting. Op het onderdeel vrijetijdseconomie is er een voordeel van € 119.000 behaald. Hierbij zijn overhevelingen ingediend voor Kempenbreed Uitvoeringsprogramma VTE 1 (€ 15.000), Kempenbreed Uitvoeringsprogramma VTE 2 (€ 30.000), kwaliteitsimpuls wandel- en fietsnetwerk (€ 7.000) en innovatieve fietsroute (€ 50.000).

Doordat De Hertenwei nog niet geopend is, zijn er minder overnachtingen en wordt de geraamde opbrengst niet gehaald (€ 44.000 nadeel). Er verblijven wel Oekraïense vluchtelingen, maar deze zijn vrijgesteld van de toeristenbelasting. De gemeente heeft hiervoor wel een vergoeding gekregen vanuit het rijk, zodat dit wel gecompenseerd is.

Toelichting lopende investeringen

Nr.	Jaar krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld	Lasten t/m 31-12-2022	Baten t/m 31-12-2022	Restant bedrag	Afsluiten krediet?
1	2022	Truckparking hekwerk en poort	10.224	19.370	0	-9.146	Ja
2	2022	Truckparking verlichting masten	12.500	10.066	0	2.434	Ja

1. Truckparking hekwerk en poort

De Truckparking is gerealiseerd en het krediet kan worden afgesloten.

2. Truckparking verlichting masten

De Truckparking is gerealiseerd en het krediet kan worden afgesloten.

Programma 4. Onderwijs

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Onderwijs (inhoudelijk), leerplicht, leerlingenvervoer
Wethouder Van de Noort	Onderwijshuisvesting

Wat gaan we doen?

4.2 Onderwijshuisvesting			
Ambitie: De huisvesting van onze scholen zijn veilig en toekomstbestendig.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Het behouden van een school in elke kern.	A.1	De Clemensschool is een belangrijke voorziening in de kern Hulsel. De school is echter verouderd. Samen met de onderwijsstichting wordt er een plan gemaakt voor de Clemensschool. De voorbereidende gesprekken hiervoor hebben plaatsgevonden. Uiterlijk begin februari 2022 moet de onderwijsstichting de aanvraag voor een scholenvoorziening indienen. Het college neemt deze aanvraag in behandeling en in samenwerking met de onderwijsstichting gaat zij zich actief inzetten voor de realisatie van een verbeterde Clemensschool.
		A.1	<i>Het afgelopen jaar zijn de verschillende scenario's verder uitgewerkt. We zijn in gesprek getreden met de eigenaar van 't Drieske om te kijken hoe dit pand onderdeel kan uitmaken van een van de scenario's. Het MFA-scenario wordt door alle partijen als meest wenselijke oplossing gezien. Echter de gesprekken met de eigenaar van 't Drieske hebben niet geleid tot het wenselijke resultaat. Samen met Stichting Kempenkind onderzoeken we momenteel wat de beste oplossing is op de korte termijn. Op de lange termijn zien we een nieuwe MFA nog steeds als beoogde oplossing voor de huisvestingsproblematiek.</i>
		A.2	In gesprek blijven met de dorpsraad en onderwijsstichting over ontwikkelingen die er zijn rondom de Clemensschool in relatie tot 't Drieske.
		A.2	<i>De dorpsraad wordt continu op de hoogte gehouden van alle ontwikkelingen die er spelen rondom de Clemensschool.</i>
4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken			
Ambitie: We streven passend onderwijs na, zo thuisnabij mogelijk, waarbij de ondersteuningsbehoefte van de leerling leidend is.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
B.	De aansluiting jeugdhulp en onderwijs wordt geoptimaliseerd op diverse aandachtsgebieden: verantwoordelijkheidsverdeling, communicatie en contactpersonen, rol van de ouders, toeleiding van zorg en expertise.	B.1	Door het organiseren van inspiratiesessies faciliteren we professionals om samen te werken, elkaar te versterken en van meerwaarde te zijn voor de school, opvang, ouders, maar vooral voor het kind.
		B.1	<i>In 2022 hebben we, zoals gepland, drie inspiratiesessies georganiseerd. Hierbij hebben in 2022 de volgende thema's centraal gestaan: laaggeletterdheid, armoede en partnerschap (samen werken aan een gezamenlijk belang). Per bijeenkomst hebben we 30 professionals die werken met/voor kinderen tot 13 jaar mogen ontvangen.</i>
C.		C.1	Uitvoering geven aan het nieuwe uitvoeringsplan onderwijs, dat eind 2021 wordt opgesteld naar

	Een goede afstemming en samenwerking tussen de gemeente, het onderwijs en eventueel andere ketenpartners.	C.1	aanleiding van de evaluatie van het beleidsplan Brede Scholen. <i>In 2022 is het nieuwe uitvoeringsprogramma onderwijs(achterstanden) door het college vastgesteld.</i>
			Overige noemenswaardige inspanningen in 2022: <i>Speciaal voor de Oekraïense kinderen hebben we als Kempengemeenten in samenwerking met schoolbestuur Kempenkind een onderwijslocatie gerealiseerd in de gemeente Bladel. Tot de zomer van 2022 was deze onderwijslocatie gevestigd in Bladel, vanaf schooljaar 2022/2023 is deze gevestigd in Hapert.</i>
Ambitie: We houden toezicht op de Leerplichtwet			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
D.	We waarborgen dat jongeren in gemeenten Reusel-De Mierden onderwijs volgen en gebruik maken van hun recht op onderwijs en bestrijden schoolverzuim en vroegtijdig schoolverlaten.	D.1	De leerplichtambtenaar onderhoudt zo vaak als nodig contact met de ouders/jongeren en betrokken organisaties om ongeoorloofde verzuimsituaties zo spoedig mogelijk te beëindigen dan wel te voorkomen. Leerplicht zoekt hierbij steeds meer aan de voorkant naar de verbinding met belangrijke partners.
		D.1	<i>De leerplichtambtenaar is structureel een dagdeel op het PiusX aanwezig waar zij ook andere partners treft.</i>
Ambitie: eventuele leerachterstanden als gevolg van coronamaatregelen in samenwerking met het onderwijs bestrijden			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
E.	De vaardigheden van leerlingen op cognitief, executief, sociaal en/of emotioneel vlak aanvullend stimuleren.	E.1	Vanuit het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) hebben zowel gemeenten als schoolbesturen gelden uitgekeerd gekregen om de neveneffecten van corona op het onderwijs aan te pakken. Deze gelden worden vanaf december 2021 uitgekeerd aan gemeenten. Extra inzet en activiteiten moeten in overleg met de ketenpartners nog worden bepaald. Gesprekken hierover starten eind 2021 zodat besteding in 2022 en 2023 kan plaatsvinden.
		E.1	<i>Het bestedingsplan voor de gelden die gemeenten vanuit het Nationaal Programma Onderwijs hebben ontvangen, is door het college in juni 2022 vastgesteld. In de tweede helft van 2022 hebben alle scholen plannen ingediend om aanspraak te maken op deze gelden. Deze middelen zijn uiterlijk in december 2022 aan de scholen uitgekeerd.</i>
Ambitie: iedereen doet mee!			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022
F.	Aanpak laaggeletterdheid.	F.1	Vanuit het DigiTaalHuis ontvangen inwoners van onze gemeente ondersteuning als het gaat om de aanpak van laaggeletterdheid. Omdat het DigiTaalhuis in 2021 lang stil heeft gelegen door de coronamaatregelen gaan we in 2022 vooral inzetten om het aanbod van het DigiTaalhuis bekend te maken onder onze inwoners. Ook KempenPlus gaat, in samenwerking met het DigiTaalHuis, intensiever inzetten op taalonderwijs voor hun doelgroep (Sociale Werkvoorziening en Participatiewet). Daarmee verkleinen we de afstand tot de arbeidsmarkt en nemen we taalbelemmeringen weg waardoor de zelfredzaamheid van deze doelgroep wordt versterkt.
		F.1	<i>In 2022 heeft het DigiTaalhuis 68 verwijzingen ontvangen voor mensen die ondersteuning vanuit het DigiTaalhuis konden gebruiken. Ook is gewerkt</i>

			aan zichtbaarheid en bekendheid bij mogelijke verwijzers, zo heeft het DigiTaalhuis / laaggeletterdheid onder andere centraal gestaan rondom een inspiratiesessie voor onderwijs en jeugdprofessionals. Daarnaast heeft het DigiTaalhuis een screening uitgevoerd onder medewerkers bij KempenPlus. Door diverse organisaties wordt daarnaast gebruik gemaakt van ansichtkaarten waardoor laagdrempelig de ondersteuningsbehoefte bij de doelgroep kan worden opgehaald. Deze ansichtkaarten worden ingezet door mogelijk verwijzers zoals Buurtgezinnen en CordaadWelzijn.
--	--	--	---

Majeure thema's

Clemensschool

Het traject met betrekking tot de Clemensschool heeft helaas vertraging opgelopen. Er zijn drie scenario's voorgesteld voor de toekomst van de school. Het scenario, waarin nieuwbouw van school in combinatie met een MFA (multifunctionele accommodatie) op de huidige locatie werd beschreven, verviel omdat de eigenaar van 't Drieske hier niet aan mee wilde werken. De andere twee scenario's zijn:

- een levensduur verlengende renovatie van de school
- nieuwbouw op een andere locatie

Deze scenario's worden momenteel nader uitgewerkt zodat wij het voorkeurscenario aan de raad kunnen voorleggen. Voor de langere termijn blijft het doel dat we streven naar een school in combinatie met het gemeenschapshuis op de huidige locatie.

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Totaal per product <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Rekening	Begroting 2022 (incl. begrotingswijzigingen)			Rekening 2022			Begroot vs werkelijk Saldo
	2021 Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	
4.1 Openbaar basisonderwijs	-90	-100	0	-100	-116	0	-116	-16
4.2 Onderw ijs huis vesting	-260	-295	33	-262	-304	28	-276	-14
4.3 Onderw ijs beleid en leerlingenzaken	-364	-493	86	-406	-746	353	-393	13
Totaal	-715	-887	119	-768	-1.166	381	-785	-17

Programma 4 heeft ten opzichte van de begroting een negatief resultaat van € 17.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom "begroot versus werkelijk" van bovenstaande tabel.

4.1 Primair Basisonderwijs (€ 16.000 nadeel)

De kosten van busvervoer naar sportzalen waren hoger dan geraamd en de normbedragen voor de klokkurvergoedingen voor het gymnastiekonderwijs zijn eveneens wat gestegen ten opzichte van de ramingen.

4.2 Onderwijshuisvesting (€ 14.000 nadeel)

Er is sprake van hogere verzekeringspremies voor de schoolgebouwen. De huuropbrengsten vanwege medegebruik van schoolgebouwen door andere partijen zijn iets lager geweest dan was geraamd en vanwege storm- en waterschades zijn kosten betaald aan de scholen die niet onder de opstalverzekering vielen dan wel onder het eigen risico bleven.

4.3 Onderwijsbeleid en leerlingenzaken (€ 13.000 voordeel)

Het positieve verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door de post Vervoer van kinderen, welke € 14.000 lager uitvalt dan was geraamd.

Lopende investeringen

Programma 4. Onderwijs heeft geen lopende kredieten.

Programma 5. Sport, cultuur en recreatie

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Sport, kunst en cultuur, bibliotheek, muziekonderwijs
Wethouder Van de Noort	Monumentenbeleid (erfgoedbeleid), groen
Wethouder Rombouts	Recreatie

Wat gaan we doen?

5.1 Sportbeleid en activering		
Ambitie: Zoveel mogelijk inwoners doen aan enige vorm van sport en/of bewegen.		
	Maatschappelijk resultaat	Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A	Sport zowel als doel en als middel inzetten om zoveel mogelijk inwoners in aanraking te laten komen met sport en bewegen.	A.1 De actiepunten die zijn vastgelegd in het Sportakkoord worden uitgevoerd door- en in samenwerking met de ketenpartners in de sport om de gezamenlijke ambities te bereiken. Deze ambities zijn: inclusief sporten en bewegen, van jongs af aan vaardig in bewegen, toekomst sport en beweegaanbieder en Kempisch Sportplatform. Hieruit zijn actiepunten gekomen zoals het breder gebruiken van accommodaties, laagdrempeliger maken van sportaanbod voor jeugd en bevorderen van deskundigheid van trainers/begeleiders. De gemeente is hier vooral de faciliterende partij en het 'Kempisch Sportplatform' de initiërende. De werkgroepen die zijn gevormd ten tijde van de start van het sportakkoord gaan vervolg geven aan de eerste pilots.
		A.1 <i>In 2022 is de stichting 'Kempen in beweging' opgericht die voor de Kempengemeenten de acties uit het sportakkoord uitvoert. Afgelopen jaar stond in het teken van het vergroten van de bekendheid van de stichting. Er zijn verschillende themadagen georganiseerd en de stichting is actief initiatieven aan het ondersteunen.</i>
		A.2 We activeren inwoners om meer te bewegen middels projecten zoals de gecombineerde leefstijlinterventies en 'Uniek Sporten' voor mensen met een beperking als aanvulling op het huidige aanbod. Ketenpartners signaleren en begeleiden mensen met een beperking naar de combinatiefunctionaris die helpt zoeken naar een passend sportief aanbod.
A.1 <i>De bekendheid van Uniek sporten is het afgelopen jaar vergroot. Het aantal unieke deelnemers is toegenomen en er zijn meer matches gecreëerd dan de jaren hiervoor. Onze beweegcoach heeft hier een belangrijke rol in gespeeld.</i>		
5.2 Sportaccommodaties		
Ambitie: Het bieden van voldoende variatie aan mogelijkheden tot sportbeoefening in de nabije omgeving in adequate basisvoorzieningen van sportaccommodaties.		
	Maatschappelijk resultaat	Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Gevarieerde adequate basisvoorzieningen van sportaccommodaties waar een redelijke eigen bijdrage van verenigingen tegenover staat.	A.1 Actief in gesprek blijven over toekomstige ontwikkelingen, mogelijkheden en wensen die bij huidige gebruikers op de sportparken leven. Hierdoor kan tijdig worden geanticipeerd bij initiatieven van gebruikers.
		A.1 <i>Het afgelopen jaar zijn meerdere initiatieven van verenigingen afgerond. De kunststof atletiekaccommodatie van AVR'69 is in gebruik genomen en KV Rosolo heeft een tweede kunstgrasveld gekregen. Daarnaast is opnieuw gestart met het initiatief van LTC de Kemphanen waardoor naar verwachting op afzienbare termijn padelbanen kunnen worden gerealiseerd.</i>

		A.2	Stibex stopt onder andere met de exploitatie van de vier sportparken. Dit betekent dat we een nieuwe beheers- en exploitatieconstructie voor de sportparken moeten gaan vormgeven. Op basis van een analyse worden nieuwe mogelijke constructies in beeld gebracht.
		A.1	<i>In 2022 is een nieuwe beheers- en onderhoudsstichting voor de sportparken opgericht. Deze stichting wordt vooralsnog bemenst door ambtenaren van de gemeente. Het college heeft de stichting tot eind 2022 gegeven om nieuwe (potentiële) bestuursleden te vinden die het stokje over kunnen nemen. Ondanks onze inspanningen is dit niet gelukt. In 2023 zal daarom nogmaals een alternatief worden uitgewerkt waarmee het onderhoud en beheer voor de lange termijn kan worden ingericht.</i>

5.3 Cultuurpresentatie, -productie, en -participatie

Ambitie:

Cultuur inzetten als instrument om leefbaarheid op peil te houden en/ of als verbinder in het sociale domein.

	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Alle kinderen in Reusel-De Mierden zijn in de gelegenheid om kennis te maken met verschillende culturele en muzikale uitingsvormen, hun talenten te ontdekken, te ontwikkelen en deze vaardigheden te presenteren.	A.1	Samen met de combinatiefunctionarissen, Mooj, docenten muzikale vorming en verenigingen wordt invulling gegeven aan Click-projecten na school. Thema van het schooljaar 2021/2022 is muziek.
		A.1	<i>Samen met de cultuurcoaches zijn we tot de conclusie gekomen dat er heel weinig animo is voor click cultuur, zowel vanuit kinderen als vanuit aanbieders. In de kerngroep cultuureducatie (Kempenniveau) worden nu alternatieven uitgewerkt.</i>
		A.2	Samen met de combinatiefunctionarissen en scholen wordt Kunstmenu aangeboden aan kinderen waardoor zij kennismaken met alle kunstdisciplines.
		A.2	<i>Kunstmenu wordt aangeboden op diverse scholen. Kinderen hebben o.a. theatervoorstellingen bezocht.</i>

5.5 Cultureel erfgoed

Ambitie:

Bewaren van erfgoed voor de toekomstige generaties.

	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Meer cultuurhistorisch bewustzijn en draagvlak creëren bij inwoners en eigenaren.	A.1	Deelnemen aan de Open Monumentendag 2022; Samen met o.a. inwoners en heemkundeverenigingen lijsten opstellen met potentiële gemeentelijke monumenten in de kernen Aanwijzen van 5 gemeentelijke monumenten.
		A.1	<i>Samen met de Heemkundekringen zijn er lijsten opgesteld met gebouwen die men waardevol vindt, die een verhaal vertellen. Deelnemen aan de Open Monumentendag was uiteindelijk toch een brug te ver. Wel hebben we nu een beter inzicht in de werkzaamheden die horen bij het organiseren hiervan. Er zijn in 2022 geen gemeentelijke monumenten aangewezen. Daar gaan we mee starten in 2023. In 2022 zijn de erfgoedkaarten geactualiseerd. Erfgoedbeleid maakt inmiddels onderdeel uit van de Nota Ruimtelijke Kwaliteit voor het buitengebied, het nieuwe Groenbeleid en nieuwe bestemmingsplannen. Invulling geven aan de Kerkenvisie loopt in overleg met de eigenaren.</i>

5.6 Media

Ambitie:

Lokaal toereikend media-aanbod.

	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Een goed en toereikend lokaal media-aanbod.	A.1	Aandacht voor betrokkenheid van jeugd (via het publieksbepalend orgaan -PBO- en of

			programming) samen met Streekomroep de Kempen.
		A.1	<i>We zijn en blijven in gesprekken met de Streekomroep het belang benadrukken.</i>
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie			
Ambitie: Een duurzaam groenbestand met groenvoorzieningen die nu en de komende decennia voldoen aan de gestelde functie waarbij de groenvoorziening op het gestelde kwaliteitsniveau blijft.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Functioneel en duurzame groenvoorzieningen.	A.1	Uitvoering opstarten conform beleidsplan Openbaar Groen 2022-2031. Daarbij wordt het groen volgens vastgestelde niveaus onderhouden en versleten c.q. afgestorven groenvoorziening tijdig vervangen.
		A.1	<i>Het beheerplan is in 2022 vastgesteld en wordt geïmplementeerd in de uitvoering.</i>
Ambitie: Hermeanderen/inrichten van beekdal van de Reusel en de Raamloop.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
B.	Natuur herstellen en versterken.	B.1	Herinrichting van het Reuseldal na de zomer 2021 en uitvoering doorlopend naar 2022.
		B.1	<i>De werkzaamheden door het waterschap zijn gereed. Eventuele recreatieve voorzieningen worden in 2023 uitgevoerd.</i>
		B.2	Herinrichting Raamloop in 2022 in uitvoering.
		B.2	<i>De werkzaamheden door het waterschap zijn gereed. Eventuele recreatieve voorzieningen worden in 2023 uitgevoerd.</i>

Majeure thema's

Er zijn geen majeure thema's.

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Totaal per product <i>(bedragen x € 1.000)</i>	Rekening 2021 Saldo	Begroting 2022 (incl. begrotingswijzigingen)			Rekening 2022			Begroot vs werkelijk Saldo
		Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	
5.1 Sportbeleid en activering	-35	-42	0	-42	-55	21	-34	8
5.2 Sportaccommodaties	-704	-841	140	-701	-913	228	-685	16
5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie	-156	-148	0	-148	-140	0	-140	8
5.4 Musea	-49	-60	0	-60	-60	0	-60	0
5.5 Cultureel erfgoed	-52	-80	0	-80	-58	0	-58	23
5.6 Media	-221	-261	20	-241	-247	21	-226	15
5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie	-756	-1.126	156	-970	-881	248	-632	338
Totaal	-1.973	-2.558	315	-2.243	-2.354	518	-1.836	407

Programma 5 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 407.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom "begroot versus werkelijk" van bovenstaande tabel.

5.1 Sportbeleid en activering (€ 8.000 voordeel)

Er is sprake van diverse kleinere verschillen.

5.2 Sportaccommodaties (€ 16.000 voordeel)

De gebruiksvergoedingen voor de sportparken zijn hoger dan begroot, mede door de hogere indexcijfers.

5.3 Cultuurpresentatie, -productie en -participatie (€ 8.000 voordeel)

Aan de subsidies voor muzikale vorming is in 2022 ruim € 6.000 minder uitgegeven dan was geraamd. Dit kwam doordat minder leerlingen gebruikt maakten van deze subsidieregeling. Vanaf 2023 gaat het bedrag per leerling omhoog.

5.4 Musea (verschil is nihil)

5.5 Cultureel erfgoed (€ 23.000 voordeel)

Kerkenvisie (€ 25.000) loopt nog en wordt naar verwachting afgerond in 2023. Dit is ook aangedragen als overheveling naar 2023. In verband met personeelstekort ODZOB heeft er nog geen definitieve inventarisatie plaatsgevonden van potentiële gemeentelijke monumenten voor de kernen. Dit staat gepland voor 2023.

5.6 Media (€ 15.000 voordeel)

De aanpak van laaggeletterdheid is per abuis zowel op het budget van de bibliotheek als op de post volwasseneducatie begroot. De uitbetaling van de subsidie aan het Digitaalhuis is verantwoord onder het budget van volwasseneducatie. Hierdoor is er een eenmalig voordeel in de jaarrekening 2022 op het budget bibliotheek van € 15.000.

5.7 Openbaar groen en (openlucht)recreatie (€ 338.000 voordeel)

Groenvoorzieningen

Het grote voordeel op groenvoorzieningen wordt voornamelijk veroorzaakt door hogere inkomsten uit het houtverkopen. Er is ruim € 110.000 meer ontvangen dan geraamd.

Op onderhoud van groenvoorzieningen is in 2022 ruim € 158.000 minder uitgegeven dan geraamd, mede als gevolg van personeelsgebrek.

Ook is € 38.000 minder aan salariskosten toegerekend (o.a. vacaturevoordeel) en zijn de kapitaallasten € 7.000 lager dan was geraamd doordat het investeringsniveau achterbleef bij de verwachtingen.

Openluchtrecreatie

Zowel de toegerekende salariskosten als de onderhoudskosten en de kosten van aankoop van (speel)voorzieningen waren lager dan geraamd. Personele krapte speelt hierbij een rol.

Volksfeesten

De ontvangen bijdragen zijn lager geweest dan was geraamd omdat de privatisering van de kermissen nooit in de ramingen is verwerkt. Daar staan ook iets lagere lasten tegenover, maar per saldo is sprake van een nadeel van € 12.000.

De energiekosten zijn hoger dan vooraf te verwachten viel (€ 7.000 nadeel).

Toelichting lopende kredieten:

Nr.	Jaar krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld	Lasten t/m 31-12-2022	Baten t/m 31-12-2022	Restant bedrag	Afsluiten krediet?
1	2020	Kunststofatletiekbaan AVR'69	728.900	876.985		-148.085	Ja
1	2020	Kunststofatletiekbaan AVR'69 (subsidie)	300.000	0	396.014	96.014	Ja
2	2022	2 kunstgrasveld Rosolo toplaag	93.445	0	0	93.445	Nee
3	2022	2e kunstgrasveld Rosolo ondergrond	54.380	140.500	0	-86.120	Nee
4	2022	Vervanging groen 2022 (40 jaar afschrijving)	131.000	14.084	0	116.916	Nee
5	2022	Vervanging groen 2022 (80 jaar afschrijving)	179.000	2.702	0	176.298	Nee

1. Kunststofatletiekbaan AVR'69

Alle werkzaamheden zijn afgerond. Dit krediet kan dan ook worden afgesloten.

2. 2^e kunstgrasveld Rosolo toplaag

De werkzaamheden zijn nog niet naar tevredenheid afgerond. Daarom zijn nog niet alle facturen betaald.

Tevens moet de verdeling van de kosten naar ondergrond en toplaag nog worden gemaakt. Dit krediet moet daarom nog open blijven staan.

3. 2^e kunstgrasveld Rosolo ondergrond

De werkzaamheden zijn nog niet naar tevredenheid afgerond. Daarom zijn nog niet alle facturen betaald.

Tevens moet de verdeling van de kosten naar ondergrond en toplaag nog worden gemaakt. Dit krediet moet daarom nog open blijven staan.

4. Vervanging groen 2022 (40 jaar afschrijving)

Het krediet wordt voornamelijk ingezet voor de groenvoorziening aan de Marialaan en vindt grotendeels plaats in 2023.

5. Vervanging groen 2022 (80 jaar afschrijving)

Het krediet wordt voornamelijk ingezet voor de groenvoorziening aan de Marialaan en vindt grotendeels plaats in 2023.

Programma 6. Sociaal Domein

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Sociaal domein

Wat gaan we doen?

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie			
Ambitie: Behoud van leefbaarheid en verdere bloei van alle kernen.			
	Maatschappelijk resultaat	Inspanning 2022 / Wat hebben we gedaan in 2022?	
A.	Toekomstagenda per kern.	A.1	We faciliteren dorpsraden bij het ontwikkelen van een realistische eigen visie op prioriteiten voor de kern in afstemming met de mogelijkheden binnen de gemeentelijke begroting.
		A.1	<i>Per dorp is door ons een projectenoverzicht opgesteld, dat met de dorpsraden is besproken. Tijdens dit overleg hebben we bij elk project de gewenste vorm van participatie van de dorpsraden samen afgestemd. Verder is dit een onderwerp van gesprek tijdens de reguliere overleggen met de dorpsraden die drie keer per jaar plaatsvinden.</i>
B.	In elke kern is een ontmoetingsplek voor inwoners.	B.1	We starten in 2022 met de bouw van de multifunctionele accommodatie in Reusel: De nieuwe Kei. Stibex heeft aangekondigd te stoppen met de exploitatie en het beheer van De Kei en de vier sportparken binnen de gemeente. We gaan daarom een nieuwe beheers- en exploitatievorm uitwerken voor de nieuwe Kei (en voor de sportparken).
		B.1	<i>In de afgelopen periode zijn er diverse gesprekken en bijeenkomsten met de gebruikers geweest om het ontwerp verder uit te werken en is het aanbestedingsproces opgestart voor de sloop en de nieuwbouw. De werkgroep inrichting zal nu worden opgestart om de inrichting verder te detailleren samen met de gebruikers en onder begeleiding van een interieurarchitect. Parallel aan de projectwerkzaamheden hebben we gesprekken gevoerd met de gebruikers inzake de verhuizing naar de tijdelijk huisvesting en zijn we in de afrondende fase van het onderzoek naar de nieuwe beheers-/exploitatievorm voor de Kei.</i>
		B.2	Samen met de onderwijsstichting wordt er gewerkt aan verbetering van de Clemensschool (zie ook programma 4). Belangrijk is om ook de ontwikkelingen in relatie tot 't Drieske als ontmoetingsplek daarin mee te nemen.
		B.2	<i>Het afgelopen jaar zijn de verschillende scenario's verder uitgewerkt. We zijn in gesprek getreden met de eigenaar van 't Drieske om te kijken hoe dit pand onderdeel kan uitmaken van een van de scenario's. Het MFA scenario wordt door alle partijen als meest wenselijke oplossing gezien. Echter de gesprekken met de eigenaar van 't Drieske hebben niet geleid tot het wenselijke resultaat. Samen met Stichting Kempenkind onderzoeken we momenteel wat de beste oplossing is op de korte termijn. Op de lange termijn zien we een nieuwe MFA nog steeds als beoogde oplossing voor de huisvestingsproblematiek.</i>
C.	Er is een groei in het gebruik van het platform grensdorpen.nl	C.1	We faciliteren de buurtverbinders van Grensdorpen.nl (voortgekomen uit project MijnBuurtje) en gaan actief op zoek naar buurtverbinders voor Reusel en Hulsel.
		C.1	<i>In Reusel is één buurtverbinder gestart. Hulsel heeft een eigen website gelanceerd en daar is (nog) geen behoefte om actief te participeren middels</i>

			<i>buurtverbinders. De professionele buurtverbinders (sociaal makelaars) van Cordaad maken bij diverse gelegenheden promotie voor grensdorpen.nl. Het platform groeit gestaag.</i>
Ambitie: Iedereen doet mee.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we gedaan in 2022?
D.	Niemand ervaart obstakels om mee te kunnen doen aan de samenleving.	D.1	We gaan in samenwerking met de Kempengemeenten en diverse organisaties ontmoetingsavonden organiseren voor inwoners met een licht verstandelijke beperking.
		D.1	<i>In samenwerking met Lofjoe zijn er in 2022 verschillende ontmoetingsavonden en thema-avonden georganiseerd voor deze groep. Deze bijeenkomsten zijn allemaal erg goed bezocht.</i>
		D.2	De sociaal makelaars voeren gesprekken met inwoners, professionals en leden / besturen van diverse organisaties en verenigingen. Op basis van deze gesprekken maken zij een analyse per kern en leggen zij verbindingen tussen partijen met als uiteindelijke doel de zelfredzaamheid binnen een kern te versterken.
		D.2	<i>De sociaal makelaar heeft met veel verenigingen, partijen en inwoners gesproken. Er is, in afstemming met de gemeente, ingezet op een aantal thema's: Energiearmoede, Eenzaamheid, GGZ-problematieken, Vervoer (Automaatje). Binnen deze 4 thema's zijn er diverse projecten opgestart. Via deze concrete projecten komt de sociaal makelaar nog meer in contact met inwoners. Hij ontvangt vragen/ signalen die hij vervolgens weer met ons of met onze partners kan delen.</i>
E.	Inburgeringsplichtigen zijn ingeburgerd.	E.1	Vanaf 1 januari 2022 geven we invulling aan de Nieuwe Wet Inburgering. Deze wet is erop gericht om alle inburgeraars een traject op maat aan te bieden, zodat zij passende ondersteuning ontvangen van de gemeenten en samenwerkingspartijen.
		E.1	<i>Begin 2022 werd duidelijk dat de meeste inburgeraars die aan onze gemeente werden gekoppeld nog steeds onder de oude wet vielen. We hebben met KempenPlus afspraken gemaakt dat deze inburgeraars zoveel mogelijk in lijn met de nieuwe wet werden geholpen. De eerste inburgeraars die onder de nieuwe wet vielen kwamen pas een stuk later, waardoor we ook pas later ervaring op konden gaan doen in de praktijk. Dit loopt nu.</i>
			Overige noemenswaardige inspanningen in 2022: <i>Begin 2022 werden we geconfronteerd met de oorlog in Oekraïne. We hebben gehoor kunnen geven aan de oproep van het rijk en de veiligheidsregio om vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen en 72 opvangplekken gerealiseerd op vakantiepark de Brabantse Kempen. De voorbereidingen hiervoor en de verdere begeleiding hebben veel extra inzet gevraagd in 2022.</i>
6.2 Wijkteams			
Ambitie: Versterken zelfredzaamheid en participatie inwoners.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we gedaan in 2022?
A.	Mantelzorgers en vrijwilligers voelen zich in staat hun (zorg-)taken uit te voeren.	A.1	Voorlichtings- en ontmoetingsbijeenkomsten organiseren voor mantelzorgers. Dit heeft extra aandacht omdat deze bijeenkomsten in 2021 slechts beperkt zijn doorgegaan door de coronacrisis.

		A.1	<i>De voorlichtings- en ontmoetingsbijeenkomsten zijn weer gestart: 2 informatieve bijeenkomsten over dementie, de mantelzorgdag en een theatervoorstelling over dementie. Er zijn diverse nieuwe werkgroepen gestart die verschillende activiteiten gaan organiseren. Zo is er dit jaar een 1^e nieuwsbrief voor mantelzorgers verschenen.</i>
B.	Versterken eigen kracht.	B.1	We stellen een woon-zorgvisie op waarbij aandacht is voor de fysieke leefomgeving van inwoners met een zorgvraag.
		B.1	<i>De woon-zorgvisie is eind 2022 afgerond en wordt in het voorjaar 2023 voorgelegd aan de raad.</i>
		B.2	Themabijeenkomsten voor formele en informele partijen om elkaar te leren kennen en te netwerken: de geplande bijeenkomst in mei 2020 is niet doorgegaan in verband met de coronacrisis. Daarom is hier extra aandacht voor in 2022.
		B.2	<i>Er is een enquête uitgezet om de wensen van partners te inventariseren. Dit krijgt een vervolg in 2023.</i>
C.	Het percentage jeugdigen en ouders dat een beroep doet op jeugdhulp neemt af.	C.1	We verbreden de aanwezigheid van de jeugd- en gezinswerker naar meerdere scholen met als doel het beroep op gespecialiseerde jeugdhulp te verminderen.
		C.1	<i>Inzet van de jeugd- en gezinswerker is in 2022 uitgebreid van 1 basisschool naar alle basisscholen in de Kempengemeenten (totaal 3,2 fte). De jeugd- en gezinswerker werkt met leerlingen, ouders en leerkrachten. De ondersteuning is laagdrempelig, vroegtijdig en sluit aan op de behoefte, waardoor er minder instroom in het CJG+ plaats vindt.</i> Overige noemenswaardige inspanningen in 2022: <i>In samenwerking met de VO scholen is de training "Lab of life" uitgevoerd met als doel om het mentale welzijn te bevorderen.</i> <i>Jeugd en gezinswerkers ondersteunen Oekraïense kinderen en hun ouder(s) in de vorm van observatie, gespreksvoering en psychische ondersteuning. Met deze inzet willen we bewerkstellen dat deze jeugdigen op een gezonde manier kunnen opgroeien.</i>
		C.2	In de toegang naar jeugdhulp meer door te verwijzen naar vrij toegankelijke voorzieningen om deze beter te benutten en het totale aanbod aan voorzieningen voor jongeren en gezinnen binnen de gemeente beter op elkaar te laten aansluiten. Dit met als doel de wachtlijsten te verkorten die in de coronaperiode zijn opgelopen.
		C.2	<i>De toegang maakt onderscheid tussen specialistische jeugdhulp, ondersteuning bij lichte en of eenvoudige hulpvragen en vrij toegankelijke hulp. Indien mogelijk wordt verwezen naar het lokale aanbod van voorzieningen of de basis(hulp). Vanuit het samenwerkingsverband Samen voor Jeugd (SvJ) is er in 2022 een project gestart om de wachtlijst bij zorgaanbieders aan te pakken. Tevens werken gemeenten regionaal samen met zorgaanbieders zoals Jeugdbescherming Brabant (JBB) om cliëntenstops en wachtlijsten te voorkomen.</i>
D.	Inwoners maken gebruik van het platform grensdorpen.nl en plaatsen daar hun vraag en aanbod.	D.1	Middels de buurtverbinders (onderdeel van het project MijnBuurtje) en campagnes wordt het platform veelvuldig onder de aandacht gebracht.
		D.1	<i>De professionele buurtverbinders (sociaal makelaars) van Cordaad maken bij diverse</i>

			<i>gelegenheden promotie voor grensdorpen.nl. Het platform groeit gestaag.</i>
6.3 Inkomensregelingen			
Ambitie: Versterken zelfredzaamheid.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we gedaan in 2022?
A.	Een laag inkomen is geen belemmering voor deelname aan de maatschappij.	A.1	We richten onze pijlen op preventie en vroegsignalering. Hier geven we op verschillende manieren vorm aan. Zo werken we samen met partijen vanuit de Nederlandse Schuldhulproute en hebben we een intensief traject opgesteld om de financiële zelfredzaamheid van inburgeraars te bevorderen. We geven invulling aan de gebiedsgerichte pilot (goedkoop gezonde voeding). Door de nadruk van de ondersteuning te verleggen naar preventieve activiteiten en vroegsignalering, willen we voorkomen dat inwoners in een dusdanig problematische financiële situatie belanden die deelname aan de maatschappij in de weg staat.
		A.1	<i>De eerste training goedkoop gezonde voeding heeft in het najaar plaatsgevonden. De deelnemers waren enthousiast over de training. We bieden de training begin 2023 opnieuw aan. Met het project Speaking Minds hebben we met de Kempengemeenten en het Pius-X college jongeren van het praktijkonderwijs betrokken bij het thema armoede en hen laten nadenken hoe je makkelijker over armoede kunt praten. Concrete acties worden begin 2023 uitgewerkt. Verder zijn we gestart met een nieuwsbrief over geldzaken voor professionals en vrijwilligers om hen beter te kunnen informeren over het aanbod voor inwoners. En we organiseren webinars voor inwoners, bijvoorbeeld over de gemeentelijke zorgverzekering.</i>
			Overige noemenswaardige inspanningen in 2022: <i>Als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn we in 2022 geconfronteerd met een energiecrisis. Om Nederlanders tegemoet te komen heeft het rijk een Eenmalige Energietoeslag (EET) ingesteld. De uitvoering hiervan is bij de gemeenten neergelegd. We hebben samen met de Kempengemeenten hiertoe een regeling opgesteld voor onze inwoners en de uitvoering bij de afdeling Maatschappelijke Dienstverlening belegd. De regeling is als gevolg van nieuwe besluiten van het rijk verschillende keren gewijzigd in de loop van 2022. Er is een groot beroep gedaan op deze regeling. Het rijk heeft tevens gelden beschikbaar gesteld om minimagezinnen te ondersteunen met energiebesparende maatregelen. Hiervoor is een project uitgewerkt waarbij vrijwillige energieambassadeurs op huisbezoek gaan. Ze geven een advies op maat en hebben budget om de benodigde energiebesparende materialen te bestellen. Dit project is in 2022 voorbereid. De huisbezoeken vinden in 2023 plaats.</i>
6.4/6.5 Begeleide participatie / Arbeidsparticipatie			
Ambitie: Versterken zelfredzaamheid en participatie.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we gedaan in 2022?
A.	Inwoners met arbeidsvermogen nemen deel aan de arbeidsmarkt; zonder arbeidsvermogen hebben een zinvolle dagbesteding.	A.1	Aan de hand van de evaluatie die in 2021 is gemaakt van KempenPlus bekijken we op welke wijze we nog optimaler en efficiënter uitvoering kunnen geven aan de Participatiewet en de Sociale Werkvoorziening.

		A.1	<i>Programma's zoals talentplus zijn doorontwikkeld. Verder zijn we in 2022 een traject gestart voor de doorontwikkeling van Kempenplus.</i>
		A.2	We nemen actief deel aan overlegstructuren en projecten op het gebied van arbeidsmarktbeleid, om zo goed mogelijk te kunnen anticiperen op ontwikkelingen en kansen.
		A.2	<i>We hebben deelgenomen aan projecten zoals aanpak jeugdwerkloosheid en verder zijn we in gesprek met partijen om te bezien hoe we de overgang van arbeidsmatige dagbesteding naar beschut werk kunnen bevorderen.</i>
		A.3	Door middel van Social Return en het bieden van ruimte aan ondernemers creëren we mogelijkheden voor inwoners met een arbeidsbeperking om op een volwaardige wijze deel te kunnen nemen aan de arbeidsmarkt.
		A.3	<i>Ook in 2022 hebben we de diensten afgenomen van het adviespunt Social Return en hebben we als opdrachtgever invulling gegeven aan ambities van Social Return</i>
			Overige noemenswaardige inspanningen in 2022: <i>In de arbeidsmarktregio hebben we vanuit Huis naar Werk ondersteuning geboden aan Oekraïense vluchtelingen die vragen hadden op het gebied van werk.</i>

6.7 Maatwerkdienstverlening Wmo en jeugdhulp

Ambitie:

Gezond en veilig opgroeien naar zelfstandigheid en maatschappelijk participeren.

	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we gedaan in 2022?
A.	Geen enkel kind zit langer dan 3 maanden thuis zonder een passend aanbod vanuit het onderwijs, de zorg, of beide.	A.1	In het schooljaar 2021-2022 doen we mee aan de pilot 'Zorg in Onderwijstijd'. Dit is een pilot waarbij gemeenten betrokken zijn waarvan kinderen op onderwijscentrum het Leijpark in Tilburg zitten. Dit is een onderwijszorgarrangement. In 2022 worden de resultaten hiervan gemonitord. Bij succes kunnen we de ervaringen inbrengen bij ontwikkeling richting onderwijszorgarrangementen in onze eigen regio.
		A.1	<i>Elf kinderen vanuit de gemeente Reusel-De Mierden gaan naar Onderwijscentrum het Leijpark. De pilot beschikkingsvrije zorg in onderwijstijd in het schooljaar 2021-2022 heeft o.a. geleid tot minder (administratieve) lasten bij zowel ouders, gemeente, school als zorgverlener. Vanwege deze positieve resultaten is besloten om de werkwijze Zorg in Onderwijstijd op het Leijpark te continueren in de schooljaren 2022-2023 t/m 2024-2025.</i> <i>Er is een kader onderwijs-zorg arrangement opgesteld voor interne begeleiders en jeugd- en gezinswerkers. Dit kader geeft richting om tijdig passende hulp en ondersteuning in te zetten.</i>

6.8 Geëscaleerde zorg

Ambitie:

Bieden van veiligheid.

	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we gedaan in 2022?
A.	Mensen met een psychiatrische aandoening die niet goed voor zichzelf kunnen zorgen, kunnen ook meedoen in de maatschappij en krijgen de kans om stapsgewijs voor zichzelf te gaan zorgen.	A.1	Beschermd wonen (24 uren toezicht en bescherming) wordt vanaf 2023 gedecentraliseerd (dit is een jaar uitgesteld). De voorbereidingen hiervoor zijn in volle gang en zullen ook in 2022 nog veel inspanningen vragen. Zorgen dat we startklaar zijn in 2022 en dat betrokken partijen goed geïnformeerd zijn. Zorgen voor goede samenwerking met Eindhoven en de zorgaanbieders voor het meer specialistische aanbod van beschermd wonen.

		A.1	Er zijn verschillende regionale werkgroepen actief geweest om de voorbereidingen in goede banen te leiden.
--	--	-----	--

Majeure thema's

Opvang Oekraïners

Begin 2022 werden we geconfronteerd met de oorlog in Oekraïne. We hebben gehoor kunnen geven aan de oproep van het rijk en de veiligheidsregio om vluchtelingen uit Oekraïne op te vangen en 72 opvangplekken gerealiseerd op vakantiepark de Brabantse Kempen. De voorbereidingen hiervoor en de verdere begeleiding hebben veel extra inzet gevraagd in 2022.

Energiearmoede

Als gevolg van de oorlog in Oekraïne zijn we in 2022 geconfronteerd met een energiecrisis. Om Nederlanders tegemoet te komen heeft het rijk een Eenmalige Energietoeslag (EET) ingesteld. De uitvoering hiervan is bij de gemeenten neergelegd. We hebben samen met de Kempengemeenten hiertoe een regeling opgesteld voor onze inwoners en de uitvoering bij MD belegd. De regeling is als gevolg van nieuwe besluiten van het rijk verschillende keren gewijzigd in de loop van 2022. Er is een groot beroep gedaan op deze regeling.

Het rijk heeft tevens gelden beschikbaar gesteld om minimagezinnen te ondersteunen met energiebesparende maatregelen. Hiervoor is een project uitgewerkt waarbij vrijwillige energieambassadeurs op huisbezoek gaan. Ze geven een advies op maat en hebben budget om de benodigde energiebesparende materialen te bestellen. Dit project is in 2022 voorbereid. De huisbezoeken vinden in 2023 plaats.

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Totaal per product (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021 Saldo	Begroting 2022 (incl. begrotingswijzigingen)			Rekening 2022			Begroot vs werkelijk Saldo
		Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	
6.1 Samenkracht en burgerparticipatie	-895	-1.370	564	-806	-1.369	2.034	665	1.471
6.2 Wijkteams	-339	-483	0	-483	-432	8	-424	59
6.3 Inkomensregelingen	-765	-2.779	1.586	-1.192	-3.480	2.048	-1.432	-240
6.4 Begeleide participatie	-2.753	-2.728	0	-2.728	-2.697	0	-2.697	30
6.5 Arbeidsparticipatie	0	0	0	0	0	0	0	0
6.6 Maatw erkvoorzieningen Wmo	-339	-393	84	-309	-429	92	-337	-28
6.7 Maatw erkdiensverlening Wmo en jeugdhulp	-5.406	-5.532	0	-5.532	-5.271	0	-5.271	261
6.8 Geëscaleerde zorg Wmo jeugdhulp	-410	-457	0	-457	-464	2	-462	-5
Totaal	-10.907	-13.741	2.234	-11.507	-14.143	4.184	-9.958	1.549

Programma 6 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 1.549.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom "begroot versus werkelijk" van bovenstaande tabel.

Algemeen

Binnen het sociaal domein is veelal sprake van open eind regelingen, waarbij de kosten afhankelijk zijn van de vraag. Dat betreft de vraag c.q. noodzaak voor een uitkering of voor (zorg)voorzieningen. Een hogere of lagere vraag betekent dan ook altijd hogere of lagere lasten, die zich veelal niet goed vooraf laten ramen. Dit geeft dan ook altijd afwijkingen.

In de onderstaande toelichtingen melden wij de voor- en nadelen, maar lichten we niet telkens opnieuw toe dat afwijkingen komen door wijzigingen aan de vraagkant.

6.1 Samenkracht en burgerparticipatie (€ 1.471.000 voordeel)

Wet inburgering en opvang vluchtelingen en asielzoekers

Voor het bekostigen van de inburgering van statushouders ontvangen we van het rijk een SPUK uitkering. Voor zover daarvan geld overblijft, mag dat meegenomen worden naar volgend jaar.

Het rijk heeft verschillende budgetten beschikbaar gesteld voor de kosten van de opvang van de vluchtelingen uit Oekraïne. Voor een groot deel zijn deze budgetten beschikbaar gesteld op basis van vaste bedragen per gerealiseerde opvangplek. De werkelijke besteding heeft in beginsel geen invloed op de vaststelling van het budget. De ontvangen uitkering heeft betrekking op 2022 en omdat van het ontvangen bedrag nog ruim € 1,3 miljoen resteert, behoort dat overschot formeel tot het jaarrekeningresultaat. Wij achten het echter verstandig om dat bedrag beschikbaar te houden voor de opvang, die ook in 2023 nog doorloopt. Daarom wordt bij het voorstel tot vaststelling van deze jaarrekening voorgesteld een deel van het resultaat voor dit doel te bestemmen.

Er blijft een voordeel achter op deze post omdat dat de compensatie is vanuit de Rijksgelden voor uren van de ambtelijke organisatie in verband met de opvang van Oekraïners.

Gemeenschapshuizen

Omdat de bouw van de nieuwe Kei nog niet is gestart is er sprake van een voordeel ad € 46.000 op de kapitaallasten.

Subsidies

Er is sprake geweest van onderbesteding op zowel reguliere subsidies voor vrijwilligersorganisaties (€ 4.000) als op aanjaagsubsidies (€ 8.000).

Landelijke zorg jeugdhulp

De kosten voor deze landelijke jeugdzorg waren in 2022 € 13.000 hoger dan was geraamd.

6.2 Wijkteams (€ 59.000 voordeel)

Wmo overig

Op dit product is vooral minder uitgegeven aan advieskosten (€ 13.000), terwijl ook de kosten voor de brede aanpak van thuisloosheid circa € 11.000 lager zijn dan was verwacht. Tevens is € 5.000 terugontvangen van in 2021 gemaakte kosten.

Centrum voor Jeugd en Gezin

Vooraf omdat de jeugdcoach minder ingezet is kunnen worden in 2022 is hier een voordeel te zien van € 31.000.

6.3 Inkomensregelingen (€ 240.000 nadeel)

Aan reguliere uitkeringen in het kader van de Participatiewet is in 2022 iets minder geld besteed (€ 27.000). Een nadelig resultaat is zichtbaar op de post Bbz (Bijstandsbesluit zelfstandigen), waarop ook de lasten en baten worden verantwoord inzake de Tozo (Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandige ondernemers) vanwege de coronamaatregelen. Er is meer uitgegeven aan reguliere Bbz-uitkeringen en er is een nadeel vanwege de afrekening van Tozo-gelden met het Rijk over voorgaande jaren (per saldo € 121.000 nadeel).

Ook de post bijzondere bijstand geeft een nadeel (€ 169.000), hetgeen vooral te maken heeft met de extra werkzaamheden in relatie tot gedupeerden van de toeslagenaffaire en de energietoeslag. Niet alleen is tussentijds de toeslag verhoogd van € 800,- naar € 1.300,-, ook is de aanvraagtermijn verlengd tot 1 november 2022. Voor onze gemeente zijn er 354 aanvragen ontvangen.

6.4 Begeleide participatie (€ 30.000 voordeel)

De kosten in verband met de sociale werkvoorziening zijn € 15.000 lager uitgevallen en ook de kosten in relatie tot de uitvoering van het werkdeel van de Participatiewet zijn € 15.000 lager dan was geraamd.

6.6 Maatwerkvoorzieningen Wmo (€ 28.000 nadeel)

Op de post "individuele voorzieningen" zijn de kosten voor vervoersvoorzieningen € 6.000 hoger. Ook de kosten voor woonvoorzieningen zijn € 9.000 hoger dan was geraamd. Aan deze individuele voorzieningen zijn ook € 8.000 meer aan salariskosten toegerekend.

Op "parkeerkaarten gehandicapten" is een nadeel van € 5.000 te zien doordat er minder leges zijn ontvangen.

De post "eigen bijdragen maatwerkvoorzieningen en opvang Wmo" laat een voordeel zien van € 15.000. Het abonnementstarief heeft een aanzuigende werking op de vraag naar Wmo-voorzieningen, maar zorgt ook voor iets hogere eigen bijdragen.

6.7 Maatwerkdienstverlening Wmo en jeugdhulp (€ 261.000 voordeel)

Wmo

Bij huishoudelijke hulp is er een nadeel in de uitvoeringskosten van deze voorzieningen (€ 44.000). Een behoorlijke groei in het aantal cliënten is hiervan de oorzaak. Bij Wmo-begeleiding is sprake van lager begeleidingskosten maar hogere uitvoeringskosten (€ 18.000 nadeel). De uitgaven voor schuldhulpverlening waren € 5.000 lager dan was geraamd. Tot slot vallen de kosten voor de PGB-budgetten (huishoudelijke hulp en Wmo-begeleiding) € 8.000 hoger uit.

Het totale nadeel op Wmo bedraagt € 68.000.

Jeugdzorg

Op jeugdzorg is een totaalvoordeel van € 329.000 zichtbaar. Daarvan heeft € 8.000 betrekking op de uitvoeringskosten van PGB's. De kosten van jeugdzorgvoorzieningen zonder verblijf zijn € 226.000 lager dan was geraamd (minder lasten van voorzieningen met name door een daling van de inzet van specialistische jeugdhulpaanbieders). Bij voorzieningen met verblijf zijn de kosten € 111.000 lager.

6.8 Geëscaleerde zorg Wmo jeugdhulp (€ 5.000 nadeel)

De kosten van de post "veiligheid, jeugdreclassering en opvang jeugd" zijn € 6.000 hoger. Op andere onderdelen zijn slechts kleine afwijkingen zichtbaar.

Toelichting lopende kredieten:

Nr.	Jaar krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld	Lasten t/m 31-12-2022	Baten t/m 31-12-2022	Restant bedrag	Afsluiten krediet?
1	2020	De Kei	7.533.333	306.543	0	7.226.790	Nee

1. De Kei

De sloop van de Kei gaat in mei 2023 starten, waarna ook de nieuwbouw na de vakantieperiode kan aanvangen. Er zijn nu vooral kosten gemaakt voor architecten en adviseurs, alsmede voor de inhuur van personeel, dat het project begeleidt. Het merendeel van de kosten zal in 2023 en 2024 gemaakt gaan worden.

Programma 7. Volksgezondheid en milieu

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Maas	Gezondheidszorg
Wethouder Van de Noort	Inrichting en beheer van openbare ruimte, milieu
Wethouder Rombouts	Belastingen

Wat gaan we doen?

7.1 Volksgezondheid			
Ambitie: Bevorderen van zowel de geestelijke als de lichamelijke gezondheid van de inwoners van onze gemeente.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Verbetering leefstijl en gezondheid.	A.1	In 2021 is het Kempisch Preventieakkoord opgesteld. In dit akkoord zijn ambities en afspraken vastgelegd om samen met partijen nog beter te werken aan de gezondheid van onze inwoners. De thema's zijn welbevinden, middelengebruik, gezond bewegen en sturen op resultaten. Denk bijvoorbeeld aan een informatieavond voor ouders van leerlingen van groep 8 en 'Centering Pregnancy', een aanpak waarbij verloskundigen in groepsverband zwangere vrouwen begeleiden en samen thema's bespreken om hiermee te zorgen voor een gezonde zwangerschap. Voor de uitvoering van de afspraken ontvangen we gedurende 3 jaar middelen (2021, 2022 en 2023).
		A.1	<i>Er zijn veel projecten uitgevoerd die grotendeels ook onder de thema's eenzaamheid, Kempenbranie en Kansrijke Start vallen. Voorbeelden zijn bijvoorbeeld het opstarten van het aanbod Join Us voor eenzame jongeren en een project in het kader van opvoedondersteuning samen met Vluchtelingenwerk. Voor meer projecten zie de teksten hieronder.</i>
		A.2	In 2021 is een plan van aanpak opgesteld voor de aanpak tegen eenzaamheid. Eenzaamheid is ook een van de thema's die onder het Kempisch Preventieakkoord vallen (thema welbevinden). In 2022 willen we een aantal concrete projecten uitvoeren om eenzaamheid tegen te gaan zoals trainingen om signalen van eenzaamheid beter te herkennen en het gesprek daarover aan te gaan, een theatervoorstelling om het taboe op eenzaamheid te doorbreken en ontmoetingsavonden voor jongeren met een licht verstandelijke beperking. Daarnaast willen we werken aan het versterken van het netwerk van partijen om samen eenzaamheid tegen te gaan.
		A.1	<i>In 2022 is een aantal projecten uitgevoerd om eenzaamheid tegen te gaan: trainingen om signalen van eenzaamheid beter te herkennen en het gesprek daarover aan te gaan en ontmoetingsavonden voor jongeren met een licht verstandelijke beperking (Lofjoe). Daarnaast zijn er bijeenkomsten geweest met netwerkpartners met als doel het versterken van het netwerk van partijen om samen eenzaamheid tegen te gaan.</i>
		A.3	Ook in 2022 worden we door middelen van extra gelden in de algemene uitkering nog ondersteund op het gebied van Kansrijke Start om kinderen gedurende de eerste 1.000 dagen van hun leven een goede start te geven. We willen verder bouwen aan een sterk netwerk van partijen die hierin een rol spelen, zodat deze partijen elkaar beter weten te vinden en gezinnen beter kunnen ondersteunen.

		A.3	<i>Er zijn een aantal werkgroepen gestart samen met betrokken partners om uitvoering te geven aan het project Kansrijke Start.</i>
B.	NIX18 is de norm: Geen alcohol en niet roken onder de 18 jaar.	B.1	Kempenbranie is onze lokale campagnenaam voor de IJslanse aanpak. Een aanpak die zich richt op het veranderen van de omgeving rondom het kind waardoor problemen zoals alcohol- en middelengebruik voorkomen worden. Verandering kost tijd. Gedurende de pilot periode is de basis gelegd voor een intensieve samenwerking met de 3 scholen voor Voortgezet Onderwijs in de Kempen, de GGD en Novadic-Kentron. In 2021 is het project geëvalueerd en zijn afspraken gemaakt over de monitoring van de GGD en de ondersteuning van het Trimbos Instituut. De komende jaren willen we verder bouwen aan Kempensbranie. Op welke wijze precies wordt duidelijk uit de evaluatie en de beleidsnotitie die eind 2021 wordt opgesteld. Vooruitlopend hierop een paar voorbeelden: het verder werken aan de bekendheid van Kempensbranie onder onze inwoners en het betrekken van ouders bij de aanpak. Het blijven inzetten op het verbeteren van het welbevinden van de jongeren en op een zinvolle vrijetijdsbesteding door het verder ontwikkelen van een aanbod of ondersteuning hiervoor (denk bv aan trainingen en de inzet van de jeugdcoach met de mobiele spot).
		B.1	<i>In 2022 hebben we ingezet op een onderzoek naar ouderbetrokkenheid. Verder zijn trainingen "lab of life" aangeboden aan leerlingen en is voor ouders en andere belangstellenden een avond over slapen georganiseerd. Na het vertrek van de jeugdcoach heeft deze functie een hele tijd open gestaan en is op dit vlak helaas minder inzet geweest. Inmiddels is deze functie weer ingevuld.</i>
		B.2	Het preventie-en handavingsplan alcohol 2018-2022 gaan we evalueren en actualiseren.
		B.2	<i>De eerste voorbereidingen zijn gebeurd, verdere afronding in 2023.</i>
C.	Gezonde leefomgeving.	C.1	We willen eraan bijdragen dat kinderen rookvrij opgroeien door te stimuleren dat sportparken en speeltuintjes rookvrij worden. Hiervoor wordt een stimuleringsregeling uitgewerkt om sportparken en speeltuintjes in de wijken rookvrij te maken.
		C.1	<i>Er is voor gekozen om te starten met het stimuleren van rookvrije sportverenigingen. Hiervoor is een stimuleringsregeling uitgewerkt. In 2022 zijn 3 sportverenigingen rookvrij geworden.</i>
7.2 Riolering			
Ambitie: Bescherming van de volksgezondheid en de kwaliteit van de leefomgeving via een doelmatige waterhuishouding.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Meer groen en minder verharding in de openbare ruimte, zodat overtollig water zijn weg kan vinden.	A.1	Bij herinrichting van de Voort, Marialaan en Willibrordlaan wordt kritisch gekeken naar de hoeveelheid verharding.
		A.1	<i>Vergroening is één van de uitgangspunten geweest bij het ontwerp voor de Marialaan. Alle verharding die terug komt is functioneel en er is voldoende ruimte voor kwalitatief en robuust groen. Het laatste ontwerp voor de herinrichting van de Voort kent minder verharding dan er in de huidige situatie ligt. In het huidige ontwerp van de Willibrordlaan is alle verharding functioneel waardoor er geen ruimte is voor meer groen.</i>
B.	Goede beheersing van hemelwater.	B.1	De onderzoeken naar foutieve hemelwateraansluitingen in het buitengebied worden voortgezet.

		B.1	<i>In juni 2022 is een deel van het buitengebied onderzocht op foutaansluitingen. Vanwege capaciteitsgebrek heeft dit (en de foutaansluitingen uit het verleden) nog geen opvolging gekregen.</i>
		B.2	In samenwerking met Waterschap De Dommel wordt onderzocht of er mogelijkheden zijn om rondom de waterloop Reusel nabij Reusel een waterberging te creëren.
		B.2	<i>In het najaar is na een eerdere aanbesteding opnieuw gezocht naar een bureau dat kan ondersteunen bij het onderzoek naar aanvullende waterberging. Inmiddels is er een bureau geselecteerd dat is gestart met een inventarisatie alvorens het daadwerkelijke onderzoek uitgevoerd kan worden. Het streven is om het onderzoek eind 2023 af te ronden.</i>
		B.3	In 2022 wordt begonnen met het opstellen van een nieuw programma water en riolering waarin het beleid vanaf 2024 wordt vastgelegd.
		B.3	<i>In 2022 is gestart met het opstellen van het nieuwe programma water en riolering. Het afgelopen jaar is met name in beeld gebracht wat er verwacht wordt aan regulier onderhoud, renovaties en vervangingen van rioleringen in de nieuwe planperiode. Eind 2022 is er ook een sessie gehouden met het college om de ambities en wensen op het gebied van water, riolering en klimaatadaptatie in beeld te brengen. Dit wordt in 2023 verder uitgewerkt in het programma.</i>
C.	Goedwerkend rioolstelsel zodat afvalwater zonder overlast wordt afgevoerd en zodat verkeer veilig over de wegen kan blijven rijden.	C.1	Continueren van de jaarlijkse inspectie naar de kwaliteit van het riool. In 2022 zal het riool in Hooge Mierde nader in beeld worden gebracht.
		C.1	<i>Alle riolen in de kern Hooge Mierde zijn afgelopen jaar geïnspecteerd. Hieruit is gebleken dat er enkele spoedreparaties nodig waren, onder andere in de Sint Cornelisstraat. Reparaties en vervangingen die op basis van deze inspectie de komende jaren nodig zijn, worden opgenomen in het nieuwe programma water en riolering.</i>
		C.2	Uitbreiding van de reparatiepakketten om de kwaliteit van de riolering omhoog te brengen en de levensduur te verlengen
		C.2	<i>Uitbreiding van de reparatiepakketten is met name gebeurd in de vorm van rioolrenovaties (zgn. reliningen). In 2022 zijn enkele riolen in Hulsel en Lage Mierde gerenoveerd op basis van de inspecties van 2020 en 2021. Ook zijn enkele noodrenovaties uitgevoerd in de Sint Cornelisstraat in Hooge Mierde, Bernardusweg in Lage Mierde en in de Plonderijen in Reusel.</i>
7.3 Afval			
Ambitie: Het streven is om zo veel mogelijk grondstoffen met een zo hoog mogelijke kwaliteit in de (lokale) kringloop te behouden. Dit resulteert in het verbranden van zo min mogelijk restafval. Door het sluiten van kringlopen wordt een vervolgstap gezet naar een circulaire samenleving.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Verminderen afvaldumping in buitengebied	A.1	Het aantal dumpingen is gestegen. De dumpingen worden direct opgeruimd. Meer toezicht vraagt extra inzet van toezichhouders.
		A.1	<i>De dumpingen worden direct opgeruimd, hierover zijn afspraken gemaakt met Kempenplus. Het resultaat is een schonere leefomgeving.</i>
B.	Betere afvalscheiding vertalen naar een lagere afvalstoffenheffing	B.1	Onze gemeente heeft een van de laagste afvalstoffenheffingen van Nederland. Ook qua scheidingsresultaten doet de gemeente het uitstekend. Verdere verlaging van de afvalstoffenheffing is erg lastig in een afvalmarkt waarvan de verwerkingskosten sterk onder druk staan.

		B.1	<i>De afvalstoffenheffing is landelijke gezien nog steeds laag. Wel stegen de kosten van inzameling door inflatie en met name door brandstofvoelagen.</i>
C.	Transitie van afval naar grondstof mede koppelen aan werkgelegenheid (oa. social return)	C.1	<i>Inzet medewerkers KempenPlus bij nieuwe onderdelen zoals bij de pilot met het mobiele scheidingsstation en het grondstoffencentrum.</i>
		C.1	<i>Het is op dit moment onzeker of er meer mensen kunnen worden ingezet vanuit Kempenplus. Het grondstoffencentrum, zoals dat gepland was, gaat niet door vanwege keuzes van de gemeenteraad. En of de pilot mobiel scheidingsstation wordt voortgezet is onzeker.</i>
D.	Vervolgstappen realisatie gezamenlijk Grondstoffencentrum	D.1	<i>In december 2021 wordt een voorstel in de raad verwacht voor definitieve aankoop grond en budget voor realisatie. De planning is om in 2022 het bestek op te stellen en de aanbesteding/gunning te doorlopen. Start realisatie staat gepland voor begin 4^e kwartaal 2022.</i>
		D.1	<i>De raad heeft in december 2022 besloten om niet langer deel te nemen aan planvorming/realisatie van een kempisch Grondstoffencentrum. Dit project is gestopt.</i>
7.4 Milieu (o.a. energietransitie en klimaat)			
Ambitie: Reusel-De Mierden energieneutraal in 2025. Stimulering van duurzame initiatieven.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Maximaliseren energiebesparing.	A.1	<i>Vervolg geven aan Transitie Visie Warmte onder andere door het opstellen Wijkuitvoeringsplannen en het uitvoeren van pilots.</i>
		A.1	<i>Er ligt een concept wijkuitvoeringsplan voor de gehele gemeente. Dit dient nog verder te worden uitgewerkt. De eerste pilot "collectieve inkoop hybride warmtepompen" met KempenEnergie loopt. Tevens is een haalbaarheidsonderzoek buurtwarmtepomp uitgevoerd. Dit wordt verder uitgewerkt.</i>
		A.2	<i>We zoeken de samenwerking in de Kempen op middels het project verduurzaming bedrijventerreinen / toezichtsprogramma ODZOB</i>
		A.2	<i>We zetten de Versterkte uitvoering energiebesparing- en informatieplicht (Vue) voort. De ODZOB heeft 10 fysieke energiecontroles, 1 fysieke hercontrole, 8 administratieve en 17 gevelcontroles uitgevoerd. 78 bedrijven hebben een energierapportage ingediend. We hebben deelgenomen aan de regionale aanpak energielabel C verplichting kantoren. Voor 22 kantoren geldt de labelverplichting. Bij 13 kantoren is vastgesteld dat ze voldoen aan de labelverplichting en 9 kantoren die nog niet voldoen, hebben een informatiebrief van de ODZOB ontvangen.</i>
		A.3	<i>Verdergaande energiebesparing door inwoners te stimuleren via het energieloket KempenEnergie dat in september 2021 in onze gemeente is geopend.</i>
		A.3	<i>Loket in de bibliotheek is op zaterdagen geopend.</i>
B.	Energie neutraal in 2025.	B.1	<i>Vervolgtraject Regionale Energie Strategie 1.0 naar opstellen en uitvoeren van Uitvoeringsprogramma, gericht op duurzame opwekking en besparingsmaatregelen.</i>
		B.1	<i>Het college heeft de Regionale Energiestrategie Samenwerkings- en Uitvoeringsprogramma RES MRE vastgesteld. Hiermee committeert de gemeente zich aan de manier van samenwerking en inzet/aanhaking binnen de regio.</i>
		B.2	<i>Faciliteren van projecten die een bijdrage leveren aan doelstelling energieneutraal 2025.</i>
		B.2	<i>Er is in 2022 op basis van het plan van aanpak Transitievisie Warmte en het uitvoeringsprogramma</i>

			<i>de Regionale Energie Strategie uitvoering gegeven aan de doelstelling. Het project Energiearmoede is extra toegevoegd.</i>
C.	Stimuleren en faciliteren van opwekken duurzame energie.	C.1	Na de uitvraag volgt de beoordeling van de initiatieven voor de realisatie van zonnevelden Kleine Hoeven / Laarakkerdijk. De netcongestie zorgt ervoor dat samenwerking tussen alle partijen in het gebied noodzakelijk is om de initiatieven verder te brengen.
		C.1	<i>Voor de Laarakkerdijk zijn 3 projectinitiatieven voor zonnevelden ingediend. Voor 2 initiatieven is een vergunningsaanvraag ingediend en inzake één initiatief zijn we nog in gesprek met het projectbureau. Voor het zoekgebied Kleine Hoeven hebben diverse projectontwikkelaars gemeld dat ze interesse hebben.</i>
		C.2	Stimuleren van initiatieven voor zon op daken (particulieren).
		C.2	<i>Hier is in 2022 actief geen invulling aan gegeven. Prioriteit is gegeven aan andere projecten (Energiearmoede, Energiebesparing, Transitievisie Warmte en Regionale Energie Strategie).</i>
		C.3	Deelname Kempisch onderzoek (Energie landschap de Kempen) naar de oplossing voor de netcongestie. De netcongestie werkt voor de ontwikkeling van de zoekgebieden zon (Kleine Hoeven / Laarakkerdijk) belemmerend.
		C.3	<i>Fase 1, de onderzoeksfase is afgerond. In deze fase is op het KBP (pilot) de problematiek van de netcongestie geïnventariseerd en zijn oplossingsrichtingen aangedragen. Na de vorming van een coalitie van bedrijven op het KBP is gestart met fase 2 (eind 2022). In fase 2 wordt een plan van aanpak opgesteld dat is gericht op de technische haalbaarheid en financiering van voorzieningen en maatregelen. Dit plan van aanpak moet deelbaar en schaalbaar zijn naar andere bedrijfsterreinen in de Kempen. Vanuit de Kempensamenwerking wordt de projectleiding door de gemeente Bladel verzorgd.</i>
D.	Er zijn twee nieuwe initiatieven op het gebied van circulaire economie gerealiseerd.	D.1	Vervoltraject realisatie Grondstoffencentrum (zie 7.3 Afval, onderdeel D.1). Structurele inzet mobiel scheidingsstation bij positieve uitkomst pilot 2021.
		D.1	<i>De raad heeft in december 2022 besloten om niet deel te nemen aan de Kempische samenwerking Grondstoffencentrum. Daarmee is de realisatie van een Kempisch Grondstoffencentrum definitief van de baan. Over de structurele inzet van een mobiel scheidingsstation is in 2022 nog geen beslissing genomen. In 2023 wordt dit meegenomen in een voorstel inzake de realisatie van een milieustraat.</i>
Ambitie: Klimaatadaptieve leefomgeving (wet DPRA; Deltaplan Ruimtelijke Adaptatie)			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
E.	Klimaatadaptieve openbare ruimte in 2050.	E.1	In 2021 is de klimaatadaptatie-agenda van de gemeente Reusel-De Mierden vastgesteld. De daaruit voortvloeiende maatregelen zullen in 2022 worden uitgevoerd.
		E.1	<i>De maatregelen uit de klimaatadaptatie-agenda richten zich met name op communicatie. In 2022 zou een communicatiestrategie opgesteld worden. Door capaciteitsgebrek is dit pas in het najaar opgepakt. De communicatiestrategie wordt naar verwachting in het voorjaar van 2023 opgeleverd. Daarnaast zijn enkele gesprekken gevoerd omtrent wateroverlast en mogelijke calamiteiten. Er is echter geen daadwerkelijk calamiteitenplan opgesteld door</i>

			capaciteitsgebrek. Ook de integrale projectenkaart is niet aangevuld door capaciteitsgebrek.
Ambitie: Reusel-De Mierden halvering energieverbruik in 2030			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
F.	Energieleverancier(s) de gelegenheid geven volautomatisch nota's in te dienen bij de gemeente. Efficiencywinst afhandeling energienota's derden bij de ambtelijke organisatie.	F.1	Pilot in samenwerking met ODZOB uitvoeren waarbij gekeken wordt om de afhandeling van energiefacturen te versimpelen. E-facturering is wettelijk reeds verplicht maar wordt -na het slagen van de pilot- geëffectueerd in onze gemeente.
		F.1	Eind 2022 is het inkooptraject gestart voor het inkopen van energie voor de periode 2024-2030. Tegelijkertijd met het vaststellen van het programma van eisen zal e-facturering meegenomen worden in dit traject.

Majeure thema's

In 2022 is veel inzet gepleegd om te komen tot een gezamenlijk grondstoffencentrum in de Kempen. Dat is niet haalbaar gebleken. Inmiddels is een voorstel in voorbereiding om te komen tot een milieustraat bij de werf in Lage Mierde.

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Totaal per product (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021	Begroting 2022 (incl. begrotingswijzigingen)			Rekening 2022			Begroot vs werkelijk Saldo
	Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	
7.1 Volksgezondheid	-523	-606	10	-596	-580	12	-568	28
7.2 Riolering	78	-1.221	1.417	195	-1.097	1.531	434	238
7.3 Afval	179	-869	1.017	148	-1.324	1.119	-205	-353
7.4 Milieu	-737	-1.014	0	-1.014	-637	3	-634	379
Totaal	-1.004	-3.710	2.443	-1.266	-3.638	2.665	-973	293

Programma 7 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 293.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom "begroot versus werkelijk" van bovenstaande tabel.

7.1 Volksgezondheid (€ 28.000 voordeel)

Openbare gezondheidszorg

Het budget is voor 2022 verhoogd met middelen die we in 2021 van het rijk hebben ontvangen als coronasteunpakket. Hiervoor was € 49.000 beschikbaar en we hebben ruim € 26.000 uitgegeven aan verschillende projecten zoals het opstarten van Join Us, preventie gastlessen op het basisonderwijs en extra inzet om jeugdoverlast te voorkomen.

Verder waren er lagere projectkosten voor Kempenbranie. In 2022 hebben we alleen de begeleidingskosten voor het Trimbos betaald maar nog niet voor het onderzoek door de GGD. Deze kosten komen ten laste van 2023 (€ 7.000 begroot en circa € 1.500 uitgegeven).

Voor rookvrije sportparken was € 5.000 begroot en hiervan is € 3.500 over. Er zijn 3 sportaccommodaties rookvrij geworden.

7.2 Riolering (€ 238.000 voordeel)

Doorberekende lasten riolering

Een groot deel van de lagere kosten kan verklaard worden doordat er geen gebruik is gemaakt in 2022 van structurele inhuur.

Daar staat tegenover dat enkele onderhoudsactiviteiten duurder waren dan geraamd. Ook het sloten maaien was eind 2022 nog niet afgerond. Het restant van dit werk was duurder dan geraamd. Het sloten maaien in het najaar van 2022 was daarentegen goedkoper dan verwacht waardoor in de 2^e bestuursrapportage 2022 teveel geld is bijgeraamd.

Tevens is € 92.000 meer aan de voorziening riolering onttrokken dan was geraamd. Via de voorziening worden lasten van de riolering en de baten uit de rioolheffing met elkaar in evenwicht gebracht.

De kapitaallasten met betrekking tot de rioleringen laten een voordeel zien van € 16.000.

Aanleg rioolaansluitingen

Zowel de kosten als de inkomsten zijn lager omdat er minder rioolaansluitingen aangevraagd zijn dan vooraf begroot. Kosten en opbrengsten lopen overigens in de tijd ook vaak uiteen, waardoor kosten in een ander

jaar vallen dan de opbrengsten. Niet alle rioolaansluitingen zijn te verhalen (bijv. bij vervanging van een rioolaansluiting).

Baten rioolrecht

Er is € 56.000 meer ontvangen aan rioolheffing dan was geraamd. Daarbij speelt het waterverbruik een rol, maar ook het aantal aangesloten panden. De aan de baten rioolrecht toegerekend salariskosten zijn lager dan was geraamd.

7.3 Afval (€ 353.000 nadeel)

De kosten van afvalinzameling zijn hoger dan geraamd vanwege vooral hogere inflatiecorrecties c.q. brandstofkosten. Daar staat tegenover dat de inkomsten uit afvalstromen (PMD, papier e.d.) hoger waren dan was geraamd. Voor € 43.000 is een beroep gedaan op de voorziening afvalstoffenheffing. Deze voorziening dient om de lasten en baten met betrekking tot afval zoveel mogelijk met elkaar in evenwicht te brengen.

De belangrijkste oorzaak van het nadeel op dit product is ontstaan door de financiële verwerking van de uitspraak van de Hoge Raad inzake de claim van Attero met betrekking tot het aangeboden brandbaar afval over de jaren 2015 t/m januari 2017. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar § 2.3 op blz. 17/18 van deze jaarstukken.

Baten afvalverwijdering

De opbrengst afvalstoffenheffing is € 15.000 lager dan geraamd. Aan de afvalstoffenheffing is € 5.000 minder aan salariskosten toegerekend.

7.4 Milieu (€ 379.000 voordeel)

Milieubeheer (€ 20.000 nadeel)

Het betreft hier een overschrijding van het werkprogramma ODZOB. Specifiek gaat het dan om meerkosten van juridische ondersteuning bij bezwaar- en beroepsprocedures vergunningen en handhaving. Op voorhand is het moeilijk de benodigde juridische uren in te schatten. Deels het gevolg van langlopende juridische conflicten in de gemeente, het aantal handhavingsverzoeken en vergunningen waartegen bezwaar/beroep wordt ingesteld. Daarnaast is er een toename van het aantal milieuklachten/-meldingen. Dit vraagt ook om meer inzet van de ODZOB.

Transitievisie Warmte

Dit budget is bestemd voor een langjarig transitietraject om de gemeente per 2050 aardgasvrij te laten zijn. In 2022 zijn eerste stappen gezet om dit transitietraject vorm te geven en is gestart met een pilotproject (kleinschalige warmtenetten / onderzoek combinatie De Kei/gemeentehuis en directe omgeving in Reusel). Voor de verdere Intensivering van de werkzaamheden (uitvoering) is extra capaciteit (handjes) nodig. In een krappe arbeidsmarkt is die moeilijk te vinden. De mate waarin dit gaat lukken in combinatie met (sub)regionale samenwerking is mede bepalend of de Transitievisie Warmte een succes wordt. Voorgesteld wordt om het restantbudget van € 195.000 over te hevelen naar 2023.

Klimaat

Voor de uitvoering van de Regionale Energie Strategie (RES) zijn door de Rijksoverheid middelen beschikbaar gesteld. In 2022 is in regionaal verband gewerkt aan het uitwerken van plannen (onder andere energiebesparing). De uitvoering/realisatie moet in 2023 en verder vorm krijgen. Ook de klimaatvisie dient in 2023 verder vorm te krijgen. Voorgesteld wordt om € 203.000 over te hevelen naar 2023.

Toelichting lopende kredieten:

Nr.	Jaar krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld	Lasten t/m 31-12-2022	Baten t/m 31-12-2022	Restant bedrag	Afsluiten krediet?
1	2016	Vervangen van glasbakken ondergronds	80.000	57.224	0	22.776	Nee
2	2020	Grondstoffencentrum	39.000	71.830	0	-32.830	Ja
3	2017	Renovatie vacuümstation Voort	100.000	100.038	37.850	37.812	Nee
4	2018	Renovatie vacuümgemaal Wilhelminalaan	50.000	43.345	0	6.655	Nee
5	2018	Regionale KRW maatregelen	50.000	0	0	50.000	Ja
6	2019	Vervanging riolering 2019	616.972	540.764	0	76.208	Nee
7	2020	Vervanging riolering 2020	616.972	510.759	0	106.213	Nee
8	2021	Vervanging riolering 2021	616.972	399	0	616.573	Nee
9	2022	Vervanging riolering 2022	616.972	4.411	0	612.561	Nee
10	2020	Regionale KRW maatregelen 2020	50.000	0	0	50.000	Nee
11	2022	Regionale KRW maatregelen 2022	100.000	1.257	0	98.743	Nee
12	2022	Rioolrenovaties (Relining)	195.000	189.129	0	5.871	Nee
13	2017	Lasten Sanering verkeerslawaaï 108 woningen	63.900	23.998	0	39.902	Nee
13	2017	Subsidie Sanering verkeerslawaaï 108 woningen	-63.900	0	23.998	-39.902	Nee

1. Vervangen van glasbakken ondergronds

Oorspronkelijk krediet is voor circa helft opgemaakt aan nieuwe inzamelmiddelen. Het restantbudget (€ 54.500) wordt gebruikt voor nieuwe containers in het centrumplan Reusel.

2. Grondstoffencentrum

Er moeten nog enkele kosten betaald worden, waarna dit krediet kan worden afgesloten. De lange voorbereidingstijd en de opties die daarbij zijn onderzocht, hebben ervoor gezorgd dat de voorbereidingskosten hoger waren dan was geraamd.

3. Renovatie vacuümstation Voort

De benodigde aanpassingen zijn in december 2022 uitgevoerd. Deze aanpassingen moeten nog NEN-gekeurd worden, daarom kan het krediet nog niet worden afgesloten. Wel kan er €30.000 worden afgeraamd. Dat zal in 2023 zijn beslag krijgen.

4. Renovatie vacuümgemaal Wilhelminalaan

Uit het onderzoek (conform 2^e Berap) volgt de benodigde maatregel. Deze maatregel wordt opgenomen in de nieuwe planperiode van het Programma Water en Riolering

5. Regionale Kaderrichtlijn Water (KRW) maatregelen 2018

De gemeente heeft geen opgave op het gebied van de KRW is gebleken uit het Kallisto onderzoek. Een deel van het geld dat voor de KRW is gereserveerd wordt daarom ingezet op het aanleggen van aanvullende waterberging (o.a. voor afvalwater). Dit krediet kan worden afgesloten.

6. Vervanging riolering 2019

Uit dit krediet wordt de afkoppelvandubbelaar uitgekeerd. Daarnaast zijn de voorbereidingen voor de herinrichting van de Voort uit dit krediet betaald. Ook een deel van de daadwerkelijke herinrichting wordt uit dit krediet betaald. De herinrichting is nog niet gestart omdat in de ontwerpfasen is gebleken dat aanvullend onderzoek nodig is naar o.a. archeologie en bodemvervuiling. Krediet kan nog niet worden afgesloten.

7. Vervanging riolering 2020

Uit dit krediet wordt de herinrichting van de Marialaan en de Groenweg deels betaald. De herinrichting is gestart en naar verwachting in juni 2023 afgerond. Het krediet kan daarom nog niet worden afgesloten.

8. Vervanging riolering 2021

Dit krediet is gereserveerd voor het restant van de herinrichting van de Marialaan en de Groenweg. Omdat de herinrichting nog niet is afgerond is nog geen gebruik gemaakt van dit krediet. Het krediet kan nog niet worden afgesloten.

9. Vervanging riolering 2022

Uit dit krediet wordt een deel van de herinrichting van de Willibrordlaan betaald. Omdat de herinrichting nog niet is gestart kan het krediet nog niet worden afgesloten.

10. Regionale KRW maatregelen 2020

De gemeente heeft geen opgave op het gebied van de KRW is gebleken uit het Kallisto onderzoek. Een deel van het geld dat voor de KRW is gereserveerd wordt daarom ingezet op het aanleggen van aanvullende waterberging (o.a. voor afvalwater). Dit kan echter pas aangelegd worden als het voorbereidende onderzoek is afgerond. Het krediet kan daarom niet worden afgesloten.

11. Regionale KRW maatregelen 2022

Uit dit krediet wordt het voorbereidende onderzoek naar aanvullende waterberging betaald. Dit onderzoek is nog niet afgerond en het krediet kan daarom niet worden afgesloten.

12. Rioolrenovaties relining

Uit dit krediet zijn de rioolrenovaties (reliningen) betaald. In 2022 zijn enkele riolen in Hulsel en Lage Mierde gerelined. Deze kosten waren lager dan geraamd. Echter zijn ook enkele noodrenovaties nodig geweest (Plonderijen en St. Cornelisstraat). Daarom is in de 2^e Berap extra budget bijgeraamd. Op de St. Cornelisstraat moeten nog enkele kleine zaken hersteld worden na de renovatie, daarom kan het krediet nog niet worden afgesloten.

13. Sanering verkeerslawaaai 108 woningen

Het ontwerp-saneringsplan Centrum Reusel is na goedkeuring door Bureau Sanering Verkeerslawaaai (BSV) ter inzage gelegd. Er zijn geen zienswijze ingediend. Het definitief saneringsplan is ingediend bij BSV. De verwachting is dat in het 1ste kwartaal 2023 BSV een positief besluit neemt. Vervolgens wordt gestart met onderzoek aan de woningen (schouw). Per 31 december is € 39.000,- beschikbaar voor dit onderzoek. Op basis van de uitkomsten van het onderzoek wordt een uitvoeringsbudget door BSV beschikbaar gesteld. Met dit uitvoeringsbudget worden maatregelen getroffen aan de woningen/weg.

Programma 8. Volkshuisvesting, Ruimtelijke ordening, stedelijke vernieuwing (VHROSV)

Portefeuillehouder	Thema
Wethouder Van de Noort	Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening, transitie intensieve dierhouderij, vergunningen, beheer onroerend goed, handhaving RO-vergunningen, woningbouwprojecten, centrumvisie

Wat gaan we doen?

8.1 Ruimtelijke ordening			
Ambitie: Een actueel en flexibel planologisch kader om particuliere en maatschappelijke ontwikkelingen te kunnen faciliteren met aan de voorkant duidelijkheid aan de inwoners, gebruikers en adviesbureaus over wat wel en niet kan.			
	Maatschappelijk resultaat	Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?	
A.	Geactualiseerd bestemmingsplan buitengebied.	A.1	In de eerste helft van 2022 komen we tot de vaststelling van het in procedure zijnde bestemmingsplan "Buitengebied 2021". Na de vaststelling bestaat nog wel de mogelijkheid tot beroep. Hierdoor beschikken we bij inwerkingtreding van de Omgevingswet over een actueel bestemmingsplan, dat al zoveel als mogelijk aansluit bij -en daar waar mogelijk zelfs al voldoet aan- de nieuwe Omgevingswet.
		A.1	<i>De voorbereidingen zijn getroffen en aanpassingen doorgegeven om tot een ontwerpbestemmingsplan te komen. Het adviesbureau is bezig met het opstellen en het aanleveren hiervan. Dit vindt plaats in 1^e kwartaal van 2023. Door het uitstel van de inwerkingtreding van de Omgevingswet naar eerst 1 juli 2023 en nu 1 januari 2024 kan het bestemmingsplan nog steeds ter inzage worden gelegd en worden vastgesteld voor de inwerkingtreding van de Omgevingswet.</i>
B.	Goede ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit.	B.1	Na de 'Nota Ruimtelijke Kwaliteit - deel Buitengebied' is in 2022 gestart met de 'Nota Ruimtelijke Kwaliteit – deel Stedelijk gebied' (NRK). De NRK vervangt de huidige welstandsnota als toetsingskader voor bouwplannen en gaat uit van een brede benadering van omgevingskwaliteit (incl. cultuurhistorie, beeldkwaliteit, architectuur, landschap, stedenbouw) die past bij de Omgevingswet. De NRK vormt tevens het toetsingskader voor de (voor in ieder geval de monumenten) wettelijk verplichte adviescommissie Omgevingskwaliteit (vervanger welstandscommissie en monumentencommissie vanaf inwerkingtreding Omgevingswet).
		B.1	<i>In 2022 hebben werksessies met de heemkundekringen en met de raad plaatsgevonden. Het adviesbureau heeft aan de hand van de verkregen input een eerste opzet van de NRK-stedelijk gebied opgesteld. In de 1^e helft van 2023 vinden nog aanvullende werksessies plaats met de raad, deskundigen en inwoners om tot een verdere invulling te kunnen komen. In de 2^e helft van 2023 kan de NRK-stedelijk gebied ter vaststelling worden aangeboden aan de raad, zodat er met de inwerkingtreding van de Omgevingswet een compleet actueel toetsingskader is op het gebied van ruimtelijke en landschappelijke kwaliteit.</i>
C.	Opstellen gebiedsvisie Wellenseind en directe omgeving	C.1	De raad heeft opdracht gegeven voor het opstellen van een gebiedsvisie voor het gebied Wellenseind en directe omgeving. Deze gebiedsvisie is nodig om alle recreatieve ontwikkelingen in dat gebied integraal te kunnen beoordelen en alle relevante

			belangen te kunnen afwegen. Hiermee wordt in 2022 gestart.
		C.1	<i>Door gebrek aan ambtelijke capaciteit hebben we dit project nog niet op kunnen pakken. In 2023 starten we met het opstellen van deze gebiedsvisie.</i>
Ambitie: We zijn op tijd klaar om per 1 juli 2022 te kunnen handelen volgens de verbeterdoelen van de Omgevingswet (inzichtelijk omgevingsrecht, leefomgeving centraal, ruimte voor maatwerk en sneller en beter). En vooruitlopend daarop al steeds meer te kunnen handelen in de geest van de Omgevingswet.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
D.	Een loket voor alle vergunningen.	D.1	Op basis van Plan van Aanpak voor de implementatie van de Omgevingswet werken aan het kunnen handelen volgens het wettelijk kader (w.o. vergunningverlening), maar vooral ook om te kunnen handelen in de geest van de Omgevingswet, waarbij het initiatief centraal staat ("ja, mits" in plaats van "nee, tenzij"). Een ander belangrijk aspect is een tijdige aansluiting op de landelijke voorziening voor de DSO (DSO-LV, digitaal stelsel Omgevingswet). We betrekken hierbij onze partners als VTH De Kempen, de ODZOB, GGD, VRBZO en Waterschap De Dommel.
		D.1	<i>We hebben gewerkt aan de implementatie van de omgevingswet. Dit hebben we zowel gedaan in specifieke werkgroepen als door het volgen van webinars en workshops. Eind oktober/begin november hebben we de Week van de Omgevingswet georganiseerd. In deze week hebben we verder gewerkt aan de implementatie en samenwerking en hebben we de werkzaamheden geëvalueerd. In 2022 hebben we diverse werkateliers over verschillende thema's georganiseerd voor de gemeenteraad. Eind 2022 heeft de gemeenteraad diverse verordeningen vastgesteld welke nodig zijn voor de implementatie van de omgevingswet, waaronder de besluiten naar aanleiding van het raadsvoorstel Fysieke leefomgeving en het raadsvoorstel Adviesrecht, delegatiebesluit en participatie. Samen met andere Kempengemeenten zijn we bezig met het laten maken van een casco omgevingsplan.</i>
E.	Digitaal beschikbare en toegankelijke omgevingsplannen	E.1	Als de Omgevingswet in werking treedt dan blijven de bestemmingsplannen nog steeds bruikbaar. De gemeente heeft tot uiterlijk eind 2029 (7 jaren) de tijd één of meerdere omgevingsplannen te maken ter vervanging van de huidige bestemmingsplannen die voldoen aan de nieuwe wet. Nieuwe initiatieven waarvoor een nieuw omgevingsplan nodig is vallen daar niet onder. In 2022 wordt gestart met de transformatie van de actuele bestemmingsplannen naar één of meerdere omgevingsplannen die voldoen aan de Omgevingswet.
		E.1	<i>De inwerkingtreding van de Omgevingswet is (opnieuw) uitgesteld naar 1 januari 2024. In 2022 is een start gemaakt om te komen tot een plan voor een gebiedsdekkend omgevingsplan voor 2030. Daarbij is de link met de actualisatie van de Omgevingsvisie wezenlijk (uiterlijk 2025 moet deze geactualiseerd zijn). Beide trajecten worden in samenwerking opgepakt. Na inwerkingtreding van de Omgevingswet zal eerst de focus liggen op het kunnen wijzigen van het omgevingsplan van rechtswege (alle huidige bestemmingsplannen), voor individuele initiatieven/ontwikkelingen die hier niet in passen. Zo kunnen woningbouwontwikkelingen, omschakelingen van</i>

			voormalige agrarische locaties etc. door blijven gaan.
Ambitie: Bruisend boodschappen- en wooncentrum Reusel.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
F.	Uitvoering geven aan het centrumplan Hart van Reusel: nieuwe supermarkt, nieuwe woningen en opwaardering bestaand vastgoed.	F.1	In 2022 wordt gestart met de nieuwbouw in het centrum (supermarkt, woningen, commerciële ruimte) mits het bestemmingsplan rechtskracht heeft gekregen en de vergunning verleend kan worden. Met de herinrichting van de openbare ruimte wordt in 2022 (gefaseerd) gestart, waaronder herinrichting van het Marktplein, Kerkplein en de Wilhelminalaan.
		F.1	<i>Er loopt een beroepszaak bij de Raad van State tegen het bestemmingsplan. In 2022 is een verweerschrift ingediend namens de raad. De zitting heeft plaatsgevonden op 16 mei 2023 en binnen 6 weken na die datum wordt de uitspraak verwacht.</i>
Ambitie: Leefbaar Buitengebied.			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
G.	Leefbaar buitengebied	G.1	In het kader van het bestemmingsplan Buitengebied 2021 is er locatiegericht onderzoek uitgevoerd. Daarbij zijn er op diverse locaties strijdigheden geconstateerd, waaronder het niet uitvoeren van de landschappelijke inpassing, bouwen zonder omgevingsvergunning of afwijkend van het bestemmingsplan. Niet alle strijdigheden kunnen in het bestemmingsplan buitengebied 2021 worden meegenomen en of achteraf worden gelegaliseerd. Voor de strijdigheden die niet gelegaliseerd kunnen worden dient een apart handhavingstraject te worden opgestart. We gaan momenteel uit van circa 80 tot 100 locaties. Het meerjarige project betreft zowel het uitvoeren van controles en de juridische afhandeling daarvan als daarna de werkzaamheden die in het kader van het ruimtelijk proces moet worden uitgevoerd. Hiervoor stellen we in 2022 eerst een Plan van Aanpak op waarin staat beschreven hoe we de komende jaren hier uitvoering aan geven.
		G.1	<i>In 2022 zijn aanpassingen voor het ontwerpbestemmingsplan voorgesteld, zie ook A1. Pas nadat het ontwerpbestemmingsplan ter inzage heeft gelegen en zienswijzen ontvangen zijn, kan een plan van aanpak worden opgesteld voor de overige gevallen. Hierdoor heeft dit nog geen opvolging gekregen in 2022. Dit wordt in 2023 verwacht.</i>
Leefbaar buitengebied en herstel Natura-2000 gebieden			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
H.	Bevorderen transitie buitengebied en neerslag stikstof in Natura-2000 gebieden te reduceren.	H.1	Naar verwachting wordt in december 2021 een landelijke beëindigingsregeling Veehouderij gepubliceerd. Doel van deze regeling is om neerslag van stikstof in Natura2000-gebieden te reduceren. Deze regeling geldt voor zowel melkvee-, pluimvee-, als varkensbedrijven. Er is landelijk een bedrag van € 1 miljard beschikbaar, de meeste bedrijven zullen aan deze regeling kunnen deelnemen. De bedrijven in de buurt van Natura2000-gebieden maken hierbij het meeste kans, omdat zij meer stikstofdepositie hebben. Bedrijven die daarvoor in aanmerking komen kunnen met subsidie hun bedrijf beëindigen. Dit betekent wel dat zij hiervoor een ruimtelijk traject, wijzigen bestemmingsplan, moeten doorlopen.
		H.1	<i>In 2022 hebben 2 beëindigingsregelingen open gestaan: de Landelijke Beëindigingsregeling Veehouderij (LBV) en de Maatregel Gerichte</i>

			<p>Opkoop (MGA). Voor zover bekend heeft geen enkele veehouderij in Reusel-De Mierden deelgenomen aan deze regelingen. In 2023 worden 3 nieuwe beëindigingsregelingen voor veehouderijen opengesteld. Daarnaast wordt gewerkt aan de uitwerking van het Nederlands Programma Landelijk Gebied (NPLG), voor Brabant het Brabants Programma Landelijk Gebied (BPLG) voor de opgaven stikstof, water, bodem en klimaat. Medio 2023 moeten de eerste concepten van gebiedsplannen worden opgeleverd. De trekker is de provincie Noord-Brabant. De gemeente haakt aan. Op gemeenteniveau wordt transitie van het landelijk gebied bevorderd door bestemmingsplanwijzigingen mogelijk te maken voor voormalige agrarische locaties. In 2022 is bijv. gewerkt aan een veegplan voor het buitengebied; dit wordt in maart 2023 ter besluitvorming voorgelegd aan de raad.</p>
8.2 Grondexploitatie (muv bedrijventerreinen)			
Ambitie:			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A	Voorzien in voldoende mogelijkheden voor woningbouw in alle kernen	A.1	<p>In De Hasselt Lage Mierde en De Leeuwerik Hooge Mierde kunnen nog enkele kavels worden uitgegeven. Naar verwachting worden deze exploitaties in 2024 afgesloten. Kerkekkers in Hulsel is uitgegeven en zal in 2022 ook administratief worden afgesloten. In Hulsel is voorzien in nieuwe bouwmogelijkheden in de grondexploitatie 't Kantje, dat naar verwachting doorloopt tot in 2028. Het plan Molen Akkers in Reusel verkeert in de afrondende fase. Afsluiting is voorzien in 2023. Nieuwe mogelijkheden zijn gecreëerd in de woningbouwlocaties aan de Molenberg / Rijperspad / Rijpershoek en aan de Reeneik / Randweg. Als uitvloeisel van de op 20 april 2021 vastgestelde Nota Grondbeleid is een budget beschikbaar voor anticiperende grondaankopen.</p>
		A.1	<p><i>Het plan Molen Akkers is gereed; de exploitatie kan in 2023 administratief afgerond worden. Het plan Rijpershoek / Rijperspad is gereed, plan Molenberg is in aanbouw. In het plan De Hasselt is nog een kavel beschikbaar. In het plan De Leeuwerik is de laatste fase in aanbouw. In het plan 't Kantje is fase 1 in aanbouw, uitgifte van fase 2 start in 2023. In 2022 zijn daarnaast 12 tiny houses gerealiseerd. Ook zijn in 2022 verschillende woningen opgeleverd (particuliere initiatieven), onder andere appartementen aan de Molenstraat en woningen aan De Vlassert.</i></p>
B	Voldoende sociale woningbouw realiseren	B.1	<p>Zoals vastgelegd in de Kempische Visie op Wonen 2019-2023 en in de Nota impuls sociale woningbouw en de beleidsregels beoordeling woningbouwinitiatieven willen we bij woningbouwinitiatieven 40% sociale woningbouw realiseren. Indien een bouwplan daarin niet kan voorzien, moet een afdracht plaatsvinden aan het Vereveningsfonds Sociale Woningbouw. Met gelden uit dat fonds kan dan elders in de gemeente het tekort aan sociale woningbouw gecompenseerd worden.</p>
		B.1	<p><i>Uitgangspunt bij elke nieuwe ontwikkeling is 40% sociale woningbouw, indien dit niet mogelijk is, kan het college hiervan afwijken en moet initiatiefnemer een afdracht doen aan het Vereveningsfonds sociale woningbouw. In 2022 is op basis van deze regeling</i></p>

			€ 6.600 ontvangen en in het Vereveningsfonds sociale woningbouw gestort.
8.3 Wonen en bouwen			
Ambitie: Elke doelgroep een gepaste woning			
	Maatschappelijk resultaat		Inspanning 2022 / Wat hebben we in 2022 gedaan?
A.	Geactualiseerde Kempische visie op Wonen.	A.1	In 2022 starten de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden met de actualisatie van de Kempische visie op Wonen. Hierdoor beschikken we weer over een actueel woonbeleid, hetgeen ook de (wettelijke) basis vormt zodat corporaties en ontwikkelaars weten hoe zij kunnen bijdragen aan de volkshuisvestelijke opgaven in onze gemeente(n).
		A.1	<i>In 2022 zijn de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden nog niet gestart met de actualisatie van de Kempische visie op Wonen. De actualisatie is nu voorzien in 2023. Hiermee kunnen we meer verdieping aanbrengen op het thema wonen in de Ontwikkelstrategie De Kempen, de regionale Ontwikkelstrategie en de woondeal, waar in 2022 aan is gewerkt en wat om een nadere uitwerking vraagt.</i>
B.	Kempische woonzorgvisie.	B.1	In 2022 starten de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden met het opstellen van een Kempische woonzorgvisie. Om tot een goede sturing op zowel wonen en zorg als huisvesting voor zorginitiatieven te kunnen komen is een integrale visie op wonen en zorg essentieel. Deze woonzorgvisie moet inzicht geven in de woonzorgopgave in onze gemeente(n) zodat er een richting gevend opgavekader ontstaat voor de corporaties, gemeenten en zorgpartijen. Dat is de basis van waaruit de partijen in gezamenlijk overleg verantwoorde meerjarige investeringen in de zorg of (zorg)vastgoed kunnen plegen.
		B.1	<i>In 2022 zijn de Kempengemeenten Bergeijk, Bladel, Eersel en Reusel-De Mierden gestart met het opstellen van een Kempische woonzorgvisie. Middels informatiebijeenkomsten en werksessies hebben partijen zoals zorgaanbieders, woningcorporaties, welzijnsorganisaties en informele partijen input kunnen leveren. Op 24 november is het eindrapport "Woonzorgvisie Kempengemeenten – een lange termijnvisie op wonen, welzijn en zorg" opgeleverd. In 2023 is de visie vastgesteld.</i>
C.	Voorzien in de woningbehoefte.	C.1	De gemeente staat voor een woningbouwopgave, van 560 woningen voor de 10-jaarsperiode 2021-2031 en 845 woningen voor de 20-jaarsperiode 2021-2040. Naast inbreidingslocaties binnen de kernen gaan we ook op zoek naar (nieuwe) geschikte uitbreidingslocaties (voor grotere woningbouwprojecten) om aan de woningbehoefte te kunnen voldoen.
		C.1	<i>In 2022 hebben we een bureau opdracht gegeven om gebiedsanalyses te maken met daarin een verkenning van woningbouwlocaties aan de rand van de kernen Reusel, Hooge Mierde, Lage Mierde en Hulsel. Uit de analyses van de dorpsranden zijn verschillende locaties naar voren gekomen die een grote potentie hebben voor woningbouwontwikkeling. Het college stelt in 2023 deze analyses vast, alvorens overgegaan kan worden tot grondverwerving.</i>

Majeure thema's

Woningbouwopgave

In 2022 hebben wij voldaan aan onze woningbouwopgaven. Voor de toekomst ligt er echter wel een uitdaging.

Windpark Agro-Wind

De beroepen tegen de omgevingsvergunning zijn nog niet behandeld op een zitting bij de Raad van State. Momenteel is er nog geen zicht op een zittingsdatum.

Wat mag het kosten?

Overzicht per product:

Totaal per product (bedragen x € 1.000)	Rekening 2021 Saldo	Begroting 2022 (incl. begrotingswijzigingen)			Rekening 2022			Begroot vs werkelijk Saldo
		Uitgaven	Inkomsten	Saldo	Uitgaven	Inkomsten	Saldo	
8.1 Ruimtelijke ordening	-1.200	-1.344	72	-1.272	-1.231	135	-1.096	176
8.2 Grondexploitatie	404	-2.437	2.353	-84	-2.145	3.533	1.388	1.472
8.3 Wonen en bouwen	62	-598	507	-90	-561	894	333	424
Totaal	-734	-4.379	2.932	-1.446	-3.938	4.563	625	2.071

Programma 8 heeft ten opzichte van de begroting een positief resultaat van € 2.071.000. Hieronder volgt een korte toelichting per product op de verschillen in kolom "begroot versus werkelijk" van bovenstaande tabel.

8.1 Ruimtelijke ordening (€ 176.000 voordeel)

Bestemmingsplannen

Het voordelige saldo op de post bestemmingsplannen bedraagt € 128.000. Aan advieskosten is € 14.000 minder uitgegeven. Verder is € 48.000 minder aan leges voor (wijziging van) bestemmingsplannen en principeverzoeken ontvangen. Daarentegen is voor € 75.000 minder opdrachten uitgezet bij externe partijen. Dat betreft de budgetten voor het omzetten van bestemmingsplannen naar omgevingsplannen (€ 25.000) en de gebiedsvisie Wellenseind (€ 50.000), waarvan wordt voorgesteld om deze twee budgetten over te hevelen naar 2023. Een bijdrage van € 100.000 is ontvangen in verband met de warme sanering van varkenshouderijen. Een belangrijk deel van de werkzaamheden daarvoor moet nog plaatsvinden, zodat via het voorstel tot resultaatbestemming zal worden voorgesteld dit bedrag beschikbaar te houden voor 2023.

Omgevingswet

Er is voor € 35.000 meer personeel ingehuurd, maar daar staat tegenover dat € 50.000 minder is besteed aan uitbesteding aan externe bureaus. In totaliteit is het voordeel op deze post € 18.000. Diverse werkzaamheden voor de implementatie van de omgevingswet zijn vertraagd of uitgesteld en worden in 2023 verder opgepakt.

Omgevingsvisie naar juridische kaders

Er is voor € 69.000 minder werk uitbesteed aan externe bureaus.

Windmolenpark Reusel-Zuid

In verband met lopende procedures is € 13.000 uitgegeven aan juridische advisering.

Juridische advisering Ruimtelijke Ontwikkeling (RO)

De juridische kosten van enkele langlopende dossiers worden op dit budget geboekt (€ 28.000). Het betreft onder meer de planschadeclaims vanwege het bestemmingsplan Buitengebied, herziening fase 1A, waarbij de bebouwing voor intensieve veehouderij is begrensd tot de bestaande bebouwing. Vanwege de complexiteit van de zaken is onze huisadvocaat ingeschakeld.

8.2 Grondexploitatie (€ 1.472.000 voordeel)

Het voordeel is als volgt te specificeren:

• Winstneming grondexploitatie Kerkekkers Hulsel	€ 25.000
• Winstneming grondexploitatie Molen Akkers reusel	€ 1.364.000
• Winstneming grondexploitatie De Hasselt-II Lage Mierde	€ 101.000
• Winstneming grondexploitatie 't Kantje Hulsel	€ 49.000
• Vermindering verliesvoorziening De Leeuwerik Hooge Mierde	€ 14.000
• Ophoging verliesvoorziening Hart van Reusel	-/- € 151.000
• Niet onderhanden werk (inkomsten erfpacht)	€ 35.000
• Voordelige saldi anterieure overeenkomsten	€ 35.000
TOTAAL	€ 1.472.000

8.3 Wonen en bouwen (€ 424.000 voordeel)

Overige aangelegenheden volkshuisvesting (€ 76.000 voordeel)

Er is in het kader van uitbreidingslocaties woningbouw een start gemaakt met de analyse van de dorpsranden, deze is echter nog niet helemaal afgerond in 2022. Voorgesteld wordt om daarom € 70.000 over te hevelen naar 2023.

Bouw- woning- en welstandszorg

De overschrijding is € 37.000. Dit wordt verklaard door een hogere bijdrage aan de GRSK (€ 58.000), deels (voor € 20.000) als gevolg van een afrekening over 2021. De kosten van advisering door derden en overige kosten zijn € 20.000 lager dan was geraamd.

Baten omgevingsvergunningen

In 2022 hebben we ruim € 385.000 meer aan leges omgevingsvergunningen ontvangen dan begroot. Dit komt door enkele grote woningbouwprojecten, zoals de woningbouwprojecten nabij de Randweg-oost, locatie Lindenhof in Lage Mierde, bedrijfsgebouwen op kleine Hoeven en enkele agrarisch projecten.

Toelichting lopende kredieten:

Nr.	Jaar krediet	Omschrijving investering	Beschikbaar gesteld	Lasten t/m 31-12-2022	Baten t/m 31-12-2022	Restant bedrag	Afsluiten krediet?
1	2022	Boerderij van de Toekomst	0	165.543	268.000	102.457	Nee
2	2013	Beekherstel Reuseldal	20.000	2.509	0	17.491	Nee
3	2012	Ontwikkeling Rouwenbogtloop	25.000	13.650	0	11.351	Nee
4	2016	Implementatie nieuwe omgevingswet	19.095	15.410	0	3.685	Nee
5	2022	Renovatie beheerderswoning Sportpark	49.500	14.250	0	35.250	Nee
6	2021	Anticiperende grondverwervingen	1.000.000	0	0	1.000.000	Nee

1. Boerderij van de Toekomst

Het krediet is onder andere gebruikt voor het betalen van onderzoek en schrijven van een visie voor de toekomst van de landbouw voor het project Boerderij van de Toekomst. Ook zijn er kosten gemaakt voor de ontwerpessies, dat heeft geleid tot de eerder genoemde visie. De kosten van dit project worden gedekt uit een provinciale subsidie. Het hier weergegeven saldo is het restant van de subsidie.

2. Beekherstel Reuseldal

Het waterschap heeft de werkzaamheden in 2022 afgerond. Het krediet wordt in 2023 gebruikt voor de verdere inrichting van de dalen en recreatieve voorzieningen. Daarnaast kan het ingezet worden voor faunavoorzieningen en het opstarten van het proces om tot een duurzaam gebruik en inrichting van de gronden te komen.

3. Ontwikkeling Rouwenbogtloop

Dit krediet continueren in verband met de ontwikkelingen van het Patrijzenpoortproject waar jaarlijks voorzieningen en gronden beheerd worden door de Weidevogelvereniging.

4. Implementatie nieuwe omgevingswet

Het krediet wordt ingezet om de gemeenteraad en de ambtelijke organisatie voor te bereiden op de invoering van de Omgevingswet. Er zijn werkateliers georganiseerd voor de raad en er wordt een intern opleidingstraject doorlopen voor ambtenaren. Dit opleidingstraject is, mede door het uitstel van de invoering van deze wet, nog niet afgerond. Daarom moet het resterende krediet voor 2023 beschikbaar blijven.

5. Renovatie beheerderswoning Sportpark

De asbestverwijdering en dakrenovatie van de woning is in 2022 uitgevoerd. In 2023 zal de asbestverwijdering en dakrenovatie van de garage plaats vinden. Hiervoor moet het krediet in 2023 nog beschikbaar blijven.

6. Anticiperende grondverwervingen

Bij de vaststelling van de nota grondbeleid Reusel-De Mierden in april 2021 is door de gemeenteraad een krediet van € 1.000.000 beschikbaar gesteld voor het verrichten van anticiperende grondverwervingen door het college. Bij anticiperende verwervingen gaat het om locaties van gebiedsontwikkeling binnen het bestaande stedelijk gebied, bijvoorbeeld uitbreiding, transformatie of herstructurering. Het kan ook gaan om locaties die de gemeenteraad in de Omgevingsvisie als belangrijke (ontwikkel)locaties heeft aangemerkt of om locaties die in de verordening ruimte zijn aangemerkt als stedelijk afweegbaar gebied. In de nota grondbeleid staat te lezen dat de hoogte van dit krediet jaarlijks bij de begroting wordt vastgesteld. De besteding van dit krediet is afhankelijk van de mogelijke grondaankopen. Het is dus de bedoeling dat dit krediet niet wordt afgesloten maar jaarlijks beschikbaar blijft.

In 2021 is gestart met onderhandelingen voor de aankoop van gronden (locaties van gebiedsontwikkelingen binnen het stedelijk gebied). Deze onderhandelingen waren in 2021 en 2022 nog niet afgerond en hebben in 2022 nog niet tot een concreet resultaat geleid en dus ook niet tot uitgaven.

An aerial photograph of a residential neighborhood. In the center, a large brick building with a prominent rainbow-colored archway is visible. The surrounding area consists of numerous houses with various roof colors, green lawns, and trees. A road with a double yellow line runs horizontally across the middle of the image, passing in front of the rainbow building. The overall scene is a typical suburban or urban residential area.

4.
BALANS
MET TOELICHTING

4. Balans met toelichting

4.1. Balans

ACTIVA (bedragen in €)	Ultimo 2022	Ultimo 2021
Vaste activa		
<i>Immateriële vaste activa</i>		
• Onderzoek en ontwikkeling	0	0
• Bijdrage aan activa in eigendom van derden	705.813	731.081
<i>Totaal immateriële vaste activa</i>	705.813	731.081
<i>Materiële vaste activa</i>		
• Investerings met een economisch nut	14.002.560	13.474.350
• Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven	8.780.404	8.359.697
• Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut	13.082.065	11.890.824
<i>Totaal materiële vaste activa</i>	35.865.028	33.724.871
<i>Financiële vaste activa</i>		
• Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	11.685	11.685
• Overige langlopende leningen	284.649	289.077
• Overige uitzettingen met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar	0	0
<i>Totaal financiële vaste activa</i>	296.334	300.762
Totaal vaste activa	36.867.176	34.756.714
Vlottende activa		
<i>Voorraden</i>		
• Grond- en hulpstoffen:		
- overige grond- en hulpstoffen	0	0
• Onderhanden werk, waaronder bouwgronden in exploitatie:	18.547.695	22.305.939
- voorziening voorraad grond in exploitatie	-17.008.230	-15.876.282
<i>Totaal voorraden</i>	1.539.465	6.429.657
<i>Uitzettingen met een rentetypische looptijd ≤ 1 jaar</i>		
• Vorderingen op openbare lichamen	4.180.992	3.635.817
• Overige vorderingen	8.316.423	2.115.640
• Voorziening dubieuze debiteuren	-142.572	-120.420
<i>Totaal uitzettingen met rentetypische looptijd ≤ 1 jaar</i>	12.354.843	5.631.037
<i>Liquide middelen</i>		
• Kassaldi	1.719	4.125
• Banksaldi	0	0
<i>Totaal liquide middelen</i>	1.719	4.125
<i>Overlopende activa</i>		
• Overige nog te ontvangen bedragen en de vooruitbetaalde bedragen die ten laste van volgende begrotingsjaren komen	2.466.690	2.530.926
<i>Totaal overlopende activa</i>	2.466.690	2.530.926
Totaal vlottende activa	16.362.717	14.595.744
TOTAAL ACTIVA	53.229.892	49.352.458

PASSIVA (bedragen in €)	Ultimo 2022	Ultimo 2021
Vaste passiva		
<i>Eigen vermogen</i>		
• Reserves:		
- algemene reserve	8.554.545	9.261.972
- bestemmingsreserves	11.014.334	9.704.501
• Het gerealiseerde resultaat volgend uit het overzicht van baten en lasten	6.504.546	1.933.546
<i>Totaal eigen vermogen</i>	26.073.424	20.900.019
<i>Voorzieningen</i>	4.789.375	4.344.901
<i>Vaste schulden met een rentetypische looptijd ≥ 1 jaar</i>		
• Onderhandse leningen van:		
- binnenlandse banken en overige financiële instellingen	13.647.615	15.928.799
<i>Totaal vaste schulden</i>	13.647.615	15.928.799
Totaal vaste passiva	44.510.414	41.173.720
Vlottende passiva		
<i>Netto vlottende schulden met een rentetypische looptijd ≤ 1 jaar</i>		
• Banksaldi	236.002	59.451
• Kasgeldleningen < 1 jaar	0	0
• Crediteuren	3.043.763	3.148.943
• Overige schulden	394.887	330.094
<i>Totaal netto vlottende schulden</i>	3.674.652	3.538.487
<i>Overlopende passiva</i>		
• Nog te betalen bedragen	3.275.473	3.038.983
• Overige vooruitontvangen bedragen	1.769.353	1.601.268
<i>Totaal overlopende passiva</i>	5.044.826	4.640.251
Totaal vlottende passiva	8.719.479	8.178.738
TOTAAL PASSIVA	53.229.892	49.352.458

Totaalbedrag waartoe aan natuurlijke en rechtspersonen
borgstellingen of garantstellingen zijn verstrekt

29.950.000

29.159.000

Toelichting balans

Afschrijvingsbeleid

Op 7 juli 2020 is een herziene Nota reserves, voorzieningen en afschrijvingsbeleid vastgesteld door de raad. In november 2021 is het Beleidsplan openbaar groen 2022-2031 vastgesteld. Voor het groenareaal zijn hierin nieuwe afschrijvingstermijnen opgenomen. Deze termijnen worden gehanteerd voor toekomstige investeringen.

Uitgangspunten

- Voor zover niet anders vermeld, zijn de activa gewaardeerd tegen verkrijgings- of vervaardigingsprijs.
- Investerings van vóór 2017 worden verantwoord volgens de zogenaamde bruto methode: afschrijven op de volledige investering en indien subsidies of bijdragen derden ontvangen worden, tegelijkertijd negatief afschrijven over de subsidie, bijdrage e.d.. Ingaande heeft 2017 hierop een wijziging plaatsgevonden omdat op basis van de gewijzigde Bbv-voorschriften de bijdragen van derden in mindering moeten worden gebracht op de investering en er dus afgeschreven moet worden op basis van de netto-investering.
Voor investeringen waarbij het krediet vóór 2004 (= datum invoering Bbv) is gevoteerd en waarvoor dekking uit reserves is aangewezen, wordt nog wel direct afgeschreven (= netto methode).
- Nieuwe investeringen zijn gebaseerd op de afschrijvingstermijnen zoals opgenomen in de herziene nota 2020. Bestaande investeringen ondergaan geen wijziging qua afschrijving.
- Op vaste activa met een beperkte gebruiksduur wordt jaarlijks afgeschreven volgens een stelsel dat is afgestemd op de verwachte toekomstige gebruiksduur (artikel 64 lid 3 Bbv).
- Over het algemeen hebben gronden en terreinen geen beperkte gebruiksduur en wordt er dus niet op afgeschreven. Onder andere kunstgrasvelden kennen wel een beperkte gebruiksduur. Hierop wordt dan ook op afgeschreven.
- Lineaire afschrijving is het uitgangspunt.
- Investerings tot € 5.000 worden ineens afgeschreven.
- In de ramingen worden jaarlijkse kapitaallasten bepaald op basis van de begrote investeringsbedragen totdat de investering is afgerond, vanaf welk moment de werkelijke verkrijgings- of vervaardigingsprijs als basis voor de afschrijving dient. De werkelijke afschrijving vindt plaats op basis van werkelijk uitgegeven bedragen op maandelijks basis.
- Van activa welke als gevolg van verkoop, sloop, diefstal, verlies en dergelijke niet of niet meer in bezit zijn van de gemeente, wordt de restant boekwaarde in het desbetreffende jaar afgeboekt ten laste van de exploitatie. Eventuele opbrengsten uit verkoop, verzekeringsgelden of anderszins worden in datzelfde jaar ten gunste van de exploitatie gebracht.

Waardering van passiva en activa alsmede de bepaling van het resultaat vinden in principe plaats op basis van historische kosten. Activa en passiva zijn opgenomen tegen nominale waarde. Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben, onverschillig of zij tot inkomsten of uitgaven in dat jaar hebben geleid. Baten en lasten worden daarbij verantwoord tot hun brutobedrag. De waarderingsgrondslagen per balansonderdeel worden in het vervolg van deze jaarrekening toegelicht.

Vermeerderingen en verminderingen op balansposten betreffen de lasten en baten in het boekjaar en komen derhalve vaak niet overeen met de totale besteding van kredieten of budgetten.

Eigen bijdragen CAK

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK (Centraal Administratie Kantoor). De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Gebeurtenissen na balansdatum

Er hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan welke verwerkt zouden moeten worden in de staat van baten of lasten en/of de balans.

4.1.1. Activa

Immateriële vaste activa

Het verloop van deze post is als volgt:

Immateriële vaste activa	Balans	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijvingen	Balans
Bedragen in €	31-12-2021				31-12-2022
Onderzoek en ontwikkeling	0	4.040	0	4.040	0
Bijdrage aan activa in eigendom van derden	731.081	165.543	165.542	25.269	705.813
TOTAAL	731.081	169.583	165.542	29.309	705.813

Onderzoek en ontwikkeling

Per saldo is in 2022 een bedrag van € 4.040 uitgegeven aan onderzoek en ontwikkeling. Dit betreft de herziening van de wegenlegger. Onderzoek en ontwikkeling wordt in één keer afgeschreven. Vandaar dat de waarde op de balansdatum nul is.

Bijdrage aan activa in eigendom van derden

Voor de Boerderij van de Toekomst is € 268.000 aan subsidie ontvangen van de provincie. Daarvan is € 165.543 besteed en het resterende bedrag is als vooruit ontvangen bedrag verantwoord.

Materiële vaste activa

Het verloop van deze post is als volgt:

Materiële vaste activa	Balans	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijvingen	Balans
Bedragen in €	31-12-2021				31-12-2022
<i>Investerings met economisch nut:</i>					
Strategische gronden	1.262.246	615.833	0	0	1.878.079
Gronden en terreinen in erfpacht	277.425	0	0	0	277.425
Gronden en terreinen overig	1.326.926	195.843	285.384	20.529	1.216.856
Bedrijfsgebouwen	9.968.962	256.438	0	476.146	9.749.254
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	175.543	62.380	0	10.179	227.744
Vervoermiddelen	40.160	256.561	0	17.805	278.916
Machines, apparaten en installaties	296.179	0	0	55.240	240.939
Overige materiële vaste activa	126.909	5.504	0	13.079	119.334
Woonruimten	0	14.250	0	238	14.013
<i>Subtotaal</i>	<i>13.474.350</i>	<i>1.406.809</i>	<i>285.384</i>	<i>593.215</i>	<i>14.002.560</i>
<i>Investerings met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven:</i>					
Riolering	8.359.697	695.978	9.980	265.290	8.780.404
<i>Investerings in de openbare ruimte met maatschappelijk nut:</i>					
Gronden en terreinen	43.872	16.786	0	888	59.770
Grond-, weg- en waterbouwkundige werken	11.810.127	1.822.760	221.755	453.293	12.957.839
Machines, apparaten en installaties	36.825	31.624	0	3.993	64.455
<i>Subtotaal</i>	<i>11.890.824</i>	<i>1.871.169</i>	<i>221.755</i>	<i>458.174</i>	<i>13.082.065</i>
TOTAAL	33.724.871	3.973.956	517.119	1.316.680	35.865.028

Algemeen

De materiële vaste activa worden onderverdeeld in investeringen met economisch nut en maatschappelijk nut, waarbij investeringen met economisch nut in principe verhandelbaar zijn en investeringen met maatschappelijk nut niet.

Investerings met economisch nut

Strategische gronden

Conform het Bbv moeten gronden die niet in exploitatie zijn genomen als materieel vast actief worden verantwoord. Voorheen stonden deze bij voorraden grond. De gronden voor Kleine Hoeven fase 2 (€ 1.878.079) en de anticiperende grondverwervingen (€ 0) zijn hierin opgenomen.

Gronden en terreinen in erfpacht

Als bouwrijpe grond in erfpacht wordt uitgegeven, moet deze als materieel vast actief worden verantwoord tegen de marktwaarde (Bbv artikel 35 lid 2 en artikel 38 lid b). In 2019 is een kavel uit Kleine Hoeven middels erfpacht uitgegeven.

Gronden en terreinen overig

In 2021 is gestart met de aanleg van kunststofatletiekbaan voor AVR '69 en in 2022 met de aanleg van 2^e kunstgrasveld voor Rosolo. De vermeerderingen en verminderingen hebben hier betrekking op.

Bedrijfsgebouwen

De uitgaven op deze post zijn gemaakt voor de realisatie van de nieuwe Kei.

Grond- weg- en waterbouwkundige werken

De investeringen in grond- weg- en waterbouwkundige werken zijn in totaal € 62.380. Deze bestaan uit de voorbereidingskosten voor het grondstoffencentrum

Vervoermiddelen

Voor vervanging van het materieel van de buitendienst is in 2022 in totaliteit € 256.561 geïnvesteerd.

Investeringen met economisch nut waarvoor ter bestrijding van de kosten een heffing kan worden geheven

Riolering

Met name voor vervanging van riolering is in 2022 in totaliteit € 695.978 geïnvesteerd.

Investeringen met maatschappelijk nut

Grond-, weg- en waterbouwkundige werken

De investeringen in grond-, weg- en waterbouwkundige werken bedragen € 1.822.760. Deze bestaan met name uit de volgende investeringen:

- Postelsedijk reconstructie € 24.786
- Vervanging openbare verlichting door Led (masten) € 63.106
- Vervanging openb. verlichting door Led (armaturen) € 70.100
- Reconstructie Turnhoutseweg/N284 € 76.499
- GVVP deel 2018 en 2019 € 203.843
- GVVP deel 2019 en 2020 € 179.989
- GVVP 2022 € 311.905
- Rehabilitatiekrediet wegen 2021 € 496.669
- Rehabilitatiekrediet wegen 2022 € 182.713
- Nieuwe aansluiting N284 Kleine Hoeven Hallenstraat € 205.650

Financiële vaste activa

Het verloop van de post is als volgt:

Financiële vaste activa	Balans	Vermeerdering	Vermindering	Afschrijvingen	Balans
Bedragen in €	31-12-2021				31-12-2022
Kapitaalverstrekingen aan deelnemingen	11.685	0	0	0	11.685
Overige langlopende leningen	289.077	0	4.428	0	284.649
Overige uitzettingen met een looptijd ≥ 1 jaar	0	0	0	0	0
TOTAAL	300.762	0	4.428	0	296.334

Overige langlopende leningen

Er is in 2022 voor € 4.428 afgelost aan hypotheekleningen. Eind 2022 bedroeg de restant schuld van de personeelshypotheekleningen nog maar € 31.322. Dit was tot eind 1996 onderdeel van de secundaire arbeidsvoorwaarden. Nieuwe leningen worden niet meer verstrekt.

Naast de hypotheekleningen zijn er onder deze post ook een tweetal leningen opgenomen aan plaatselijke verenigingen van in totaal € 253.327. Met de betreffende organisaties zijn destijds specifieke afspraken gemaakt wanneer zij deze moeten terugbetalen.

Viottende activa

Voorraden

Het verloop van de post is als volgt:

Viottende activa	Balans	Vermeerdering	Vermindering	Winst of verlies	Balans
Bedragen in €	31-12-2021				31-12-2022
Voorraden grond	22.305.939	1.735.068	7.957.194	2.463.881	18.547.695
Voorziening voorraden grond	-15.876.282			-1.131.948	-17.008.230
Totaal	6.429.657	1.735.068	7.957.194	1.331.933	1.539.465

Algemeen

In de paragraaf 'Grondbeleid' en in de voor uw raad ter inzage liggende rapportages wordt onder andere per grondexploitatie een inschatting gemaakt van de nog te maken kosten en de te verwachte opbrengsten. In de paragraaf 2.7 Grondbeleid vindt u de verdere toelichting op de voorraden gronden en de voorziening voorraden grond.

Voorraden grond

De voorraden grond zijn afgenomen met per saldo € 3.758.244 tot een bedrag van € 18.547.695.

Grondvoorraden met een negatieve waarde betreffen de grondexploitaties die op de balansdatum op "winst" staan (meer baten dan lasten), maar welke winst op basis van de regels nog niet tussentijds genomen mag worden.

Voorraden grond	Balans	Vermeerdering	Vermindering	Winst	Balans
Bedragen in €	31-12-2021				31-12-2022
Kerkekkers (Hulsel)	-35.053	9.859	130	25.324	0
Kleine Hoeven (Reusel)	20.586.811	839.376	5.340.068	0	16.086.119
Molen Akkers (Reusel)	-1.265.004	44.518	308.826	1.364.280	-165.032
De Leeuwerik (Hooge Mierde)	1.166.647	76.069	527.956	0	714.760
De Hasselt II (Lage Mierde)	-258.654	237.700	131.365	100.656	-51.663
Hart van Reusel	1.950.187	316.357	0	0	2.266.544
t Kantje (Hulsel)	161.006	211.189	723.850	48.621	-303.034
Totaal	22.305.939	1.735.068	7.032.194	1.538.881	18.547.695

Voorziening voorraden grond

Als het toekomstige resultaat van een grondexploitatie verliesgevend is (positieve waarde), moet hiervoor een verliesvoorziening worden gevormd. Elk jaar wordt de winstgevendheid opnieuw berekend. Waar nodig wordt de voorziening verhoogd of verlaagd. De totale voorziening bedraagt eind 2022 € 17.008.230. De toename van de voorziening bedraagt per saldo € 1.131.948. Gespecificeerd naar de verschillende exploitaties:

Voorziening voorraden grond	Balans	Vermeerdering	Vermindering	Verlies	Balans
Bedragen in €	31-12-2021				31-12-2022
Kleine Hoeven (Reusel)	-12.747.021			-994.913	-13.741.934
De Leeuwerik (Hooge Mierde)	-653.665			14.456	-639.209
Hart van Reusel	-2.475.596			-151.491	-2.627.087
Totaal	-15.876.282	0	0	-1.131.948	-17.008.230

Vorderingen

Het verloop van de post is als volgt:

Vorderingen	Balans	Balans
Bedragen in €	31-12-2021	31-12-2022
Vorderingen op openbare lichamen	3.635.817	4.180.992
Debiteuren	1.504.486	1.721.933
Voorziening dubieuze debiteuren	-17.705	-17.705
Overige vorderingen incl. sociale zaken	610.664	6.593.722
Voorziening dubieuze debiteuren ISD	-102.715	-124.867
Kruisposten	490	767
Totaal	5.631.037	12.354.843

De vorderingen op openbare lichamen vormen een zeer beperkt risico. Anders is het met de overige debiteuren. Hierbij gaan wij er overigens van uit dat alle vorderingen ook daadwerkelijk geïnd gaan worden. Hier wordt samen met de deurwaarder vol op ingezet. Als na al deze inspanningen blijkt dat de vordering oninbaar is, wordt deze als negatieve baat (last) opgenomen op het product waar destijds de opbrengsten zijn verantwoord. De toename van de vorderingen openbare lichamen ten opzichte van 2021 komt met name door een stijging van de debiteuren openbare lichamen van de afdeling maatschappelijke dienstverlening van de GRSK met bijna € 504.000.

Op het moment van de controle van de jaarrekening staat er in totaal € 1.441.296 aan vorderingen langer open dan 90 dagen, wat € 1.108.296 hoger is dan in 2021.

De stijging wordt met name veroorzaakt door een nog te ontvangen bedrag van € 1.245.585 inzake Rijksuitkeringen. Dit bedrag wordt in maandelijkse termijnen uitgekeerd.

Ook moet nog een bedrag van € 150.000 worden ontvangen inzake het BTW compensatiefonds.

Voor de overige vorderingen geldt dat deze veelal zijn overgedragen aan onze deurwaarder of dat een betalingsregeling is getroffen.

De overige vorderingen incl. sociale zaken is € 5.983.058 hoger dan in 2021. Dit komt met name door de uitzettingen in 's Rijks schatkist, het saldo hiervan bedraagt eind 2022 € 6.044.159. In principe dienen alle overtollige middelen in de schatkist te worden aangehouden. Het bedrag bestaat met name uit de ontvangst van een voorschot op de SPUK-uitkering voor de opvang van ontheemde Oekraïners (€ 1.886.400), winstuitkering vanuit het KBP (€ 925.000) en diverse grondverkoop.

Uit oogpunt van voorzichtigheid is de **voorziening dubieuze debiteuren** gevormd voor een aantal vorderingen waarvan het onzeker was dat deze daadwerkelijk konden worden geïnd. In 2022 is de voorziening dubieuze debiteuren gelijk gebleven aan 2021. Er resteert nog een bedrag van € 17.705 in de voorziening eind 2022.

De **voorziening dubieuze debiteuren ISD** geeft de mogelijke oninbaarheid van te ontvangen bedragen van de debiteuren ISD voor onze gemeente weer. Dit betreft bijvoorbeeld verhaal van uitkeringslasten op derden of de aflossing van leenbijstand. Hiervoor ontvangen wij een opgave van KempenPlus. In 2022 is de voorziening verhoogd met € 22.152 tot een bedrag van € 124.867.

Liquide middelen

De specificatie van de post is als volgt:

Liquide middelen	Balans	Balans
Bedragen in €	31-12-2021	31-12-2022
Kas	4.125	1.719
Banksaldi	0	0
Totaal	4.125	1.719

Vanwege contante betalingen houdt Burgerzaken een kleine kaspositie aan. Op het moment dat deze oploopt, wordt afgestort bij de bank. Zowel in 2021 als in 2022 was het totaal van de banksaldi aan het eind van het jaar negatief (zie Kortlopende schulden). Vandaar dat hier € 0 is opgenomen.

Overlopende activa

Het verloop van de post is als volgt:

Overlopende activa	Balans	Balans
Bedragen in €	31-12-2021	31-12-2022
Nog te innen vorderingen	1.468.677	2.058.027
Vooruitbetaalde bedragen	1.062.102	400.242
Overige	146	8.421
Totaal	2.530.926	2.466.690

Onder nog te innen vorderingen worden posten opgenomen waarvan de prestatie in 2022 is geleverd, maar:

- de nota in 2023 is verstuurd (bijv. Afval- en rioolheffing 2e half jaar 2022 ad € 992.000
- de afrekening heeft plaatsgevonden in 2023 (programmakosten GRSK-MD ad € 372.895)
- waarvoor in 2022 nog geen nota gestuurd kon worden, omdat de exacte hoogte van het bedrag nog niet bekend was (bijv. poorttarieven milieustraat 2022 ad € 96.000 en toeristenbelasting 2022 ad € 145.000).

De omvang van de vooruitbetaalde bedragen wordt met name gevormd door:

- Gemeentelijke bijdrage VRBZO 1^e kwartaal 2023 € 218.382
- Gemeentelijke bijdrage GGD 1^e kwartaal 2023 € 127.430
- Contributie 2023 VNG € 23.432

De daling van deze post ten opzichte van 2021 wordt met name veroorzaakt door het later betalen van de diverse voorschotten aan De Samenwerking Kempengemeenten omdat de facturen daarvoor later zijn ontvangen (mede als gevolg van de wijzigingen in het kader van "opnieuw verbinden").

4.1.2. Passiva

Eigen vermogen

Het verloop van de algemene reserve is als volgt:

Eigen vermogen	Balans	Vermeerdering	Vermindering	Balans
Bedragen in €	31-12-2021			31-12-2022
Algemene reserve	9.261.972	1.933.546	2.640.973	8.554.545
Saldo van baten en lasten 2021	1.933.546	0	1.933.546	0
Saldo van baten en lasten 2022	0	6.504.546	0	6.504.546
Totaal algemene reserves	11.195.518	8.438.092	4.574.519	15.059.090

Saldo van baten en lasten 2021

Het rekeningresultaat van vorig jaar is conform besluit vaststelling jaarrekening als volgt bestemd:

- Toevoeging voor de overheveling van nog niet uitgevoerde zaken naar 2022 (€ 752.100), 2023 (€ 211.500) en 2024 (€ 58.000), totaal € 1.021.600.
- Toevoeging aan de algemene reserve (€ 911.946).

Daarmee is de vermeerdering van de algemene reserve ad € 1.933.546 verklaard. In de vermindering ad € 2.640.973 zijn de overhevelingen verwerkt. Het jaarrekeningresultaat 2021 is eerst volledig toegevoegd aan de algemene reserve en daarna worden de bij de resultaatbestemming overgehevelde bedragen weer uit de algemene reserve gehaald. Tevens zijn een aantal bestemmingsreserves gevormd voor de afschrijving van een aantal kapitaalgoederen.

Saldo van baten en lasten 2022

In 2022 is een positief jaarrekeningresultaat gerealiseerd van € 6,5 miljoen. Bij het "Overzicht van baten en lasten" wordt dit verder toegelicht.

Bestemmingsreserves

Het verloop van de bestemmingsreserves is als volgt:

Bestemmingsreserves	Balans	Vermeerdering	Vermindering	Balans
Bedragen in €	31-12-2021			31-12-2022
Afschrijving bibliotheek	0	581.665	31.259	550.406
Afschrijving brandweerkazerne	0	131.128	14.289	116.839
Afschrijving De Schakel	0	731.081	25.269	705.812
Afschrijving materieel buitendienst 2021	0	346.000	7.903	338.097
Afschrijving MTC's 2022	0	51.000	0	51.000
Afschrijving nieuwe Kei	0	1.866.000	0	1.866.000
Afschrijving overige activa	0	28.999	3.352	25.647
Afschrijving Turnhoutseweg/N284	1.214.891	0	29.584	1.185.306
Generieke bereikbaarheidsagenda	164.426	0	36.630	127.796
Investering kapitaalgoederen	3.339.659	0	2.237.230	1.102.429
Mobiliteitsbevordering en opvang langdurig verlof	138.752	25.126	41.853	122.025
Onderhoud wegen	380.586	0	0	380.586
Ontwikkeling buitengebied	276.488	0	100.000	176.488
Omslag (transformatie) in het sociaal domein	228.759	0	228.759	0
Overdracht deel provinciale weg N284	3.755.000	0	0	3.755.000
Planstudie en uitvoering N284 Reusel-Hapert	205.941	70.000	0	275.941
Vereveningsfonds sociale woningbouw	0	6.600	0	6.600
Exploitatie GVVP	0	371.230	142.869	228.361
Totaal bestemmingsreserves	9.704.501	4.208.829	2.898.996	11.014.334

Voor de jaarrekening 2022 worden uit dit overzicht de belangrijkste mutaties toegelicht.

Bij de vaststelling van de 2^e Berap 2022 (RA22.087) heeft de raad besloten om bestemmingsreserves te vormen voor de afschrijvingslasten van:

- De Schakel
- Bibliotheek
- Materieel buitendienst 2021
- Brandweerkazerne
- Overige activa (zijnde meubilair P&O De Kempen, aanpassing Kerkplein en elektriciteitsvoorziening markt).

De afschrijvingslasten over 2022 zijn ten laste van deze reserves gebracht.

Voor de aanschaf van MTC's is een bestemmingsreserve afschrijvingslasten gevormd met gebruikmaking van coronamiddelen die vanuit 2021 waren overgeheveld naar 2022.

Bij de vaststelling van de begroting 2022 is het krediet voor de nieuwe Kei beschikbaar gesteld, waarbij tevens is bepaald dat voor een deel van de afschrijvingslasten een bestemmingsreserve wordt gevormd.

Uit de bestemmingsreserve "investering kapitaalgoederen" zijn nieuwe bestemmingsreserves gevormd, onder meer ten behoeve van De Kei en materieel buitendienst.

De bestemmingsreserve onderhoud wegen zal worden besteed zodra wegwerkzaamheden binnen het plan Hart van Reusel plaats gaan vinden.

Conform de daarvoor bepaalde uitgangspunten in de Nota reserves, voorzieningen en afschrijvingsbeleid heeft het college van haar bevoegdheid gebruik gemaakt om € 100.000 te onttrekken aan de bestemmingsreserve Ontwikkeling buitengebied voor de inhuur van personeel.

De bestemmingsreserve "Omslag (transformatie) sociaal domein" is in 2022 deels gebruikt ten behoeve van activiteiten op basis van het daaraan ten grondslag liggende plan (vastgesteld bij de 2^e Berap 2020). De einddatum van deze bestemmingsreserve is bepaald op 31-12-2022, zodat het restant vrijvalt in het resultaat 2022 en de reserve per 31-12-2022 dus op € 0 komt.

Aan de bestemmingsreserve planstudie en uitvoering N284 Reusel-Hapert wordt gedurende 2019 t/m 2024 jaarlijks € 70.000 gedoteerd ten laste van de algemene reserve. De kosten voor de planstudie en ons aandeel in de maatregelen worden hieruit gedekt.

Het vereveningsfonds sociale woningbouw is nieuw en is ingesteld op basis van het raadsbesluit 20-045. Initiatiefnemers moeten bij woningbouwprojecten 40% sociale woningbouw realiseren. Als dat niet mogelijk is, moet er een afdracht aan het vereveningsfonds plaatsvinden, waarmee dan binnen andere projecten sociale woningbouw kan worden gerealiseerd. In 2022 heeft één initiatiefnemer een afdracht gedaan aan het fonds.

Voor de exploitatielasten die verband houden met de uitvoering van het GVVP heeft uw raad in het verleden een bestemmingsreserve gevormd. Ook in 2022 is die deels benut. Ook in 2023 en 2024 zullen nog onttrekkingen plaatsvinden.

Vreemd vermogen

Voorzieningen

Het verloop van de post is als volgt:

Voorzieningen	Balans	Vermeerdering	Vrijval	Vermindering	Balans
Bedragen in €	31-12-2021		voorziening		31-12-2022
Wachtgeld personeel en bestuurders	426.744	269.751	0	349.467	347.028
Appa-pensioenen	1.077.283	66.078	0	62.188	1.081.173
Wegen	1.026.915	412.912	0	149.645	1.290.182
Onderhoud gebouwen (regulier)	786.035	366.928	0	102.530	1.050.432
Onderhoud gebouwen (achterstallig)	380.353	0	0	5.792	374.561
Riolering	604.328	0	0	141.330	462.998
Afvalstoffenheffing	43.243	0	0	43.243	0
Onzekere verplichtingen en verliezen	0	183.000	0	0	183.000
Totaal voorzieningen	4.344.901	1.298.669	0	854.195	4.789.375

Voor de jaarrekening 2022 worden uit dit overzicht de belangrijkste mutaties toegelicht.

De **voorziening wachtgeld personeel en bestuurders** is ingesteld voor de wachtgeld (niet de pensioenen) voor voormalig personeel en bestuurders. De voorziening is op niveau gebracht op basis van de meest recente inzichten inzake lopende en toekomstige verplichtingen. Gelet op het persoonlijke karakter worden de vermeerderingen en verminderingen niet verder toegelicht.

De **voorziening Appa-pensioenen** is ingesteld voor toekomstige pensioenverplichtingen aan politieke ambtsdragers (wethouders) en hun nabestaanden. Gelet op het persoonlijke karakter worden de vermeerderingen en verminderingen niet verder toegelicht.

De **voorziening onderhoud gebouwen** en de **voorziening achterstallig onderhoud gebouwen** zijn beide gebaseerd op het in 2019 geactualiseerde beheerplan gebouwen. Conform Bbv is in 2019 een aparte voorziening gevormd voor het achterstallige onderhoud aan met name Sportzaal Den Houtert (€ 100.971), gemeentehuis (€ 368.500) en de VOV-halte in Reusel (€ 70.702). Het achterstallig onderhoud moet conform Bbv binnen 4 jaar na vaststelling van het beheerplan worden uitgevoerd.

De **voorziening riolering** heeft tot doel om sterke pieken of dalen in de tarieven voor rioolheffing te voorkomen. Voor- en nadelige saldi tussen lasten en baten voor rioolheffing worden ten gunste dan wel ten laste van deze voorziening gebracht.

Vanwege een nadelig saldo op riolering in 2022 is € 141.330 onttrokken aan de voorziening. In lijn met het onderliggende VGRP zorgt de voorziening ervoor dat tarieven rioolheffing in de toekomst sterk moeten stijgen als gevolg van een piek in noodzakelijke vervangingsinvesteringen. In de paragraaf 2.2 Lokale heffingen wordt dit verder toegelicht.

De **voorziening afvalstoffenheffing** is gevormd, omdat eventuele meevallers in de afvalstoffenheffing beschikbaar moeten blijven voor afval en dus niet vrij mogen vallen in de algemene middelen. Voor- en nadelige saldi tussen lasten en baten afvalverwijdering/afvalstoffenheffing worden ten gunste dan wel ten laste gebracht van deze voorziening. In de paragraaf 2.2 Lokale heffingen wordt dit verder toegelicht. In 2022 is een onttrekking gedaan uit deze voorziening waardoor het saldo op € 0 gekomen is.

De **voorziening onzekere verplichtingen en verliezen** is opgenomen vanwege een nog te betalen bedrag, dat voortvloeit uit een uitspraak van de hoogste bestuursrechter inzake de claim van Attero met betrekking tot te weinig aangeboden brandbaar restafval in de jaren 2015 t/m januari 2017. De Brabantse gewesten moeten de precieze verdeling van de kosten nog bepalen en daarna moet de doorverdeling naar de gemeenten nog bepaald worden. Daarvoor zijn verschillende methodieken denkbaar (verdeling op basis van inwonertallen, tonnages, combinatie daarvan). Omdat een verdelingsafspraken nog gemaakt moet worden, is op basis van de daarvoor geldende Bbv-richtlijnen een voorziening gevormd. Deze is gebaseerd op 50% van de berekening van tonnages (de overige 50% zijn bij wijze van voorschot al betaald). Deze berekening is voor Reusel-De Mierden te beschouwen als een soort “worst-case”-scenario omdat Reusel-De Mierden zich erg heeft ingespannen om de hoeveelheid restafval zoveel mogelijk terug te brengen. Daardoor hebben wij relatief weinig tonnen afval aangeboden.

Onderhandse leningen van binnenlandse banken en overige financiële instellingen

De specificatie van de post is als volgt:

Langlopende schulden	Balans	Balans
Bedragen in €	31-12-2021	31-12-2022
Stand per 1-1	14.991.348	15.928.799
Bij: Nieuwe geldlening	6.500.000	3.000.000
Af: Aflossing	-5.562.549	-5.281.185
Saldo per 31-12	15.928.799	13.647.615

Het feit of we geld moeten lenen hangt af van inkomende en uitgaande geldstromen. Onze belangrijkste bronnen van inkomsten zijn de algemene uitkering, de geheven belastingen en incidentele zaken als grondverkopen. Deze kennen echter een ander verloop dan onze reguliere uitgaven en investeringen. Lenen kunnen we op twee manieren, te weten: kasgeldlening en vaste geldleningen. Kasgeld is gemaximaliseerd op basis van de kasgeldlimiet (in 2022 € 2,9 miljoen). Daarboven moeten we gebruik maken van vaste geldleningen.

In 2022 is er één nieuwe langlopende lening afgesloten voor in totaal € 3,0 miljoen. Op de bestaande geldleningen is een bedrag van € 5,3 miljoen afgelost. Hierdoor is de omvang van leningenportefeuille afgenomen met € 2,3 miljoen naar € 13,6 miljoen.

Vlottende passiva

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden en liquide middelen kunnen als volgt worden verdeeld:

Kortlopende schulden	Balans	Balans
Bedragen in €	31-12-2021	31-12-2022
Banksaldi	59.451	236.002
Kasgeldleningen < 1 jaar	0	0
Crediteuren	3.148.943	3.043.763
Overige schulden	330.094	394.887
Subtotaal overige schulden	3.479.037	3.438.651
Totaal	3.538.487	3.674.652

De kortlopende schulden zijn in totaliteit met € 136.165 toegenomen. De belangrijkste posten worden toegelicht.

Eind 2022 bedroegen de **banksaldi** € 236.002, wat € 176.551 hoger is dan in 2021. Dit is een resultante van al onze ontvangsten en betalingen. Hier is geen specifieke verklaring voor gezocht.

De omvang van de **crediteuren** is ten opzichte van 2021 met € 105.180 afgenomen. Hier is geen specifieke verklaring voor gezocht.

Overlopende passiva

De specificatie van de post is als volgt:

Overlopende passiva	Balans	Balans
Bedragen in €	31-12-2021	31-12-2022
Nog te betalen	3.038.983	3.275.473
Overige vooruitontvangen bedragen	1.601.268	1.769.353
Totaal	4.640.251	5.044.826

Nog te betalen

Hier worden posten opgenomen waarvan de prestatie in 2022 heeft plaatsgevonden, maar waarvoor aan het eind van het jaar nog geen factuur was ontvangen. Hierdoor drukken deze lasten op het resultaat van 2022. Het totaal is ten opzichte van 2021 met € 236.490 toegenomen. Een belangrijk deel daarvan heeft betrekking op terugbetaling van subsidies die niet volledig besteed zijn op basis van de verantwoording in de Sisa-bijlage.

Overige vooruit ontvangen bedragen

Voor de realisatie van bijvoorbeeld investeringen (activa) of de realisatie van anterieure overeenkomsten ontvangt de gemeente soms vooraf een bijdrage van een derde. Als deze hoger is dan de uitgaven in dat jaar wordt het overschot opgenomen onder deze post.

In deze post is € 750.000 opgenomen, ontvangen als voorschot op het liquidatiesaldo van de Stichting Stibex, die formeel per 1 juli 2022 gestopt is.

Eerder dit jaar is Stichting Stibex ontbonden. De werkzaamheden van deze stichting worden ondergebracht in twee nieuwe stichtingen:

1. Stichting MCC De Kei Reusel
2. Stichting Sportparken RDM

Bovenstaande bedragen dienen (gedeeltelijk) overgemaakt te worden naar deze stichtingen omdat het opgebouwd vermogen is voor (groot) onderhoud en vervangingsinvesteringen aan De Kei en de sportparken. Hiervoor dient nog een besluit te worden opgesteld/goedgekeurd.

In 2021 was een nog te ontvangen bedrag voor de TOZO-regeling opgenomen ad € 462.929. Deze vervalt omdat de afrekening over 2021 inmiddels heeft plaatsgevonden.

Uitkeringen met specifiek bestedingsdoel	Balans	Vermeerdering	Vermindering	Balans
Bedragen in €	31-12-2021			31-12-2022
Subsidies sanering verkeersgeleiders fietspaden en fietsvoorziening busstation Reusel	125.427		122.291	3.136
Subsidie sanering verkeerslawaaï 108 woningen	40.483		581	39.903
Uitkering onderwijsachterstandenbeleid '19 t/m '21	149.690	120.911	210.146	60.455
Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstanding ondernemers (TOZO)	462.929	17.856		480.785
Subsidie pilot Wijk-GGD '22	39.895	28.007	50.568	17.334
Aanpak energie-armoede		176.206		176.206
Onderwijsroute 2022		11.268		11.268
Inburgering 2022		88.628	20.361	68.267
Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland		268.000	165.543	102.457
Totaal	818.424	710.876	569.489	959.810

Het verloop van bovenstaande uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel (onderdeel Overige vooruitontvangen bedragen) moet conform artikel 52a van het Bbv separaat worden weergegeven als deze nog niet is afgerond. Op de post Overige vooruitontvangen bedragen worden ook nog niet afgeronde anterieure overeenkomsten verantwoord. Deze vormen het verschil tussen de beide overzichten.

Aan natuurlijke en rechtspersonen verstrekte borgstellingen of garantstellingen

Door het aangaan van achtervangovereenkomsten werkt de gemeente mee aan de financierbaarheid van sociale huisvesting. In eerste instantie verleent de Stichting Waarborgfonds Sociale Woningbouw de garantie. Indien haar garantievermogen onder het garantieniveau daalt, dan wordt de garantie van zowel het Rijk als de gemeente, elk voor 50%, van toepassing.

In 2022 zijn er aanvullende WSW-garanties afgegeven ten behoeve van Wooninc. en Woningstichting De Zaligheden. Het totale gegarandeerde bedrag (schuldrestant) per 31 december 2022 bedraagt € 29.950.000. De gemeente heeft geen betalingen hoeven te doen in het kader van de gegarandeerde leningen.

Onderstaande tabel geeft inzicht in de waarborgen en de bedragen:

Leningnr. WSW	Leningnr. financieel	Geldnemer	Geldgever	Hoofdsom lening bij overname	Doel	% waar borg voor is verleend	Einddatum Lenig	Restant saldo begin jaar	Restant bedrag einde jaar
Wooninc.									
1	60416	40.115.173	Wooninc.		Achtervangovereenkomst WSW	0,8	27-10-2031	83.000	0
2	60359	10031291	Wooninc.	4.413.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	21-12-2061	36.000	36.000
3	60583	40.115.374	Wooninc.	6.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	19-1-2054	0	49.000
4	60682	40.114.969	Wooninc.	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	26-8-2031	0	82.000
5	60693	40.115.522	Wooninc.	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	1-4-2070	0	82.000
6	61404	2-31758	Wooninc.	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	0,8	28-4-2032	0	82.000
7	NRV1042		Wooninc.	14.992.000	Achtervangovereenkomst WSW (obligo)	0,8		122.000	123.000
Woningstichting De Zaligheden									
8	42149	10.026.664	Woningstichting De Zaligheden	10.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	100	1-10-2058	10.000.000	10.000.000
9	45256	40.108.493	Woningstichting De Zaligheden	4.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	100	1-8-2025	4.000.000	4.000.000
10	48710	40.112.762	Woningstichting De Zaligheden	6.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	100	2-6-2025	6.000.000	6.000.000
11	49489	40.113.880	Woningstichting De Zaligheden	7.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	100	3-6-2030	7.000.000	7.000.000
12	60571	1-13992B	Woningstichting De Zaligheden	4.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	17,6	1-8-2026	717.000	705.000
13	60575	1-25112B	Woningstichting De Zaligheden	13.000.000	Achtervangovereenkomst WSW	17,6	27-8-2046	687.000	675.000
14	60730	40.115.565	Woningstichting De Zaligheden	2.300.000	Achtervangovereenkomst WSW	17,6	1-9-2032	0	405.000
15	NRV1018	WOL.017	Woningstichting De Zaligheden	4.034.000	Achtervangovereenkomst WSW (obligo)	17,6		755.000	711.000
								29.400.000	29.950.000
				105.739.000					

4.2. Niet uit de balans blijvende verplichtingen

Contractnr:	Bedrijf/instelling	Inhoud	Ingangsdatum	Einddatum	Contractwaarde (ex btw) per jaar
CON.001354	Antea Nederland BV	Ingenieursdiensten	1-1-2022	1-1-2028	Raamovereenkomst
CON.000508	Canon Nederland N.V.	Raamovereenkomst print- en kopieerpapier	1-4-2021	1-10-2026	Raamovereenkomst
CON.000864	Delta Lloyd Schadeverzekering N.V.	CAR- en montageverzekering	1-1-2016	doorlopend	€ 2.447
CON.001370	Dimensio Verpakkingen	Raamovereenkomst PMD zakken en luierszakken	1-3-2023	1-3-2025	Raamovereenkomst
CON.001500	Dura Vermeer	Aannemingsovereenkomst onderhoud asfalterhardingen 2022-2023	2022	2023	€ 1.547.000 (voor 2 jaar)
CON.000240	G4S Group for Securicor G4S Secure Monitoring bv	Overeenkomst voor onbepaalde tijd voor alarmopvolging gemeentehuis	28-9-2007	doorlopend	Afhankelijk van meldingen
CON.001340	Gielen druk- print- en webmedia	Levering drukwerk	1-11-2021	1-11-2025	Afhankelijk van hoeveelheid
CON.001498	J. van Uythoven	Aannemingsovereenkomst elementonderhoud	2022	2023	€ 1.880.000 (voor 2 jaar)
CON.001489	JPH Consult	Sociaal Medische Advisering	1-4-2022	1-4-2026	Afhankelijk van afname
CON.001486	Lyreco Nederland BV	Bureaubehoeften	1-6-2021	1-2-2026	Afhankelijk van inkoop
CON.001353	MIKO Koffieservice	Huur koffieautomaten	20-1-2022	20-1-2027	Afhankelijk van onderhoud
CON.000145	Optisport Reusel	Beheer Sporthal Reusel	1-4-2013	31-3-2033	€ 88.000
CON.000912	Repcon B.V.	overeenkomst Veiligheidsinspectie speeltoestellen gemeente Reusel-De Mierden	1-6-2019	1-6-2024	€ 1.350
CON.001545	Research2Involve	Digitaal inwonerspanel	1-1-2023	31-12-2023	Afhankelijk van aantal onderzoeken
CON.001337	Roefs Schoonmaakbedrijf	Overeenkomst dagelijkse schoonmaakwerkzaamheden op het gemeentehuis, de bibliotheek en aansluitende ruimte, en de gemeentewerf.	1-7-2021	1-7-2029	€ 44.000
CON.001497	Schuitemaker BV	Onderhoud stroommaterieel	16-11-2020	16-11-2030	Afhankelijk van onderhoud
CON.000010	Smeba Brandbeveiliging	Jaarlijks onderhoud blusmiddelen gemeentelijk eigendom, inclusief blusapparaten brandweerauto's en rapportage hierover.	20-11-1997	doorlopend	€ 2.000
CON.000887	Stichting Derdengelden NODR	Behandeling aansprakelijk stellingen WA service	28-1-2019		Afhankelijk van aantal schadeclaims
CON.001355	Sweco Nederland BV	Ingenieursdiensten	1-1-2022	1-1-2028	Raamovereenkomst
CON.001231	Thyssenkrupp Liften B.V.	Onderhoud liftinstallatie gemeentehuis	11-4-2019	11-4-2024	€ 1.750
CON.001367	Veeg- en rioolbedrijf Adriaans	Reinigen kolken	1-1-2023	31-12-2025	€ 66.000
CON.000664	Yacht NL B.V.	Externe inhuur medewerkers	9-8-2021	9-8-2027	Raamovereenkomst
CON.000099	Zon Exploitatie Nederland	Opwekken duurzame energie.	1-12-2012	30-11-2026	Afhankelijk van afname

5.
OVERZICHT VAN
BATEN EN LASTEN

5. Overzicht van baten en lasten

	Rekening 2021	Begroting 2022	Begroting 2022	Rekening 2022	Resultaat t.o.v. begr.	V=voordelig N=nadelig
	(Voor wijziging)		(Na wijziging)			
PROGRAMMA						
0 Bestuur en ondersteuning						
Lasten	-6.227	-7.185	-6.838	-6.942	-105	N
Baten	25.081	24.968	26.760	28.093	1.334	V
Saldo	18.854	17.783	19.922	21.151	1.229	V
1 Veiligheid						
Lasten	-1.369	-1.174	-1.243	-1.243	0	V
Baten	147	55	55	-72	-126	N
Saldo	-1.222	-1.119	-1.188	-1.314	-126	N
2 Verkeer en vervoer						
Lasten	-2.059	-2.165	-2.255	-1.894	362	V
Baten	317	36	36	192	157	V
Saldo	-1.742	-2.129	-2.220	-1.701	519	V
3 Economie						
Lasten	-3.128	-2.690	-2.892	-6.686	-3.794	N
Baten	3.098	2.817	3.744	6.650	2.906	V
Saldo	-30	127	852	-36	-887	N
4 Onderwijs						
Lasten	-805	-887	-887	-1.166	-279	N
Baten	90	119	119	381	262	V
Saldo	-715	-768	-768	-785	-17	N
5 Sport, cultuur en recreatie						
Lasten	-2.545	-2.380	-2.558	-2.354	204	V
Baten	571	302	315	518	203	V
Saldo	-1.973	-2.078	-2.243	-1.836	407	V
6 Sociaal domein						
Lasten	-15.073	-12.218	-13.741	-14.143	-401	N
Baten	4.166	1.775	2.234	4.184	1.950	V
Saldo	-10.907	-10.443	-11.507	-9.958	1.549	V
7 Volksgezondheid en milieu						
Lasten	-3.763	-2.969	-3.710	-3.638	72	V
Baten	2.759	2.396	2.443	2.665	221	V
Saldo	-1.004	-573	-1.266	-973	293	V
8 VHROSV						
Lasten	-4.456	-3.903	-4.379	-3.938	441	V
Baten	3.722	2.932	2.932	4.563	1.630	V
Saldo	-734	-971	-1.446	625	2.071	V
Bedrag van de heffing voor de vpb	0	0	-1	0	1	V
Totaal Lasten	-39.425	-35.571	-38.503	-42.003	-3.499	N
Totaal Baten	39.952	35.400	38.638	47.176	8.537	V
Saldo van baten en lasten	527	-171	135	5.173	5.038	V
Storting / onttrekking RESERVES	1.406	442	1.380	1.331	-48	N
RESULTAAT	1.934	271	1.515	6.504	4.989	V

Verschillenanalyse

1. Resultaat

Het jaarrekeningresultaat 2022 bedraagt € 6.504 mln., wat € 5 mln. hoger is dan verwacht. Dit wordt met name veroorzaakt door hogere baten dan verwacht. Bij de 2^e bestuursrapportage 2022 werd nog uitgegaan van een saldo van baten en lasten van € 0,135 mln. Deze cijfers sluiten aan bij het Overzicht van baten en lasten.

PROGRAMMA	Rekening	Begroting	Begroting	Rekening	Resultaat	V=voordelig
	2021	2022	2022	2022	t.o.v. begr.	N=nadelig
			(Voor wijziging)	(Na wijziging)		
						<i>Bedragen x € 1.000</i>
Totaal Lasten	-39.425	-35.571	-38.503	-42.003	-3.499	N
Totaal Baten	39.952	35.400	38.638	47.176	8.537	V
Saldo van baten en lasten	527	-171	135	5.173	5.038	V
Storting / onttrekking RESERVES	1.406	442	1.380	1.331	-48	N
RESULTAAT	1.934	271	1.515	6.504	4.989	V

Het resultaat wordt volledig als incidenteel beschouwd c.q. als eenmalig structureel.

2. Saldo van baten en lasten

In eerste instantie wordt aangegeven op welke programma's het verschil tussen begroot en werkelijk op totaalniveau betrekking heeft. Vervolgens wordt ingezoomd op het programma zelf voor de verdere duiding van de verschillen. Gelet het groot aantal producten en de daaraan gekoppelde budgetten worden de verschillen op hoofdlijnen verklaard. Dat betekent dat een optelling van de verklaarde bedragen niet altijd aansluit bij het totale verschil. Dat komt dan door een samenstel van kleine afwijkingen, welke niet worden toegelicht.

Het saldo van baten en lasten (exclusief mutaties reserves) bedraagt € 5,038 mln. voordelig. De grote verschillen zitten op de volgende programma's:

• Programma 0 Bestuur en ondersteuning	€	1.229.000
• Programma 1 Veiligheid	€	- 126.000
• Programma 2 Verkeer en vervoer	€	519.000
• Programma 3 Economie	€	- 887.000
• Programma 4 Onderwijs	€	-17.000
• Programma 5 Sport, cultuur en recreatie	€	407.000
• Programma 6 Sociaal domein	€	1.549.000
• Programma 7 Volksgezondheid en milieu	€	293.000
• Programma 8 VHROSV	€	2.071.000
	€	<u>5.038.000</u>

Het voordelig resultaat op **programma 0** is een combinatie van hoger dan begrote inkomsten (€ 1.334.000) en hoger dan verwachte uitgaven (€ 105.000 nadeel).

Het product 0.1 Bestuur laat een nadeel van € 399.000 zien. De salariskosten zijn € 184.000 hoger dan geraamd. Dat heeft te maken met de fiscale gevolgen van de afkoop van een wachtgeldverplichting, waarvoor de voorziening middels de 2^e Berap 2022 is opgehoogd. Een bedrag van € 195.000 wordt veroorzaakt door ophoging van de voorzieningen voor Appa-verplichtingen (€ 66.000) en wachtgelden (€ 129.000) als gevolg van een actualisering van de verplichtingen. Met name de relatief hoge indexeringen werken hierin door.

Daarentegen kent het product 0.4 Overhead een voordeel van € 423.000. Dit product bestaat uit vele verschillende kostenplaatsen. Voor een uitgebreide toelichting wordt verwezen naar Programma 0 op pagina 45 en volgende.

Het grote voordelige verschil op het product 0.7 Algemene uitkering van € 1.160.000 komt door de decembercirculaire. De decembercirculaire van het gemeentefonds komt op een zodanig tijdstip dat de effecten daarvan niet meer in de ramingen kunnen worden verwerkt. Voor zover daarin gelden zijn verstrekt waar tegenover nog uitgaven komen te staan, worden deze voor dat doel beschikbaar gehouden.

Het product mutaties reserves vertoont een nadeel van € 48.000. Voor een nadere toelichting verwijzen wij naar de toelichting op de balans. In dit kader willen wij wel vermelden dat de werkelijke onttrekkingen van kapitaallasten aan daarvoor in het leven geroepen bestemmingsreserves altijd af kunnen wijken van de geraamde onttrekkingen. De werkelijke kapitaallasten wijken af als het investeringsvolume verschilt. Zo is in 2022 bijv. voor De Kei nog niet onttrokken uit de bestemmingsreserve.

Het nadelig resultaat op **programma 1** is volledig toe te schrijven aan de lager dan begrote inkomsten (€ 126.000). Er is een nog te ontvangen dwangsom geboekt van € 172.000. Dit geeft een nadelig effect aan de inkomstenkant. Tevens is een niet begrote inkomst ontvangen van het Rijk voor de naleving op controle coronatoegangsbewijzen (€ 50.000).

Op **programma 2** is het voordelige resultaat een combinatie van hoger dan begrote inkomsten (€ 157.000) en lager dan verwachte uitgaven (€ 362.000).

Op het product 2.1 Onderhoud wegen, straten en pleinen zijn de leges geboekt voor het glasvezelnetwerk (€ 122.000). Deze leges zijn niet begroot. Voorgesteld wordt om deze leges over te hevelen naar 2023 om daarmee de uitvoering in 2023 te kunnen oppakken. Tevens is in 2022 een niet begroot bedrag van € 24.000 ontvangen voor aanpassingen in de openbare ruimte voor het transport van windmolens ten behoeve van het windpark in Arendonk.

Vanwege de vertraging in het project N284 en de particuliere ontwikkeling van De Hoeven 26 is er nog steeds maar beperkte voorbereiding gedaan. De opstelling van het bestemmingsplan en uitvoeren van de benodigde onderzoeken voor het verbeteren van de bereikbaarheid Sleutel en Kleine Hoeven is geen onderdeel van de begroting 2023. Daarom wordt voorgesteld om € 90.000 over te hevelen naar 2023. Als gevolg van vacaturevoordelen is € 45.000 minder aan salariskosten uitgegeven. Aan klein onderhoud is in 2022 € 51.000 minder uitgegeven dat was begroot, terwijl ook voor € 46.000 minder aan diensten door derden is afgenomen. De kosten ad € 70.000 voor planstudie N284 worden op dit product geraamd maar worden uiteindelijk via de post "mutaties reserves" toegevoegd aan de betreffende bestemmingsreserve.

Het nadelige saldo van € 887.000 op **programma 3** wordt met name veroorzaakt door product 3.2 Fysieke bedrijfsinfrastructuur. Op dit product wordt onder andere de grondexploitatie van Kleine Hoeven verantwoord. Op basis van geactualiseerde calculaties is de verliesvoorziening voor de grondexploitatie Kleine Hoeven verhoogd met € 995.000. Een uitgebreidere toelichting kunt u vinden in paragraaf 2.7 Grondbeleid.

Het voordelig verschil op product 3.1 Economische ontwikkeling is te verklaren doordat de geraamde bijdrage aan Het Huis van de Brabantse Kempen van € 20.000 niet is betaald, vanwege de liquidatie van deze organisatie.

Voorgesteld wordt om in totaliteit voor € 102.000 aan budget bij product 3.4 Economische promotie over te hevelen naar 2023. Dit is voor het Uitvoeringsprogramma Vrijtijdseconomie 1 + 2 (€ 45.000), de innovatieve fietsroute (€ 50.000) en de kwaliteitsimpuls wandel- en fietsnetwerk (€ 7.000). Verder is op dit product een tegenvaller te zien in de opbrengsten van de Toeristenbelasting. Deze is namelijk € 45.000 lager dan begroot. De reden hiervan is dat op één van de vakantieparken sprake is van een sterk verminderde bezetting.

Op **programma 5** zijn de uitgaven lager dan verwacht (€ 204.000) en de inkomsten hoger dan verwacht (€ 203.000). De voordelige verschillen komen met name door het product 5.2 Sportaccommodaties en het product 5.7 Openbaar groen en openluchtrecreatie.

Op het gebied van Sport hebben we in 2022 verschillende SPUK uitkeringen ontvangen. Deze uitkeringen zijn niet opgenomen in de begroting. Daartegenover staan extra kosten in verband met hogere energieprijzen, niet geraamde advocaatkosten in verband met het eindigen van Stibex en de hogere beheersvergoeding voor de exploitatie van de sportparken.

In 2022 is op onderhoud van openbaar groen ruim € 158.000 minder uitgegeven dan aanvankelijk was geraamd.

De verkoop van hout is een stuk hoger uitgevallen dan begroot (€ 110.000). De eindafrekening over 2022 is pas begin 2023 ontvangen, waardoor we dit niet konden verwerken in de begroting. Het voordelige resultaat op **programma 6** is een combinatie van hoger dan begrote inkomsten (€ 795.000) en hoger dan verwachte uitgaven (€ 388.000 nadeel). Programma 6 bestaat uit een achttal productgroepen. In deze verschillenanalyse worden alleen de grootste verschillen toegelicht. Voor een complete toelichting wordt verwezen naar programma 6 op pagina 74 en volgende.

Het product 6.1 samenkracht en burgerparticipatie laat een voordeel van € 1.472.000 zien. Dit product bestaat uit meerdere budgetten. De grootste verschillen zijn te zien op de budgetten Wet inburgering en opvang vluchtelingen en asielzoekers (€ 1.411.000) en Gemeenschapshuizen (€ 48.000). Voor het bekostigen van de inburgering van statushouders ontvangen we van het rijk een SPUK uitkering. Voor zover daarvan geld resteert, mag dit nog besteed worden in een volgend jaar. Het rijk heeft verschillende budgetten beschikbaar gesteld voor de kosten van de opvang in 2022 van ontheemden uit Oekraïne. Het restant van deze uitkering behoort als rekeningresultaat genomen te worden. Via het voorstel tot resultaatbestemming bij deze jaarrekening zullen wij echter voorstel om dit bedrag toch beschikbaar te houden voor de nog doorlopende opvang. Voor een deel blijft een voordeel achter op dit product omdat de Rijksvergoeding ook de ambtelijke uren vergoedt, die gemaakt zijn voor de opvang van Oekraïners.

Op het budget Gemeenschapshuizen worden de kosten van de Kei geboekt. Omdat de bouw van de nieuwe Kei nog niet is gestart is er sprake van een voordeel ad € 46.000 op de kapitaallasten.

Product 6.3 inkomensregelingen geeft een nadeel van € 240.000 vanwege extra lasten van reguliere Bbz-uitkeringen en een afrekening van Tozo-gelden over voorgaande jaren. De post bijzondere bijstand geeft een nadeel van € 169.000 vanwege vooral de extra werkzaamheden en kosten in verband met de toeslagenaffaire en de energietoeslag

Het voordeel van € 261.000 op product 6.7 Maatwerkdienstverlening Wmo en jeugdhulp komt vooral doordat de kosten van jeugdzorgvoorzieningen zonder verblijf lager waren dan geraamd (€ 226.000). Bij voorzieningen met verblijf zijn de kosten € 111.000 lager. Het onderdeel Wmo geeft een totaal nadeel van € 68.000. Bij huishoudelijke hulp is er een nadeel in de uitvoeringskosten van deze voorzieningen (€ 44.000). Bij Wmo-begeleiding is sprake van lager begeleidingskosten maar hogere uitvoeringskosten (€ 18.000 nadeel). De uitgaven voor schuldhulpverlening waren € 5.000 lager dan was geraamd. Tot slot vallen de kosten voor de PGB-budgetten (huishoudelijke hulp en Wmo-begeleiding) € 8.000 hoger uit.

Programma 7 kent een voordelig saldo van € 293.000. Dit komt vooral door de producten riolering, afval en milieu.

Het product 7.2 Riolering laat een voordeel van € 238.000 zien. Een groot deel van de lagere kosten kan verklaard worden doordat er geen gebruik is gemaakt van structurele inhuur (€ 111.000). Daar staat tegenover dat enkele onderhoudsactiviteiten duurder waren dan geraamd (€ 35.000). Tevens is € 92.000 meer aan de voorziening riolering onttrokken dan was geraamd. Via de voorziening worden lasten van de riolering en de baten uit de rioolheffing met elkaar in evenwicht gebracht. De kapitaallasten met betrekking tot de rioleringen laten een voordeel zien van € 16.000. Aan rioolheffingen is € 56.000 meer ontvangen dan was geraamd. Daarbij speelt het waterverbruik een rol, maar ook het aantal aangesloten panden. De aan de baten rioolrecht toegerekend salariskosten zijn lager dan was geraamd.

Het product 7.3 Afval laat een nadeel zien van € 353.000. De kosten van afvalinzameling zijn hoger dan geraamd vanwege vooral hogere inflatiecorrecties c.q. brandstofkosten. Daar staat tegenover dat de inkomsten uit afvalstromen (PMD, papier e.d.) hoger waren dan was geraamd. Voor € 43.000 is een beroep gedaan op de voorziening afvalstoffenheffing. Deze voorziening dient om de lasten en baten met betrekking tot afval zoveel mogelijk met elkaar in evenwicht te brengen. Echter de belangrijkste oorzaak van het nadeel op dit product is ontstaan door de financiële verwerking van de uitspraak van de Hoge Raad inzake de claim van Attero met betrekking tot het aangeboden brandbaar afval over de jaren 2015 t/m januari 2017. De opbrengst afvalstoffenheffing is € 15.000 lager dan geraamd.

Het grote voordeel op product 7.4 Milieu van € 379.000 wordt vooral veroorzaakt doordat uitvoering van projecten in 2022 niet hebben kunnen plaatsvinden en doorschuiven naar 2023.

Het budget Transitievisie Warmte is bestemd voor een langjarig transitietraject om de gemeente per 2050 aardgasvrij te laten zijn. In 2022 zijn eerste stappen gezet om dit transitietraject vorm te geven. Voor de verdere Intensivering van de werkzaamheden (uitvoering) is extra capaciteit (handjes) nodig. In een krappe arbeidsmarkt is die moeilijk te vinden. De mate waarin dit gaat lukken in combinatie met (sub)regionale

samenwerking is mede bepalend of de Transitievisie Warmte een succes wordt. Voorgesteld wordt om het restantbudget van € 195.000 over te hevelen naar 2023.

Voor de uitvoering van de Regionale Energie Strategie (RES) zijn door de Rijksoverheid middelen beschikbaar gesteld. In 2022 is in regionaal verband gewerkt aan het uitwerken van plannen (onder andere energiebesparing). De uitvoering/realisatie moet in 2023 en verder vorm krijgen. Ook de klimaatvisie dient in 2023 verder vorm te krijgen. Voorgesteld wordt om € 203.000 over te hevelen naar 2023.

Programma 8 laat een voordeel zien van € 2.071.000.

Op het product 8.1 Ruimtelijke ordening is een voordeel te zien van € 176.000. Dit komt voor een belangrijk deel door een ontvangen uitkering in verband met de warme sanering van varkenshouderijen (zie voorstel resultaatbestemming). Verder is vooral minder uitgegeven aan advieskosten en diensten door derden ten behoeven van bestemmingsplannen en is € 48.000 minder ontvangen aan leges voor wijziging van bestemmingsplannen.

Product 8.2 Grondexploitaties

Op grondexploitaties is een voordeel behaald van € 1.472.000. Dit komt door winstnemingen op Molen Akkers (€ 1.364.000), 't Kantje (€ 49.000), Kerkekkers (€ 25.000) en De Hasselt-II (€ 101.000). Daarnaast € 14.000 vrijgevallen (voordeel) van de verliesvoorziening voor De Leeuwerik en is de verliesvoorziening voor Hart van Reusel opgehoogd met € 151.000 (nadeel). Op niet onderhanden werk en anterieure overeenkomsten is nog een voordeel gerealiseerd van € 70.000.

Het voordeel van € 424.000 op het product 8.3 Wonen en bouwen komt vooral dat er in 2022 ruim € 385.000 meer aan leges omgevingsvergunningen zijn ontvangen. Dit komt door enkele grote woningbouwprojecten. Op het project uitbreidingslocaties woningbouw is € 70.000 over gehouden. In het kader van uitbreidingslocaties woningbouw is een start gemaakt met de analyse van de dorpsranden, deze is echter nog niet helemaal afgerond in 2022. Voorgesteld wordt om in dat kader het restantbudget van € 70.000 over te hevelen naar 2023.

A silver chain with a large oval medallion featuring a coat of arms, resting on a wooden surface. The chain is made of interlocking links, and the medallion is embossed with a heraldic design. The background is a dark green vertical bar on the left side of the image.

**6.
WET NORMERING
TOPINKOMENS
(WNT)**

6. Verantwoording Wet normering topinkomens (WNT)

De WNT is van toepassing op Gemeente Reusel-De Mierden. Het voor de Gemeente Reusel-De Mierden algemeen toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2022 € 216.000.

Gegevens 2022				
	R.P.B.M. Brekelmans	J.P.P.S. Ruyters	J.M. van Dongen-Hermans	J.C.M. van Berkel
	<i>Bedragen x € 1</i>			
Functiegegevens	Secretaris	Secretaris	Griffier	Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2022	01/01 – 30/06	01/07 – 31/12	01/03 – 31/12	01/01 – 31/03
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in Fte)	1,0	1,0	0,89	0,89
Dienstbetrekking	Nee	Ja	Ja	Ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	67.583	50.453	59.200	21.591
Beloningen betaalbaar op termijn		9.245	10.211	0
<i>Subtotaal</i>	<i>67.583</i>	<i>59.698</i>	<i>69.411</i>	<i>21.591</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	108.000	108.000	160.000	48.000
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	67.583	59.698	69.411	21.591
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2021				
	R.P.B.M. Brekelmans	N.v.t.	N.v.t.	J.C.M. van Berkel
	<i>Bedragen x € 1</i>			
Functiegegevens	Secretaris			Griffier
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01/01 – 31/12			01/09 – 31/12
Omvang dienstbetrekking (als deeltijdfactor in Fte)	1,0			0,89
Dienstbetrekking?	Nee			Ja
Bezoldiging				
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	137.191			26.748
Beloningen betaalbaar op termijn	0			0
<i>Subtotaal</i>	<i>137.191</i>			<i>26.748</i>
Individueel toepasselijk bezoldigingsmaximum	209.000			62.173
Bezoldiging	137.191			26.748

7. SCHATKIST- BANKIEREN

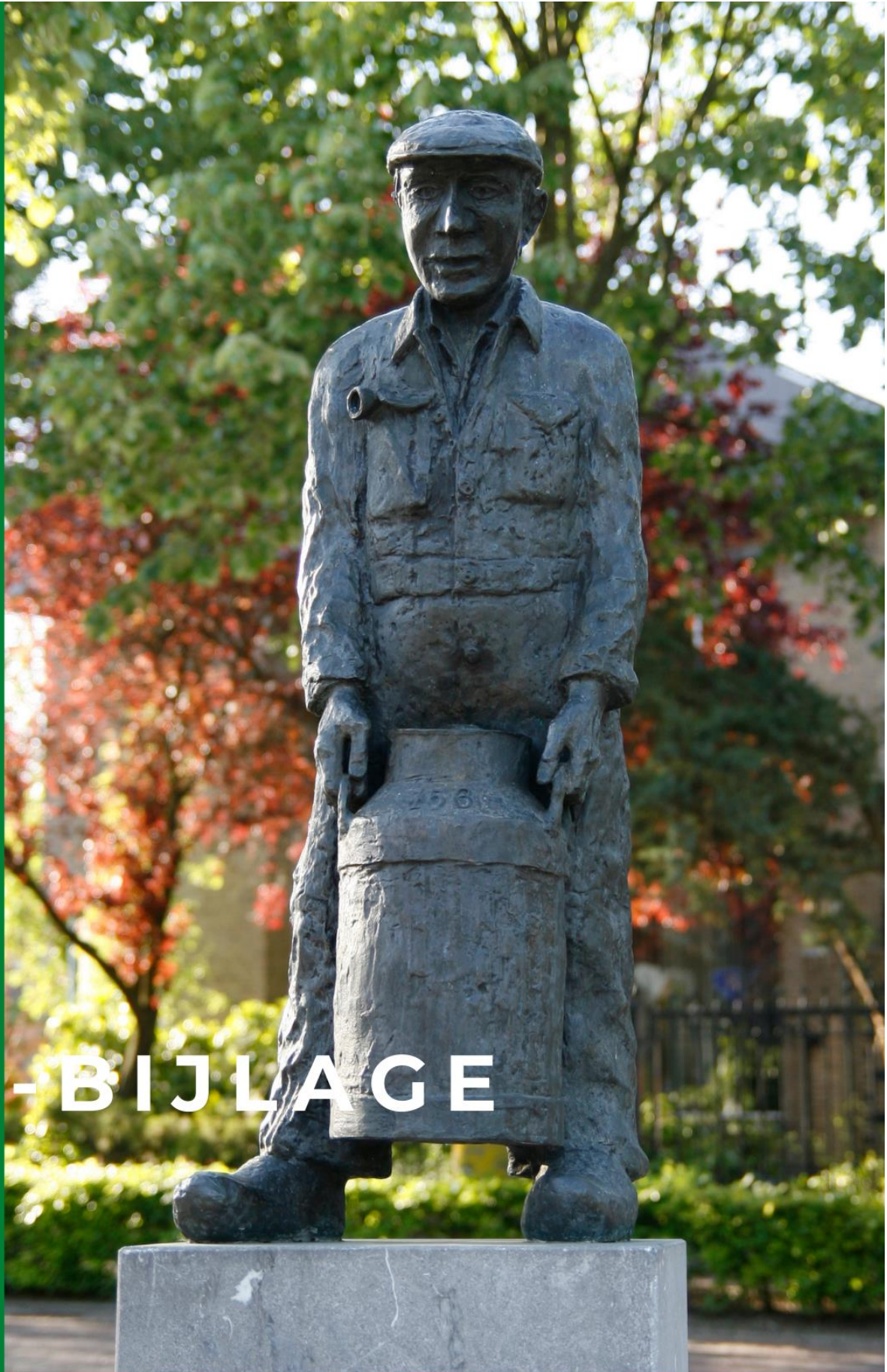
7. Schatkistbankieren

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)					
		Verslagjaar			
(1)	Drempelbedrag	1.000		1.000	
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	52	187	184	175
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	948	813	816	825
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag					
		Verslagjaar			
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	35.571			
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	35.571			
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-			
Tot 1 juli 2021					
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van €250.000					
Vanaf 1 juli 2021					
(1) = (4b)*0,02 + (4c)*0,002 met een minimum van €1.000.000 als het begrotingstotaal kleiner of gelijk is aan 500 mln. En als begrotingstotaal groter dan € 500 miljoen is is het drempelbedrag gelijk aan € 10 miljoen, vermeerderd met 0,2% van het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat.					
	Drempelbedrag	1.000		1.000	
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3	Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	4.703	17.015	16.882	16.085
(5b)	Dagen in het kwartaal	90	91	92	92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	52	187	184	175

Conclusie

Het drempelbedrag is in 2022 niet overschreden

8.
SISA-BIJLAGE

8. SiSa-bijlage

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023

Verstrekk	Uitkeringscode	Specifieke uitkering Juridische grondslag Ontvanger	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator	Indicator
JenV	A13	Incidentele bijdrage ondersteuning naleving controle op coronatoegangsbewijzen Gemeenten	Besteding in (jaar T) (zelfstandige uitvoering inclusief uitvoering door andere partijen, niet zijnde medeoverheden)	Zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	Correctie besteding (jaar T-1) Vanaf SiSa 2023 van toepassing i.v.m. SiSa tussen medeoverheden	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) in inclusief uitvoering door andere medeoverheden vanaf SiSa 2023	Eindverantwoording (Ja/Nee)	
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A13/01	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A13/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: A13/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: A13/04	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A13/05	
			€ 6.261	Ja	€ 0	€ 6.261	Ja	
JenV	A16	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne Gemeenten	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) 1 maart tot en met 14 oktober 2022	Vul in totaal cumulatief te ontvangen normbedrag per gerealiseerde plek per dag (GOO) met ingang van 15 oktober 2022 (jaar T)	Vul in verschil werkelijke bestedingen ten opzichte van de gecombineerde uitkomst van A16/01 en A16/02 (jaar T) - uitzonderingsbepaling (GOO)	Besteding (jaar T) tbv de transitie - uitgezonderd uitvoeringskosten	Besteding (jaar T) uitvoeringskosten tbv de transitie	Besteding (jaar T) uitgekeerde verstrekkingen (POO)
			<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/01	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/02	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/03	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/04	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/05	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/06
			€ 1.324.800	€ 466.128	€ 0	€ 0	€ 0	€ 13.746
		Totaal bedrag vorderingen uitgekeerde verstrekkingen (jaar T) POO	Vul in totaal te ontvangen normbedrag uitvoeringskosten per geregistreerde persoon waaraan in een maand een verstrekking is gedaan (POO) in (jaar T)	Berekening totale besteding (jaar T) Som indicatoren 01 t/m 08	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)		
		<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/07	<i>Aard controle R</i> Indicator: A16/08	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/09	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/10	<i>Aard controle n.v.t.</i> Indicator: A16/11		
		€ 4.115	€ 9.030	€ 1.817.819	€ 1.817.819	Nee		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
FIN	B2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (jaar T)	Cumulatief aantal (potentieel) gedupeerden die in aanmerking komt voor ondersteuning (t/m jaar T)	Aantal uitgewerkte plannen van aanpak in (jaar T)	Cumulatief aantal uitgewerkte plannen van aanpak (t/m jaar T)	Normbedragen voor a, b, d en f (ja/nee)(vanaf 2021)	Normbedragen voor e (ja/nee) (vanaf 2021)
	Gemeenten		<i>Aard controle R Indicator: B2/01</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/02</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: B2/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/04</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/06</i>
			0	15	0	0	Ja	Ja
		Eindverantwoording (Ja/Nee)		Reeks 1	Reeks 1			
				Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel a, b, d en f (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdelen a, b, d en f (artikel 3)			
				Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten			
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/09</i>			
		Nee						
		Reeks 1		Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1	Reeks 1
		Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel c (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e (artikel 3)	Besteding (jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) werkelijke kosten van onderdeel e met betrekking tot de kindregeling (artikel 3)
		Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Keuze werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten	Werkelijke kosten
		<i>Aard controle R Indicator: B2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/15</i>
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Reeks 2		Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2
		Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerden (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel a x aantal (potentieel) gedupeerde cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel b x aantal plannen van aanpak cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel d x aantal nazorgtrajecten cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)
		Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen
		<i>Aard controle R Indicator: B2/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/17</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/19</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/20</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/21</i>
		€ 0	€ 5.700	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		Reeks 2		Reeks 2	Reeks 2	Reeks 2	Totaal	
		Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel e (afhankelijk van aantal (potentieel) gedupeerden), indien nog niet eerder opgegeven (t/m jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken (jaar T) (artikel 3)	Normbedrag onderdeel f x aantal driegesprekken cumulatief (t/m jaar T) (artikel 3)	Totale verantwoording (jaar T) voor de SPUK B2 regeling		
		Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen	Keuze normbedragen			
		<i>Aard controle R Indicator: B2/22</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/23</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/24</i>	<i>Aard controle R Indicator: B2/25</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: B2/26</i>		
		€ 0	€ 12.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
BZK	C55	Aanpak energiearmoede	Het aantal huishoudens in huurwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 01 gemoeide kosten	Het aantal huishoudens in koopwoningen aan wie energiebesparende voorzieningen zijn verstrekt die kunnen leiden tot vermindering van energiegebruik/de energierekening	Besteding (jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 04 gemoeide kosten
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/05</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/06</i>
			0	€ 0	€ 0	0	€ 0	€ 0
			Het aantal huishoudens dat ondersteuning –bijvoorbeeld via advies aan huis- heeft gekregen in de vorm van advies over vermindering van het energiegebruik voor zijn specifieke woningen waar de bewoner direct zijn/haar energieverbruik mee heeft kunnen verminderen.	Besteding (jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten	Cumulatieve besteding (t/m jaar T) van de onder indicator 07 gemoeide kosten			
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: C55/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/09</i>						
0	€ 0	€ 0						
		Het aantal kleine gasbesparende maatregelen (w.o. radiatorfolie en tochtstrips)	Het aantal kleine elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. LED-lampen)	Het aantal grote(re) gasbesparende maatregelen (w.o. dakisolatie, vloerisolatie, spouwmuurisolatie etc.)	Het aantal grote(re) elektriciteitsbesparende maatregelen (w.o. vervangen koelkasten, wasmachines etc.)	Het aantal gegeven adviezen met directe verlaging energiegebruik/energierekening tot gevolg.	Het aantal overige energierekening verlagende maatregelen	
<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/12</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/14</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C55/15</i>			
0	0	0	0	0	0	0		
BZK	C62	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Gederfde opbrengsten (jaar T) die voortvloeien uit het kwijtschelden van gemeentelijke belastingen	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle R Indicator: C62/03</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: C62/04</i>				
		€ 847	Ja					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023							
OCW	D8	Onderwijsachterstandenbeleid 2019-2022 (OAB) Gemeenten	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 159, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 158 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voorschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 160 WPO)	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			<i>Aard controle R Indicator: D8/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/05</i>
			€ 72.184	€ 16.800	€ 2.763	€ 0	€ 149.690
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	In 2022 opgebouwde reserve om mee te nemen naar volgende verjaarde periode Bedrag
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D8/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: D8/10</i>		
	1						
	2						
	100						
OCW	D14	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Besteding (jaar T) maatregelen artikel 3, lid 2, a t/m e samen opgeteld	Besteding (jaar T) voor tijdelijke extra huur van bestaande huisvesting indien deze extra huisvesting nodig is voor de uitvoering van maatregelen die scholen of gemeenten in het kader van het Nationaal Programma Onderwijs nemen	Besteding (jaar T) voor ambtelijke capaciteit van de gemeente of inkoop van expertise voor de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs	Correctie besteding (jaar T-1)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)
			<i>Aard controle R Indicator: D14/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/05</i>
			€ 135.942	€ 0	€ 0	€ 0	€ 135.976
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (baten) uit de specifieke uitkering gemeenten t.b.v. het Nationaal Programma Onderwijs	
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: D14/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: D14/09</i>			
	1						
	2						
	10						

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
IenW	E3	Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai Subsidieregeling sanering verkeerslawaaai Provincies, gemeenten en gemeenschappelijke regelingen (Wgr)	Hieronder per regel één beschikingsnummer en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie	Besteding (jaar T) ten laste van Rijksmiddelen	Overige bestedingen (jaar T)	Besteding (jaar T) door meerwerk dat o.b.v. art. 126 Wet geluidshinder ten laste van het Rijk komt	Correctie over besteding (t/m jaar T)	Kosten ProRail (jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/06</i>
			1 217.006.00	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
2								
100								
			Kopie beschikingsnummer	Cumulatieve bestedingen ten laste van Rijksmiddelen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve overige bestedingen (t/m jaar T) Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Cumulatieve Kosten ProRail (t/m jaar T) als bedoeld in artikel 25 lid 4 van deze regeling ten laste van Rijksmiddelen Deze indicator is bedoeld voor de tussentijdse afstemming van de juistheid en volledigheid van de verantwoordingsinformatie	Correctie over besteding kosten ProRail (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)
			<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/07</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/08</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: E3/11</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: E3/12</i>
1			217.006.00	€ 49.245	€ 0	€ 0		Ja
2								
100								
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Besteding (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk) Gemeente I.1 Participatiewet (PW)	Besteding (jaar T) IOAW Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk) Gemeente I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	Besteding (jaar T) IOAZ Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)	Baten (jaar T) IOAZ (exclusief Rijk) Gemeente I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			<i>Aard controle R Indicator: G2/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/06</i>
			€ 1.018.509	€ 10.660	€ 80.954	€ 0	€ 15.874	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud Gemeente I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud) (Bbz 2004)	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk) Gemeente I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk) Gemeente I.7 Participatiewet (PW)	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)
			<i>Aard controle R Indicator: G2/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/10</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G2/12</i>
			€ 34.615	€ 9.600	€ 0	€ 329.750	€ 1.658	€ 0
			Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren als gevolg van kwijt te schelden schulden gebundelde uitkering Participatiewet (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire Gemeente Participatiewet (PW)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)				
			<i>Aard controle D2 Indicator: G2/13</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G2/14</i>				
			€ 0	Ja				

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023									
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (uitsluitend kapitaalverstrekking)_gemeentedeel 2022 Besluit bijstandverlening zelfstandigen (Bbz) 2004 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) vanwege vanaf 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Baten vanwege vóór 1 januari 2020 verstrekt kapitaal (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Bob	Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) onderzoekskosten artikel 52, eerste lid, onderdeel b, Bbz 2004 (Bob)	
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			<i>Aard controle R Indicator: G3/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/06</i>
			€ 0	€ 6.270	€ 37.768	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
		BBZ vóór 2020 – levensonderhoud (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – kapitaalverstrekking (exclusief BOB)	BBZ vóór 2020 – levensonderhoud en kapitaalverstrekkingen (BOB)	BBZ vanaf 2020 – kapitaalverstrekking	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)			
		Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) (exclusief BOB) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in (jaar T) i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire				
		Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente				
		<i>Aard controle R Indicator: G3/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/09</i>	<i>Aard controle R Indicator: G3/10</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G3/11</i>			
		€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G4	Tijdelijke overbruggingsregeling zelfstandig ondernemers (Tozo)_gemeentedeel 2022 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Tozo (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Welke regeling betreft het?	Besteding (jaar T) levensonderhoud	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking	Baten (jaar T) levensonderhoud	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (aflossing)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking (overig)	
				Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/02</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/03</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/04</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/05</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/06</i>
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	€ 18	€ 0	€ 0	€ 13.755	€ 795
			2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	€ 0	€ 0	€ 2.250	€ 941	€ 97
			4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
			6	Totaal	€ 18	€ 0	€ 2.250	€ 14.696	€ 892
				Kopie regeling	Aantal besluiten levensonderhoud (jaar T)	Aantal besluiten kapitaalverstrekking (jaar T)	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)		
					Gemeente	Gemeente	Gemeente		
				<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/07</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/08</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/09</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/10</i>		
			1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)	0	0	Ja		
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)	0	0	Ja					
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)	0	0	Ja					
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)	0	0	Ja					
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)	0	0	Ja					
6	Totaal	0	0	Ja					

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023							
	Kopie regeling	Besteding (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht)	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), aflossing	Baten (jaar T) kapitaalverstrekking Tozo buitenland (gemeente Maastricht), overig	Uitvoeringskosten (jaar T) uitvoering Tozo buitenland (gemeente Maastricht)		
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/11</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/12</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/13</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/14</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/15</i>		
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)						
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)						
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)						
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)						
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)						
6	Totaal	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0		
	Kopie regeling	Levensonderhoud - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Levensonderhoud- Mutaties (dotaties en vrijval) voorziening dubieuze debiteuren (jaar T) als gevolg van kwijt te schelden schulden levensonderhoud Tozo i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire	Kapitaalverstrekkings - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekkings Tozo in jaar T i.v.m. kinderopvangtoeslagaffaire			
	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G4/16</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/17</i>	<i>Aard controle D2 Indicator: G4/18</i>	<i>Aard controle R Indicator: G4/19</i>			
1	Tozo 1 (1 mrt tot 1 juni 2020)		€ 0	€ 0	€ 0		
2	Tozo 2 (1 juni tot 1 oktober 2020)		€ 0	€ 0	€ 0		
3	Tozo 3 (1 oktober 2020 tot 1 april 2021)		€ 0	€ 0	€ 0		
4	Tozo 4 (geldend van 1 april 2021 tot 1 juli 2021)		€ 0	€ 0	€ 0		
5	Tozo 5 (geldend van 1 juli tot 1 oktober 2021)		€ 0	€ 0	€ 0		
6	Totaal	0	0	0	0		
SZW	G10	Wet inburgering 2021_ gemeentedeel 2022	Besteding (jaar T) Gemeente	Baten (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente		
		Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over Wet inburgering 2021 (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	<i>Aard controle R Indicator: G10/01</i>	<i>Aard controle R Indicator: G10/02</i>	<i>Aard controle n.v.t. Indicator: G10/03</i>		
			€ 0	Ja			
			€ 20.361	€ 0	Ja		

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
SZW	G12	Kwijtschelden publieke schulden SZW-domein hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire_gemeentedeel Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in (jaar T) Gemeente	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee) Gemeente			
			Aard controle R Indicator: G12/01	Aard controle R Indicator: G12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: G12/04			
			€ 0	€ 0	Ja			
SZW	G13	Onderwijsroute 2022_ deel gemeente Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr	Bestedingen onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Baten onderwijsroute (jaar T) Gemeente	Bestedingen overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Baten overige voorzieningen (jaar T) Gemeente	Volledig zelfstandige uitvoering (Ja/Nee)	
			Aard controle R Indicator: G13/01	Aard controle R Indicator: G13/02	Aard controle R Indicator: G13/03	Aard controle R Indicator: G13/04	Aard controle n.v.t. Indicator: G13/05	
			€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	Ja	
VWS	H4	Regeling specifieke uitkering stimulering sport Gemeenten	Ontvangen Rijksbijdrage (jaar T)	Totale werkelijke berekende subsidie				
			Aard controle R Indicator: H4/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/02				
			€ 75.210	€ 90.528				
			Activiteiten	Totale werkelijke berekende subsidie per project (jaar T)	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) Onroerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) roerende zaken	Werkelijke besteding voor de activiteiten inclusief btw x 17,5% (jaar T) overige kosten	Toelichting - Verplicht als het een activiteit betreft welke NIET in de toekenning meegenomen is
			Aard controle n.v.t. Indicator: H4/03	Aard controle R Indicator: H4/04	Aard controle R Indicator: H4/05	Aard controle R Indicator: H4/06	Aard controle R Indicator: H4/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H4/08
			1 Sporthuis Reusel	€ 19.868	€ 19.868	€ 0	€ 0	
			2 Sportzaal Den Houtert	€ 6.566	€ 209	€ 132	€ 6.225	
3 Sportbeoefening/-bevordering	€ 1.665	€ 0	€ 0	€ 1.665				
4 Sportparken	€ 52.744	€ 31.766	€ 14.307	€ 6.671				
5 Atletiekbaan AVR	€ 9.685	€ 9.685	€ 0	€ 0				
	100							

SiSa bijlage verantwoordingsinformatie 2022 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 14-2-2023								
VWS	H8	Regeling Sportakkoord 2020-2022	Beschikkingnummer	Totaal bedrag volgens beschikking	Besteding aanstellen sportformateur (jaar T) Gerealiseerd	Besteding uitvoering sportakkoord (jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding aanstellen sportformateur (t/m jaar T) Gerealiseerd	Cumulatieve besteding uitvoering sportakkoord (t/m jaar T) Gerealiseerd
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/02	Aard controle R Indicator: H8/03	Aard controle R Indicator: H8/04	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/05	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/06
			1 1042191	€ 18.859	€ 0	€ 25.962	€ 0	€ 25.962
			2					
			3					
			4					
			Kopie beschikkingnummer	Eindverantwoording (Ja/Nee)				
			Aard controle n.v.t. Indicator: H8/07	Aard controle n.v.t. Indicator: H8/08				
			1 1042191	Ja				
			2					
			3					
			4					
VWS	H12	Regeling specifieke uitkering lokale preventieakkoorden of preventieaanpakken	Besteding (jaar T)	Is voldaan aan de uitvoering van het lokale preventieakkoord of aanpak? (Ja/Nee)	Eindverantwoording? (Ja/Nee)			
			Aard controle R Indicator: H12/01	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/02	Aard controle n.v.t. Indicator: H12/03			
			€ 11.246	Ja	Ja			
LNV	L6	Regeling specifieke uitkering uitvoering Subsidieregeling sanering varkenshouderijen	Besteding (jaar T-1 +T-2)	Besteding (jaar T)	Cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting	
			Aard controle R Indicator: L6/01	Aard controle R Indicator: L6/02	Aard controle R Indicator: L6/03	Aard controle n.v.t. Indicator: L6/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L6/05	
			€ 100.000		€ 100.000	Ja		
LNV	L7B	Regeling specifieke uitkering IBP-Vitaal Platteland	Gebiedsnaam/nummer	Hieronder per regel één provincie(code) uit (jaar T) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die provincie invullen	Totale besteding (jaar T)	Totale cumulatieve besteding (t/m jaar T)	Eindverantwoording (Ja/Nee)	Toelichting
		SiSa tussen medeoverheden	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/01	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/02	Aard controle R Indicator: L7B/03	Aard controle R Indicator: L7B/04	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/05	Aard controle n.v.t. Indicator: L7B/06
			1 Boerderij van de Toekomst	030010 Provincie Noord-Brabant	€ 165.543	€ 165.543	Nee	Hier eventueel opmerkingen of toelichtingen
			2					
			10					

9. Beleidsindicatoren

Besluit Begroting en Verantwoording

Gemeenten nemen een uniforme basisset beleidsindicatoren op in hun begroting en jaarverslag. De set behandelt een breed spectrum van onderwerpen, van misdrijven en afval tot bijstandsuitkeringen en nieuwbouwwoningen. Zo kunt u zich een helder beeld vormen van de beleidsresultaten van de gemeente.

Veiligheid

Verwijzingen Halt per 1.000 jongeren

H&B | 2017 - 2021

Misdrijven Reusel-De Mierden, per 1.000 inwoners

meerdere bronnen | 2021

Economie

Funciemenging

44,0% **48,9%**
Reusel-De Mierden - <25.000 inwoners
Meerdere bronnen | 2021

Vestigingen (van bedrijven) per 1.000 inw. 15 t/m 24 jr

188,3 **172,0**
Reusel-De Mierden - <25.000 inwoners
USA | 2021

Onderwijs

Absoluut verzuim per 1.000 leerlingen

0,0
Reusel-De Mierden

2,7
<25.000 inwoners

DUO/ingede | 2021

Relatief verzuim per 1.000 leerlingen

5
Reusel-De Mierden

14
<25.000 inwoners

DUO/ingede | 2021

Voortijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers)

1,2%
Reusel-De Mierden

1,5%
<25.000 inwoners

DUO/ingede | 2021

Sport, cultuur en recreatie

Sociaal domein

Niet-sporters

39,8%
Reusel-De Mierden

50,3%
<25.000 inwoners

Meerdere bronnen | 2020

Banen

per 1.000 inwoners van 15-64 jaar

530,7
Reusel-De Mierden

676,5
<25.000 inwoners

Meerdere bronnen | 2021

Volksgezondheid en Milieu

Omvang huishoudelijk restafval

kg per inwoner

Reusel-De Mierden

7

<25.000 inwoners

CBS statistiek Huishoudelijk afval | 2021

Jongeren met een delict voor de rechter

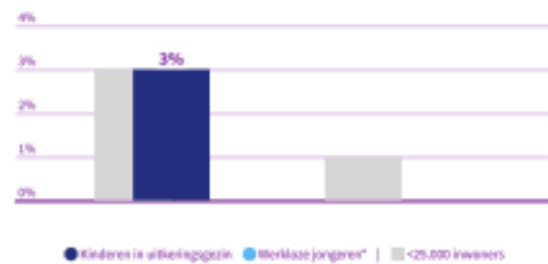
1%
Reusel-De Mierden

1%
<25.000 inwoners

CBS | 2015

Achterstand onder jeugd

Reusel-De Mierden

CBS | 2021

Percentage bekende hernieuwbare elektriciteit

72,0%
Reusel-De Mierden

24,2%
<25.000 inwoners

bevoening | 2019

Netto arbeidsparticipatie

74,6%
Reusel-De Mierden

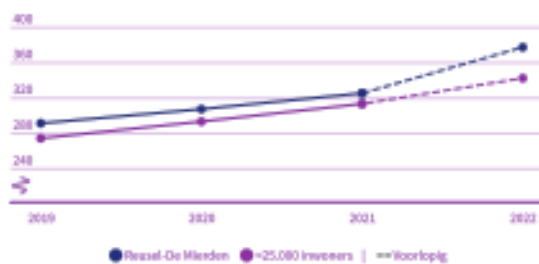
72,9%
<25.000 inwoners

CBS | 2022

Volkshuisvesting, ruimtelijke ordening en stedelijke vernieuwing

Gemiddelde WOZ-waarde

x €1.000

CBS - WOZ | 2019 - 2022

Personen met een bijstandsuitkering

per 10.000 inwoners

Reusel-De Mierden

142,3

<25.000 inwoners

215,4

CBS | 2022

Nieuw gebouwde woningen

per 1.000 woningen

23,9
Reusel-De Mierden

8,9
<25.000 inwoners

BAG/WBF | 2022

Lopende re-integratievoorzieningen

per 10.000 inwoners van 15-64 jaar

109,8 *
Reusel-De Mierden

142,1 *
<25.000 inwoners

CBS | 2022 | *voorlopig

Demografische druk

Reusel-De Mierden

77,6%

<25.000 inwoners

80,3%

CBS | 2022

Jongeren met jeugdhulp

% van alle jongeren tot 18 jaar

Reusel-De Mierden

9,7

<25.000 inwoners

12,1

CBS Jeugd | 2022

Gemeentelijke woonlasten éénpersoonshuishouden

€ 601

Reusel-De Mierden

Geen data

<25.000 inwoners

CBS LO | 2022

Jongeren met jeugdbescherming

1,0%

Reusel-De Mierden

Geen data

<25.000 inwoners

CBS Jeugd | 2022

Gemeentelijke woonlasten meerpersoonshuishouden

€ 795

Reusel-De Mierden

Geen data

<25.000 inwoners

CBS LO | 2022

Jongeren met jeugdreclassering

Geen data

Reusel-De Mierden

Geen data

<25.000 inwoners

CBS Jeugd

Clënten met een maatwerkarrangement Wmo per 10.000 inwoners

600

Reusel-De Mierden

Geen data

<25.000 inwoners

CBS GMSD Wmo | 2022

